

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946", i Grundtvig, N. F. S.: *Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946, 1944-1964*, s. j. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig12val-shoot-idm140571812728016.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946

No. 1 . Skabelsen .

Hvad er det, vi skue
Paa græsgrønne Tue,
Med Høielofts-Tag,
Hvor Skyerne blaane,
Hvor Natten har Maane,
Og Solen gjør Dag;

Hvor Stjernerne blinke,
Hvor Blomsterne vinke,
Hvor Snekkerne gaae,
Hvor Bjerge og Dale,
Hvor Hytter og Sale,
Gjør Store og Smaa;

Hvor Ormene krybe,
Hvor Fuglene flyve,
Og Fluerne med;
Hvor Havet og Landet,
Hvor Ilden og Vandet,
I Strid finde Sted;

Hvor Malmen og Flinten,
Hvor Hveden og Klinten
I Tvekamp bestaae,
2 Hvor Kæmperne stærke,
Før selv de det mærke,
Som Blomster forgaae;

Hvor Dyrenes Gange
Og Navne er mange,
Som Stjerner og Steen,
Mens kun over Vrimlen
Sig hæver mod Himlen
En eneste Een?

Hvis er vel det Øie,
Som Dale og Høie
Og Sky overseer;
Og hvad mon vi ere,
Vi Blandinger sære
Af Lys og af Leer,

Som dertil fik Evne
At tælle og nævne
Og tænke paa Alt,
Men ikke den Vælde
At sætte paa Nælde
Et Blad, som affaldt,

See Ingen, som mægter,
Hvad Skæbnen os nægter,
Men kan dog forstaae,

At Alt hvad der ordes,
Og Alt hvad der gjordes,
Maa *Nogen* formaae?

O, hvad er vi Andet,
Med Ilden og Vandet,
Med Fisk og med Fugl,
End Værk af *den* Høre,
Som, dulgt for vort Øie,
Dog seer os i Skjul,

3

Den underlig Store,
Hvis Finger vi spore
I Soel og i Siv,
Som veed hvad vi mene,
Som raader alene
For Død og for Liv!

Hvad er det, vort *Øre*
Kan mærke og høre,
Som aldrig vi saae,
Hvor Stormene suse,
Og Bølgerne bruse,
Og Klokkerne gaae,

Hvor Hornene runge,
Hvor Fuglene sjunge
I tusinde Tal,
Hvor Toner fremtrænge,
Fra Struber og Strænge,
I Stigen og Fald;

Hvor rullende Torden
Fuldhøit over Jorden
Gienlyder i Sky,
Mens Lynene knittre,
Og Bjergene sittre,
Og Stormene flye!

Hvad er det, vi høre,
Naar Læber sig røre
Hos Menneske-Børn!
Hvad er det for Vinger,
Hvorpaa sig opsvinger
Vor Sjæl over Ørn!

Ja, Menneske-Stemme!
Hvor har han dog hjemme,
Den Fremmedes Søn,
4 Som fløi fra det Fjerne
Til Hjerte og Hjerne,
At fostres i Løn,

Hvem Moder opammer
I dunkle Sovkammer
Ved Nat og ved Dag,
Til selv med sin Vugge
Han flyver bag Glugge
Høit op under Tag,

Har Øret til Junge,
Har Gangvogn paa Tunge,
Og Gitter af Tand,
I Panden Høisale,
Og Høielofts Svale

Paa Læbernes Rand,

Og springer fra Oven
I Dybet forvoven,
Og falder saa ind,
Som lystig beruset,
Med Døren i Huset,
Trods Haspe og Pind,

I fremmede Sale,
Til Død eller Dvale,
Til Fryd eller Sorg,
Men farer tillige,
Som sært er at sige,
Til Fæderne-Borg!

O, *hvor* har det hjemme,
Det Ord, som fik Stemme
Paa Tunger af Støv,
Gaaer lukt gennem Øre,
Kan Tankerne føre,
Som Vindene Løv,

5

Kan Hjerter bevæge,
Saa Glæderne lege,
Som Fiske i Vand,
Kan Hjerter og knuse,
Saa Kviderne bruse,
Som Bølger i Strand;

Kan rulle som Torden,
Med Lyn over Jorden,
Slaae Revner i Fjeld,
Kan Blomster i Flokke
Af Støvet fremlukke,
Som rislende Væld?

Hvad *selv sig* som Gaader,
Kun *finder*, ei raader,
For Alt er i Giæld,
Til Ham, som paa Vinger
Med Vidskab udspringer
Af Evigheds Væld,

Kun Han i det Høie,
Som skabde det Øie,
Der finder *Hans* Spor,
Han lærde vor Tunge
At tale og sjunge,
Han skabde vort Ord!

Da Lys sad i Mørke,
Da Haver som Ørke
Stod dybt under Vand,
Da Øre og Øie
Var kun hos den Høie,
Den Evigheds-Mand;

Da aanded Han over
De kulsorte Vover,
Da toned *Hans Ord* :
6 Skin, Lys, udaf Mørke!
Skin, Soel over Ørke!
Løft Hoved, du Jord!

Læg, Sand, dig i Lave

Til Dæmning for Have!
Gro, Tue, dig grøn!
Spring, Rose med Lilje,
Paa græsgrønne Tilje,
I Kjortelen skiøn!

Op, Træer, nu Alle,
Som Navnene falde,
Med Marv og med Bark,
Med Naale og Blade
Hver søge sit Stade
Paa Fjeld og paa Mark!

Vær snar til at føde
Din bugnende Grøde,
Du storladne Hav!
Viis, Luft under Himlen,
I Vingslægt-Vrimlen,
Hvad Kraft Jeg dig gav!

Udspring i hvert Hjørne,
Med Løver og Bjørne,
Du Dyreflok stor!
Mens under dig vrimle,
Som Stjerner paa Himle,
De Smaakryb paa Jord!

Saa klang det fra Oven,
Og Luften og Voven
De gjorde som sagt,
Og Bjerger med Dale
De lod sig befale,
Saa *Ordet* fik Magt.

7

Da Gjenlyd af Stemme
Fik Klipper i Gjemme,
Som Fuglenes Bryst,
Hvad *Ordet* gav Øre,
Fik Drift til at høre
Paa Guddommens Røst.

See, sagde den *Første* :
Nu gjør vi det *Største*,
Som Støvet er til,
En Skabning vi signe
Til *Ordet* at ligne,
Saameget den vil!

Stig rank under Himlen,
Staa høit over Vrimlen
I Jorderigs Dal,
Du *Jord-Klimp* hin fine,
Med bydende Mine,
Som Konger i Sal!

Umælende Alle,
Som Navnene falde,
Adlyde dit Bud!
Til *Skaberens* Ære,
Hans Billed du bære,
Som Jorderigs Gud!

Saa taled den Milde,
Det Levendes Kilde,
Den Gudernes Gud,

Da Gudsommer-Varmen
Han aanded i Barmen
Paa Jord-Drotten prud.

8

No. 2 . Adam og Eva .

Ordet sig hviled,
Englene smiled,
Sjungende hver:
Hvilen ei bryder
Arbeid, som fryder
Den vi har kiær!

Store Guds Under!
Mennesket blunder,
Skaberen bød:
Tril nu, Guldterning!
Kiærligheds Gierning
Hvilen gjør sød!

Skabningen hviled,
Drømmende smiled
Jorddrotten prud,
Vaagned at skue
Væn over Tue
Eva, sin Brud.

Adam han sagde:
Navn jeg tillagde
Fugle og Dyr,
Kunde dog Mage
Aldrig opdage
Til mig i Byrd;

Dig kun, o Kvinde!
Dig sin Veninde
Kalder min Aand,
Dig, ingen Anden,
9 Taget af Manden,
Giv mig din Haand!

Herlig var Gaven,
Deilig var Haven,
Plantet af Gud,
Salig blev Manden,
Adam selvanden,
Lød han Guds Bud.

Kongen, vor Fader,
Kun hvad os skader
Under os ei,
Kun naar os smager
Hvad os bedrager,
Gud siger Nei.

Faderen taler,
Kongen befaler,
Loven udgaaer;
Dunkel er Nyttten,
Fristerens Lyttten
Ulykke spaaer.

Adam og Eve!
Evig I leve!
Liv er min Lyst,
Alt paa min Kugle,
Fiske med Fugle,
Følge jer Røst!

Giører og bruger
Alt hvad I huger
Kongelig frit!
Kun I besinde,
Drages til Minde,
Riget er mit!

10

Træerne tvende,
Nemme at kiende,
Seer I dem hist!
Glæden og Møden,
Livet og Døden,
Voxe paa Kvist.

Her voxer Livet,
Skiaenket og givet
Jordklimpen blind;
Hist under Dække
Spiller for Giække
Døden med Skin.

Saa til de Unge
Faderens Tunge
Føied sit Ord,
Vel Han det vidste,
Daarskaber friste
Ungdom paa Jord.

Øie og Øre!
Hvad kan forføre
Eder fra Gud?
Lyset Han gjorde,
Støv kom til *Orde*
Kun paa Hans Bud!

Farver, som prale,
Smigrende Tale,
Kildrende Røst,
Ak, de forføre
Øie og Øre
Her, som i Øst.

Slangen i Bugter
Dødstræets Frugter
Priser endnu,
11 Hvidslende: Kvinde!
See, hvor de skinne
Deilig som du!

Vel maae de skinne,
Lys er derinde,

Teer sig i Glands,
Lyster dig ikke
Lynende Blikke,
Solstraale-Krands!

Myggen i Lyset!
Hvem har ei gyset
For den som Børn!
Soelret paa Vinger
Dog sig opsvinger
Dristige Ørn.

Vovehals vinder,
Skaberen finder,
Lyset er godt,
Ondt dog maa rønnes,
Før det paaskiønnes
Hvad der er godt.

Bange for Skarnet,
Mødes i Barnet
Engel og Fæ,
Daaren usyndig
Skyer ukyndig
Kundskabens Træ ;

Men skal Man kige
Klart i Guds Rige,
Lys maa der til;
Gud tør vel lide
Fler ved sin Side,
Naar Man kun vil.

12

Hvide og røde
Frugterne gløde,
Frygten forgaaer,
Talen paa Skruer
Frister og huer,
Tvivlen opstaaer.

Fristeren giækker,
Frugten ei rækker,
Føier kun til:
Selv du dig raade!
Liv er en Gaade,
Lykken et Spil.

Morskab jeg søger,
Stundom jeg spørger,
Sørgelig stemt,
Pleier at blande
Tant med det Sande,
Alvor med Skiemt;

Det var jo ilde,
Om du for silde
Skuffet dig fandt,
Vov ei at synde!
Nøies med Ynde!
Viisdom er Tant!

Pirret og ægget,
Lokket og giækket,
Moderen faldt,
Haand sig udstrakde,

Frugten hun smagde,
Livet det gjaldt.

13

Daaret, tilskyndet,
Eva har syndet,
Adam det seer,
Født er nu Smerte,
Hoved og Hjerte
Stemme ei meer.

Eva maa græde,
Skal dog med Glæde
Skue sin Sæd,
Sønnen hin frakke
Træde paa Nakke
Slangen uræd.

Adam! bedaaret,
Støvet du kaared,
Sveed nu for Korn!
Med dig om Føden
Kæmpe til Døden
Tidsel og Torn!

Her voxer Livet,
Dig var det givet,
Evig dog mit;
Ud nu af Haven!
Slæb dig til Graven
Med hvad er dit!

Huult lyder Sukket:
Haven er lukket,
Fjeldtoppen Snee,
Afgrunden vinker,
Flammende blinker
Beenradens Lee.

14

Skyer dog blaane,
Soel dog og Maane
Med dem udgaae!
Engle dog hvidske,
Modet opfriske,
Salighed spaae!

No. 3 . Paradiset .

Mel. af *L. M . Lindeman* ; Omkvædet mangler.

Gud planted en Have fra Øst til Vest,
Til Jordklimpe-Folket hernelen,
Der Roserne duftede først og bedst,

Med alle Smaablomster i Eden.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Den Have sig strakde fra Hav til Hav,
Hvor Jævendøgn og Vaar haver hjemme,
Og Floderne fire den Kvægning gav
Med Yndighed ei at forglemme.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

En Kjæde af Bjerge paa hver en Leed
Vel tjende for Mure og Volde;
Var Sommeren stundom lidt lummerheed,
Gik Vaaren til Bjergene kolde.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

De Træer at tælle, som der Man saae,
Det tør jeg slet ikke forsøge,
Paa Sletten dog fandtes ei Palmer faa,
Paa Bjergene Cedre og Bøge.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

15

Og midt i den Have stod *Livsens Træ* ,
Paa det var Guds Mildhed at kiende,
Han vil ei, at Folk de skal døe som Fæ,
Men leve med Ham uden Ende.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Men *Kundskabens Træ* paa Godt og Ondt,
Desværre, faldt deiligst i Øie;
Et lysteligt Syn, det er tit usundt,
Det Lækkreste haardt at fordøie.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

De Fugle at nævne, som Nat og Dag
For Jorddrotten sang under Himlen,
Det mægter slet Ingen, men Lærke-Slag
Sig hæved dog høit over Vrimlen.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Da tænker jeg, Lærken var rød og guul,
Saa deilig som Phønix at sige,
End graa synger kiønt dog den lille Fugl,
Naar Soel monne dale og stige.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Hvert Dyr at opregne, sig skikket bedst
For ham, der dem alle gav Navne,
Saalidt dog som Løven, den raske Hest
I Eden har været at savne.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Paa Brinkerne mylred de hvide Faar,
I Engen gik Køerne røde,
I Skoven sprang Hjorte og brune Raa'r,
Paa Marken holdt Dands de og Møde.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

16

Der groed ei Havre, ei Byg og Rug,
End sige da Klinte og Heire,
Men høit over Kornet, som vi har nu,
Som Rør groed Hveden hin feire.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Hvor Eden var deilig, slet Ingen veed,

De Lærde har Kiv om dens Leie,
For nu er paa Alting vendt op og ned,
I Midten gaae Hvalernes Veie.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

I Palmernes Hjem kun, som her tillands,
Er Levninger fine tilskue,
I Skyen kun Glimt af den første Glands,
Naar Tordneren spænder sin Bue.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

Det kommer deraf, at den Jordklimp fin,
Gud livede op med sin Aande,
Har Levninger nu kun af Lykken sin,
Nedsunket i Vee og i Vaande.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

For Sølv fik vi Staalet og Bly for Guld,
Det Ene maa ligne det Andet,
Saa speiler sig Lykken for Mand af Muld
I Sky som i Hav og paa Landet.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

For Synden er kommet i Verden ind,
Har meer vi af Ørk end af Eden,
Men bedst ogsaa bæere kan nu vort Sind
Det Ringe og Grimme herneliden.
Ak! hvorlænge var Adam i Paradis!

17

Saa lad os i Verden om *Edens* Lyst
Ei speide fra Bjergenes Toppe,
Men elske det Billed, vi har i Bryst,
Og *Paradis* søge histoppe!
Ak! hvorlænge var *Adam* i Paradis!

No. 4 .*)

Herren, som raader i Himmerig,
Ham vil vi love og prise,
Og om Hans Verden underlig
Synge en aandelig Vise,
Ham til Priis, som er A og Ø,
Blev ei født og kan aldrig døe,
For hos ham er Livets Kilde.

Høielofts-Sale i Tusind-Tal
Havde de himmelske Hære,
Og indtil Morgen-Stjernens Fald
Alle de fremmed Guds Ære,
Evighedens Halleluja
Salig kvædede de til og fra,
Af Andet de ikke vidste.

Oprør der blev i den store Leir,
Stolthedens Moder var Avind,
Daarerne drømde sødt om Seir,

Løfted mod Almagten Glavind,
Fienden sagde i Hjerte sit:
Norden kalder jeg Rige mit,
Der reise jeg vil min Throne.

Englenes Fald var som Stjerne-Skud,
Hvo kan vel staae mod Almagten!

*
- 18

Strides kan ingen Sjæl med Gud,
Helved dem lønnet for Agten,
Hedt som Ilden og koldt som Iis,
Knuger det dem paa Utings Viis,
Det faae de vel at fornemme!

Engle fuldmange der faldt i Flok,
Styrtes fra Glands og fra Glæde,
Thi blev i Himlen Øde nok
Tomt var saa mangt et Høisæde,
Fred dog var der og Frydesang,
Engle-Stemmer og Harpe-Klang,
Gud give, vi var deroppe!

Tomheden tækkes vor Herre ei,
Raadvild er aldrig den Vise,
Mennesker har Han i Ophei,
Evig de skulle Ham prise,
Dem tilkeiset er hver en Hal,
Herregaarde i Tusindtal!
Forbrudt af de Drotter stolte!

Himmel og Jord, som for os de staae,
Fordum var Mulm kun og Mørke,
Græs var ei grønt, ei Bølgen blaa,
Dødsø gik sort over Ørke,
Virvar kalde det Folk paa Jord,
Verden skabde vor Herres Ord,
Den springe maa naar Han fløiter!

Let sig udsvang som i Fjederham
Aanden, som Alt kan udrette,
Svæved hen over skumle Dam,
Hvidlig som Skyerne lette,
Som af Vinger en sagte Lyd
Himmelsk toned med Ordets Dyd
Og skabde Alt hvad den nævned!

19

Ordet var herligt, bliv Lys! det lød,
Lyset udsprang da med Gammen,
Aldrig det meer, saa Herren bød,
Blande med Mørket sig sammen!
Lys er Dagen, vor Herre kiær,
Mørk er Natten med Skyggehær,
Da vandre somhelst de Sorte.

Alle Ting har deres Fødsels-Dag:
Lyset er Søndagens Ære,
Mandagens er det lysblaa Tag,
Gulvet for Himmelens Hære,
Tirsdays-Krandsen er Land og Sø,
Væxter alle med Frugt og Frø
Med Lilier og med Roser!

Onsdagens Glimmer forblinder let
Folk med de vittigste Hjerner,

Solen hin klare er af Dens Æt,
Maanen og Mylren af Stjerner,
Mange offred til Soel i Vaar,
Bad til Maanen om gode Aar,
Til Himmelens Hær om Lykke.

Thorsdagen ikke vor Herre tav,
Liv nu for Dagen han lagde,
Fugle i Luft og Fisk i Hav
Ordet for Lyset dem bragde;
I det Dybe er Livet tyst,
I det Høie fuldlydt og lyst
Paa Vinger med Synge-Stemme!

Fredagen kroned vor Gud sit Værk,
Skabde af Muld sig en Næste,
I det Svage Livs-Aanden stærk
Skulde sig tee paa det Bedste;
20 Skabt til Billed af Skaber sin
Lydes skulde den *Jord-Drot* fin
I Luften og saa i Havet!

Lørdagen kaldte Han Hviledag,
Yndigst af Alt er dens Minde,
Jord-Drotten hviled sødt i Mag,
Sov sig da til en Veninde,
Herren tog af hans Ribbeen Et,
Ei undvære kan Manden det,
Som blev til en yndig Kvinde.

Herren nu skaaded i Soleglands
Vaar-Ugens Gierning med Gammen,
Underlig skjønt var Værket Hans,
Herlig det passede sammen!
Alt for Herren var bart og blot,
For Hans Øine dog saare godt,
Det vared kun kort, desværre!

Immer dog Lyset er saare godt,
Prægtig er Himmelens Bue,
Maaskoven grøn og Havet blaaf
Lystelig findes tilskue;
Soel og Maane og Stjerner smaa
Fryde Øiet paa Hvælving blaa,
Og hvidske hvor Lys har hjemme.

Sommernats-Fuglen til Morgengry
Slaaer sine Triller de søde,
Lærken hun synger høit i Sky,
Hilser den gyldne Dagrøde,
Fisken leger i Sø og Dam,
Saa paa Marken de vevre Lam,
Og Raaernes Kid i Lunde.

21

Mennesket er et Vidunder stort,
Billed af Gud i det Høie:
Han kan forstaae, hvad Gud har gjort,
Over det Alt sig fornøie;
Han kan tæmme med Konst og Vid
Bjørn og Løve som Lam og Kid,
Og strides med Vind og Vove.

Helvedes listige Hjerte-Tyv
Daared den yndige Kvinde,
End dog i hendes Hjerte-Dyb

Gud kan et Herberg sig vinde,
Kvinden bragde vor Jord i Band,
Kvinden fødte vor Frelsermand,
Han gjorde det godt Altsammen!

Høielofts-Sale i Tusindtal,
Bygte til Himmelenes Hære,
Ødte ved Morgen-Stjernens Fald,
Skal vore Boliger være,
Hos Gud-Fader i Hans Palads
Sønnen os har beredt en Plads,
Hvor kunne vi Ham fuldtakke!

No. 5 .*)

Mel. Fryd dig, du Christi Brud.

Den Luft, hvori vi gaae,
Den Jord, vi trine paa,
Den Muur af Hav og Bække,
Det stjernepynted Dække,
Blev fyldt med Godt og Glæde
Til Adams Herresæde.

* 22

Da saa man Jordens Land
Udi sin Jomfrustand;
Da saa man intet Andet,
Paa Landet og i Vandet,
Paa Klipper og i Dale,
End skønne Brudesale.

Men, hvor var Adam da!
Hvor skulde komme fra
En Drot paa Jorderige,
Til Thronen at bestige
Og al den Rigdom raade?
Det var den store Gaade!

Hvor var den Herre, hvor!
Der laae et Stykke Jord,
En Haandfuld Sand Gud kaldte
Til Riget at forvalte,
Et Støvgran fik den Ære
Det Konge-Spir at bære.

Saa er det Guds Maneer,
Naar man kun Mangel seer,
Da veed Han Raad at finde,
Langt over alle Sinde,
Ja, der en Redning henter,
Hvor man det mindst forventer.

Ei Solens Glands, ei Guld,
Men kun et Stykke Muld,
Han tager det og vender
I sine Almagts-Hænder,

Strax er en Bolig færdig,
Den store Mester værdig.

23

Saa blæser Gud derpaa,
Det kan saa vel forslaae,
Livs-Aanden er Hans egen,
Thi blir Han ei forlegen,
Hans Aande er Hans Stempel,
Giør Støvet til Guds Tempel!

Her staaer da Adam nu,
Med Gud i Sjæl og Hu!
Hvorhen hans Øie kiger,
Saa seer han sine Riger,
Al Jorden til sin Pleie
Og Himlen til sin Eie.

Saasnart et Dyr han saae,
Strax kunde han forstaae
Dets Art, Natur og Evne,
Og det derefter nævne,
Han kunde giennemkige
Naturens hele Rige.

Han ledte ei om Guld
I Skiød af Vand og Muld,
Han fandt, med Hjertevarmen,
Guds Kjærlighed i Barmen,
Den var ham meer alene
End Guld og Ædelstene!

Vor Herres Magt og Pris
Det var hans Paradis,
Hans Leie, Gang og Sæde
Var fuld af Fred og Glæde,
Han havde, kort at sige,
Paa Jord et Himmerige.

24

O Gud, saa Adam gik
Paa Jord, med Engle-Blik,
Nu gaae vi anderledes,
Saa Jorden maatte kiedes,
Vort syndig Støv at bære,
At huse og at nære.

Men, Gud skee Lov og Pris!
Et bedre Paradis
End det, som blev fordærvet,
Os *Jesus* har forhvervet,
En Himmel uden Fare,
O, gid vi der kun vare!

No. 6. *Kain og Abel .*

Kan synges som: Dagen gaaer med raske Fjed, af Weyse .

Kain pløied rask i Vaar,
Tænkde paa det Næste,
Abel gik og vogted Faar,
Tænkde paa det Bedste!

Begge, takkende i Høst
Gud for Vinterføde,
Offrede med Lovsangs-Røst
Hver sin Førstegrøde.

Kain offrede sin Neg,
Abel Dæggelammet,
Kains Tak var Tunge-Leg,
Abels Hjerte flammed!

25

Herren saae af Himlen ned,
Straalen kyssed Lammet,
Kain blegned harm og vred,
Skulde rød sig skammet!

Kain! Kain! sagde Gud,
Hvi den mørke Mine?
Synd i Mørke ruges ud,
Dages brat til Pine!

Avind banker, vogt dig vel!
Er hun først derinde,
Hun er Dronning, du er Træl,
Faaer det beesk at finde!

Abel gik og vogted Faar,
Skued Solen dale,
Kain gav ham Banesaar
Under Vennetale!

Kain! Kain! sagde Gud,
Hvor er nu din Broder,
Du gik med paa Marken ud:
Sønnen af din Moder!

Skarnet svared: ei veed jeg,
Derpaa tør jeg sværge,
Hvorhen Abel drog sin Vei,
Var og ei hans Værge!

Løgner! sagde Herren god,
Udaad har du øvet,
Raaber ei din Broders Blod
Lydt til mig fra Støvet!

26

Bandsat være Jorden nu,
For hun drak det Dyre!
Bandsat, fremfor Jorden, du,
Fuleste Uhyre!

Hvor du pløier, Klinte groe
Meer end Byg og Hvede!
Trindt paa Jord om Sjælero
Du forgiæves lede!

Huh! det brænder mig som Ild,
Hvinede den Fule,

Fare maa jeg fra dig vild,
Hvor jeg mig kan skjule.

Uden Anger, uden Bod,
Kain gik til Grunde,
Flygtende fra Gud til *Nod* ;
Han var af den Onde!

Abel slumrer sødt i Løn,
Gud ei glemmer Sine,
Haabets Lund er immergrøn,
Der er ingen Pine!

No. 7 . **Stamfædrene .**

Samme Melodi.

Ei uddøer den Godes Æt,
Maa end tit den bløde,
Atter leved op i *Seth*
Hvad med *Abel* døde!

Ukrud yngler meest paa Jord,
Modnes først og falder:
27 *Kains* Slægt blev stærk og stor,
Stakket blev dens Alder!

Kain bygde sig en Stad,
Stort det skulde være,
Gjorde sig med Stene glad,
Mured paa sin Ære!

Verdens Børn kan Verden bedst
Føre sig til Nytte;
Seth , paa Jord en fremmed Giæst,
Nøi'des med en Hytte!

Lamech var en *Kains* Søn,
Tog sig Koner tvende,
Gav vel Fader Morder-Løn,
Sang derom behænde!

Dræbte Ord han dødningsbleg
Læmped efter Klagen,
Sønnen læmped Strengelæg
Efter Dødningsangen.

Spillemanden *Jubal* hed,
Tubal med sin Hammer
Blev den første Vaabensmed,
Tændte Krigens Flamme!

Broder-Par, i Herrefærd,
Nemt at ihukomme!
Om Jer sjunge Spyd og Sværd,
Kvæde Luur og Tromme!

Ikke saa om Sæd af Seth ,
Folk i Fuglesale,
28 Om den stille Hyrdeæt
Sjunge Nattergale!

Stolte Ting ei den opfandt,
Stævned efter Evne,
Ydmyghed dog Æren vandt
Kvindens Sæd at nævne!

Fremmed for al Høiheds-Leg,
Den Guds Børnestamme,
I sit mindste Skud dog steg
Did hvor Stjerner bramme!

Yngst i Ætten *Enoch* blev,
Smagde dog ei Døden,
Livets Lyst ham sødt henrev,
Mindst fik han af Møden!

Himmelkiær han gik paa Jord,
God for Herrens Øie,
Drog saa op i Fugle-Spor,
Til Ham i det Høie.

Brustne Øine læges brat
I de grønne Sale,
Derom sødt om Sommernat
Sjunge Nattergale!

No. 8 . Syndfloden .

Egen Melodi af *H. Matthison-Hansen* .

Naar Nat udvælder
Fra sorten Sky,
Og Maanen kvælder
29 Til Morgengry,
Mens Gode blunde,
Har travlt de Onde,
For Lyset sky!

Da voxer Vingen
Paa al Udyd!
»Nu seer mig Ingen,«
Det er dens Fryd,
Den har i Mørke
Sin Rod og Styrke,
Sit Skryll og Skryd.

Dog, i det Høie
Der boer en Drot,
Med aabent Øie
For Ondt og Godt,
Og Lys, til Lykke,
Er uden Skygge

I Herrens Slot!

Han saae fra Himlen
Med Lynilds Blik,
Paa Kæmpevrillen,
Med Kains Skik,
Trods Jordens Herre,
Fra Ondt til Værre
De fremad gik!

Da falske Kvinder
For Diser gik,
Med Rosenkinder
Og Tjørne-Blik,
Med trinde Lemmer,
Med klingre Stemmer,
Og Skiøge-Nik!

30

De Tryllerinder
Fra Kains By,
Som Sole blinder
De Hyrder bly,
Hvor de indtage,
Kun Dømmedage
For Støvet grye!

Fra Gudesønner,
Som ei sig bør,
Da lyde Bønner
Til Troldemø'r,
Da Jetter fødes,
Og Kræfter ødes,
Og Fromhed dør!

Fra Hytten stiger
Et Kæmpe-Kuld,
Som efterhiger
Kun Glands af Muld,
Gjør Bjerg af Dale,
Og tækker Sale
Med røden Guld!

Med Niddings-Værker,
Mod Gud og Ret,
De Mindesmærker
Sig reise tæt,
Som bedst de mægte,
De Kuld uægte
Af Gude-Æt!

Men Han deroppe,
Hvis Skamler staae
Paa Bjergetoppe
Og Skyer graae,
31 Han høres sværge:
Brat over Bjerger
Skal Bølger gaee!

Omsonst for Døve
Kun Ordet spaaer,
Dog vil Jeg tøve
I hundred Aar,
Og grandt dernede
Om Anger lede,
Til Timen slaaer!

Men, Kæmper bolde!
Hvad end I tro'r,
Ei har til Trolde
Jeg skabt Min Jord,
Da, dybt begravet,
Den steg af Havet,
Alt paa mit Ord!

Jeg før den sænker,
Med Blomst og Træ,
Fuldlavt da bænker
Jeg Folk og Fæ,
Kun Faa besinde,
Hvor Fugle finde
Da Kvist og Læ!

Dog, hør, du Gæve,
Min *Enochs* Søn!
Vil høit du svæve
Med Mig i Løn,
Byg lavt ved Bølge,
Til dig med Følge,
Mens Bøg er grøn!

32

Ja, skil med Egge
Nu Træ fra Bark,
Og byg en Snekke,
Og kald den *Ark* ,
Og digt den nøie
Til rask at pløie
Min Vintermark!

Mens Kæmper bukke,
Og Folk uddøe,
Mens Bjerge dukke
I dyben Sø,
Sig Arken hæve,
Blandt Skyer svæve,
Som Verdens-Ø!

Naar Jorden hærges,
Fra Øst til Vest,
Med dig skal bjerges
Fuldmangen Giæst
Fra Bjerg og Dale,
I Bølge-Sale,
Paa Havets Hest!

De Kæmper trygge,
Med spodske Smiil,
Saae Noah bygge
Sin *Ark* med Iil,
Blandt Færreds-Snekker
En sær Tredækker
I Kæmpe-Stil!

Fuldbred som Hvalen,
Men længer dog,
(Trehundred Alen)
Det var den Kaag,
33 Med Dør paa Boven,
Med Glug foroven
Paa Kistelaag!

Ei længer tøve,

I Skov, paa Mark,
Nu Lam og Løve,
Men tye til Ark,
Med Kvæg og Hjorte,
Hvor ei mon skorte
Paa Straa og Bark!

Med Natteergale,
Som aldrig før,
Med Spurv og Svale,
Fra Hald i Nør
Sig Ørne sanke,
Med Næb de banke
Paa Arke-Dør!

De randt saa fage,
I Travlhed stor,
De Løbedage,
Til selv ombord
Gik Enochs Frænde,
Med Sønner trende.
Farvel nu, Jord!

De Kæmper trygge,
Trods Heltens lil,
Blev ved at bygge
I Bjerger-Stil,
Mens Møer milde
Holdt Bryllupsgilde
Med spodske Smil!

34

Seer I, histoppe
Nu seiler han
Paa Fjeldetoppe,
Den fromme Mand!
Da ruller Torden,
Da revner Jorden,
Med Brag paa Stand!

Nu Himlens Sluser
Oplades brat,
Og Havet bruser
I bælgmørk Nat!
Og Roser blegne,
Og Kæmper segne
Med Suk fuldmat!

Snart over Vandet,
I Morgengry,
Der sees ei Andet
End kulsort Sky,
Og Kæmpekroppe,
Og Klippetoppe,
Og *Noahs* By!

Syndfloden levner
Ei Plet af Land,
I Sky nu stævner
Den vilde Strand,
Ad steile Stræder,
Paa Klippe-Kiæder,
Som over Sand!

Saa leged Hvalen
Med Klipper graae,

At femten Alen
De under laae,
35 Som høiest gro'de,
Og nødigst lode
Sig overgaae!

Vel mødt i Strande
Her over Sky!
Saa stærke Vande
Da kvad paa Ny;
I firti Døgne,
Og alle søgne,
De blev saa krye!

De Smaafisk glade,
Ved Sky fuldtæt,
Da hevned Skade
Paa Maagers Æt,
Ja, fik i Tale,
Trods høie Sale,
Selv Ørne let!

Da Orme-Hæren,
Med Kuld paa Kuld,
Var stolt af Æren
At boe i Muld,
Da holdt de Gilde,
Saa høit de vilde,
Da fik de Huld!

Sig Kæmper høie,
I Konge-Dyb,
Da maatte bøie
For Madik-Tyv!
Da kunde fare,
Trods Hjort og Hare,
Det mindste Kryb!

36

Dog, under Dække,
En Verden tryk
Bar *Noahs* Snekke
Paa Bølgens Ryg,
Med Kæmpegange
Og bedre Sange
End Surr af Myg!

Der otte Sjæle,
Trods Bølge-Brag,
Med Mund og Mæle,
Sad under Tag
Af Rør fuldgode,
Som randt af Rode
Den *sjette* Dag!

Ja, Borg hin prude,
Skøndt bygt fuldsnart,
Som Gud gav Rude
Af Speilglas klart,
Og ingenlunde
Lod gaae til Grunde,
Var vel forvart!

Af Muld kun bygget,
Den er dog bold,
Staaer overskygget

Af Herre-Skjold,
Er væn til Skue
Paa Blomstertue,
Fra Old til Old!

Med Seierværket,
Som evig gaaer,
Bag *Plankeværket* ,
Den stod et Aar,
37 Som Støv for Dommen,
Paa Af grunds-Flommen,
Med bange Kaar!

Trods brede Skygger
Fra Mørkheds Land,
Den Borgs Indbygger
Paa vilden Strand
I Glands dog sidder,
Med Fuglekvidder
Om Kongestand!

For Drot ham kiender,
Trods bange Kaar,
Dog Ørn som Ænder,
Og Ulv som Faar,
Mens Nattergalen
I Skyggesalen
Hans Liwers slaaer!

Og Gud forglemmer,
Paa Bølgen blaa,
Ei Lærkestemmer,
Ei Spurven graa,
End sige Muldet,
Hvor Himmel-Guldet
I Grube laae!

Nei, Han som stilled
I Mand paa Fod
Sit eget Billed
Med Kiød og Blod,
Drot af Guds Naade,
Han vilde raade
Paa Vaanden Bod!

38

Hør, Vinden suser
Nu Dag og Nat,
Og Himlens Sluser
Sig lukke brat,
For Væld franeden,
For Bundløsheden
Er Pind og sat!

Sig Bølgen kaster
Og segner mat,
Storvragets Master
Nu dages brat,
Og Arken strander,
Og Verden lander
Paa *Ararat!*

Sin Glug oplader,
Med stille Sind,
Den Folkefader,
Paa Fjeldetind,

Vil Sandhed vide,
Slet ikke lide
Paa Hjernesvind!

Valravnen, skaaret
For Tungebaand,
Har *Noah* kaaret
Og sat paa Haand:
Vær snar paa Vinge
Mig Bud at bringe,
Om Jord har Vaand!

Sin Herre sviger
Dog sorten Ravn,
Med Flid undviger
Han Glug og Stavn,
39 Rødsokket gynger
Paa Aadseldynger
Han uden Savn!

Da randt i Sinde
Den Drot saa prud,
End var derinde
Det bedste Bud;
Mod Himmelbuen
Da svang sig Duen
Af Gluggen ud!

Snart favned Arken
Den Fugl saa spag,
Som savned Marken
Med Træ og Tag,
Paa Bjergetoppe
Og Liig at hoppe,
Var ei dens Sag!

En Uge lænter
Den Drot saa prud,
Og sikkert venter
Han bedre Bud,
Med Turtelduen,
Som svang mod Buen
Af Glug sig ud!

For Fugl i Lunde,
Og Mand i Bur,
Eens ingenlunde
Gaae Soel og Uhr,
Saa Dag for Due
Var kort paa Tue,
Men lang i Skur!

Med Aften-Svalen,
I Solbjergs-Lag,
Til Bølge-Salen
Med Gopher-Tag,
Kom dog fra Lunde,
Med Nyt i Munde,
Den lange Dag!

Luk op foroven!
Her er et Brev,
Som Gud i Skoven
Om Vaaren skrev,
Af Kæmpebogen

Til ham i Kaagen
Et Blad jeg rev!

Saa Aftenrøden
I Arkestad,
Om Eftergrøden
Udraabde glad,
Da Fugl fra Lunde,
Med Mai i Munde,
Paa Gluggen sad!

Olivenbladet
Fra grønne Lund,
I Aandebadet
Af Duemund,
Paa speilklar Skive!
Hvem kan beskrive
Den Aftenstund!!

41

No. 9 . Babels-Taarnet .

Egen Melodi af C. Barnekow .

Paa Sletten ved *Euphrat* i Asialand,
Hvor nu kun boer Tiger og Løve,
Der Kæmperne fordum med Dvæрге-Forstand
Sig flokked for Konster at prøve;
Men Vorherre, Han var deres Mester.

De sagde: hvad aldrig Man hørde tilforn,
Og Ingen skal gjøre os efter,
Af Tegl lad os bygge til Himlen et Taarn,
Et Mærke paa Menneske-Kræfter!
Men Vorherre, Han var deres Mester.

Og lad os om Taarnet saa bygge en By,
Der rummer os alle tilhobe,
Om Floden da gaaer over Bjerge paany,
En Dyst vi paa Sletten tør vove!
Men Vorherre, Han var deres Mester.

Saa ælted de Leer og saa brændte de Tegl,
Og Lim kogde ret de med Gammen,
De tænkte, det kunde nu aldrig slaae feil,
Det hængde jo ypperlig sammen.
Men Vorherre, Han var deres Mester.

Da havde end Alle det deiligste Sprog,
En Levning fra Paradis-Dage,
Det Mennesket gjorde paa Verden fuldklog,
Og spared ham megen Umage.
Men Vorherre, Han var deres Mester.

42

Da sagde vor Herre: nei hold! ikke saa!
Forvirre lad Os deres Tale!
Da kunde ei meer de hinanden forstaae
End Heste kan Haner, som gale.
For Vorherre, Han er deres Mester.

Kun *Babel*, Forvirring, kom Alle ihu,
De skyldte hverandre for Skaden,
Og *Babel* blev Navnet, og er saa endnu,
Paa Taarnet saavelsom paa Staden.
For Vorherre, Han var deres Mester.

Nu hver sine Veie med Nag og med Sorg
Udvandred, som Lige med Lige,
Kun *Nimrod* af Taarnet sig laved en Borg
Og stifted det *Babelske* Rige.
For Vorherre, Han var deres Mester.

Saatit sig de Kloge nu flokke i By,
Og taarne sig op imod Himlen,
Da skaber Vorherre et *Babel* paany,
Som Avner adspreder han Vrimlen;
For Vorherre, Han er deres Mester!

No. 10. Abraham.

Egen Melodi af C. *Barnekow* .

Fra Afguders Altre slog Røgen i Sky,
Vor Herre saae ned fra det Høie,
En Fader han søgde til Folket det ny,
Paa *Abraham* faldt da Hans Øie.

Ebræer! Han sagde, bind op om din Lænd,
Gak ud fra dit Land og din Hytte,
43 Følg med, hvor jeg vinker, saa er du min Ven,
Mit Land Jeg dig giver til Bytte.

Jeg gi'er dig et Land og Jeg gjør dig et Navn,
Som aldrig sig taber i Vrimlen,
Jeg giver dig Sønner at tage i Favn
Saamange som Stjerner paa Himlen.

Velsignet du være! saa være og de,
Som hilse dig vide om Lande,
Bandsatte af Mig, skal for Øine Man see,
Er Alle, som dig vil forbande!

Paa Jorden, ombølget fra Bredd og til Bredd,
I Tidernes Løb, som de skride,
Velsignelsen ene hos Abrahams Sæd
Skal findes af Sorte og Hvide!

Farvel, sagde Abraham, Fæderneland!
Farvel, mine Venner og Frænder!
Jeg følger min Gud, for min Glæde er Han,

Min Hjælper til Jorderigs Ender.

Kom, *Sara!* kom, *Lot!* kommer Mange og Faa
Som dele vil Abrahams Lykke!
I Kanaan lad os vor Bopæl opslaae,
Vor Telt i den Høiestes Skygge!

No. 11 .

Synges efter en gammel Folkemelodi.

Abraham sad i Mamre-Lund,
Han var en Hyrdekonning,
Salvet af Gud med egen Mund,
Og Sara hed hans Dronning.

44

Riig paa Kameler, Køer og Faar,
Det var den Drot med Ære,
Gammel derhos, snart hundred Aar:
Og *hvis* skal det saa være!

Gud havde sagt: »*Jeg sandelig*
»*ViZ i din Æt velsigne*
»*Menneskens Kiøn paa Jorderig!*«
Og Løgn kan Ham ei ligne!

Abraham sukked dog i Løn:
»Til Graven brat vi stunder,
»Føder mig Sara nu en Søn,
»Det er et stort Vidunder!«

Dagen var heed, men Herrens Ven
Sad svalt i Egeskygge;
Hisset da kom tre Vandringsmænd
At ønske ham til Lykke!

Giæstmild er og den Hyrdedrot,
Vil Reisen dem forsøde,
Byder dem til sit grønne Slot,
At hvile sig af Møde!

Herren det var med Engle to,
De lod sig det behage
Hyrden at giæste, som var tro,
Og Jordens Brød at smage.

Herren da siger til sin Ven,
Alt som Han bryder Brødet:
» *Naar om et Aar vi sees igjen ,*
» *Har Sara Søn paa Skiødet!*«

45

Sara hun stod bag Dør og loe,
Saa faldt det hende fremmed;
Abraham tog det Ord med Tro,
Hans Haab ham ei beskiæmmed'!

Ordet udgik af Kongens Mund,
Som haver Alt at raade,
Abraham sad i Mamre-Lund,
Med Sønnen af Guds Naade!

No. 12.

Isak.

Egen Melodi af C. Barnekow.

Der kom et Bud fra Himmerig
Til Herrens Ven paa Jorden:
Et Offer skal du bringe Mig
Paa Bjergene mod Norden,
Det er din elskelige Søn,
For Jeg er selv din store Løn!
Saa prøver Gud de Fromme!

Det Budskab var et Tordenslag
For Abraham i Mamre,
Dog brød han op før det blev Dag,
Afsted til høie Hamre,
At gjøre som den Herre bød,
Der raader over Liv og Død.
Saa prøver Gud de Fromme!

I Dage to han reiste saa,
Som Støv ei færdes gierne,
Den Tredie de Bjerge graa
Han skimted i det Fjerne,
Bad Trælle vente til han kom,
46 Og gik med *Isak* englefrom.
Saa prøver Gud de Fromme!

Han selv bar Ild og Offerkniv,
Og *Isak* Tørrebrænde,
Da blev vel angest for sit Liv
Den Frommeste blandt Svende,
Dog længe paa den Dødningfærd
De fulgdes ad og tied kvær.
Saa prøver Gud de Fromme!

Men efter mangt et mødigt Fjed,
Dog Ungersvenden stammed:
Min Fader! vi har Ild og Vedd,
Men hvor er Offerlammet?
For Lammet, Søn! var Heltens Ord,
Vel sørger Han, i Himlen boer.
Saa prøver Gud de Fromme!

Nu stille gik det af igjen,
Til Bjerget var besteget,
Og da den Gamle kom derhen,
Hvor Herren havde peget,
Da bygde han et Alter brat,
At offere der sit Hjertes Skat.
Saa prøver Gud de Fromme!

I Lave laae nu Vedd til Baal,
Og bundet laae den Spage,
I Faderhaand det skarpe Staal
Ham spaaed Død saa fage;
Hans Liv da hængde i et Haar,
Dog snart to hundred blev hans Aar.
Saa prøver Gud de Fromme!

Guds Engel raabde: *Abraham!*
Alt Nok med Frygt og Fare!
47 Du vilde, trods al Sorg og Skam,
Din Eneste ei spare;
Men spar ham nu, den Ungersvend!
Ja, rør ham ei, du Herrens Ven!
Saa prøver Gud de Fromme!

Paa Tempel-Bjergets Aase dog
Et Offer var berammet,
I alle Maader til det slog,
Gud sørged selv for *Lammet* ;
Et Væderlam i næste Torn
Blev hængende ved krumme Horn.
Saa prøver Gud de Fromme!

Det offred Abraham nu brat,
Med Tak af Hjertets Fylde,
Til Ham, som, trods den skumle Nat,
Vil Biergene forgyldte,
Hvis Vink opkalder Soel fra Hav,
Hvis Røst opreiser Liv fra Grav.
Saa prøver Gud de Fromme!

Saa prøved Gud i Himmerig
Sin Ven, den sært Udkaarne,
For Selv Han vilde virkelig
Opoffre sin Eenbaarne,
I Støvets Dragt, af Isaks Æt,
For mange Smaa til Børneret,
Til Arv i Himmerige!

No. 13 .

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Sara var død, i sin Eenlighed
Sad *Abraham* stille tilbage,
48 Nu ad sit Liv og sin Rigdom kied,
For lange var alle hans Dage,
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Isak var alt i de Fyrre nu,
Men end ingen Hustru han favned,
Ikke til Lystighed stod hans Hu,
Men *Sara*, sin Moder, han savned,
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Abraham sagde til Oldsvend sin:
Far du til min Hjemstavn saa fage!

Hent mig en Hustru til Sønnen min,
Og sværg, du vil ei mig bedrage!
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Kanaans Døttre ei see jeg vil
I *Saras Pauluner* at hvile,
Afguder fule de offre til,
Og falskelig monne de smile,
Og Kvinden, hun er Livet i Huset!

Svenden han svor, rakde Haanden i Sky,
Kamelerne ti kom paa Fode,
Hurtig de traved til *Nachors* By
At hente en Viv af de Gode.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Snart de sig leired om *Nachors* Brønd,
Og Solen var just ved at dale,
Svenden da gjorde sin Aften-Bøn
Om Bruden til *Isaks Løvsale*.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Hør mig! han sagde, min Herres Gud!
Ved Brønden er Piger ivente,
49 Viis mig i Naade den væene Brud,
Jeg kommer i Kveld for at hente!
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Det være den, som med yndigt Blik
Uskyldige Gaver meddeler,
Rækker mig brat en Lædskedrik
Og drager til mine Kameler!
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Mens i sit Hjerte han talde saa,
Kom *Bethuels* Datter *Rebekke* ,
Deilig var Pigen med Øine blaa,
Med Blyhed, med Liv og med Tække.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Krukken, hun axled, var fyldt paa Stand,
Men knap høres Bøn før den skattes,
Drik, sagde hun, og det klare Vand
Kamelerne skal ikke fattes.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Svenden det hued, for snildt det gik,
Rebekke var rap til sin Gierning,
Mon, tænkte han dog, med tvivlsomt Blik,
Nu triller for *Isak* Guld-Terning?
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Ringe han tog af det røde Guld,
Ja Ringe til Øren og Arme,
Rakde dem kiønt til den Jomfru huld
Og takkede hende med Varme.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Jomfruen fin, af Forundring stum,
Han spurgde: hvem kalder du Fader!
50 Har til Kameler I *Stalderum*
Og Føde paa Loft og i Lader?
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Datter af *Bethuel*, *Nachors* Søn,
Er jeg, sagde Pigen den væene,
Lettelig kan vi for Løn og Bøn
Med *Herberg* og Foder dig tjene.

For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Laban knap hørde sin Systems Ord,
Han saae paa de kostbare Ringe,
Aandeløs strax han til Brønden foer,
Til Herberg Guldgjæsten at bringe.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Herrens Velsignede! kom! sa'e han,
Hvad nøler du efter saa længe?
Baasene alle er godt istand,
Saa Borde og opredte Senge.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Bænken og Skænken dog ændsed ei,
Den Fuldtro, i fremmede Sale,
Hvi han var kommet den lange Vei,
Derom var hans Indgangs-Tale.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Abraham hedder min Herre huld,
Velsignet fuldsaare af Himlen
Baade med Trælle, med Sølv og Guld,
Af Hjorde utallig er Vrimlen!
Men Kvinden, hun er Livet i Huset!

Eneste Arving til Rigdom hans
Er *Isak* , en Svend af de Bedste,
51 Hedensk er Kanaan, dertillands
Han maa ingen Venneviv fæste.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Svoret jeg haver ved Himlens Gud,
At jeg vil ham ikke bedrage,
Ærende mit er en Frænde-Brud
At fæste og føre tilbage.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Hidtil mig fulgde min Herres Gud,
Mig viste ved Brønden *Rebekke* ,
Hun er til *Isak* en værdig Brud,
Med Blyhed, med Liv og med Tække.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Siig mig oprigtig, mens her jeg staaer,
Vil *Isak* I Pigen trolove,
Glæde min Herre med snehvidt Haar,
En Fyrste i Kanaans Skove?
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Svart var det Spørgsmaal at svare paa,
Og Kaaret blev sat til *Rebekke* ,
Ja, sagde hun da i Ungdoms-Vaar,
Med Blyhed, med Smil og med Tække.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Laban nu svared med Moder sin:
Med dig haver Himlen os gjæstet,
Leve med *Isak* *Rebekke* fiin,
Hun er ham til Venneviv fæstet!
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Gammen der blev nu i *Labans* Gaard,
Og Gammen i *Mamre* tillige,
Glad blev den Olding med snehvidt Haar,
Velsigned den yndige Pige.

For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Isak en Aften i Soelbjergs-Lag
I Marken gik ud for at bede,
Mødte en Brud under Himmel-Tag,
Som længe Man om kunde lede.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Tom ikke længer stod *Saras* Telt,
Der Isak sin Venneviv favned,
Og om hans Lykke det Nok er meldt,
Ei længer sin Moder han savned.
For Kvinden, hun er Livet i Huset!

Tvillinge-Moder til Sønner to
Rebekke blev langt om længe,
Abraham dog, før han gik til Ro,
Saae Isaks de halwoxne Dreng.
Rebekke , hun var Livet i Huset!

No. 14. ***Jakob og Esau.***

Kan synges som: Abraham sad i Mamre Lund.

Esau var en Skytte vild,
Og *Jakob* en stille Hyrde,
Skytten var gram, men Hyrden mild,
Og Lammet er lettest Byrde.

Før de blev født, det var Guds Ord,
»Den Større er dog den Mindre,«
53 Aldrig det findes skal paa Jord,
At Nogen kan Gud forhindre.

Ordet udgik af Seer-Mund,
Det vidste Forældre begge,
Kiød dog immer, ved Aandens Blund,
Ophøier sin Kiæledægge.

Isak , han var en gammel Mand,
Med Synet og svækkes Sindet,
Vildbrød er sødt for Lækkertand,
Af Skytten han var forblindet.

Skytten sin Førstefødsels-Ret
Ei regnede for det Mindste,
Solgde engang, af Jagten træet,
Den glat for en Moos som glindste.

Jakob da kiøbde Ret for Ret,
Som Rosen for Moos den røde,
Esau spurgde, spodsk og mæt,
Hvad Fødselen hjalp den Døde?

Esau! sagde Isak blind:
Skaf Vildt nu med Pile dine!

Alt som min Smag er da mit Sind,
Jeg vil dig med Gud velsigne.

Jakob! da sagde Moder blid:
Vor Herre vil dig velsigne,
Gak mig til Hjorden, hent to Kid,
De fedeste, som er fine!

Nødig han lød Rebekkes Røst,
Den stille og fromme Hyrde,
54 Kiddene let ham laa ved Bryst,
Men Listen ham var til Byrde.

Vil ei min Fader bande mig!
Han sukked, og hvad min Broder?
Ramme det mig, som rækker dig!
Ham svared med Smil hans Moder.

Braden var sød, han bar den frem,
Som Skytten han var indforet,
Rystende dog paa hvert et Lem,
Han satte sin Ret paa Bordet.

Moderens Bud var Jakobs Trøst,
Og Isak var blind af Ælde,
Esaus Hænder, Jakobs Røst!
Han sagde, lod Knebet giælde.

Isak i Aande kom nu brat,
Og Jakob han lydt velsigned,
Abrahams Lykke blev hans Skat,
Som Abraham efterligned.

Esau kom fra Skoven hjem
Og stegde sit Vildt med Snilde,
Bar det og brat for Isak frem,
Men mærked, han kom før silde.

Esau skiældte, fnøs og græd,
Af Vrede hans Nyrrer bæved,
Ei han sig brød om »Kvindens Sæd,«
Velsignelse brydsk han kræved.

Isak da sagde: lev af Sværd!
Du dier ei Jordens Bryster,
55 Broderen din du tjener tvær,
Hans Aag du engang afryster.

Maadelig klæder Kvindens List
Ved Lyset, der nu mon brænde,
Bedre dog klares Sagen vist,
Naar Hjerternes Raad vi kjende.

Esau var af Kains Art,
Han vilde sin Broder myrde,
Røbet dog blev hans Ondskab snart,
Gud frelste den fromme Hyrde!

No. 15. Jakobs Drøm.

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* . Kan ogsaa synges som:
Kommer hid, I Piger smaa, af *Weyse* .

Op ad Bjerg og ned i Dal,
Over Mark og Enge,
Jakob gik en Morgen sval,
Hviled ikke længe,
Kun i lumre Middagsstund
Sad han i en Palmelund,
Tænkde paa sin Moder.

Faders Huus og Moders Favn
Ryggen saa at vende,
Altid kalde Sorg og Savn
Ømme Ungersvende,
Sagtens kan man da forstaae,
Det Rebekkes Jakob laae
Som en Steen paa Hjerte.

56

For hans Broder, grum i Sind,
Ham paa Livet trued,
Og hans gamle Fader blind
Bedst dog *Edom* hued,
Derfor *Jakob* gik sit Skud
I den vide Verden ud,
Kun med Stav til Støtte.

Natten kom med Kæmpeskridt,
Dagen mat sig værged,
Intet Herberg vidt og bredt
Saaes paa Flakkebjerg,
Under aaben Himmel træet
Jakob fandt dog Søvnens let,
Steen til Hovedgiærde.

Han var af den gamle Tro,
Alt i Ungdoms-Dage,
Lagde sig med Bøn til Ro,
Bad Gud saa det mage,
Han i Verden fandt sit Brød,
Saae igien sin Moder sød,
Faders Huus med Glæde.

Maanen skinned høit i Sky,
Alle Stjerner blinked,
Jakob sov i Himlens Ly,
Engle da ham vinked,
Sødt det for hans Øre sang,
Drømmesyn fra Gladhjems Vang
For hans Øie svæved.

Stige saa han da til Jord
Dale ned fra Himlen,
Op og ned som Lynild foer
Paa den Engle-Vrimlen,
57 Over alle Engletrin
Straaled høit paa Stige-Tind
Alle Kongers Konge.

Mund oplod den Herre prud,
Som med Orgel-Toner:
Abrahams og Isaks Gud,
Som i Himlen throner,
Dine Fædres Gud er Jeg,
Sagde han, thi frygt kun ei,

Stol kun paa min Naade!

Landet, som du hviler paa,
Det er et af Mine,
Det jeg under Himmel blaa
Skiaenker dig og Dine,
Afkom din som Skovens Løv,
Himlens Lys og Jordens Støv,
Folk til Verdens Ende!

I dit Navn og i din Sæd
Stammer trindt paa Jorden:
Soels Opgang og Hvilested,
Sønderled og Norden,
Jeg velsigne vil engang,
Da velsigne de i Sang
Dig og denne Time!

Hvor du gaaer, er ogsaa Jeg,
Godt dig at beskytte,
Viser dig den bedste Vei
Til din Faders Hytte;
Før de kom med Glæde hjem,
Aldrig Haand jeg slog af dem,
Som til Mig slog Liden!

58

Røsten tav og Synet svandt,
Sønnen med det Samme,
Jakob sig forbauset fandt,
Kunde knap udstamme:
Underfuldt er Stedet her,
At vor Herre var saa nær,
Det jeg ikke vidste.

I hans Hjerne, som han laa,
Mødtes Tanker mange,
Gjorde for den Himmel blaa
Angest ham og bange,
Bæve maa jeg, var hans Ord,
Sødt jeg sov hvor Herren boer,
Her er Himlens Porte.

Morgengry ham vaagen fandt,
Flux var han paafærde,
Reiste hurtig op paa Kant
Haarde Hovedgiærde,
Salved Steen med Olje fin,
Bygde saa for Herre sin
Alter paa det Jævne.

Soel oprandt og Lærken slog
Mildt i Morgenrøden,
Vandringsstaven Jakob tog,
Sørged ei for Føden,
Haabefuld i Herrens Navn
Faders Huus og Moders Favn
Ryggen nu han vendte.

Som han gik, han bad og sang:
Bethel skalst du hede,
Herrens Huus i Himmelvang,
Hvor jeg kom at bede;
59 Fører Gud mig hjem, derhos
Ti'ender jeg af alt mit Gods,
Offrer Ham det Bedste.

No. 16. **Jakob og Rakel.**

Egen Melodi af *Johanne Fenger* .

Solen er heed
I Østerled,
Og Sommeren varer saa længe,
Derfor om Land
Til Kildevand
Saa saare de Levende trænge,
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Syrie-Land
Fra Kanaan
Gik Jakob hin unge at giæste,
Skulde og der
Af Slægten nær
En Mø sig til Venneviv fæste,
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Bethuels By,
Med Vennely,
Hos Broderen bold ad Rebekke:
Laban ved Navn,
Det var den Havn,
Hvor Jakob sin Stav vilde lægge.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Hyrder i Mag,
En Solskinsdag,
Sig leired om Bethuels-Brønden,
60 Lukt med en Steen,
En vældig Een,
For Straalerne stærke fra Sønden.
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Jakob dem saae,
Hvor løit de laae,
Mens Solen var langtfra at dale,
Mild dog og spag
Han bød Goddag,
Saa kom han dem venlig i Tale.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Fremmed i Land,
Da spurgde han:
I Hyrder! hvor har I vel hjemme?
Svaret dernæst:
I *Haran* , Giæst!
Han monne med Glæde fornemme.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Maalet var der
For Jakobs Færd,
Nu under ham rysted hans Knæer,
Boer, sagde han,
Ei der en Mand,
Som kalder sig *Laban Ebræer*?
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Svaret var »jo,«
Da Jakob loe,
Og sagde: hvi græsser ei Hjorden?
Langt er til Kveld,
Det veed I vel,
Drøvtyggen er ei i sin Orden.
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

61

Giæst! sagde de,
Kan ei du see,
At Stenen er os over Magten,
Alle paa Rad
Maa hjælpes ad,
I Dag som i Gaar, det er Agten,
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Rosen i Vaar
Med *Labans* Faar!
Det lød nu med spottende Mine;
Tril nu paastand
Du Steen fra Vand,
Og stød ikke Hænderne dine!
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Jakob blev heed,
Ja, han blev vred,
Det Giækkeri vilde han dæmpe,
Brat fik da Been
Den Kampesteen,
Han viiste dem, han var en Kæmpe.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Herlige Kaar
Fik *Labans* Faar,
Skøn *Rakel* ei væded en Finger,
Spanden som Fjer
Gik op og neer,
For Kæmpen den fløi som paa Vinger.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Pigelil fin
Er Syster min,
Saa mæled nu Jakob med Blide,
Dagen er skøn,
62 Rebekkes Søn
Nu fandt hvad han søgde saa vide.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Jakob ei løi,
Men *Rakel* fløi
Med Tidender sære tilbage,
Laban gik ud
Mod Kæmpen prud,
Indledte ham venlig og fage.
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Herlige Kaar
Fik *Labans* Faar,
Nu Jakob han var deres Hyrde,
Ærlig og tro,
Han gik for To,
Sin Slægt laae han ikke til Byrde.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Laban det saae

Og tænkte paa
Den Hyrde med Fordeel at fæste,
Sagde: min Søn!
Bestem din Løn!
Omsonst skal ei tjene min Næste.
Men i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

Hurtig udfoer
Det store Ord:
For Rakel din Datter hin væene,
Lilie skiær,
Som jeg har kiær,
Syv Aar vil jeg trolig dig tjene.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

63

Laban slog til:
Om Gud saa vil,
Da er du fuldvel hendes Mage!
Jakob saa fro
Ham tjende tro,
De Aar han kun regned for Dage.
For i Hjertet, der har Livet sin Kilde!

No. 17. ***Jakobs Nattekamp.***

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Som Ørnen sidder paa høien Hald,
Og fylder med Rov sin Rede,
Saa *Edom* throned paa Seiers-Bjerg,
Han var ikke god at bede.

Som Lammet hviler i Engens Skiød,
Hvor rislende Bækken rinder,
Saa hviled *Jakob* ved *Jakobs* Bredd,
Omblaandet af blye Kiærminder!

I tyve Aar var han udenlands,
Han længdes nu efter Hjemmet,
Og Hjemmet efter saa lang en Tid
Det er baade kjendt og fremmed.

Det Bud, han skikked til *Esau* ,
Med Bøn om hans Gunst og Naade,
Igjen var kommet med kort Beskeed,
Som var ham kun slet tilmaade.

»Din Broder sadled sin høie Hest,
Ham følger saa faver en Skare,
64 Ham følger fire Gang hundred Mand.«
Hvo tør vel for Skytten svare!

Da blegned *Jakob* , for han blev rædd,
Han tænkte paa Børn og Kvinder,

Saa værgeløse som Faar og Lam
De var imod grumme Fiender!

Da sukked *Jakob* : min Faders Gud!
Hvad kunde jeg meer forlange?
Jeg gik fra Hjemmet kun med en Stav,
Og Drot er jeg nu for Mange!

Høilovet være din Miskundhed!
Dit Ord er som Guld det rene,
Men ei jeg havde saa bange Kaar,
Den Tid, da jeg var alene!

Du selv dog sendte mig hjem igien,
Mangfoldig med Gods begavet,
Dit Ord mig loved en Afkom prud
Utallig som Sand ved Havet!

Saa frels mig, Herre! af Broders Haand,
Som spænder den stærke Bue,
Urørt af Barnet i Moders Skiød!
Mit Hjerte, det maa vel grue.

Saa bad den Fromme i Eensomhed,
Det var ikke hen i Veiret,
Med opladt Øie han saae det brat,
Af Engle han var omleiret.

Det var saa deilig en Sommernat,
Han vidste knap hvad han gjorde,
65 Han brødes længe med *Himlens Helt* ,
Forunderligt, hvor han turde!

Nu blegne Stjerner, det gryer ad Dag,
Saa mæled den Himlens Kæmpe,
Nu slip mig, Hyrde, nu er det Nok,
Dit flammende Mod du dæmpe!

Jeg dog ei slipper, var *Jakobs* Svar,
Før kraftig du mig velsigner!
Velan! dit Navn være *Israel!*
Guds Fyrster i Kamp du ligner.

Saa endtes Kampen, og Soel opgik,
For Himmel og Jord at straale,
Men halt var Hyrden, i Dysten haard
Af Led gik hans Hofteskaale!

Paa Ganger stolt under Gylden-Hjelm,
I Spidsen af Kæmper ranke,
I Solskin straalende, *Esau*
Sig nærmed med blodig Tanke.

Syv Gange bukked sig *Jakob* dybt
For Broderen tvillingbaaren,
Det røre maatte selv Staal og Steen,
Af Øiet udperse Taaren!

Da sprang af Hesten den Bjergedrot
Og løb mod den lamme Hyrde,
Og hængde hulkende om hans Hals,
Som han havde tænkt at myrde!

Hvo sig fortrøster paa Himlens Gud,
Ham skal ingen Farer skrække,
66 For alle Hjerter staae i Guds Haand,
Han leder dem som Vandbække!

No. 18. **Josef i Fængselet.**

Egen Melodi af *H. Nutzhorn* .

Der sad en Svend i det sorte Hul,
For synde, det vilde han ikke;
Kong *Pharao* svømmed i Sølv og Guld,
Hans Lyst var at æde og drikke.

Hans Kok og Skænker var store Mænd,
Af dem fik han Vinen og Kagen,
Og Roes med Rente fik de igjen
Naar rigtig de rammede Smagen.

Hvormed de synded, det veed Man ei,
Men Begge de faldt i Unaade,
Og Begge vandred den samme Vei
Til Fængsel i Vee og i Vaade.

Det samme Fængsel de sattes i
Som han, der for Dyden leed ilde,
Men ham Vorherre stod kraftig bi,
Hans Naade kan Alting formilde.

Den Fangefoged var barsk i Hu
Og bister, det kan man nok vide,
Dog stundum rører det Steen endnu,
Naar Ungdom og Uskyld de lide.

Til Træl var *Josef* uskyldig solgt
Af Brødre med Avind i Sinde,

*
- 67

Og hun, som havde hans Lænker voldt,
Hun var den ublueste Kvinde.

Den Fangevogter var *Josef* god,
Betroed ham Nøglerne mange,
Han ændsed ei hvor han gik og stod,
For Lykke der var med den Fange.

Tit gaaer til Hove det op og ned,
Der Naaden har hundrede Nykker,
Om Hofmand sunket Man sjelden veed,
Om druknet han er eller dykker.

Den Fangefoged maa være snu,
Som saadanne Veirhaner giæste,
Til *Josef* derfor han sagde nu:
Opvart mig de Folk paa det Bedste!

De høie Herrer var reent forknyt,
De havde urolige Drømme,
De frygted saare hver Morgens Nyt,
Dem kunde hver Time fordømme.

God Morgen! sagde ung *Josef* blid,
Hans Blik var som Kilden i Ørke,
I Herrer! hilser den lyse Tid!

Hvi er eders Miner saa mørke?

Ak, svared Begge, vi drømde sært
Og veed ei hvad det skal betyde.
Velan, han sagde, jeg lidt har lært,
Vil for eder Hovedet bryde.

Da tog den Skiænker til Orde brat:
Saa samle du nu dine Tanker!
68 Jeg drømde fuldsært om Viin i Nat,
Om Druer paa blomstrende Ranker.

Med Kongens Bæger som før jeg stod,
Mig trylle end Rankerne trende,
I Bægeret pressed jeg Druerblod,
Og gav det saa Kongen ihænde.

Til Lykke, Herre, var Josefs Svar,
Din Lykke sig vender saa fage,
Din Konges Naade paany du har,
Naar Rankerne giøres til Dage.

Men hør nu, Herre, min Saga kort:
Jeg er ikke kommet af Trælle,
Fra Fædrelandet Man stjal mig bort,
Og Synd har jeg ei at undgiælde;

Naar høit du kommer igien paa Straa,
Din Tjener du kiærlig betænke,
Lad ham som vilde dig Lykken spaae,
Ei ligge uskyldig i Lænke!

Nu fatted Mod og den Overkok
At lade sig Drømmen udtyde,
Om Kurve trende med Kager Nok
Til Kongeligt Taffel at pryde.

Han bar de Kurve paa Hoved sit,
De skinned saa kridende hvide,
Men Luftens Fugle de hakked frit,
Betydningen fik han at vide!

Ung Josef kunde det forudsee,
Og Smiger ham kunde ei gavne,
69 Ham Galgen vented om Dage tre,
Det gottede Krager og Ravne!

Som Josef spaaed, saa gik det Alt,
Og Skiænkeren kom i sit Stade,
Men flux af Minde ham Josef faldt,
Paa Hofmænd sig Ingen forlade!

Paa Een dog Josef forlod sig mest,
Som høiere er end de Store,
Og mindes Smaafolk dog allerbedst
Som idelig det er at spore.

Det er Vorherre i Himmerig,
Som alle Ting haver at raade,
Vel bie lader Han tit paa Sig,
Desmere dog voxer Hans Naade!

Det vared længe, to hele Aar,
Før Josef blev nævnet til Hove,
Thi *der* for Viisdom det altid gaaer
At vinde ved Intet at vove!

No. 19. **Josefs Ophøielse.**

Samme Melodi.

Kong *Pharao* vaagned en Morgenstund,
Da var han saa ilde tilmode,
Han drømde sært i uroligt Blund,
Det tykdes ham ei for det Gode!

Thi lod han kalde de kloge Folk,
Som vidste til Punkt og til Prikke,
70 Hvad skrevet havde hver Drømme-Tolk,
Men *Pharao* trøstede de ikke.

Da randt den Skiænker hans Synd ihu,
Hans Feiltrin ved Hoffet at sige,
Han meldte: Herre, jeg mindes nu
Mit Fald og min Frelse tillige!

Din Overkok og din Tjener her,
Vi faldt i vor Herres Unaade,
Bag Fængslets Mure og Graven nær
Vi sørgede da over al Maade.

Vi drømde sært i det sorte Hul
Til Hoveder saare at bryde,
En ung Ebræer saa tankefuld
Dog vidste det godt at udtyde;

Alt som han spaaede, det saa tilgik,
Det Onde saavel som det Gode,
Din Kok sin Høiherd i Galgen fik,
Din Skiænker igien kom paa Fode!

Saa løbe nu hvo tilbeens er rap,
Den Viismand til Hove at bringe!
Saa mæled Kongen, da løb om Kap
Hans Svende som fløi de paa Vinge!

Til Kongen *Josef!* til Kongen strax!
Gienlød det i Ulykkes-Gaarden;
Med Klæder rene, med Kniv og Sax,
Kom Pynten og Sagen i Orden.

En Drøm jeg havde, var Kongens Ord,
De Lærde kan ei den forklare,
71 Men du, jeg hører, med Viisdom stor
Alt Hemmeligt kan aabenbare.

Da svarede Josef, den Svend saa prud,
Han kunde sin Tale vel føie:
Hvo kan med Viisdom foruden Gud
Kong *Pharao*s Hjerte fornøie!

Da sagde Kongen: jeg drømte saa,
Jeg stod mig ved Floden dernede,
Da op der steg af Ægyptens Aa
Syv Kiør baade faure og fede;

Men efter dem kom en anden Trop,
Syv Kiør baade magre og fule,
De Magre slugde de Fede op,
Men kom sig dog ikke en Smule!

Det samme Under jeg saae igien
Paa Axene fulde og svange,
Der har du Drømmen, forklar mig den!
Da ærer jeg dig over Mange.

De Drømme, Konge! var Josefs Svar,
Betyde kun Eet og det Samme,
Derved Dig Herren betegnet har,
Hvad brat Dig skal times og ramme!

Du først maa vente syv fede Aar,
De Magre dem følge i Hælen,
Saa hvad der levnes kun lidt forslaaer,
Af Livet udpines da Sjælen!

Men hør nu, Konge! et gyldent Raad,
Det Bedste, som Nogen kan give,
72 For Hungersnød og for Hulkegraad,
Saa Folket maa holdes i Live!

Befal en from og forstandig Mand
At samle og holde tilrede
Den femte Part over alt dit Land
Af Høsten i Aarene fede!

Lad Misvext komme da, som den maa!
Ei lægger dog Landet den øde,
Det rige Forraad skal godt forslaae,
Til atter du høster Afgrøde!

Det Raad af Kongen fik Lov og Priis,
Han sagde, med Bod for sin Vaande,
Slet Ingen som du er from og viis,
Du taler af Himmelenes Aande,

Bestyr mit Huus og regier mit Land!
Du veed deres Bedste at ramme,
Kun paa min Throne din Overmand,
Vor Magt er for Resten den samme!

Da gav ham Kongen sin Guldring klar,
Han brugde til Brev at beseigle,
Af Guld en Kiæde, som selv Han bar,
Ei heller lod Kongen ham feile!

I Byssus-Klædning fra Top til Taa
Guldkarmen han maatte bestige,
Herolden saae Man da for ham gaae,
Som Drot i Kong Pharaos Rige.

Saa langt fra Frænder og Fødestavn
Kom Josef til Hæder og Ære,
73 Som *Runeraader* et Adelsnavn
Ham Kongen befaled at bære!

Ham Kongens Skiænker nu rakde Viin,
Hans Navn gik ham aldrig af Minde!
Hvo Dyden kaarer til Dronning sin,
Faaer Lykken til Ledsagerinde!

No. 20.

Jakob og hans tolv Sønner.

Mel. Visen om Axel og Valborg, eller: Egen Melodi af L. M. Lindeman .

Gud naade mig stakkels gamle Mand!
Jeg fostred mig Sønner fuldmange,
Men sidder nu ene i Hedning-Land,
Sørgmodig og kroget og bange!
Men Lykken, hun vender sig ofte om.

Saa klagede *Jakob* med iisgraat Haar;
For borte var alle hans Sønner,
Han talte da hundred og tretti Aar,
Utallige vare hans Bønner!
Men Lykken, hun vender sig ofte om.

Vor Fader! vor Fader! Guds Fred! god Dag!
Saa lød det nu brat om den Gamle,
Og neppe for Taarer og Favnetag
Han kunde sig Tankerne samle!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Fra elleve Munde omkap det lød:
Til Lykke med Aar og med Ælde!
Vor Broder, din *Josef*, han er ei død,
Han throner i Magt og i Vælde!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

74

Den naadige Herre, vi talde om,
Ægypternes Hjælper i Nøden,
Det er vores Broder saa god og from,
Vor Frelser fra Hungersdøden!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Han sender det Budskab til Fader sin:
Kom snarlig at dele min Lykke!
Jeg giver dig Føde og Odel fin:
I *Gosen* med Fred skal du bygge!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Han kyste os alle med Taare varm,
Lod Helligdags-Klæder os bringe,
Han hulkede lydt ved *Benjamins* Barm,
Ham pryde nu faure Guldringe.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Den Gamle, han stod som en Marmorblok,
Hans Tanker de vanked saa vide,
Om Vidunder hørde han Vidner Nok,
Men turde derpaa ikke lide.
Men Lykken, hun vender sig ofte om.

Nu Pharaos Kudske med Skrald paa Skrald
Omringede *Israels* Telte,
Med kongeligt Spand og med Tegn og Tal
Ægypternes Herre de meldte.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Nu Øinene maatte den Gamle troe,

Nu gløded hans Kinder de blege,
Han takked, han kyssed, han græd, han loe,
Han vilde som Børnene lege.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

75

Min Josef, han sagde, i Live end
Skal Ansigt til Ansigt jeg skue,
Og naar jeg har kysset hans Mund igien,
Vil ikke for Døden jeg grue.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Nu *Israel* offred til *Isaks* Gud,
Og til ham kom Ord fra det Høie:
Vær trøstig! Jeg følger dig ind og ud,
Din Æt har Jeg altid for Øie!
Saa Lykken, hun vender sig ofte om.

Hvad Glæde der blev i Ægypti Land,
I Paradis ei at forglemme,
Det Pennen vel ikke beskrive kan
Men kiærlige Hjerter fornemme.
Saa Lykken, hun vender sig ofte om!

No. 21.

Moses og Pharaos.

Egen Melodi.

Kong Pharaos var en ugudelig Krop,
Han sagde: det varer for længe
Med Svøben at slide *Ebræerne* op,
Smid ud deres nyfødte Dreng!
Ja, smid dem i *Nilen*, trods Kiællinge-Snak!
Saa f aaer vi dog endelig has paa det Rak.
Det skulde han sige saa sagte,
Man veed ikke hvad man kan magte.

Der fødtes nu *Amram* Leviter en Søn,
For faur til at fare saa ilde,
Hans Moder ham fostred tolv Uger i Løn,
76 Men turde ei meer hvad hun vilde,
I Arken af Rør og i Vuggen af Siv
Han maatte paa Floden nu friste sit Liv.
Den Herre, som boer i det Høie,
Dog ogsaa paa Dybet har Øie.

Kong Pharaos Datter var bedre end han,
Hun havde dog Hjerte i Livet,
Hun kom som en Dronning alt efter sin Stand,
Og saae hvad sig rørde i Sivet,
Hun sukked, hun saae i den kiølige Seng,
Med blødende Hjerte, den grædende Dreng.
Selv midt i Ægypten man finder
Til Lykke dog Hjerte hos Kvinder!

En Syster ad Drengen paa Timen sprang til,
Hun stod der paa Luur for det Samme:
»Befaler Prindsessen, strax bringe jeg vil
Den lille Ebræer en Amme,«
Og knap hendes Høihed fik Jaet udsagt,
Før Pigen var borte og Moderen bragt.
Naar Mænd er som Dyrene vilde,
Til Lykke er Kvinderne snilde!

Saa slumped den Moses til Høibaarnes Kaar,
Der skulde som Konge befale,
Saa voxte han op i Kong Pharaos Gaard,
Som skulde Tyrannen betale;
Ebræernes Høvding blev ikke omsonst
Oplært i Ægypternes Vidskab og Konst.
Vil Nogen Guds Forsætter hemme,
Han nødes til selv dem at fremme.*)

*
—
77

No. 22. Moses-Kvadet.

Egen Melodi af C . Barnekow .

Der toner et Kvad over Tidens Hav,
Som Guds-Folket kan aldrig forglemme,
Det stiger fra Moses den skjulte Grav,
Det tillaaens fik hans Navn og hans Stemme!

Jeg havde min Vugge ved Nilens Bredd,
I et Haar hængde Døden og Livet,
Jeg vidste det ikke, men dog jeg græd,
For jeg frøs under Flægen og Sivet!

Min Vugge blev flyttet til Kongens Gaard,
Der jeg smilde ad Døden og Livet,
Jeg drømte mig salig i Ungdoms-Aar,
Dog var Lykken som Flægen og Sivet!

Det skrev med min Kiep jeg i Ørkens Sand,
Da graahærdet jeg saae mig tilbage,
Og vogtede Faar i et fremmed Land,
Efter Ungdommens kronede Dage.

Min Kiep blev dog bedre end Kongevaand,
Det Kong Pharao maatte vel sande:
Han dukked for Hyrden med Kiep i Haand,
Som en Steen i de mægtige Vande.

Hvor Hjorden jeg vogted, mens Haar blev graat,
Som en Konge mit Folk jeg gav Love,
Det aldrig kan glemmes, mens Hav er blaat,
Og mens Fuglene sjunge i Skove!

Jeg kom ikke ind i det faure Land,
Maatte lade med Synet mig nøie,
Men sank mine Been i Ørkens Sand,
Som Syvstjernen dog tindred mit Øie!

Ebræernes Leder til Jordans Flod,
Giennem Havets de brusende Bølger,
Den Kæmpe, som bedst under Solen stod,
Det er Navnet, som evig mig følger!

No. 23. **Moses i Ørken.**

Kan synges som: Abraham sad i Manire Lund.

Der gik en Hyrde og vogted Faar,
I Midians Land i Ørken,
Ved firsindstyve var Hyrdens Aar,
Dog minked det ei med Styrken.

Den Faare-Hyrde var *Amrams Søn*
Opvoxet i Konge-Borgen,
Landflygtig bar han sin Kraft i Løn,
Saa bar han og Hjerte-Sorgen.

Han sig forivred i Ungdoms Aar,
Og tæmmed ei Kæmpe-Modet,
Men Gud ham lærde med trange Kaar
Den Konst at slaae Vand i Blodet.

Hver Prindse-Nykke fra Kongesal
I Ørken han lod og fare,
Med Øie klart og med Kinden sval
Paa Hjorden tog godt han vare.

79

Kun naar den hviler i Dalens Skiød,
I Skygge for Middags-Heden,
Da rødmer Kinden af Ungdoms-Glød,
Han tænker paa Evigheden.

Han seer paa Bjerget med Isse graa,
Som trodser end Aar og Ælde,
Men Bjergets Skaber han tænker paa,
Den Evige i sin Vælde.

For Dig, han nynner, som Dage kun
Aartusinder er at regne,
For Dig som Intet den liden Stund,
Vi aande i Støvets Egne.

Som Blomsten falmer hver Rosenkind,
Som Græs er de Kæmper gæve;
De Vises konstige Hjernespind
Henvæires som Spindelvæve.

Halvfjerdssindstyve er Støvets Aar,

De Stolteste Strid og Møje,
Om firsindstyve en Kæmpe naaer,
Desmere han har at døie.

Om Hjertet blev det ham nu saa trangt,
Paa Kinden ham Taaren trilled,
Engang var Livet ham rigt og langt,
Mens Lykken hun for ham spilled.

Han bad: o Herre i høien Hald!
Du lære mig ret af Naade
At regne paa mine Dages Tal
Og lade din Viisdom raade!

80

Men giv os dog efter Striden Fred,
Og Trøst efter Suk og Klage,
Ja, mæt os aarle med Miskundhed
Til Frydesang alle Dage!

Os overskinne din Herlighed,
Du Skaber af hver en Stjerne!
Da Fod vi flytte med sikke Fjed,
Da lysner det i vor Hjerne.

Saa dybt han sukked, og sang og bad,
Hvor Tankerne gik i Skare,
Paa Brink af Bjerget, hvor kæk han sad,
Graahærdet, med Øine klare.

Da slog *Hans* Time, som slumrer ei,
Men lytter, naar Hjerter bede,
Han førde *Moses* paa Viisdoms Vei
Igiennem et Vilderede.

I Tornebusken slog ned Hans Lyn,
Den blussed, men dog ei brændte,
Det var for Moses et Under-Syn,
Nu tykdes ham Nyt ivente.

Fra Tornebusken en Røst udfoer,
En Torden, som Støv kan taale:
Du stander, Moses, paa hellig Jord,
Besmit den ei med din Saale!

Mig *Jakob, Isak* og *Abraham*
Paakaldte som Gud alene,
At deres Fiender Jeg er fuldgram,
Skal mærkes i Dage sene.

81

Bind op omkring dig nu som en Mand!
Mit Ærende skal du rygte.
Udfør mit Folk af Ægypti Land!
Du tør ikke ved at frygte.

Din Gud er med dig, ihvor du gaaer,
Mit Ord dig er lagt paa Tunge,
Dit Folk skal knæle hvor nu du staaer,
I Ørken mit Navn lovsjunge.

Om ret Jeg kjender Kong Pharao,
Han lyder Mig ei med Læmpe,
Men skal dog lære, det kan du troe,
Han maaler sig med en Kæmpe.

Den gamle Hyrde kun nødig gik
Fra Ørken til Kongers Gaarde,
At ærgre sig over Hofmænds Skik,
Og stimes med Halse haarde.

Han flux indvendte: mit Vidnesbyrd,
Om Røsten fra Gud i Himlen,
Vil klinge kun som et Æventyr
For Kongen og Folke-Vrimlen.

Den Sorg dog slukked Guds Ord fuldgodt,
Han selv for de Tegn blev bange,
Som sees skulde paa Kongens Slot,
Hvad kunde han meer forlange?

Han flygted selv for sin Hyrdestav,
En Slange ved Herrens Tale,
Af Slangen atter der blev en Stav,
Saasart han den greb om Hale.

82

End skiød han fra sig det store Kald,
Han pukked paa Tungens Lyde,
Han sagde: Talen i Kongehald
Velklingende let maa flyde;

Men jeg paa Mælet har Meen og Brøst,
Saa læspe jeg maa og stamme,
Og skiøndt jeg hører din klare Røst,
Det er dog endnu det Samme.

Da svared Herren i samme Stund:
Hvad er det, Jeg her maa høre!
Mon ei den Samme gav Røst og Mund,
Som raader for Syn og Øre!

Saa tøv ei længer, men bær nu brat
Mit Budskab til Konge-Sale!
Og see, Jeg giver dig Mund opladt,
Og lærer dig klart at tale.

Dog Moses krymped sig end for Gud,
Han voved tilsidst at sige:
See til, Du finder et andet Bud
At sende til Satans Rige!

Da blev Vorherre paa Hyrden stødt,
Han sagde: velan, Jeg kjender
En Mand, som taler fuldklart og sødt,
Din Broder jeg med dig sender.

Ja, *Aron* være din Mund og Tolk,
Han laane som Gud Dig Øre!
Til Mizrams Konge og Jakobs Folk
Han Ordet med Fynd skal føre.

83

Men tag ihænde din Hyrdestav,
Der bugted sig lig en Slange!
Thi den du baade paa Jord og Hav
Skal svinge til Jærtegn mange.*)

No. 24.

Ebræernes Plage.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Et Paradis var *Gosen* ,
Saa godt som Kanaan,
Med Ranken og med Rosen,
Midt i Ægypti Land;

Men bedre var dog Ørken,
Med Frihed, Fred og Ro,
End *Gosen* under Tyrken,
Og under Pharao.

Hvor Josef stod for Styre,
Hans Børn var Trælle nu,
Hans Daad i Tid hin dyre
Kom Ingen meer ihu.

I Trældom gik med Kvide
De Store og de Smaa,
Alt hvad de maatte lide
Kun Gud i Himlen saae.

*
- 84

De maatte see paa *Nilen* ,
Hvor mangen Broder sød
Blev offret Krokodilen,
Og fandt i Svøbet Død.

Som Dyr de maatte slide,
Hvor Solen brænder heed,
Opmure Pyramide
I deres Ansigts Sved.

For Svøben og for Tampen
De brænde maatte Leer,
Til det blev haardt som Kampen,
Og let dog som en Fjer.

De ælted Leer med Møie,
De brændte Tegl med Suk,
Skiøndt det var haardt at døie,
De voved ei et Muk.

Alt stod en Pyramide
Af Tegl i *Gosenland*,
Og praed, dem til Kvide,
Med Runeskrift om Rand.

Der stod i Dage sene:
Ei ligne man ved mig
Et Værk af hugne Stene,
Som Jord ved Himmerig!

En Stang de stak i Floden,
Af hvad der hængde ved
Et Underværk paa Kloden
Jeg blev i tusind Led.

Saa gjorde man en Gaade
Til Pral af liden Konst,
Det var Ægyptisk Maade
At plage Folk omsonst.

Ebræerne ved Nilen,
De fik da aldrig Fred,
Kun Død man kaldte Hvilen
Fra Trældoms Bitterhed.

De strøg nu Steen til Flere,
Og blanded Leer med Straa,
For Plagen at formere,
Tog grandt man Tal derpaa.

Da løfted Jakobs Sønner
Til Himlen Øie mat,
Og ind kom deres Bønner
For Isaks Trøster brat.

Med Trøst og Tegn fra Oven
Kom *Amrams* Sønner to,
Kun den var ret forvoven,
Som turde dem ei troe.

De *Amrams* Sønner begge
For Kongen gik at staae;
Han loe dem ud som Giække
Trods deres Lokker graa.

De sagde paa Guds Vegne:
Vort Folk lad drage ud
Til Horeb-Bjergets Egne
At dyrke Himlens Gud!

Da hørdes Kongen skryde:
Hvis er det Herrebud,
Som Pharao skal lyde?
Er han ei Jordens Gud!

Han sagde: Kroppe dovne
Har Mod paa Gildesfærd,
Men, ved Ægyptens Ovne,
De kiønt skal blive her.

De har for gode Dage,
Det mærker jeg derpaa,
Herefter med Umage
De selv skal sanke Straa;

Da faaer de det lidt værre
Til Griller at forslaae,
Thi Stene ikke færre
Hver Dag de stryge maae.

Nu strængdes Folkets Plage,
Nu voxde deres Nød,
Og under Graad og Klage
De ønsked sig kun Død.

Det maatte *Moses* volde,
Han sine Hænder vreed,
Han skulde dem dog folde
For Gud i Ydmyghed.

Guds Viisdom er en Gaade,
En Løngang er Hans Vei,
Men evig er Hans Naade,
Hans Løfter glippe ei!

87

No. 25. Ebræernes Udgang af Ægypten.

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Ægypten var plaget saa saare,
Men Pharao trodsed endnu,
Den stolte, haardnakkede Daare
Kun følte for Ydmyghed Gru.

Den Herre, som Israel frelste,
Med Moses da sendte dem Bud;
Han sagde til alle de Ældste:
Jeg skal eder hilse fra Gud.

Et Lam skal for Husene bløde,
Til Minde, til Tegn og til Bod,
Dørstolperne skal males røde
Med Lammets uskyldige Blod.

Udeelt og uknækket I stege
Et Lam for hvert Huus under Tag,
Med Urterne beske og blege,
Og ei efter Mundenes Smag!

Og æder det saa med hverandre,
Opreiste, i Pillegrims-Dragt,
Beredte til brat at udvandre,
Med Himmelens Herre i Pagt!

Opkiltede om eders Lænder,
Med Saalen til Fod bundet fast,
Med Stavene i eders Hænder,
Lad Nadveren nydes i Hast!

Døds-Engelen gaaer giennem Landet
Med Seglen ved Midienat,
88 Hvor Stolpen er ikke blodrandet,
Der blegner en Dødelig brat.

Ægypten skal føle Hans Vælde,
Hvis Folk man paa Nakke har traadt,
Alt Førstefødt skal det undgiælde,
Afguderne blive til Spot.

Det skedte i Nilstrømmens Dale,
Afsjælet alt Førstefødt laae,
Fra Kronprinds i Høieloftssale
Til Drengen og Kalven paa Straa.

Da blev der stor Jammer og Kvide,

Alt Folket foer op med et Skrig,
Og Pharao fik det at vide,
Der laae i hver Hytte et Lig.

Da maatte hans Hovmod vel falde,
Da bæved Steenhjertet i Bryst,
Han *Moses* og *Aron* lod kalde,
Han talde med skiælvende Røst.

Han sagde: staaer op nu saa fage,
Og tager hvad eder hør til!
Med Fred af mit Land I uddrage,
At dyrke jer Gud, som I vil!

Med Faar og med Øxne tillige
Uddrager paa staaende Fod!
Velsigner saa mig og mit Rige
Og tørster ei efter vort Blod!

Ægypterne raabte med Sorgen:
Hvi holdt man paa eder igaar?
89 Ak, tøve I her til imorgen,
Da alle vi ligge paa Baar.

Saa førde *Jehovah* med Ære
Sit Folk ud af Trældommens Land,
Paa Vei gav sig med deres Kjære
Sexhundredetusinde Mand.

Med Sølv og med Guld og med Glæde,
De, ved den Almægtiges Haand,
Uddroge fra Mørkhedens Sæde,
Afrystede Trældommens Baand.

I Gry under Skyerne hvide
Da sagde de Gosen Farvel,
Der Solen gik ned under Lide,
Da stod de ved Nildalens Skiel.

No. 26.

Overgangen i det røde Hav.

Pharao sidder i Høielofts-Sal,
Og Rygterne mødes derinde;
Israel vanker i Vildernis-Dal,
Kan Vei eller Sti ikke finde,
Israel haver kun Pose og Stav,
Vader vel seent over vildende Hav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Pharao hører den Tale med Lyst,
Og strax blev der Oprør i Leiren,
Kongen, det lyder, vil vove en Dyst,
Hans Guder ham vinke til Seiren,
90 De har forvildet Ebræernes Aand,
Giver dem brat i Kong Pharaos Haand.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Det var en stolt og en stadselig Hær,
Og Jorden blev skjult under Vrimlen,
Skinnende Hjelme og blinkende Sværd
Man skued som Stjerner paa Himlen,
Heste og Vogne, som svared dertil,
Flyvende Faner og klingende Spil.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Israel hørde nu Lurenes Drøn,
Med Gienskrald fra Bjerge og Klipper,
Saa hørdes Rummel og Klirren og Døn,
Hvad Under, at Modet dem glipper;
Israel havde kun Pose og Stav,
For sig det røde, det vildende Hav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Israel knurrede, til Moses det lød
Fra hundredetusinde Munde:
Mener du, Trældom er værre end Død?
Ak, her gaae vi Alle tilgrunde!
Trætte vi gik os med Pose og Stav,
Kun for af Ørken at tigge en Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Moses dog svared, fuldvis i sin Sag:
Lad fare al Klagen og Sorgen!
Disse Ægypter, som larme i Dag,
De skal sig ei røre i Morgen,
Tier og troer, og seer paa Hans Værk,
Som er for evig en Kæmpe fuldstærk!
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

91

Tag, sagde Herren, i Hænde din Stav!
Den gjør Jeg til Israels Vaaben,
Stræk den udover det brusende Hav!
For Folket da Veien staaer aaben;
Pharaos Hjerte Jeg hærder i Barm,
Pharaos Kæmper skal føle min Arm.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Skystøtten op nu fra Strandbredden steg,
Og daled bag Israels-Leiren,
Ei dog et Straas-Bred Kong Pharao veg,
Forblindet han drømde om Seiren;
Almagten aabned i brusende Hav
Israels Udvei og Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

Pharao vaagned ved Midienat,
Og deilig var Maanen oprundet,
Speiderne meldte den Herre da brat,
At Israels Hær var forsvundet;
Ved mine Guder, den Rasende svor,
Findes de skal, om til Helved de foer.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden,

Israel stod paa Arabiens Kyst,
Til dem var kun Huulveien lavet,
Rædsel der foer i Ægypternes Bryst,
De vendte sig midtvejs i Havet;
Moses da atter udrakde sin Stav,
Brusende lukde sig Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden

Israel priste den Herre saa høi,

Som har over Dybet at raade,
Spiller med Fiender, som Vinden med Røg,
Og frier sit Folk af al Vaade,
92 Aabnede nys i det brusende Hav
Israels Udvei og Pharaos Grav.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden

Bølgen har bruset tretusinde Aar
Og meer over Pharaos-Graven,
Himmelens Gud er i Dag som i Gaar,
Det føle skal Tyrken og Paven;
Derfor i Norden og i Paradis
Gienlyder Israels Sang til Hans Priis.
Og nu driver Ulven paa hviden Sand fra Norden.

No. 27 .

Egen Melodi af C. Barnekow .

Som Solen oprinder morgenrød,
Hvor Himmelens Fugle de sjunge,
Saa Israel steg af Havets Skiød,
Med himmelske Toner paa Tunge:
De sang om Hjelpen i Nødens Stund,
De sang om Veien paa Havets Bund;
Om Konge-Hæren, der sank som Bly,
De kvad i Sky.

Da, blegnende for det røde Hav,
Dem rystede Pharaos Lure,
Paa Almagts Ord for Moses Stav
Sig Bølgerne reiste som Mure,
I Dybet der blev en Kongevei,
Ægyptens Konge det hjalp dog ei,
For ham kun aabned det røde Hav
En bundløs Grav.

Da midtveis i Hav var Kongens Hær,
Som Ørne hans Bannere svæved,
For Torden og Lyn i Morgenskiær
93 Dog Kæmperne dirred og bæved,
Da vendtes Vogne, da vakdes Gny,
Da kiendtes *Herren* , da skreges: flye!
Da lukde brat sig for Moses Stav
Det røde Hav.

Da tabde sig Hyl i Bølge-Brag,
Det gik med Hærskarer tilgrunde;
Da hilste med Sang den unge Dag
Tihundredetusinde Munde;
Og aldrig glemmes det Morgengry,
Da Folkesangen lød høit i Sky
Til Himmel-Kongen, den Helt saa prud,
Den Guders Gud.

Fra Kammer og Kor i Lys og Løn,
Det høres nu klart udsjunget,
At *Christus* er Guds og *Dauids* Søn,

Af *Abrahams* Sæd udsprunget,
Hans Folk det var, som ved *Moses* Stav
Gik tørsko't over det røde Hav,
Hans Fædre var det, som sang i Kor:
Vor Gud er stor!

No. 28 .

Kom, lad os synge Vorherre en Sang!
I sin Glands er Han kommet tilsyne:
Rytteren kiæk sig paa Vrinskeren svang,
Lod i Støvet dog brat sig nedlyne.

Gud er vor Styrke og Gud er vort Skjold,
Vore Fædre Ham havde for Øie,
94 Frelste med Vælde af Fiendernes Vold,
Deres Sønner med Fryd Ham ophøie.

Kæmper Han knuste med Ord af sin Mund,
Jehovah er et Navn uden Mage,
Pharaos Vogne Han bored i Grund,
Og hans Bærsærker gjorde Han spage!

De fik et Bad i den høirøde Sø,
Som for Konger det aldrig var lavet,
Mindes det skal, indtil Skjalde uddøe,
At som Steen de neddukked i Havet.

Herre! Din Høire kan Ingen modstaae,
Hvem Den saarer kan Ingen helbrede,
Fienderne dine fortæres som Straa,
Thi en Ild er Din fnysende Vrede.

Havet i Harme du aandede paa,
Saa det sprængdes i Kongeveis-Dalen,
Bølger paa Bølger optaarnede laae,
Alt som Dynger af Slagne paa Valen.

Haderen sagde: nu falder mit Rov,
Sønderknuse dem skal mine Arme,
Ras kun, mit Sværd! jeg dig giver Forlov!
Styr i Mag dig paa Moses, min Harme!

Herre! Du aanded kun let over Sky,
Men i Storm gik dit Bud over Bølge,
Brattere synker i Vandet ei Bly,
End med Kongen hans braskende Følge.

Hvem er din Lige, Du Gudernes Gud!
Alle Helgenes Hær Dig tilbeder,
95 Himlen og Jorden adlyde dit Bud,
Underværker din Ære udbreder.

Hvo som Dig finder, Dig følger og helst,
Thi hos Dig er den Bangeste rolig,
Trofast Du fører det Folk Du har frelst,
Saa de naae til Din hellige Bolig.

Hedninger hørde dit Rygte med Gru,
Paa Philister kom Veerne bittre,
Edom og Moab sig ruste vel nu,
Under Brynje dog Hjerterne sittre.

Slaa Du dem alle med Rædsel og Frygt,
Lad dem føle Din Kraft og forstenes!
For deres Aasyn da vandre vi trygt,
Giennemgangen os ikke formenes.

I det forjættede Land før os ind
Med en Glands, som fordunkler al Glimmer!
Plant vore Stammer paa Himmelbjergs Tind!
Reis Din Throne iblandt dem for immer!

Da skal det mindes: hvor Pharaos sank,
Hest og Vogn blev i Dybet begravet,
Israel vandred som Skystøtten rank,
Han gik tørsko't paa Bunden af Havet!

No. 29. **Lovgivningen paa Sinai.**

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Jehovah nedfoer fra det Høie
Og talde fra *Sinais* Top,
96 Som Lyn var Hans Dragt for hvert Øie,
Hans Røst var som Tordenens Brag.

Forneden stod Folket i Skare,
De bæved, og Sinai med,
Dem tykdes, det var med Livsfare,
De lytted til Guddommens Røst.

Grandgivelig Alle de hørde:
See, Jeg er *Jehovah* , din Gud,
Som dig af Ægypten udførde,
Paa fremmede Guder slaa Vrag!

Fra Himlen og Jordan og Havet
Du laane ei Billed af mig,
Udhugget, ei heller udgravet,
Til Knæfald og Dyrkelse vrang!

Saa nidkiær er Jeg for min Ære:
Hvor Afguder stjæle min Priis,
Skal Ætten Misgjerningen bære
Alt ud over tredie Ledd.

Mod dem, som Mig elske og lyde,
Jeg er dog saa mild og saa from,
Jeg Børnene lader det nyde
Endogsaa i tusinde Ledd.

Det Navn, hvormed Jeg mig har nævnet,
O giækkes dog aldrig med det,

For tænk ei, det bliver uhævnet
At spille med Guddommen Giæk!

Min Hviledag hellig du holde
Hver Løverdag, kom det ihu!
97 Med Tak dine Hænder du folde,
Og hvile fra Verdens Uro!

See, Himlen og Jorden og Havet
Jeg skabde i Dagene sex!
Saa har i hver Uge jeg lavet
Til Hvile den syvende Dag.

Din Fader og Moder du ære!
Din Velfærd beroer derpaa,
Saa skal du livsalig dig nære
I Landet, Jeg Fædrene gav.

Ei drage du Blod af din Næste!
Hans Ægteviv røre du ei!
Og stjæl ei hvad han har til Bedste!
Og lyv ingen Brøde ham paa!

Misund ikke Fyrsten hans Rige,
Ei Nogen hans Huus eller Gaard,
Hans Hustru, hans Karl eller Pige,
Hans Dyr eller Nogetsomhelst!

Guds Røst var som Himmelens Torden,
Med Klang dog som klarest Basun,
Med Gienskrald det dundred i Jorden,
I Flamme stod Sinais Tind.

Da rystede Folket som Løvet,
De flygted med lil og med Skrig:
Ei Tordneren tale til Støvet,
Vi knuses, vi kvæles, vi døde!

O *Moses!* en Mægler du være
Imellem Jehovah og os!
98 Hans hellige Lov du os lære!
Dit Bud vi vil lyde som Guds.

No. 30. Oprøret i Leiren.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Da Soel gik ned i Banke,
Stod Maane op med Ring,
Som Myg sig brat da sanke
Man saae et Folke-Thing.

De Speidere, udsendte
Fra Kades-Barnea,
Nu Løfte-Landet kiendte,
Og nys de kom derfra.

Det var i Høstens Dage,
Det var en Aften kold,
Fra Reisen kom tilbage
Til Leiren alle Tolv.

Det rygtedes paa Timen,
Og da blev der en Jagt,
En Støien og en Stimen:
Hvad Nyt de havde bragt?

I fyrretive Dage
De reiste Landet rundt,
Kom Alle frisk tilbage,
Saa Landet var nok sundt.

De to var om at bære
Vindrueer paa en Stang,
99 Saa Landet maa nok være
En deilig Solskins-Vang.

Men hvad er det saa mere?
Og hvad Slags Folk er der?
Og er de mange Flere
End vores Ungkarls-Hær?

Det vilde Alt man vide,
Og meget meer endnu,
Og høre det itide,
Mens ret de kom ihu.

Tilpas fortælle kunde
Kun *Falte*, han var slem,
Det var i Alles Munde:
Hans Ord har Fynd og Klem.

Han paa sin Ræve-Hale
Slog Krøller mangelund,
Han kunde Folk bagtale
Og giøre faver Mund.

Han sagde: sødt at mindes
Et saa velsignet Land,
Hvis Mage neppe findes
Fra Flod til vilden Strand.

I selv kan see paa Druer,
Paa Figener, paa Alt,
Vi havde hvad os huer,
Naar i vort Lodd det faldt!

Men det er svært at giæste
De store Folkefærd,
100 Som har med Guld til Bedste
Fuldgode, skarpe Sværd.

Vi saae forvovne Kroppe,
Som Bjerger kom de frem,
Saa kun som en Græshoppe
Jeg var mod En af dem.

Vi hørde deres Lure,
Det var som Tordenbrag,
Og deres Borge-Mure
Kan staae til Dommedag.

Paa Bjerget og i Dalen,
Og ved Jordanens Bredd,
Var Folk af samme Alen

Ei til at gjækkes med.

Thi lad af vore Tanker
Os slaae det skjønnne Land,
Med Roser og med Ranker,
Og Folk som Havets Sand!

Med Himlen har vi Pagten,
Med Verden har vi Kiv,
Den er os over Magten,
Det koster os vort Liv.

Saa taleden den Snilde,
Stadfæstede de Ni,
Kun To af Tolv ei vilde
Med Skarnet stemme i.

Og Mængden fulgde Hoben,
De fleste Stemmer gjaldt,
101 Med Hujen og med Raaben
De overdøved Alt.

Før Graaden og før Sukket,
Før Hyl og Raseri,
Ei blev et Øie lukket,
Før Natten var forbi.

Det lød med Skrig og Klage:
Hvi skal vi komme her
Saa ynkelig af Dage
Ved grumme Fienders Sværd?

Ak! vore Kvinder kiære,
Og vore arme Smaa,
Til Spot og Rov skal være
Før Jette-Styrken raa!

O, gid vi dog var døde
Ved Nilens grønne Bredd,
Gid før i Ørken øde
Vi fandt vort Leiested!

Men kom og lad os keise
En bedre Høvedsmand!
Thi bedst er Vendereise
Fra vilde Jettens Land.

De som var Faa med Ære
Det bedste Raad dem gav:
At tænke paa Guds Hære
Og paa det røde Hav;

Jephunnes Søn den Ene,
Den Anden Josva Nuns ,
102 Med haarde Kampestene
Ei kunde staae til Munds.

Med Skyen fra det Høie
Nu Herren daled ned,
I hele Mængdens Øie
Da skar Hans Herlighed.

Det lød i Toner stride:
End raser Israel,
Vil paa mit Ord ei lide,
Nu slaaer Jeg dem ihjel.

Mit Folk sig ei vil skamme,

Forsmaaer min Haand og Vei,
Af Moses Huus og Stamme
Et Bedre skaber Jeg.

Men Moses for de Arme
Da bad saa mindelig:
Nei, Gud sig dog forbarme!
Du er paa Naade rig.

O! kom ihu: Din Ære,
Dit Navn, din Helligdom
Blandt Hedninger de bære,
Det taler Verden om!

Hvis Folket Du udsletter,
Du føler intet Savn,
Men Dværge da som Jetter
Bespotte vil dit Navn!

At Du dem slog i Ørken,
Vil gaae fra Mund til Mund,
103 Som om Du mangled Styrken
Til hvad Du loved rund.

Det lød i Toner milde:
Velan! din Bøn er hørt,
Din Tro paa Naadens Kilde
Den har mit Hjerte rørt;

Men de, som mig har lastet,
Og saae dog mine Tegn,
Til dem er Graven kastet
I Ørkens vilde Egn.

De Smaa kun og de Spæde,
Som ei min Pagt forstod,
Fuldvoxne skal med Glæde
Gaae over Jordans Flod!

De Ti, som daared Hoben,
De fik en hastig Død,
De To stod Veien aaben,
Hvor Mælk og Honning flød;

De skulde Lønnen smage,
For dem med gode Kaar
Som fyrretive Dage
Gik fyrretive Aar!

No. 31. Guldkalven.

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Da *Moses* ned ad Bjerget steg,
Med Himmelbrev ihænde,
104 Da bordes Sang og Strængeleg,

Men dog ei klart at kiende.

Da sagde *Josva* : er det Krig,
Saa unde Gud os Seiren!
Han tænkte dog saa hemmelig,
Der Oprør var i Leiren.

Men *Moses* vidste godt Beskeed,
For *Herren* var hans Næste,
Sørgmodig svared han og vred:
Ja, Krig var nu det Bedste;

Det er dog ikke Vaabengny,
Som nu for Øret ringer,
Ei Angest-Skrig af Folk som flye,
Ei Seiers-Tonen skinger;

Det er Spilop til Springe-Dands,
Og Trallen af de Stolte,
Et kort Farvel til Vid og Sands
Og Brøl af Drukkenbolte!

Med Lovens Tavler i sin Haand,
Vor Herres Runestave,
Han dybt sig græmmed i sin Aand,
For Folket var af Lave!

Da *Moses* gik paa Bjerget op
I Løn med Gud at tale,
I Leiren hver forvoven Krop
Fik Mod paa at befale.

De bralled op og brugde Mund
Paa hvem for spag de kiendte,
105 Men holdt dog Styr en liden Stund,
Da *Moses* var ivente;

Men da de saae det næste Ny,
Og han kom ei tilbage,
Da slog de Kneps, da blev de kry,
Og værre alle Dage.

Saa slog de Kreds om *Arons* Telt
Og skraaled op som Gække:
Hjem til sin Gud nu gik vor Helt,
Og borte er de Begge!

Og dertil føied de paa Trods:
Vil for en *Præst* du skride,
Giør Guder, som kan gaae for os,
Og vandre ved vor Side!

Da tænkte *Aron* : jeg med Vid
Skal til Fornuft dem bringe,
Han svared: Kvinder! kommer hid
Med eders Øren-Ringe!

Af dem jeg skabe vil en Gud,
I veed hvor han har hjemme,
I veed, han kan gaae ind og ud,
Naar ei han er i Klemme.

Ved Lyden af de første Ord
Blev alle Øren døve,
En Regn af Ringe faldt paa Jord
For Guddoms-Værk at øve.

Af dem en Kalv blev støbt med Skiel,

Og *Aron* tog til Sproget:
106 Seer du de Guder, Israel,
Som brød Ægypter-Aaget!

I Morgen er det *Herrens* Fest,
Som gav if jor os Loven,
Paa Kalven bydes I til Giæst,
Saa offre I vel Boven!

Ved Lyden af de første Ord
Blev alle Øren døde,
For Gude-Kalven brat et Kor
Sang Kvinderne til Prøve.

Og i det næste Morgexugry
Var alle Mand paafærde,
Og Fryden over Guddom ny
Man saae i hver Gebærde.

Vel *Aron* , som *Jehouahs* Præst,
Ham nævnede for Vrimlen,
Og offred paa den høie Fest
Til Ham, som gjorde Himlen;

Forgiæves paa den gamle Fod
Dog *Aron* tog til Orde,
De Alle saae hvor *Kalven* stod,
Men ei hvad Præsten gjorde.

Da Øiet var af Stirren træt,
Og Fingren af at pege,
Al Hoben aad og drak sig mæt
Og stod saa op at lege.

De sang i Skifte, sang i Kor,
De dandsede i Kiæde,
107 De loe og talde Gammens-Ord,
Det var en Hjertens-Glæde.

I samme Stund kom *Moses* ned,
Et Storhav i ham bruste,
Han *Tavlerne* mod Klippen stred,
Saa de laae sønderknuste.

Han slog i Kredsen ned som Lyn,
Guld-Kalven, overhalet,
Før Nogen paa den fæsted Syn,
Var knust som møllemalet.

Saa Israel som Støv paa Vand
Det i sig maatte drikke;
Den Gud, som slog Ægypti Land
I Ørken kjendtes ikke.

For Folket bad Guds fromme Ven:
»Betragt som Een os begge!«
Og kun de stolte Ophavsmænd
Nedlyned Sværdets Egge.

Guld-Kalven spøged dog endnu
I mangel Daares Hjerne,
Jeroboam den kom ihu
Paa Trods i Tider fjerne!

No. 32.

Korah, Dathan og Abiram.

Thronen under Kerubimer,
Arken under Kirke-Telt,
108 Efter Syn paa Himmel-Bjerget
Havde reist den gamle Helt,
Som af Ælde stod ubøiet,
Med Guds Ild i Øiet.

Han i fyrretive Dage,
Som en Giæst paa himmelsk Grund,
Leved, uden Mad og Drikke,
Kun paa Ordet af Guds Mund,
Skued Alt hvad Støv kan taale:
Herrens Nakke-Straale!

Blændende var Efterglandsen,
Ægte og ufalmelig,
Maatte for det grove Øie
Under Forhæng skjule sig,
Var af Syn da som af Sinde
Hos de Sjæleblinde!

Tjene skulde *Levis* Stamme
Ved den store Helligdom,
Aron og hans Æt dog ene
Præsfe-Embedet tilkom;
Deres Mund, som Herren vilde,
Gik for Lysets Kilde.

De blev salvet og indviet,
Smykket og med Klædning prud;
Hvor Guds Herlighed fremskinned,
Ene de gik ind og ud,
Baded deres Blik i Solen
Over Naadestolen.

Korah, Dathan og Abiram
Satte mod Guds Orden Trods,
Gik med *Moses* skarpt irecte,
109 Raabde: du forhaaner os;
Eens vi alle randt af Rode,
Er og ligegode.

Helligt er jo hele Folket,
Midt iblandt os Herren boer,
Hvem er I, som her alene
Føre vil det store Ord!
Dufter sødt fra *Levis* Hænder
Kun hvad *Aron* tænder?

Det var *Korahs* Oprørs-Tale,
Bag ham stod en vældig Hob,
Stormænd alle, tyve Tylvter,
Stemmed i med Gny og Raab:
Korahs Ord paa Folkets Vegne
Er som vore egne.

Moses dog ei Mted Sløret
For sit Aasyns Herlighed,

Men hans Læber kyssed Støvet,
Tav med hvad hans Hjerte leed,
Sagde: stille, Brødre mine!
Herren kjender Sine.

Kommer stille hid i Morgen,
I, som larme høit i Dag,
Giører Røgelse for Altret,
Om I kan, til Guds Behag!
Hellig er, trods Drøm af Daarer,
Kun hvem Han udkaarer.

Næste Morgen Tylvter tyve
Lagde Røgelse paa Glød,
Aron og med Sønner sine,
Duften syndes lige sød;
110 *Dathan* og *Abiram* Seiren
Raabde ud i Leiren.

De ei kom, da *Moses* kaldte,
Svared kun med Haan og Spot:
Flyder her ei Melk og Honning,
Er ei Landet fedt og godt,
Som han loved os, med Hvilen,
Da vi sad ved *Nilen!*

Han sig ned til dem umaged,
Raabde dog hvert Sted, han kom:
Bort fra disse haarde Halse,
Vil I undgaae deres Dom!
De blev ene, slog dog atter
Op en Skogger-Latter.

Moses stod i Folkets Midte,
Raabde ud med Fynd og Klem:
Er det Gud, de har bespottet,
Dybet skal opluge dem,
Døe de kun, som *Andre* daane,
Drenge *mig* forhaane!

Moses tav og Folket sittred,
Jorden brast i samme Stund
Under dem, som trodsed Himlen,
Helhjem vidt oplod sin Mund,
Svælget over dem sig lukked,
Og Guds Engle sukked.

Ild udfoer fra Herrens Alter,
Slog i Bue ned som Lyn,
Korah med sin Offer-Skare
Tabde baade Sands og Syn,
111 Styrtes alle blaa og sorte
Ind ad Dødens Porte.

Kvalt var Knurret mod Guds Orden,
Og mod *Arons* Præstekald,
Dæmpedes dog ei tilfulde
Selv ved Lig i Tusindtal;
Folket skuled, om ei mukked,
Moses bad og sukked.

Til sin Tjener Herren taled,
Sagde: tag dig Sorgen let!
Tag en Stav for hver en Stamme,
Arons Stav for *Levis* Æt,
Mærk dem klart med Tegn og Navne!
De skal Knurret tavne.

Stave tolv blev lagt paa Arken,
Mærket efter Alles Sind,
Elleve den næste Morgen
Fandtes som de lagdes ind,
Arons blomstred, godt i Grøde,
Bar og Mandler søde!

Arons Stav blev lagt i Arken,
Til et Tegn og Vidnesbyrd
Om Guds Vei og om Guds Orden,
Viisdom dyb og Sandhed dyr:
Himmel-Storm i Jordens Leire
Føder Helved-Seire.

Staven over alle *Stave*
Blomstrer saa den Dag idag,
Bærer søde, modne Mandler
Efter Kirke-Folkets Smag,
Aandens Bog-Stav er en *Pave*
Mellem alle *Stave*!

112

No. 33. Bileam.

Kong *Balak* han sendte sine ridende Bud,
Over Mark, over Flod, over Hede,
En Spaamand, som tjende den stærkeste Gud,
Skulde de i al Verden oplede.

Der leved en Spaamand i Flodernes Land,
Og ved ham turde Ingen sig ligne,
Hans Syner var store, hans Spaadom var sand.
Lige stærk til at bande og signe.

Kong *Balak* han sad i sit gyldne Palads,
Utaalmodig i Uger og Dage,
Og bedre det blev ham dog ikke tilpas,
Da hans Bud kom alene tilbage.

Vi kom til den hellige *Bileams* By,
Sagde han, som var vant til at tale,
Som han ingen Spaamand er kommet i Ry,
Over Alt har hans Gud at befale!

Vi bar ham din Hilsen, din Skizæk og dit Bud,
Og ei glemde vi Godt ham at jætte,
Ifald han i Pagt med den stærkeste Gud
Vilde Israels Yngel bandsætte.

I Kveld vi ham giæsted, i Gry vi opstod,
Ikke bedre han vilde os svare,
End sige, hans Gud ham slet ikke tillod
Til Kong *Balak* i Moab at fare.

Kong *Balak* han maatte det bedre forstaae,

Ei for kostbart er Noget til Hove,
113 Og Bud, som end høiere var paa Straa,
Skulde meer baade give og love.

Profeten de fristed, han Munden tog fuld,
Men han var dog paa farlige Veie:
Og bød mig Kong Balak end Bjerge af Guld,
Min Guds Ord kan jeg ikke fordreie.

Dog fristed den Spaamand sin Herre og Gud,
Han i Himlen ei lader sig spotte,
Paa Spørgsmaal: maa jeg overtræde dit Bud?
Kom et *spottende* Svar, som det maatte.

I Drømme den Spaamand da hørde en Røst,
Som naar Sangværk i Himmelen spille,
Kong Balak du gjæste, naar selv du har Lyst!
Tal mit Ord! med dit Eget ti stille!

I Fyrster fra Moab! nu op og afsted,
Saa ei Raa skal paa Veien jer hinde!
Min Gud det tillader, jeg brat følger med,
Naar opsadlet er min Aseninde.

Profeten drog frem ad Fordærvsens Vei,
En Guds Engel ham den vilde spærre,
Han mærked det vel, men han ændsed det ei,
Saa hans Vidskab kun Ondt gjorde værre.

Hans Mule blev sky for det blinkende Sværd,
Dreied af for den truende Fare,
Profeten ei saae, at ham Døden var nær,
Han var hildet i Gierrigheds Snare.

Hans Mule omsider i Gyden saa smal
Sank i Knæ for den himmelske Kæmpe,
114 Da blev der paa Skiældsord og Slag ikke Tal,
Hjertets Røst vilde Spaamanden dæmpe.

Da Herren oplod det Umælendes Mund,
Mulen sagde med Menneske-Stemme,
Hvorfor er min Herre dog ved mig saa ond?
Kan min Tjeneste tro han forglemme!

Den Spaamand han havde et Hjerte af Steen,
Sagde arrig: mig fattes en Klinge,
Jeg ellers dig kløved, den Regning er reen,
Fra dit Hoved og ned til din Bringe.

Vorherre han skærped nu Bileams Syn,
Saa Guds Engel han kiendte med Sværdet,
Da sank han fra Mulen, som truffet af Lyn,
Kun mod Døden var ei han forhærdet.

Nu stammed Profeten i Angest og Nød:
Jeg var blind, kunde ei Dig opdage,
Men spar mig dog nu for en ynkelig Død!
Om du vil, vender flux jeg tilbage.

Den Engel ham svared: nei, reis nu kun frit!
For dit Liv kan du takke din Mule.
Mit Ord, jeg kun raader, forbland ei med dit!
Ingen Sandhed for Balak du skjule!

Kong Balak blev glad og Kong Balak blev kry,
Da han hørde, nu kommer den Prude,
Den Seer, af hvem i al Verden gaaer Ry,
Vi er fløiet, Dig ham at bebude!

Kong Balak han mødte Profeten med Bram,
Ved sit Riges den yderste Ende,
115 »See, jeg gjør Dig Ære, Du gjorde mig Skam«
Sagde han, lod sin Høihed saa kjende.

»Stormægtigste Konge! jeg kommer vel nu,
Underdanigst mig for Dig at bøie,
Men alt som den Største mig skyder i Hu,
Mine Ord er jeg nødt til at føie.«

Om Morgenen tidlig, da Solen stod op,
Alle Høvdinger Seeren mødte,
Kong Balak ham førde til *Baalhøiens* Top,
Det var Stedet for Af gudens Støtte.

Fra Høiden alt skimted Man Israels Leir,
Byg mig Altere syv, sagde Skjalden,
Til Guden, som raader for Lykke og Seir,
Bringer Kalve og Vædre fra Stalden!

Nu kappedes hver om at lyde hans Bud,
Ogsaa Kongen sig lod det befale:
Staa Vagt, mens afsides jeg møder min Gud,
Forespørger mig hvad jeg skal tale!

Profeten han feiled slet ikke for Vid,
Vidste godt hvor om Gud var at lede,
Han sagde: min Skaber! kom naadig, kom blid!
Dine Altere syv er tilrede!

Sit Ord lagde Gud nu i Bileams Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter lyttende Øre.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
Kong Balak mig kaldte fra Flodernes Land,
Jakobs-Folket med Fynd at bandsætte!

116

Kong Balak det vilde, men Gud ikke saa,
Og for Ham er al Trods kun til Latter,
Naar Himmelen Gud ikke siger: du maa,
Aldrig bande kan jeg, saa det batter.

Det Folk skal Man speide fra Klippernes Top,
Og fra Høiene skue med Glæde,
Det skal ikke regnes i Hedninge-Trop,
Men beskikkes sit eenlige Sæde!

Udregne ei lader sig Israels Æt,
Ingen tæller hans Tropper tilvisse,
Min Død vorde som de Oprigtiges let,
Ætten min ligne Sæden af disse!

Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser;
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser!

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbanded dem gjerne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud
Efter Synernes Drift i min Hjerne.

Velan! sagde Balak, det volder maaskee,

Denne Side er ikke den rette;
Til Bavnen hist ovre følg med! lad os see!
Deres Telte staae der ei saa tætte.

Paa Toppen af *Pisga* sig reiste igien
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Og atter Profeten gik afsides hen,
For om Gud vilde møde ham bedre.

117

Sit Ord lagde Gud nu i *Bileams* Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter lyttende Øre.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
Lyt efter, Kong Balak! nu alt hvad du kan!
Det skal dages hvad Gud vil forjætte.

Tvivlraadig som Mænd er ei Himmels Gud,
Og hans Trudsler som deres ei tomme,
Men som Han begynder, saa holder han ud,
Hvad Han lover, skal visselig komme.

Hos Israel skal ingen Kummer slaae Rod,
Ingen Trængsel hos Jakob skal trives,
For Herren, hans Gud, vil paa Alt raade Bod,
Af Guds Herlighed Støvet oplives!

Af Fuglenes Flugt skal Man der ikke spaae,
Og ei spørge sig for hos de Døde,
Men Syn skal for Sagnet der idelig gaae,
Herren melder hvad efter skal møde.

Som Hvalp af en Løve, saa Folket opstaaer,
Og det voxer paa Jord til Vidunder,
Tænk ei, uden Bytte til Hvile det gaaer,
Uden Blod af de gabende Vunder!

Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser,
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser.

118

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbande dem gierne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud
Efter Synernes Drift i min Hjerne.

Velan, sagde Balak, det volder maaskee,
Denne Side er ikke den rette,
Til Klippen mod Ørken følg med, lad os see,
Om ei der du kan Jakob bandsætte!

Paa Toppen af *Phegor* sig reiste igien
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Men ikke Profeten gik afsides hen;
Kongen tænkte, nu gaaer det vel bedre.

Mod Ørken da Bileam vendte sit Blik,
Kasted Øinene frem og tilbage,
Og lytted i Løn efter Seeres Skik,
Over ham da kom Aanden saa fage.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Han sig brysted af Synerne høie:
Nu Bileam taler, den oplyste Mand,
For det Skjulte er skærpet hans Øie.

O deilig er, Jakob! din Stavn og dit Sted,
Dit Paulun er en Himmel heneden,
Din Leir er som Skoven ved Flodernes Bredd,
Og din Arv mellem Cedre Guds *Eden!*

En Menneske-Søn af din Sæd skal opstaae
Til en Drot over Hedninger mange,
Hans Rige i Vexten skal *Gogs* overgaae,
Sprede Glands over Jorderigs Vange.

119

Den Gud, som dig Med af Pharaos Vold,
Lod Enhjørningens Styrke dig arve,
Saa Fienderne dine faae Døden i Sold,
Deres Been dine Pile udmarve!

En slumrende Løve, opvækker man den,
Med sit Blod man den Vældige mætter;
Velsignet er du og velsignet din Ven,
Og forbandet er hvo dig bandsætter!

Kong Balak, han slog nu med Armene ud,
Sagde stolt, som en Konge fornærmet:
Jeg vilde dig lønnet, nu lønne dig Gud,
For hvis Stavkarle-Folk du har sværmet!

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Og paa Jakobs den tindrende Stjerne,
Som varslede sikkert om Kongen saa prud,
Var Hans straalende Blik i det Fjerne.

Hans Sang var som Fuglens, der flyver i Sky,
Men hans Gang var som Rævens, der lurer,
Hans Øie var klart, som en Speil-Skive ny,
Men hans Pande et Virvar af Furer.

Retfærdig, han sagde, er *Israels* Lov,
Kiød og Blod findes dog i hans Leire,
Og bryder han Loven, han bliver til Rov,
Saa med Kvinder du kan ham beseire.

Forbandet i *Israels* Lov er den Mand,
Som de Fremmedes Guder mon føie,
De deilige Kvinder i *Midians* Land
Kan for *Kamos**) nok *Israel* bøie!

* - 120

Ved Bileams Rænker og Kvindernes List
Mangen *Israels* Kæmpe vel segned,
Men *Midians* Døttre og Skalken tilsidst
Ligefuldt dog for *Israel* blegned.

Hvad Bileam raadte, blev selv ham til Kval,
Hvor i Dødninge-Lag han nu græder,
Hvad Bileam spaa'de i Himmerigs Sal
Med Guds Engle alt *Israel* glæder!

Saa gaaer det med os, om Guds Aand har vor Mund,
Men den gøglende Verden vort Hjerte,
Da tale vi Sandhed om Saligheds Grund,
Men os selv vi berede kun Smerte.

I Verden saa tit med et lysteligt Skiær
Leger Skjul dog den sorteste Skygge;
For Bileams Vei sig da vogte Enhver!
Uretfærdigheds Løn er Ulykke.

No. 34. **Moses Eftermæle.**

Moses var gammel, af Verdens Uro
Var han kied, og af Ondskabens Pile,
Sex Snese Aar blev den Arbejder tro,
I den Syvende gik han til Hvile.

Ørken laae bag ham, udbredt for sit Blik
Saae han Landet fra Jordan til Havet,
Korteste Vei han til Fædrene gik
Paa en Sti, som for Engle er lavet.

Prøvet tilgavns, siger Aanden forsand,
Er kun den, som faaer Priis af vor Herre,
121 Moses det fik, den taalmodige Mand,
Saa for ham ingen Djævel kan spærre.

Ansigt til Ansigt han talde med Gud,
Som en Mand under Sol med sin Næste,
Da fra Guds Herlighed Straalen gik ud
I hans Aasyn med Glands sig at fæste.

Derfor han gik giennem Verden med Slør,
Alt paa Jorden med Himlen forbundet,
Ikkun paa Skrømt den Forklarede dør,
Intet Under, hans Grav blev ei fundet.

Himmerig vis, han paa Bjerget opsteg,
Hvor ham ventede lyse Udsigter,
Lovet af Ham, der, om Klipper end sveeg,
Saa dog aldrig i Evighed svigter.

Herlig han endte sin Pillegrimsfærd
Over Toppen af Gileads Høie,
Kanaan dog, skiøndt han kom det saa nær,
Han kun maalde med funklende Øie.

Vidunder-Staven, som var i hans Haand,
Han misbrugte engang i sin Vrede,
Som ikke Nok var Guds Ord og Guds Aand
Til af Klippen et Væld at udlede.

Klippen han slog, og den sprudede Vand,
Ei til Guds men til Krumstavens Ære,
Derfor ei heller til Kanaans Land
Maatte Fod over Jordan ham bære.

Høit han opfær, men Aarhundreder svandt,
Før det undtes ham *Thabor* at giæste,
Hvor med *Elias* den Herre han fandt
Som i Ørken ham kaldte sin Næste.

Moses nu lever i Himmerigs Sal,
Er med *Jesus* opreist og forklaret,
Navnet og lever i Jorderigs Dal,
Har det brusende Hav overfaret.

Moselovs-Christne er ei i Guds Aand,
Kan i Kirken med Fynd ikke roses,
Men som en Engel med Pennen i Haand
Var dog *Luther* en *Christelig* Moses!

No. 35. **Moses Svanesang.**

Hører Seer-Skjaldens Ord,
I høie Himmel-Sale!
Lyt til mig, Du skønne Jord,
Og hør hvad jeg vil tale!

Fald, mit Billedsprog, som Regn,
Som Dug til Blomster-Kiæden!
Fald som Snee i Frostens Egn
At skjule Vinter-Sæden!

Herrens Navn er Sangens Rod,
Hans Priis er og dens Kierne,
Som en Lygte for Hans Fod
Kun tindrer hver en Stjerne!

Sandhed er Guds Heltedaad,
Hans Vei, det er den rette,
Kiærligt er hans Klogskabs-Raad,
Han kan ei falsk forjætte.

Børn af Gud! hvi synder I?
Er det Ham Tak at yde!
Kringel-Vei er eders Sti,
Mangfoldig eders Lyde.

Herrens Folk! vend om, bliv klog!
Din Daarskab du forsage!
Gud er jo din Skaber dog,
Din Fader alle Dage.

Arilds-Tiden kom ihu,
Og Slægterne i Følge!
Fædrene udfritte du!
De vil ei Sandhed dølgje.

Adams Børn afdeelde Han,
Som har for Alt at raade,
Skienked Lykke, skifted Land
Alt af sin Gunst og Naade!

Mangt et Rige stort og stolt

Fik Engle med det Samme,
Herren selv sig forbeholdt
Kun *Jakobs* Huus og Stamme.

Nøies vilde ydmyg Han
Da med et Folk i Ørken,
Hvor kun Tørst i hede Sand
Der voxer kan for Tørken.

Der Han i dets Midte treen,
Og blev dets Foster-Fader,
Tog det som sin Øiesteen
I Agt paa alle Stader.

124

Som paa Vagt en Konge-Ørn
Sig om sin Rede svinger,
Bærer sine spæde Børn
Paa vidtudebredte Vinger;

Saa Han vogtede Israel,
Og bar ham over Bjerge,
Kaldes maa med Ret og Skiel
Hans Leder og hans Værge.

Ikke dog i Ørkens Sand
De skulde Bopæl fæste,
Reisen gik til Ønskets Land,
Hvis Jord var af den Bedste.

Ax og Vippe der de fandt,
Som ventede kun paa Riven,
Ned ad Klippen Honning randt,
Og Bjerget bar Oliven.

Mælk og Smør gav Kiør og Faar,
Og Lammene var fede,
Kid og Kalv med glatte Haar
Til Giæstebud var rede.

Drue-Blod af Ranken sprang,
Og Hvede-Brød af Straaet,
Klart det meldte Frydesang,
At Ønsket var opnaaet.

Yndlingen, som Mælk og Blod,
Forkiælet blev da fage,
Ilde bar med Overmod
Han sine gode Dage.

125

Israel blev feed og kaad,
Sin Skaber han forgiætted,
Frelseren med Heltedaaed
Af Hjertet han udslettet.

Andre Guder splinternye
Begyndte de at dyrke,
Vraged Herren over Sky
Hans Lov, Hans Ord og Styrke.

Han dem avled og opdrog,
De kostede vaagne Nætter,
Dog de Ham i Veiret slog,
Paakaldte onde Vætter!

Som en Fader vorder vred
Paa Døttre og paa Sønner,
Naar hans ømme Kiærlighed
De kun med Utak lønner;

Herren sagde vred: o vee!
Jeg vil dem Ryggen vende,
Snart de skal da faae at see,
Hvor daarlig det vil ende.

Hjerte-Sorg af Børn utroe
Jeg har foruden Brøde,
Men af Vanart Torne groe,
De lære dem at bløde.

Skabe de af ingen Ting
Sig *Guder* mig til Kvide,
De for *Folk* af ingen Ting
Sig skal i Læben bide.

126

Drilles Jeg, som Intet værd,
Af dem med Afguds-Vrimlen,
Jeg et aandløst Folkefærd
Optage vil til Himlen.

Vreden min er som en Ild,
Den Jord og Himmel tænder,
Bryder ud af Bjerge vild,
Og Bølgerne opbrænder.

Mine Pile som en Sky
Dem skal om Øren suse,
Spørges skal Ulykker nye
Hver Dag i deres Huse.

Sult og Sot i deres Land
Skal blege Kinder røde,
Tiger-Klo og Edder-Tand
Dem skal paa Veien møde.

Segne skal for Odd og Egg
I aaben Mark Fuldmange,
Blegne skal og døe af Skræk
I Kamrene de Bange.

Barnet ved sin Moders Bryst,
Og Oldingen ved Staven,
Stærk og Svag i Vaar og Høst,
Er lige nær ved Graven.

Paa mit Ord, af Folke-Lag
Jeg vilde dem udslettet,
Deres Navn og Fødselsdag
De skulde selv forgiættet,

127

Naar ei til min Spot og Harm
Det kom i Folke-Munde,
At for Fiendens Kæmpe-Arm
Min Yndling gik tilgrunde!

Derfor, trøst dig, Israel!
Er dine Fiender grumme,
Paa det Dybe, til dit Held,
De er som Dyr saa dumme.

De ei see, den Sag er reen,
At deres Kraft ei klækker,
Tusinder maa flye for Een,
Naar Himlen dem forskrækker.

Trøst dig meer, mit Folk, endnu,
Naar dine Fiender braske!
Deres Styrke, kom ihu,
Er dog kun Støv og Aske!

Deres Hellig er jo søgn,
Trods Lamperne, de tænde,
Deres Guder er jo Løgn,
Trods Røgelsen, de brænde!

Med sin Rod i Sodoms Grav
Og i Gomorras Emmer,
Ranken ved det døde Hav
Sin Jordbund ei beskiæmmer:

Deres Drue leversød
Er Galde dog i Grunden,
Deres Viin, saa hvid og rød,
Kun Skum af Slange-Munden.

128

Den Forstand paa Tidens Tegn
Det er en Skat paa Rente,
Deres Fod i Mørkheds Egn
Skal snuble før de vente.

Tiden rinder, Timen slaaer,
Giengiældelsen skal komme,
Sandhed Undergangen spaaer,
Thi rette er Guds Domme.

Himlens Herre da sin Trøst
Skal over Folket aande,
Raade Bod paa deres Brøst
Og Bod paa deres Vaande.

Hjælpeløse findes de,
Og selv de Intet mægte,
Ynk det er for Gud at see
Paa Veien dem forsmægte.

Da tiltaler Han igien
De Bange og de Matte:
Hvor fløi nu de Guder hen,
Til hvem I Liden satte?

Hjordens Fedme, Druens Blod,
I offred dem til Ære,
Røre Haand de nu og Fod
For eders Skjold at være?

Gud er Jeg i Gry og Kveld,
Skal Jævning aldrig møde,
Jeg er Den, som slaaer ihjel
Og vækker op af Døde!

129

Lægedom for alle Saar
Jeg har mit Folk at give;
Ingen dem med hvide Haar
Skal af min Haand udrive!

Fingrene Jeg rækker op,
Til ved min Haand at sværge:
Lever Jeg, mod hver en Trop
Jeg skal min Odel væрге!

Ja, for Sagn skal times Syn,
Hvor Haand i med Jeg tager,
Blinke skal og slaae som Lyn
Det Sværd, som Jeg uddrager.

Fienden i sin egen Stil
Da til min Ære kvæder:
En Blod-Igel er Hans Piil,
Og Sværdet en Kiød-Æder.

Fuld Betaling af min Haand
Skal Fiender alle have:
Bane-Saar og Trælle-Baand
Til Høie og til Lave!

Himmel! vær Hans Glædes Tolk!
Nedknæler, Engle-Hære!
Fryder Eder med Hans Folk,
I Hedninger livkiære!

Børne-Flok af Gud! fat Mod!
Reis Hoved dit iveiret!
Hevnet er alt Broder-Blod,
Din Fader, Han har seiret!

130

Avinds-Manden, sat i Band,
Skal sig ei meer ophøie;
Renses skal Guds Folk og Land
Og blomstre for Hans Øie!*)

No. 36. Rahab. (Efter Josva. 2 og Matth. 1.)

Egen Melodi af *H. Nutzhorn* .

Der laa en Stad paa Marken,
Som kaldes Videslet,
Af Roser og af Palmer
Omringet trindt og tæt;
Den laa i Jordans-Eggen,
En halv Miilsvej derfra,
Og *Jeriko* hedd Staden,
Som blomstred deilig da.

Der laa et Huus ved Volden,
Det hedd -»*den røde Snor*«,
Og *Rahab* hedd Værtinden,
Ei med det bedste Ord.

Men Kvinden havde Hjerte
Og klare Øine blaa,
Hun havde stærke Drømme
Og dem hun tænkte paa.

Hun drømde tit om *Moses* ,
Og om hans Tryllestav,
Hun drømte tit, hun vandred
Midt i det røde Hav;

*
- 131

Hun drømde og forleden,
Hun hørde Herrens Lur,
Og saae ved Klangens styrte
I Gruus den høie Mur.

Nu kom der i Tusmørket
To Fremmede tilbyes,
De sneg dem ind i Huset,
Før Byen tændte Lys,
De kom fra *Sittims* -Leiren,
Paa Speideri udsendt,
Derom blev strax der mumlet,
Og snart blev det bekjendt.

Det kom for Kongens Øren,
Og da blev der en Jagt,
Ved alle Byens Porte
Man satte dobbelt Vagt.
I *Rahabs* Huus ved Volden
Der blev da ogsaa ledt
Og der de laae paa Taget,
Med Hørstraa overbredt.

De var her, sagde *Rahab* ,
Men smutted bort i Hast,
Mit Tag dem ikke skjuler,
Det veed jeg fuldt og fast;
Men stakket er det siden
Jeg dem for Øine saae,
Langt borte er de ikke,
Det kan I lide paa.*)

Saa tog hun dem ved Næsen,
Og det med fager Mund,
Om Speiderne de ledte
Med Flid i Rosenslund.

*
- 132

Saa gik hun op paa Taget,
Da Alle var til Ro,
Og vakde op af Dvale
De Ungersvende to. *)

Vil I mig Fred tilsværge
Ved eders stærke Gud,
Da stræber jeg med Liste
At hjælpe eder ud;
De svor alt som hun vilde:
Hvordan det ellers gaaer,
Ei her paa dig og dine
Der krummes skal et Haar.

Fra Gluggen over Muren
De sagte gled til Jord,
Ved Hjælp af fagre Hænder

Og af den *røde Snor* ,
Dem Tegnet skulde være,
Den Line purpurrød,
Til hendes Liv at skaane,
Som frelste dem fra Død.

Saa tyed de til Bjerget
Og fjælede sig der,
Og kom dog saa til Leiren
Tidsnok til Herrefærd,
Med Arken over *Jordan*
De gik i Høstens Tid,
Der veg som Røde-Havet
For den og Strømmen strid.

Ved Klang af Guds Basune
Stads-Muren sank i Gruus,

*
- 133

Og paa den *røde Line*
De kjendte *Rahabs* Huus.
De kom ihu med Glæde
Den Eed, de Kvinden svor,
Som Ædlinger med Ære
De holdt og deres Ord.

Og en af dem hed *Salmon* ,
Han var en Høvding-Søn,
Han gav for Livet *Rahab*
Sin Kjærlighed til Løn,
Og fra det Par nedstammed
Den store Zions Skjald,
Til *Herren* i det Høie
Gik deres Arveta!

No. 37. ***Jordans Flod.***

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Det var i Hvede-Høstens Tid,
I *Jordan* var Høivande,
Og *Israel* var kommet did
Paa Strid fra fjerne Lande.

Forsvundet var den *Moses-Stav* ,
Hvoraf gik Ry saa vide:
Afveien gik det røde Hav
For den ved Midnatstide!

Veirstøtten meer ei under Soel
Gik skyhøi over Tuen,
Og blussed ei, til Hanen goel,
Med Farver som Regnbuen!

Dog end i Leiren var Guds Ark,
Hans Engel over Issen,
Det saaes paa *Jordans* slette Mark,
Med den gik Gud i Spidsen!

Da skildtes Flodens Bølger ad,
Som Havets hist ved Ørken,
Flodsengen blev saa tør og flad
Som aldrig under Tørken!

Tørskoet over *Jordans* Aa
Gik Folket med sin Konning
Til Landet under Skyer blaa,
Som flød med Mælk og Honning!

Af Stene tolv fra *Jordans* Bund,
Ved Børnehænder stærke,
Jærtegnet fik paa Fastlands-Grund
Et varigt Mindesmærke.

Som *Israel* i *Josvas* Tid
Staaer nu Guds Folk i Aanden,
Ei Kæmpekraft, ei Mandevind
Kan raade Bod paa Vaanden.

Forsvundet er den *Moses-Stav* ,
Som aldrig gaaer af Minde,
Nedlagdes i den *Moses-Grav* ,
Som ingen veed at finde!

Dog end i Leiren er Guds Ark,
Hans Engel over Issen,
Og sikkert paa vor jævne Mark
Med den gaaer Gud i Spidsen.

135

Da over *Jordans* Flod vi gaae
I Aanden med vor Konning,
Til Landet under Himmel blaa
Med Hjertets Mælk og Honning.

Af Stene tolv fra *Jordans* Bund,
Ved Børnehænder stærke,
Jærtegnet faaer paa Fastlands-Grund
Et varigt Mindesmærke.

De Stene tolv er *Troens* Ord,
Vor *Jordans*-Flod er *Daaben* ,
Bag den med Herrens *Nadverbord*
Staaer Paradis os aaben!

Guds Ark hos os er *Daabens* *Pagt* ,
Hans Engel er den samme,
Som stod for Livets Træ paa Vagt
Med Sværde-Egg i Flamme!

Endnu som altid for Guds Ord
Er Vei i store Vande,
Og kiender ei man Aandens Spor,
Hans Kraft man dog maa sande.

Josvas Syn.

Egen Melodi af A. Winding .

Josva gik i Palmelunden
I det klare Maaneskin,
Josva gik i Aftenstunden,
Tænkde i sit stille Sind
Paa Guds-Underne tilbage,
136 Som i mange Levedage
Han var Øienvidne til.

Fyrretive Aar henrunde,
Siden først han Landet saae,
Med de røde Rosenslunde
Og Olivenskove graae,
Med Floddalens Turtelduer,
Med Vinbjergets Kæmpedruer,
Hvedemarkens Gyldenax.

Kæmpeskaren, som fra *Nilen*
Giennemgik det røde Hav,
De kom aldrig ind til Hvilen.
Fandt i Ørken deres Grav,
Ene var paa gamle Dage
Han med *Kaleb* nu tilbage
Af det store Kæmpekuld.

Nys i *Jordan* Bølge-Dandsen,
Her i Flod, som hist i Hav,
Var et Efterskin af Glandsen
Over *Moses* og hans Stav;
Men forslog i Dreng-Leiren
Det til Kampen og til Seiren,
I de grumme Jettens Land!

Selv han før dem saae i Troppe
Trindt i *Kananiters* Land,
Var mod dem som en Græshoppe,
Holdt for Tunge dog ei Tand,
Sagde lydt: som Kiød og Klæde
Dem skal Herrens Sværd opæde,
Deres Tid, den er forbi!

137

Nu dog stod han som alene,
Grubled paa Guds skjulte Raad,
Minder hans, som Bautastene,
Vidned om Vorherres Daad,
Dog var nu for ham med Sorgen
Herrens Arm og Sværd forborgen,
Dybt han drog et Hjertesuk.

Brat da funkled for hans Øie
Sværdet i en Kæmpehaand,
Mod han fik og til at føie
Sine Ord i Helteaand,
Sagde kiæk: lad Dig paaminde!
Est Du Ven, hvad heller Fiende?
Svar mig i Vorherres Navn!

Han, der kom som Helt tilsyne,
Med det dragne Kæmpesværd,
Svared og lod Ordet lyne:
Høvding er jeg for Guds Hær,
I Hans Navn og med Hans Fane,
Slag at slaee og Vei at bane.
Frede om Hans Stad og Land!

Det var Ord som Soel i Straaler,
Morgenlys i Aftenstund,
Josva løste sine Saaler
Flux af Fod paa hellig Grund,
Følte, at som hist i Ørken
Her var Ilden, her var Styrken,
Med den Herre Zebaoth!

Vi som nu i *Løfte-Landet*
Staaer paa *Jordans* Vester-Bredd,
For os Fienden, bag os Vandet
138 Med en Flok for Jetter rædd,
Skal med dem som *Josva* stride,
Vi maae vel forstaae hans Kvide,
Sukke, til hans Syn vi seer!

Løfte-Landet er Guds Rige,
Aandens Verden, her paa Jord
Fuld af Jetter frygtelige,
Som kun fældes med Guds Ord,
Ordet som en Gude-Hammer
Gnistrende med Lynilds-Flammer,
Lydeligt som Tordenskrald!

Men gaaer vi i Palmelunden
Med Guds Tjeners stille Sind,
Vi og da i Aftenstunden,
Ved det klare Maaneskin,
Seer, at til Gud-Faders Ære
Høvedsmanden for Hans Hære
Nu med os staaer Last og Brast.

Skjoldmø »Tro« sin Bannerstage
Fæstet har paa Klippegrund,
Og skiøndt Elementer brage
Rokkes ei den nogen Stund,
Aander alle, *evig* stærke,
Kæmper under Korsets Mærke,
Seire her i *Jesu* Navn!

No. 39. **Jeriko.**

Kan synges som: Abraham sad i Mamre Lund.

Jeriko var en Stad saa fast,
Med Mure og saa med Taarne,
139 Tages kunde den i en Hast
Slet ikke med Storm og Styrke.

Palme-Staden , det var dens Navn
Fra Floden og udtill Havet,
Prisen bar den som Fødestavn
For Balsam og saa for Roser!

Lukket var den for *Israel*
Med Porte og saa med Vagter,
Knap en Flue i Gry og Kveld
Sig kunde med List indsnige.

Herren sagde til Tjener sin:
Den Stad vil Jeg selv indtage,
Bærer om den min Pagtes Skrin,
Og blæser i min Basune!

Naar Basunen er hørt i By,
Ved Porte og saa ved Taarne,
Folket raabe i høien Sky!
Da styrte de stolte Mure.

Pagtens Ark med Basune-Klang
Bevæged sig brat i Runding,
Folke-Røsten i Sky sig svang,
Da styrted de stolte Mure.

Verden tænker, det er kun Tant,
Engang skal dog Guds Basune
Verden lære, det var dog sandt,
Naar Gravstene for den briste.

Det end længe før Dommedag
Skal times i *Aandens* Verden,
140 Som af Trolde ved Tordenbrag
Skal grædes for Palmestaden.

Fast er Jetternes Hovedstad,
Med Mure og saa med Taarne,
Som i Bøger der vendes Blad
Den falder dog i Guds Time.

Muren bygdes af Bogstavlag,
Og Kalken var Trykker-Svæerte,
Kneise skal den til Dommedag,
Derpaa stole Jetter og Dværge!

Guds Basune og Folkets Røst,
De mødes i Sky med Gammen,
Neppe Muren faaer Bod for Brøst
Naar derved den styrter sammen!

No. 40. ***Josvas Farvel.***

Egen Melodi af *J. C. Gebauer* .

Josva med Arken Guds Folk banded Vei
Giennem *Jordans* de svulmende Vande,

Førde den ind i det deilige Land,
Hvorfra Olje og Vin løb til Strande!
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Jerikos Mure for Klangens Basun
Sank i Grus, som ved Jordskælv en Hytte,
Kongerne knustes som Leerkar til Støv,
Konge-Riger uddeeldes som Bytte.
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Solen og Maanen er Skaberens Værk,
Er som Vox og som Vand i Hans Hænder,
141 Natten og Dagen de lyde Hans Vink,
Han som Vinden dem dreier og vender.
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Josva som Ungkarl Ægypterne saae
Flyde op paa det røde Havs Strande,
Ene han stod nu af hele den Slægt,
Duehvid med den rynkede Pande.
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Josva til *Silo* forsamled Guds Folk,
At han stod ved sit Maal, han nu vidste,
Løftede Røsten og talde med Fynd
Fuglevingede Ord paa det Sidste.
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Abrahams, Isaks og Israels Gud
Gav han Æren for alle Bedrifter,
Regnede op saa de største af dem,
Store Jært tegn i alle Tidskifter.
Guds Lønraad slet Ingen udgrunder.

Vælger idag, som I finder for godt,
Sagde Josva, den Gud, I vil dyrke,
Fædrenes Guder i Hedningeland,
Eller Nidkiærheds Gud i sin Styrke!
Guds-Aanden kun færdes med Frihed.

Jeg og mit Huus vi vil blive ved Ham,
Som udførde af Trængslen vor Stamme,
Han os har skænket det hellige Land,
Han er rig og er altid den Samme.
Guds-Aanden kun færdes med Frihed.

Folket da raabde: tie stille med det!
Skulde vi dyrke Afguder lamme?
142 Nei, vi vil tjene den levende Gud,
Som gienløste fra Helhjem vor Stamme.
Guds-Aanden kun færdes med Frihed.

Josva dem svared: velan, i Guds Navn,
I *Jehovas*, som Lykken bebuder,
Men dig henveirer som Aske og Støv,
Om du tager dig *fremmede Guder*.
Guds-Aanden kun færdes med Frihed.

Josva da reiste en Støtte af Steen,
Sagde lydt, den mit Vidne skal være,
Her for Guds Aasyn er sluttet vor Pagt,
»*Mindes-Mærket*«, det Navn skal den bære.
Guds-Aanden kun færdes med Frihed!

No. 41. **Seerinden Debore.**

Om Helte mange
I *Karmels* Land
Lød Helte-Sange
Fra Flod til Strand,
Kun een *Heltinde*
Til Hæders-Minde,
Men det var dobbelt for Daad og Sang!

Hun hedd *Debore*
I Palmelund,
Hun kom for Orde
I Vanhelds Stund;
I Folke-Dvale,
Naar Fiender prale,
Da er fulddyre de gode Raad.

143

Hvor *Aanden* lyner,
Faaer *Hjertet* Liv,
Hun havde Syner,
Den ædle Viv;
Til Dannekvinden,
Til Seerinden
Hentyed Folket om Ret og Raad!

Hun *Barak* kaldte,
Den Folkeven,
Som Gud udvalgte
Til Daad igien,
Da Fiender gramme,
Som Fyr og Flamme,
Fortæred alt indtil Marv og Mod.

Kong *Jabin* hærged
Guds Folk og Land,
For ham sig bjerged
Knap nogen Mand,
Strids-Vogne sære
Og stolte Hære,
Med dem udrasede *Sisera* .

Debore meldte
Et Ord fra Gud,
Som skaber Helte
Af Skumpelskud,
Hun *Barak* vilde
Til Daad opilde,
Hun loved Seiren fra Himlens Gud.

Ei vil jeg dølgje,
Var *Baraks* Svar,
Med dig i Følge
Frit Mod jeg har,
144 Men ei af Pletten
Jeg gaaer paa Sletten,
Hvis ei du følger mig Skridt for Skridt.

Debore smiled,
Med Heltemod;
De gik, de iled
Til *Tabors* Fod,
Da Luren gjalded
Til *Kæmpe-Kaldet*
For *Naphtali* og for *Sebulon!*

Saa fulgde Slaget
Paa Sletten der,
Og Nederlaget
For *Jabins* Hær,
Og *Seiers-Frugten*
Var Fiende-Flugten
Og blandt de Første var *Sisera* .

I Hyrde-Telten
Om Vand han bad,
Stridsvogne-Helten
Fik Blod til Bad,
Thi for en *Kvinde*
Han faldt derinde,
Den Dag bar Palmer til *Kvindens* Pris!

Og *Seiers-Sangen*,
Som lød i Sky,
Fra *Tabors-Vangen*,
Til *Roes* og *Ry*,
Til *Kvindens* Ære
Fik Lov at bære
Til Verdens Ende *Debores* Navn!

145

Naar *Aanden* fattes
Paa *Ceder-Grund*,
Da *Hjertet* skattes
I *Palme-Lund*,
Da bærer Helte
Det under Bælte,
Og øver *Storværk* med Smil om Mund!

No. 42. Gideon.

Midianiten som en Tyrk,
Han rased paa Bjerg og i Dalen,
Israels Land var som en Ørk,
Husvilde blev Spurven og Svalen,
Sværme fra Ørken som Græshopper graa
Levned paa Marken ei Græs eller Straa.

Ephraim bar ei Sværd ved Lænd,
Hans Hjem var i Kløften og Hulen,
Kiækkere ei end Kvinder Mænd
Sig vovede udenfor Kulen;
Fremmede Guder , dem faldt de til Fod,

Tabde med Lykken al Magt og alt Mod.

Gideon hedde en *Josephs* Søn,
I Arten var ham Ørneflugten,
Modfalden dog han tarsk iløn,
Vin-Persen da skjulde Markfrugten,
Gluggen stod aaben, han speided med Flid,
Om ikke gryede en lysere Tid.

Israel kom sin Synd ihu,
Og sukked til Gud i det Høie,
Naadig Han da, som før, saa nu
146 Til Israel vendte sit Øie;
Solglimt i Mørke er Blikket fra Gud,
Gideon saae en Guds Engel saa prud.

Engelen hilsend venlig, mild:
Vorherre med dig i din Vælde!
Gideon svarede ør og vild:
Hvad tør du om Herren os melde?
Herren med os i vor Usselhed nu!
Hvor kommer fra da vor Trængsel og Gru?

Engelen svarede: som en Mand
Fremtræde du saa i din Vælde!
Frelse skal du dit Fædreland,
Som *Græs* skal du *Midian* fælde.
Herren er med dig, det lide du paa!
Alle som een skal du Fienderne slaae.

Gideon troede fast, men seent,
Da Tegn over Tegn ham var givet,
Først med Guds-Ordet klart og reent
For *Frihed* han vovede Livet,
Folk han da samlede saa vide om Land
Til han fik tredive tusinde Mand.

Aanden dog sagde: slig en Hær,
Om Seiren jeg den vilde give,
Pralende stolt af Herrefærd,
Den Seiren sig vilde tilskrive;
Hjemlov du give hver eneste Mand,
Som har af Rædsel det ringeste Gran!

Tusinder tyve Hjemlov tog,
Titusinde var ikke bange,
Aanden tilhvidskede Helten dog,
Til Seier der end er formange;
147 Prøves det skulde ved nærmeste Vand,
Hvem der igrunder var Dyr eller Mand.

Labede Nogen som en Hund,
Han skulde til Dyrene tælles,
Kun hvem der drak af *Haand i Mund* ,
Med Helten fik Ære tilfælles;
Prøven bestod ved det rindende Vand
Slet ikke fleere end tre hundrede Mand.

Jisreels Dal, med Fiendens Leir,
Den mylrede af Midianiter,
Sikker i Søvn man var paa Seir
Og drømte ei om Israliter,
Gideons Lure med Blus og med Gjald
Hæren dog vaktede til Flugt og til Fald!

Lure tre hundrede paa en Studs
Som Torden forskrækkede Leiren,

Ligesaa mange røde Blus
Da ligned og varsled for Seiren,
Sværdene svunges og Stalbrødre faldt,
Blot kun om Flugten iblinde det gjaldt.

Indbyrdes kæmped Ven mod Ven,
Og Brødrene sloges i Mørke,
Ephraim spændte Sværd ved Lænd,
Iførde sig atter sin Styrke;
De som Guds Altre forhaanede nys,
Hilsed nu Støvet med blodige Kys!

Fienden var knust og Folket frit,
Hvor *Gideon* stædtes var Glæde,
Trindt ham det lød: vort Liv er dit,
Beredt er dit Stolkonge-Sæde!
148 Nei, svared *Gideon*, Frister! far ud!
Israek-Folkets *Stol-Konge* er *Gud*!

Tiderne skride, Skriften staaer,
Og Ordene flyve om Lande,
Mindes det skal hvert Gyldenaar,
Hvad Slægterne alle maa sande:
Gideons-Leiren var Herrens Paulun,
Gideøns-Luren var Herrens Basun!

No. 43. Samson.

Mel. Hr. Peder kasted Runer over Spange.

Der var en Kæmpe over Kæmper alle,
Den stærke Samson monne de ham kalde,
En Skræk for hver Filister
I hele tyve Aar,
Af ham med Asens-Kjæve
Fik Tusind Banesaar.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Men over Kæmpe-Kraft gik List af Kvinde,
Og det var *Dalila* Filisterinde,
Alt som en Rosensblomme,
En Slange dog forsand,
Fuldsød var hendes Tale,
Men falsk som Skum paa Vand.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Det var i Hvisedal i Fruerburet,
Hvor Samson sad hos *Dalila* beluret,
149 Hun vilde ham forraade
I grumme Fienders Vold,
For Guld og grønne Skove
Var solgt den Helt saa bold.

Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

O hør mig Kæmpe over Kæmper alle,
Som fagrest over Skuldre Lokker falde!
Er jeg din Hjertenskjære,
Da siger du mig sandt,
Stod du ei til at fange,
Hvordan man dig saa bandt?
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

O, hør mig, Frue over Fruer alle,
Som lifligst over Læbe Toner falde!
Du er min Hjertenskiære,
Jeg siger dig forsand:
Ved Haar til Væven bundet,
Var jeg en fangen Mand.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Da tænkte *Dalila*, nu har jeg vundet,
Til Væven blev ved Haaret *Samson* bundet,
Da kom Filister-Vrimlen,
Og Kæmpen brat opsprang,
Dem Væven slog for Panden,
Saa det i Gulvet sang.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
150 Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Da sagde *Dalila* Filisterinde:
Saa spottes jeg, en arm, bedaaret Kvinde!
Saa lønne Kæmper grumme
Den ømme Kiærlighed!
Gak Andre at bedaare
Og lad mig døe i Fred!
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Og det var Kæmpen over Kæmper alle,
Den stærke *Samson* monne de ham kalde,
Han blev saa blød om Hjerte,
Som Vox ved Lue-Ild,
Han taled som en Taabe,
Fortryllet, ællevild!
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

O hør mig, Frue over Fruer alle,
Som lifligst over Læbe Toner falde!
Der kom en klar Guds Engel
Engang til Moder min
Og meldte: Søn du føder,
Lad ei ham smage Vin!
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Det var en klar Guds Engel fra det Høie,
Til Himmels foer han for min Moders Øie,
Han meldte mine Kræfter,

151 Han spaaed mine Kaar,
Ei klippes eller skæres
Maa mine Hovedhaar.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Nu vidste Dalila, hun havde vundet,
I hendes Skiød bedaaret Samson blunded,
Da faldt de Lokker fagre,
De faldt for Sax og Kniv,
Dermed forsvandt hans Styrke,
Det kosted Kæmpens Liv.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Og hør mig Kæmpe over Kæmper alle,
Som fagrest over Skuldre Lokker falde!
Vaagn op! du sov for længe,
Filisterne er her,
Du samle dine Kræfter
Til Kamp og Herrefærd!
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

Da tænkte Samson: de skal faae at finde,
Som før saa tidt, ei deres Reeb mig binde,
Men meer ei over Issen
Var Aanden kæmpestærk,
Og Armen var som vissen,
Hans Kamp var Børneværk.
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

152

Og det var Kæmpen over Kæmper alle,
I grumme Fienders Haand han monne falde,
Og de stak ud hans Øine,
Betalte gammel Giæld,
Og lænked ham til Kværnen,
At male som en Træl,
Fagre Ord fryde mangt et Hjerte,
Fagre Ord har forvoldt mig Smerte,
Fagre Ord!

No. 44. Samsons Død.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Samson var Træl i Filisternes Land,
Var en plaget Mand:
Der lød saa vild en Glæde,

Med Suus og Duus,
Der hørdes daglig kvæde
I *Dagons* Huus:
Dagon , vor Gud af det røde Guld,
Israels Kæmpe han slog omkuld,
Mægted at binde
Samson , vor Fiende;
Ved Kværnen staaer
Og for Svøben gaaer
Nu han, som gav Tusinder Banesaar!

Høitid der holdes med Pragt og Glands,
Der er Spil og Dands,
Til Offring bløde Oxer
I Hundred-Tal,
Den vilde Glæde voxer
I Afguds-Hall,
Skummende Bægre af Bollen fuld
Tømmes til Ære for Gud af Guld,
153 Støiende skriger
Drenge og Piger:
Det hør sig til,
Og, som alle vil,
Vi dandser en Dands efter *Samsons* Spil.

Samson , han stander med Strængeleg,
Baade rød og bleg,
Sit Lys, sin Kraft berøvet,
Til Spot og Skam,
Han er saa dybt bedrøvet,
I Hu saa gram,
Rasende sukker han mangefold:
Himmelens Gud, som har alt i Vold!
Falsk overlistet,
Styrken jeg misted,
Laan mig af den
Kun et Glimt igien!
Da fare min Sjæl med Filisternes hen!

Samson , han kalder ad Smaadrenge brat:
Jeg er træt og mat,
Hvor staaer de stærke Piller
Til Rygstød bedst?
Lad mig, imens jeg spiller,
Dem stande næst!
Spottende svares: du seer vel her
Pillerne tvende, som Huset bær,
Til dem du læne
Skuldrene pæne,
Men, sagte sagt,
Tag dig vel i Agt,
Du ikke dem ryste af al din Magt!

Samson , han stander nu midt i Sal,
Baade høi og sval,
Sit Lys, sin Kraft berøvet,
154 Til Spot og Skam,
Han er saa dybt bedrøvet,
I Hu saa gram,
Tusinder klæde i Pynten trygt
Lægteret, høit over Gulvet bygt,
Pillerne rave,
Bjelker begrave
Da brat i Grus,
Under Suus og Duus,
Med *Samson* det hele Filister-Huus!

No. 45. Ruth.

Egen Melodi af *H. Matthison-Hansen* .

I Dommertiden i Bethlehem
Var Hungersnød,
En Mand da vandred fra Huus og Hjem
For dagligt Brød,
Og *Elimelek* var Mandens Navn,
Og *Nomi* Kvindens, han tog i Favn,
De fremmede blev i Moabs Land,
Men Døden bortrev den gamle Mand
Og saa hans Sønner tvende,
I Sorg sad Enker trende,
Det var fuldbange Kaar.

Da spurgte *Nomi* fra Hjemmets Egn,
Til Enke-Trøst,
At Himlen atter gav Dugg og Regn,
Til gylden Høst,
Med Sky for Øie og Dugg paa Kind,
Med Haab og Længsel i stille Sind,
Tilbage da vandred den Kvinde from
Til Israels Folk og hans Helligdom.
155 De Sønne-Enker tvende
De fulgtes og med hende,
Var dog af Hedning-Æt.

Det var paa Grændsen af Moabs Land,
De stille stod,
Der randt, som Vande til vilden Strand,
En Taareflod,
Da *Nomi* takked med Haand og Mund
For Kjærligheden af Hjertensgrund,
De Unge hun bød et ømt Farvel,
Og ønskede dem Huus med bedre Held
Og Mænd med samme Hjerte,
Som dem, de end med Smerte
Begræd i hendes Favn!

Og i den Tanke fandt *Orfa* Trøst,
Hun gik sin Vei,
Men *Ruth* sig klynged til *Nomis* Bryst
Og sagde nei,
Hvorhen du ganger, der gaaer jeg med,
Ved Side din er mit Hvilested,
For Himmelen Lys jeg siger frit:
Din Gud, han er min, dit Folk er mit,
Lad bruse Dødens Bølger!
I Graven jeg dig følger,
Vi kan ei skilles ad.

Det rygtes brat i en lille By
Hvad Nyt der skeer,
Af *Nomis* Skjønhed, engang i Ry,
End Spor man seer.
Hvert Barn det nynner i Bethlehem,
Den smukke *Nomi* er kommet hjem,
Men *Nomi*, hun sukker: vel jeg veed,

Mit Navn har jeg laant af *Liflighed* ,
156 Men bittert var mit Bæger,
Og Navnet ei mig kvæger,
Siig heller *Malurt* nu!

Der var en Ædling i Nomis Hjem,
I samme Stund,
Den gamle *Boas* i Bethlehem,
Saa rig, saa rund,
Det var i Høsten, med Fryd den randt,
Hans Karle meied, hans Piger bandt,
I Marken han gik, han saae det strax,
En Fremmed der gik og sanked Ax,
Da faldt det ham paa Sinde:
Hvad er det for en Kvinde,
Saa bly og dog saa kjæk!

Sin Ladefoged han kalder paa,
Med Stemme klar,
Han spørger flittig, den Husbond graa,
Og faaer til Svar:
Det er den Kvinde fra Moabs Land,
Som elsked saa høit sin døde Mand,
Og Mands-Moder sin, kun sjelden kiær,
At hid fra sit Hjem og Folkefærd
Hun just i disse Dage
Med Nomi kom tilbage,
Hun bad mig om Forlov.

Den gamle Boas, han var saa blød
For Kjærlighed,
Som Vox, der smelter for Lue-Glød,
Han blev derved,
Til Ruth han sagde med Stemme blid:
Bliv her, min Datter, i Høstens Tid!
Du skal ei paa Andres Agre gaae,
Følg dristig med mine Piger smaa,
157 Deel med dem Mad og Drikke!
Og høre skal du ikke
Et Knur og ei et Kny!

Bevæget saare, sank Ruth til Jord,
Og stammed frem:
Hvad har mig vundet den Naade stor
Langt fra mit Hjem?
Da svared Boas: har ei jeg hørt,
Og har det ikke mit Hjerte rørt,
Hvor høilig du elsket har din Mand,
Hans Moder fulgt hid til fremmed Land.
Drog hid, fra Folk og Frænder,
Hvor ei en Sjæl du kjender,
Og lede maa om Brød!

Med Høihed Boas end lagde til:
Gak du med Fred!
Dig Israels Gud belønne vil
For Kjærlighed.
Han seer Alt hvad der i Hjertet boer,
Han raader i Himmel og saa paa Jord,
Hans Alter du kom godvillig nær,
Nu under hans Vinger du sæt dig her!
Dig dække skal hans Vinger,
Du kjende skal hans Finger,
Kun Han er naadefuld!

I Juda var Boas en Fyrste prud,
I Raad og Daad,

Og Ruth han fæstede sig til Brud,
Til Fryd for Graad,
Og Nomi prisede Enkers Trøst,
Og Folket jubled med Bifalds-Røst,
De ønskede Boas en Æt saa skjøn,
Som givet blev Abrams og Isaks Søn;
158 Og Herren i det Høie,
Hvem Jord og Himmel føie,
Han lagde Amen til!

Thi Ruth hun fødte en Søn i Sal,
Farfader fiin
Til ham, som kæmpede i Egens Dal
Med Slynge sin,
Til ham, som kaldes den Dag idag
En Kæmpe efter Guds Hjertelag,
Til Mesteren for den Psalmesang,
Som faaer kun i Sky sin fulde Klang;
Og *Ruth* til evig Ære
Vil Herrers Herre bære
Sit Navn som *David's* Søn!

No. 46. ***Eli og Samuel.***

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Det var saa stille ved Midjenat,
Ei rørde sig Blad for Vinden,
I Tabernaklet Guds Lampe mat
Oplyste dog Alt forinden,
Der *Samuel* laa, en deilig Dreng,
Og slumrede sødt i sin lille Seng;
Saa lydhør var han i lette Blund
Som Fugl i Lund.

Alt som i Vindfang en Harpestræng
Det lød da fra Kerubimen,
Der kaldtes klart paa den lille Dreng,
Han hørte det og paa Timen,
Og ud af Sengen han sprang dernæst,
Han tænkte, det var den gamle Præst,
159 Og for ham stædtes den Lille ind,
Alt som en Vind.

Den gamle *Eli* var svag og blid,
Ja meget for blid, desværre,
Mod Sønner sine, hvis Nidingsid
Afskyelig fandt Vorherre;
Han Øinene gned og sagde: nei,
Jeg blunded, Sønlille, jeg kaldte ei,
End goel ei Hanen, saavidt jeg veed,
Læg dig kun ned!

Den Lille gjorde alt som han bød,
Og lukkede med Flid sit Øie,
Men snart det atter for Øret lød,

Han hørde sit Navn fuldnøie;
Og ud af Sengen han sprang dernæst,
Han tænkte, det var den gamle Præst,
Og for ham stædtes den Lille ind,
Alt som en Vind.

Den gamle Eli sin Pande gned,
Var ikke af de Letnemme,
Og aldrig, siden han blev saa feed,
Han lytted til Himlens Stemme,
Thi s var ed han søvnig: hvad er der fat!
Det er jo en farlig urolig Nat,
Pas godt paa Lampen, den gaaer ei ud!
Sov saa med Gud!

Lidt bange saae sig den Lille om,
End stadig Guds-Lampen brændte,
Den Lille laa i Guds Helligdom,
Guds Røst dog endnu ei kjendte,
Haa laa og lytted og hørde grandt,
Hans Navn blev nævnet, det var ei Tant,
160 For Eli stædtes han atter ind
Alt som en Vind!

Den gamle Eli sit Hoved brød
Og fandt det dog ud omsider,
I Tabernaklet og fordum lød
Guds Stemme ved Nattetider,
Han sagde: det har en egen Klang,
Og hører du Røsten endnu engang,
Da svar: jeg hører, til Tjener din
Tal, Herre min!

Da Røsten kaldte og Svaret lød,
Og Herren sig lod tilsyne,
Han sagde: jeg raader for Liv og Død,
Og tordne jeg kan og lyne,
Jeg taler et Ord, som Torden skal
Det runge i Hytte og saa i Hall,
Det Ord jeg taler mod Elis Huus:
Synk du i Gruus!

Ja, Elis Sønner drev med mig Spot,
De turde mit Ord forkaste,
Min gamle Tjener det vidste godt,
Men nænde dem ei at laste,
Den Synd med Offer afsones ei,
Til Afgrund sikker gaaer Frækheds Vei,
I Øret runge som Himlens Dom
Skal Sagn derom!

Den Lille stod op i Morgengry,
Oplyst ved den Nats Ordskifte;
For Elis Ansigt han var vel sky,
Men maatte dog Sandhed skrifte;
Den Gamle han hørde paa Ordet spag
Og svared: det er jo en afgjort Sag,
161 Jeg bøier mig for Vorherres Ord,
Hans Magt er stor!

Som Natten spaaed, en Dommedag
Oprandt over Elis Sønner,
Med Herrens Ark gik de frækt i Slag
Og stoled paa falske Bønner;
Den Gamle med Sorg i Grav nedfoer,
Da for hans Øren fik Lyd de Ord:
Filisterne dine Sønner slog,

Guds Ark de tog!

Som Lampen skinned ved Nattetid,
I Kerubimens Skygge,
Saa med den Lille en Stjerne blid
Opgik til Guds-Folkets Lykke;
I Samuels Dage paany Guds Ark
Blev funden i Josvas Hvedemark,
Fra Seer-Læben, i Ord som Lyn,
For Sagn gik Syn!

No. 47. Kong David.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Jeg gik i Marken og vogtede Faar,
Slog min Harpe i Skyggen af Palmer,
Glad som en Fugl i den faureste Vaar
Hopped rundt jeg og nynned paa Psalmer!

Da kom der Bud fra min Fader som bedst:
Skynd dig hjem! klæd dig paa! kom til Gilde!
Seeren siger, der fattes en Gjest,
Det er dig, kom nu ikke for silde!

162

Rødmusset blev jeg da mere end før,
Som en Fugl, som en Vind, jeg var hjemme,
Blegned kun flygtig ved Høielofts-Dør,
Da jeg hørde de Vældiges Stemme.

Bæger af Guld med den skummende Viin
Rakde Seeren brat mig i Salen,
Salved mit Hoved med Olie fiin,
Som en Dugg over Græsset i Dalen!

Mange i Salen saae skævt til mit Held,
Ikke vidste dog Nogen min Lykke,
Lønlig udsprang der i Barmen et Væld,
Som en Kilde i Palmernes Skygge.

Kongeligt blev da mit Sind og min Hu,
For min Hjord turde alting jeg vove,
Løver og Bjørne, dem trodsed jeg nu,
Trodsed meer, trodsed Falskhed til Hove.

Goliath praled med Hjelm og med Skjold,
Imod ham saae jeg ud som Græshoppen,
Dog med min Slynge jeg fældte den Troid,
Skildte godt ogsaa Hoved fra Kroppen!

Træde jeg maatte fuldmødige Fjed,
Over Stok, over Steen, i det Øde,
Før jeg fik Kronen at fryde mig ved,
Under den maatte Hjertet end bløde.

Konge dog blev jeg, navnkundig som Faa,
I *Jerusalem* godt jeg blev hjemme,
Og medens Throner paa Jorderig staae,
Dauids-Harpen gaaer aldrig ad Glemme!

163

No. 48. ***Dauids Seiers-Sang.*** **(Efter den 151de Dav. Ps.).**

Egen Melodi af J. P. E. Hartmann.

Mellem Brødre kaldt den Lille,
Og derhjemme yngst af Aar,
Vandrede i Vang jeg stille,
Vogtede min Faders Faar!

Pønsende jeg gik og snitted',
Fingernem, med Lyst til Sang,
Paa en Strænge-Leg jeg hitted':
Harpe sær med Orgel-Klang!

Til min Herre i det Høie
Hvem mon haver det fortalt?
Skjult er Intet for Hans Øie,
Men Hans Øre mærker Alt!

Engelen, som Han udsendte,
Tog mig fra min Faders Faar,
Salved' mig til Stort at vente:
Krone-Guld i Kongens Gaard!

Var de smukke, var de høie,
Brødrene til Pogen kræng,
Naade fandt dog for Guds Øie
Kun den lille Hyrde-Dreng!

Siden voved' jeg at møde
Jetten baade lang og bred,
Han ved sine Guder døde
Banded' mig i Helved' ned!

Sværdet af hans egen Skede
Trak jeg dog og fældte ham,
164 Livet mistede den Lede,
Israel af strøg sin Skam!

No. 49. ***Dauids Klage over Jonathan.***

Israels Hæder,
Sjunken paa høilændde Stæder!
Under, hvorledes Man fældte
Saadanne Helte!

Gid det i Gath ikke høres!
Gid ikke Tidende føres
Om det til Askalons Gyde,
At ei Filisternes Døttre sig fryde,
At ei de Baarne
Af Uomskaarne
Skal lade Frydesang lyde!

Gilboas Bjerge!
Tørke jer hæрге,
Saa at ei Regn eller Dug eder bløde,
Agren til Offer ei giver sin Grøde,
Thi det var der, at de Vældiges Skjolde
Svigted de Bolde!

Sauls Skjold er brustet!
Var det usalvet af Fedme, forrus Let?
Dreie sig lod
Dog ikke JonaLhans Bue
Til for de Saaredes Blod,
Kæmpernes Flomme, at grue;
Hjem kom ei heller din Klinge,
Saul! uden Føring at bringe.

165

Saul og hans Jonathan sammen
Leved saa kiærlig med Gammen,
Skille dem kunde
Døden selv ei nogenlunde;
Hver af dem Begge som Ørnen var let,
Stærk og som Løvernes Æt.

Israels Døttre! o græder for Saul!
Han som jer klædte i Skarlagensuld
Lod eders Klæder i Tavl
Stadselig stikke med Guld!

Hvorledes sank dog i Vaabenlarm
Heltenes Arm!
Paa dine Høie Jonathan slagen
Midt paa Dagen!

Hjertet, hvor krymper det sig
Jonathan! Broder! for dig
Kiær varst du mig overmaade,
Vist var *din* Kiærlighed mig,
Mere end Kvindernes selv, en vidunderlig Gaade.
Hvorledes faldt dog de Helte i Støvet,
Hvad haver saadanne Stridsvaaben døvet?

No. 50. Kong Salomon.

Af Lyst til Vidskab uden Mage
Kom Giæster mange til min Gaard,
Al Verden kaldte mine Dage
Ebræer-Folkets *Gyldenaar!*

Opblomstrende i Fredens Skygge,
Var Landet som en *Rosengaard* .
166 Og Alt hvad Hænder kunde bygge,
Var efter Snoren paa et Haar.

Da *Libanons* de stolte Cedre,
For Savetand og Øxeblad
Sig maatte paa mit Vink fornedre
Til Sparreværk i *David's* Stad!

Paa mine Snekker over Havet
Kom hele Verdens Herlighed,
Som Stene, Sølv og Guld og Ravet,
Og Perler som de regner ned!

Da over Bjerge, over Dale,
Der gik til Verdens Ende Ry
Af Herrens Huus og Kongens Sale,
Hvor Gyldenspir stak høit i Sky!

Hvad Øiet saae, hvad Øret hørde,
Og hvad fra Hjertets Dyb oprandt,
Til Bogs med Kløgt og Konst jeg førde,
Et Ordsprog til hver Sandhed fandt!

Dog tit mig naged i min Vælde,
Paa Lykkens Tind, i Fredens Skiød,
At magtesløs er Kraft mod Ælde,
Og Kløgten mod den bittre Død.

Derhos det pinte mig saa saare,
Naar jeg paa Verdensløbet saae,
At Viismands Søn er tit en Daare,
Beleer hvad ei han kan forstaae!

Da med en Taare i mit Øie,
Jeg sagde: Alt paa Jord er Tant!
Stig ned, Guds Viisdom, fra det Høie!
Forklar hvad evig bliver sandt!

No. 51. Hungers-Nøden. (1. Kong. B. Kap. 17.)

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Der kom tre svare Hungers-Aar
Hvor Belial de tjende,
Skjøndt de var født i Herrens Gaard

Med alt af ham ivente.

Elias var i stort Udraab
En Seer af de sjeldne,
Guds Herligheds det store Haab
Var klart i ham at skjelne.

Ja, sært paa ham det blev opfyldt,
I Himmelborger-Laget
Med Vognen luende forgyldt
Elias blev optaget.

Dog først den store Hungers-Nød
Profeten fik at finde,
Han ydmyg bad om Naadsens-Brød
En hedensk Enke-Kvinde!

Den Kvinde from af Hedning-Slægt,
Hun gik med Sorg i Sinde
Og laved til sin sidste Bægt,
Hun sanked dertil Pinde I

Hun havde kun en Haandfuld Meel
End i sin gamle Krukke,
Til Søn og sig en ringe Deel,
Thi maatte hun vel sukke.

Bespiist bag Jordan Aaret om,
Paa Kost med Ravne-Unger,
168 Fra Bækken tør Elias kom,
Forsmægtet fast af Hunger!

Profetens Røst til Kvinden lød,
Som sanked Pind og Stikke:
O, hent mig snart et Stykke Brød
Og giv mig lidt at drikke!

Gud bedre mig, var Kvindens Svar,
Alt som hun gik at hente,
En Haandfuld Meel er hvad jeg har
Og ei et Gran ivente!

En Haandfuld Meel, og i mit Kruus
Af Olie en Draabe,
Slet ikke meer formaaer mit Huus,
Paa Døden maa jeg haabe!

Profeten vidste, det var sandt,
At nøle ei han nænte,
Men raabte: Kvinde hør mig grandt!
Du end har Lidt ivente!

Dit Meel i Krukken tarvelig,
Og Olien i Kruset,
Til Gud gi'er Regn paa Jorderig
Har altid du i Huset!

Hun troed fromt den Seers Ord,
Ei Haabet blev tilskamme,
Et Aar omkring hun dækked Bord
Med Retterne de samme!

Saa gaaer det altid under Sky:
Tør paa Guds Ord vi stole,
169 Velsignelsen er daglig ny,
Som Straaler gaae fra Sole!

No . 52. Naboths Viingard .

Egen Melodi af C. Barnekow .

Naboths Viingard grændsed tæt
Op til Kongens Have,
Var en lille frugtbar Plet
Mellem Fædres Grave,
Der han i sit Ansigts Sved,
Lykkelig ved Nøisomhed,
Aad sit Brød med Ære.

Nu han gammel var og graa,
Guld han agted ringe,
Turde paa sin Ret dog staae,
Lod sig nødig tvinge,
Kun forgjæves Kongen bød
Guld ham for hans Drue rød
Og hans Fædres Grave!

Syg af ond Begjærlighed
Efter Blomster-Støvet,
Kongen sank paa Leiets ned,
Bitterlig bedrøvet
Over Naboths Odels-Ret,
Over Savnet af den Plet
Til en Kiøkken-Have.

Det var Dronning *Jesabel* ,
Dristig til det Onde;
Hun, som trodsed Ret og Skjel
Til hun gik i Hunde,
170 Hun for Sengen gik at staae,
Hvor med Sorgen *Akab* laae
Uden Mad og Drikke.

Du er mig en herlig Drot,
Listig sagde Skarnet,
For en trodsig Undersaat
Græder du som Barnet!
Skam dig dog, staa op og spiis,
Naboths Viingard til den Priis
Sælger dig din Dronning!

Budt blev Naboth da til Giæst
Alt som Offer-Lammet,
Kjøbte Munde ved den Fest
Vidned uforskammet:
Naboth synes gild og gjævn,
Er dog kun en gammel Ræv,
Majestæts-Forbryder!

Stenet blev den Mand saa from,
Misted Liv for Hytte,
Kongen brat med Glæde kom,
Synede sit Bytte,
Mødte paa den dyre Jord
Som et Lyn dog Herrens Ord,

Sank i Sæk og Aske!

Ja, *Elias* for ham stod
Med Guds Ord fuldrene:
Der, hvor Hunde Naboths Blod
Slikket har af Stene,
Der de slikke skal og dit,
Stammen din, jeg siger frit,
Rykkes op med Rode!

171

Saa Uskyldighed paa Jord
Tit endnu maa bløde,
Dyrt, det vidner dog Guds Ord,
Falskheden skal bøde;
Sandhed lever op paany,
Falskhed synker som et Bly
Evig i Afgrunden!

No. 53. Nebukadnesars Drøm. (Daniel 2.)

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

»Jeg drømte en Drøm, som blev borte igjen,
Den, Viismænd! I hurtig mig bringe!
Hvis ikke, saasandt jeg bær Sværdet ved Lænd,
Skal flux Eders Hoveder springe:«
Saa raabde i *Babel* den stolte Tyran,
Hans ypperste Konst var hvad Bøddlerne kan,
Saa tænke Tyranner tilhobe!

Chaldæernes Vise fra Babel til Rom
Man hørde al Verden berømme,
I Stjerner de læste hver Dødeligs Dom,
I Bøger Udtydning paa Drømme;
Men Konger at melde, hvad sidst de har glemt,
Det, sagde Chaldæer, det mægte bestemt
Kun Guder, som Kjød ikke kjender.

Da var der i *Babel* en Tjener af Gud,
Den Gud, som end Kjød ikke kjender,
Paa *Nebukadnesars* tyranniske Bud
Han og faldt i Bøddelens Hænder,
For han var oplært i Chaldæernes Konst,
Tyrannen det voldte, men altid omsonst
Uskyldig man er hos Tyranner!

172

Det *Daniel* vidste, saa viis og saa klog,
Som Ingen ved Flid og ved Ave,
Thi han vidste meer, end man læser i Bog
Selv den, der fik Stjerner til Stave,

Han bad kun om Frist til at klare den Sag,
Og Natten ham lærde at føre for Dag
Den Drøm, som i Glemsel var jordet!

Han stædtes for Kongen og sagde: Guds Fred!
Og hilste fra ham i det Høie,
Du drømde, o Konge! og gyste derved,
El *Billed* dig svæved for Øie,
Dets Been var af Jern og ,af Kobber dets Bul,
Af Sølv var dets Bryst og dets Hoved af Guld,
En Jette med Krands som af Straaler!

Da løste fra Klippe sig lønlig en Steen,
Hvor Ingen saae Haand eller Hammer,
Af Leer under Jernet var Billedets Been,
Mod dem ruller Stenen og rammer,
Det brager, det brister, det styrter i Gruus,
Men Stenen ei blot bliver stor som et Huus,
Den voxer til Verden opfyldes!

Hvad Synet betyder nok vide du gad,
Velan da! min Gud lader melde,
At *Rigerne fire* -sikail glimre paa Rad
Som Malmene fire i Vælde,
Det Første er dit, som et Hoved af Guld,
Det Andet skal skinne som Sølv over Muld,
Saa Kobberets Tid og saa Jernets.

Som Jernet med Leret, det Stærke med Svagt
Skal blandes i Riget det Fjerde,
Men da ruller Stenen mod Støtten med Magt,
Ja, da bliver Nyt der paa Færde,
173 Et Rige sig stifter da Himmelen Gud,
Som over al Jorden skal brede sig ud,
Dets Tid er som Evigheds Dage.

Af Støv var Profeten, til Støv blev og han,
Saae *Babylons* Fald dog i Kvelde,
Og *Perser* og *Græker* og *Romer* om Land
Hver glimred sin Time i Vælde,
Til Romernes Staal efter Blod satte Rust,
Da Himmelen Gud under Keiser *August*
Opretted sit evige Rige!

Ja, Riget, som Guder, der ei var hos Kjød,
Forkyndte i Daniels Dage,
Vel evigt maa blive, som Spaadommen lød,
Som alt det er stort uden Mage,
Og Riget er vores, som stole paa *Christ* ,
O, vel maae vi her, men dog høiere hist
Lovsjungende prise vor Lykke!

No . 54. Ezechiel.

Der var en gammel Præste-Søn,
I *Babels* gyldne Dage,
Hans Sanger-Røst fandt Verden kiøn,
Hans Ord var den til Plage,
Men skiøndt forstummet er hans Røst,
Dog Herrens Folk end suger Trøst
Af Ordets Billed-Stave.

Han eenlig stod paa Foden reen
I Seer-Land paa Slette,
174 Hvor trindt omkring af Dødning-Been
Laae Dyngerne fuldtætte,
Der rundt han gik af Aandens Drift
Og stirred paa hver Dyng stivt,
De Been var mosbegrøede.

Da lød det til ham: Moders Søn!
Kan disse Been oplives?
Og brat han svared: Herre skiøn!
Du veed, om det kan gives.
Jo, sagde Røsten, prøv det dog!
Tag over Dyssen til dit Sprog!
Spaa Liv de Mosbegrøede!

Da bøied han sig dybt til Jord
Og raabde som han skulde:
Hør, Dødning-Been, *Vorherres Ord* :
Jeg giver Bod for Kulde,
Jer alle brat Jeg blæser paa,
Da røres I og sammen naae,
Forbindes og beklædes;

Ja, Hud og Kiød og Sene-Baand
Er ei endnu det Hele,
I Kroppen Jeg indblæser *Aand* ,
Da leve alle Dele,
Da kiende Mig de tørre Been
Og raabe ud: den Sag er reen,
Vor Drot er Dødens Bane!

Som sagt, saa gjort, ved Herrens Haand
De Been kom brat paa Fode,
Af Jordens Skiød med Liv og Aand
De mylrende opstode,
Som Herren bød, saa Aanden foer,
175 Fra Øst og Vest, fra Syd og Nord,
Det Døde at oplive.

Saa paa den store *Kirkegaard* ,
Engang i Morgenrøden,
Skal Herrens Folk med gode Kaar
Faae evig Bod for Døden,
Og derom taler Dag med Dag
Nu klarlig som en afgjort Sag
I den *Opstandnes* Rige!

Thi nu opstaaer hvert *Hoved-Folk* ,
Som *Aand* har før besjælet,
Det faaer igien sit Hjertes Tolk
Med *Synet* og med *Mælet* ,
Saa skaber efter sine Kaar
Hver *Folke-Aand* sit Gyldenaar,
Og Herrens Aand det rette.

Tvi vorde dig, du Dødens Port!
Hilsæl, Guds Huus paa Klippe!
Jeg saae et Varsel godt og stort,

Et Tegn, som ei kan glippe,
Jeg saae det, hvor jeg sad i Løn
Og gik for Herrens Huus i Bøn,
Med *Biblen* for mit Øie!

Der er en lille Kirkegaard
For *Herrens Ord* i Støvet,
Der ligge de med bange Kaar,
Er Liv og Aand berøvet,
Der sove de alt som en Steen,
Er som en Rad af Dødning-Been
Nedlagt i Bogstav-Skriften!

*
- 176

Da lød det for mig: Moders Søn!
Kan disse Been oplives?
Og brat jeg svared: Herre skiøn!
Du veed, om det kan gives.
Jo, sagde Røsten, prøv det dog!
Tag dristig til din Moders Sprog!
Spaa Liv de Mosbegroede!

Da bøied jeg mig dybt til Jord
Og raabde som jeg skulde:
Kom Aand og blæs paa Herrens Ord,
Saa de faae Bod for Kulde,
Ja flyve i hinandens Favn,
Og staae saa op i *Jesu* Navn
Paa Menighedens Tunge!

Som skrevet staaer, i Ordets Grav
Det Ene fandt det Andet,
Og Ordet fandt sin Vandringsstav,
Nedlagt i Skygge-Landet,
Det skedte Alt af Herrens Aand,
Som Troen skar for Tungebaand,
Og Barnet igjenfødte!

Ja, hvert et Ord, hvor dødt det laae
End paa Papiret længe,
Som jeg bad Aanden blæse paa
Og Dødens Lænker sprænge,
Stod paa min Tunge op igjen
Og hængde, som en gammel Ven,
Sig om min Hals og hulked!

Nu er saa vis som den var seet
Opstandelsen af Graven,
Thi nu det store Tegn er skedt
For Liv i Dødning-Haven,
177 Paa Vinter streng der fulgte Vaar,
I Aanden nu Guds Folk opstaaer,
Og Aand kan Støv oplive!

Hvor gjennem attehundred Aar
Man Christi Kirke skued,
Vi nys kun saae en Kirkegaard,
Hvert Barne-Hjerte grued,
Men Snildhed var det af vor Drot,
Thi Død kun vorder klart til Spot,
Naar den af Seiren praler.

End har paa Jord vi Herrens Grav,
Hvoraf, trods Dødens Lænker,
Opstaaer ved Herrens Vandrings-stav
Hver Sjæl, sig der nedsænker,

Det gjælder Christi Menighed,
Af *Daaben*, før det Verden veed,
Opstaaer den seierkrands!

Ja, Helveds Porte kom tilkort,
Trods alle Fjendens Rænker,
Den store Steen er væltet bort,
Og sprængt er Dødens Lænker;
Stat op, Guds Folk, Hans Hænders Værk!
Lad Verden see, vor Drot er stærk,
Almægtig vor *Gjenløser!*

No. 55. Serubabel.

Egen Melodi af *H. Matthison-Hansen* .

Herrens Huus var lagt i Støvet,
Glemte al *David's* Herlighed,
Israel , sin Kraft berøvet,
Sank til Spot i Trældom ned,
178 Sørgede dybt ved *Babel's* Floder
Over *Sion* Folke-Moder.

Under *Cyrus* Haabets Stjerne
For os dog oprandt paany,
Hjemlov fik vi fra det Fjerne,
Hyttetag i *David's* By,
Og, trods alle dem, os hade,
Helligdom paa Tempel-Stade.

Tarveligt var Alt tilvisse,
Smagløst, fattigt, lavt og smaat,
Oldinger, med Snee paa Isse,
Kinden bleg og Øiet vaadt,
Sukked dybt: ak, meer ei findes
Herligheden, vi kan mindes.

Græder ei, I gamle Svende!
Raabte brat en *Seer* prud:
Herrens Lampe kækt I tænde!
Han er alle Slægters Gud!
Hans er Sølv, Hans er Guld,
Hans er Solen, Hans er Muld!
Herren siger: trods det Første,
Lille-Templets Herlighed
Blive skal paa Jord den Største,
Her neddaler Himlens Fred!
Derfor, Gamle, ei I vrage
Hyttetag til Høitidsdage!

No . 56.*)

Kom, lad os prise de herlige Mænd,
Forfædrene vore fuldgæve!

*
- 179

Kongernes Konge de havde til Ven,
Det lysted Ham høit dem at hæve!

Herlig de straaledede hver i sin Old,
Opblomstred i Ly af Hans Throne,
Mange med Æren bar Hjelme og Skjold,
Og Retfærds den snehvide Krone!

Hvor i al Verden var Mage til dem,
Som gjorde Guds Fiender til Skamme!
Løve i Marken men Lam i sit Hjem
Var Helten af Abrahams Stamme!

Helte og Viismænd de gange paa Rad,
Profeter Guds Raad aabenbare,
Konstig sig rører og Pennen paa Blad,
Mens Toner til Tankerne svare!

Stakket er Livet og Lykken paa Jord,
I Graven der glemmes saa Mange,
Men af Guds Folk der med Æren gaaer Ord,
De leve i Minder og Sange!

Hjerte de havde, thi glemmes de ei,
Retfærdige Slægter vedvare,
Sønnerne vandre paa Fædrenets Vei,
For bedre de kan ikke fare!

Legemer smuldre, for Kiød er som Hø,
Med Navnet dog Aanden fremskrider,
Ei før med Ætten kan Æren uddøe,
De vare til evige Tider!

Legemet slumrer i Graven med Fred,
Mens Navnet i Kirken gjenlyder,
180 Slægterne lytte og frydes derved,
Fortælle de Helliges Dyder!

Enok , vi sjunge, han tækkedes Gud,
Og derfor han smagde ei Døden,
Flyttet han blev paa den Vældiges Bud
Didhen, hvor de mindes ei Møden!

Noah var Manden af ypperste Rang,
Retfærdig i Syndflodens Dage,
Prise ham skal alle Folkenes Sang
For Haab, der med Liv blev tilbage!

Abraham Ingen kan maale sig med
I Lykke, i Hæder og Ære,
Alle Guds Børn, hver Tid og hvert Sted,
Han skal deres Stamfader være!

Med ham, som Ven, traadte Herren i Pagt,
Hvad kan ved den Ære vel lignes,
Og i hans Sæd, haver Sandheden sagt,
Nu skal alle Slægter velsignes!

Isak , af Roden det tidligste Skud,
Velsignelsen arved hernede,
Abrahams, Isaks og Israels Gud
Det vil den Almægtige hede!

Jakob, han var som i Ørken et Væld,
Hvorom grønnes Palmer i Klynge,
Høvdinger tolv havde Nok i hans Held:
Velsignelsen, værd at besynge!

Faderens Stolthed er Sønnen fuldstor,
Som *Moses* ei Stormand der findes,
181 Elsket i Himlen og elsket paa Jord,
Velsignet han evig skal mindes!

Fuldmagt han havde af Himmelens Gud,
Hans Ord kunde reise og fælde,
Frit i Guds Tempel gik ind og gik ud
Den Kæmpe, usvækket af Ælde!

Livets og Vidskabens Lov kaldes hans,
Gud talde med ham som sin Næste,
Blændende Skin af Guds Herligheds Glands
Man saae paa hans Pande sig fæste!

Han gik i Døden som Konger af Slag,
Med Lovsang for Seieren vundet,
Gud ham jordfæsted, til Dagen i Dag
Hans Gravhøi bag Sky kun er fundet!

Vældig var *Josva* i Storm og i Strid,
Saa end ved hans Minde der bæves,
Frelser han var for Guds Folk i sin Tid,
Sit *Navn* bar han ikke forgæves!

Konger for ham gav i Hulerne Kiøb,
For han havde Seiren i Hænde,
Solen for ham gjorde Holdt i sit Løb,
Og Dag sig fordobbed til Tvende!

Dommerne alle, som fulgde Guds Lov,
De leve i priseligt Minde,
Og deres Navn, om det med dem hensov,
Opreisning hos Efterslægt finde!

Samuel var en behagelig Mand
For Ham, som paa Hjertet har Øie,
182 Under ham hvilede Israels Land,
Og vidt skued han fra det Høie!

Tyrus og *Sidon* gav Bod han for Mod,
Han thinged med ingen Filister,
Dommere mindes, hvor herlig han stod,
Naar Gunst eller Gave dem frister!

Konger han salved med Olie feed,
Og Sandhed til Jorde ham fulgde,
Undte ham Trolde i Graven ei Fred,
Dog Sandheden ikke han dulgde!

Flammen, som blusser paa Altret i Kveld,
Ved den er Kong *David* at ligne,
Dybest han drak af Guds Deiligheds Væld,
Ham Helgene alle velsigne!

Han var en Hyrde, saa from og saa blid,
Kun Helt mod den trodsige Røver,
Mange mon lege med Lam og med Kid,
Han legde med Bjørne og Løver!

Kæmpernes Rustning faldt Hyrden for tung,
Men godt svang han Stenene lette,
Rødmusset gik han i Kredsen fuldung,

Og fældte den pralende Jette!

Gud var hans Støtte, hans Sol og hans Skjold,
Den Gud, som har Alting at raade,
Han, som gjør æret, gjør yndig og bold,
Og Konge han blev af Guds Naade!

»Alt til Guds Ære!« han skrev i sin Haand,
Det nynnede han og i sit Hjerte,
183 Lovsang i Munden ham lagde Gu/ds Aand
Derefter i Fryd og i Smerte!

Hjertelig kjær var i Lyst og i Nød
Ham Skaberen, Gud i det Høie,
Derfor langt mere end Honningen sød
Var Sangen med Taarer i Øie!

Aldrig det ganger ad Glemme paa Jord,
Og evig i Himlen det mindes:
David er Fader til *Israels Kor* ,
Hvis Mage i Verden ei findes!

Grov var hans Synd, men hans Sorg var og sand,
Saa dyb, som det bundløse Hjerte,
Naaden ham favned og reiste paa Stand,
Til Trøst den forvandlede hans Smerte!

Himmelsk fra Dybet end stiger i Sky
Hans Tak til den store *Forsoner* ,
Og til hans Sæd i den hellige By
Forgyldte staae evige Throner!

Salomons Viisdom blev Ordsprog paa Jord,
Fra *Tyras* til Øerne fjerne,
Menneskets Hjerte og Aandernes Spor
Sig speilede klart i hans Hjerne!

Alt som en Have da blomstred i Fred
Fra Dan til *Bershaba* hans Rige,
Glimrende Templet sig reiste derved,
Af Magen Man veed ei at sige!

Sølvet og Guldet da tabde sin Priis,
Og Perler var ikke kostbare,
184 Alt blev fordunklet af Kongen fuldviis
Med Talerne gyldne og klare!

Ordsprog og Gaader af Vidskabens Hav
Opstege som Perler paa Snore,
Lignelser fine som Guld og som Rav
Oplyste de Smaa med de Store!

Men hvilken Skam for den viseste Mand!
Af Kvinder lod han sig bedaare,
Aanden med Kjødet ombyttede han,
Besmitted sin Afkom fuldsaare!

Daarskaben fødte den Viismand en Søn,
Og Sorg den ham fødte tillige,
Kløvet blev *Salomons* Krone fuldskøn,
Og mægtigst Guldkalvenes Rige!

Miskundheds-Kilden i tusinde Ledd
Udtørres dog ei hos den Gode,
Evig det Stamtræ skal grønnes derved,
Som randt med Kong *David* af Rode!

Lyset ei blev i Jerusalem slukt,

Og selv i Guldkalvenes Rige
Asken med Gnist bar en straalende Frugt,
I Blusset Man saae den opstige!

Blusset *Elias* , med Læbe som Glød,
Opsteg i de mørkeste Dage,
Tale som Torden, med Lynilden rød,
Da hørde i Sky Man at brage!

Tørke udsprang af hans brændende Ord,
Afsvidt blev alt Grønt over Tue,
185 Bundløse Revner slog bristende Jord,
Som Kaabber var Himmelenes Bue!

Sendte i Sky han sin brændende Bøn,
Nedregned der Ild paa hans Fiender,
Kysset han Enkens den steendøde Søn,
Da blussed de blegnede Kinder!

Flammende Heste for straalende Karm
Den Høieste efter ham sendte,
Deraf end gløder de Troendes Barm
Ved Tanken, hvad Støv har ivente!

Sikkert ivente den Seer fra Sky
Er end i de kommende Dage,
Da skal Jerusalem bygges paany,
Og Soel gaae paa Skiven tilbage.

Israels Stammer da blomstre igien,
I Sønnen sig Fædre velsigne;
Salige Øine, som Englenes Ven
Beskue, beundre og ligne!

Lykkelig var dog og Vennen, som saae,
Da herlig til Sky han blev hævet,
Til ham, endog det er svart at forstaae,
Med Kaaben Lysaanden nedsvæved!
Derfor, *Elisa* , dit Liv blev saa klart,

Af glandsfulde Jærtegn omlynet,
Derfor det blev i din Grav aabenbart,
Du havde Opstandelses-Synet!

Faa var de Sønnen, som vandrede smukt
Ad Konninge-Faderens Veie,
186 Ikke dog blev i Jerusalem slukt
Natlampen ved Stolkongens Leie!

Kong *Ezekias* var En af de Faa,
For ham gik og Solen tilbage,
Efterskin Øiet da tindrende saae
Af *Davids* de kronede Dage!

Klipper udbored den Herre med Preen,
Med Mure sin By han omringed,
Kilder udlokked den Konge af Steen,
Og nødig med Fienden han thinged!

Det var *Senakerib* Hedninge-Drot,
Stor Kvide paa Sion han voldte,
Israels Væрге bød Trods han og Spot,
Som Goliath brasked den Stolte!

Murene rysted og Vogterne med,
For Mod var der ikke i Barmen,
Folket blev raadvildt, og Kongen blev rædd,
For Kraft var der ikke i Armen!

Kongen, han vidste dog levende Raad,
Opløfted de synkende Hænder,
Bad til den Helt, som er herlig i Daad,
Og Bladet med Aandepust vender!

Ordet udfoer: Jeg har givet dig Seir,
For Trods skal Senakerib bøde!
Engel! slaa ned i Assyernes Leir,
Saa ei han kan tælle de Døde!

Held *Esaias* , den herlige Skjald,
Som Gud lagde Spaadom paa Tunge,
187 Gudsordet hans om *Senakeribs* Fald
De Smaa skal med Jubel udsjunge.

Aanden var over ham, vældig og stor,
Den Israels tindrende Stjerne,
Derfor med Glands i hans vingede Ord
End speile sig Tiderne fjerne!

Sorgen paa Sion blev mild ved hans Trøst,
Og Natten blev lys ved hans Syner,
Over hans Gravhøi, som gennem hans Røst,
Til Dagenes Ende det lyner!

Konger, som trodse den Høiestes Bud,
Ved Trolde er de kun at ligne,
Som deres Navne er glemte for Gud,
Dem skal ingen Tunge velsigne!

Dog, før i Aske *Jerusalem* faldt,
Med Kongsgaard, med Tempel og Throne,
Bar end paa Sion et Hoved udvalgt
Kong *Davids* den herlige Krone!

Det var *Josias* , hvis Minde paa Jord
End dufter som Roser i Klynge,
Og naar det stiger i vingede Ord,
Er sødt, som naar Lærkerne synge!

Han mellem Falske var ærlig med Flid,
Gudfrygtig af gyldige Grunde,
Han var retfærdig i Krogloves Tid,
Og væmmeligt var ham det Onde!

Ja, *Ezechias* og *David* og han,
Skal kaldes de Helligtrekonger,
188 Trekløver-Blomsten i Israels Land,
Hvis Roes er paa Englenes Tunger!

Synke i Glemsel Tyrannernes Navn,
Der sig fra det Gode omvendte!
Selv de sig kasted i Fiendernes Favn,
Den hellige Stad de opbrændte!

Med *Jeremias* for Øine dem stod
Den Herre, hver Drot skal adlyde,
Han kunde plante, og ruske fra Rod,
Opbygge, men ogsaa nedbryde!

Herren de piaged dog i hans Profet,
Afkasted de hellige Veie,
Derfor, o Sion, er Ulykken skedt,
Paa dig gjorde Dyrene Leie!

Herre, paa Dig vi dog haabe fuldtrygt,
Du saarer jo kun for at læge!
Alt saae *Esekiel* Templet opbyggt,

Saa Herren sit Folk vederkvæge!

Syner fra Gud som paa Bjergenes Top
Fremsprunge i dybeste Dale,
Dødninger da stod for Seeren op,
Og ned daled Kerubim-Sale!

Grønnes og blomstre i Vinter og Vaar
Skal alle *Profeternes* Grave,
Haabet, som Rødder i Guld-Støvet slaær,
Dem gjør til en Paradis-Have!

Ei var omsonst de Landflygtiges Bøn,
Skiøndt øde laae Staden og Huset,
189 Ved *Serubabel*, Stol-Kongernes Søn,
Paany de sig reiste af Gruset!

Mure vel savned den hellige By,
Men brat *Nehemias* den Giæve
Bygde med Porte dem prægtig paany,
Saa over dem springe ei Ræve!

Lysende altid skal Israel staae
Og kaste sit Skin til det Fjerne,
Fuldmaanen lig paa det hvælvede Blaa
Og Morgenens tindrende Stjerne!

Israels Skjold er den Kæmpe saa prud,
Som spænder i Skyen sin Bue;
Israels Lys er den høieste Gud,
Hvis Skin er i Solen at skue!

Israel blomstrer som Lilien hvid,
Og blomstrer som Rosen den røde,
Libanons Skrænte i Sommerens Tid
Afbilde Jerusalems Grøde!

Olietræet, som bugner af Frugt,
Og Cedren, som kneiser i Skyen,
Parrer sig der med Viinrankerne smukt,
Til Billed af Helligdoms-Byen!

Alt som en Ceder med Palmer omkring
For Altret staaer Ypperstepræsten,
Naar sig med Offrene flokke i Ring
Hans Brødre paa Løvhyttefesten!

Sønner af *Aron* er Alle som Een,
Med Salvelse af Helligaanden,
190 Herren de finge til Arv og til Leen,
Han føder dem alle af Haanden!

Ypperstepræsten dog straaler i Glands
Med Purpur, med Hagel og Hue,
Urim og Thumim, Brystsmykket, er hans,
Det funkler som Solen paa Bue!

Bordet han farver med Viindrueblod
Af Kalken, ham gaves ihænde,
Viraken dufter fra Alterets Fod
I Flammen, ham undes at tænde!

Hallelujaet fra Præsternes Kor,
Med Drønet af hundred Basuner,
Stiger til Ham, som alene er stor,
Gienlyder i *Jakobs* Pauluner!

Psalmerne søde fra Sangernes Kor

Guds Miskundhed stille for Øie,
Hoveder alle da synke til Jord
For Ham, som er god i det Høie!

Ypperstepræsten med Mund og med Haand
Velsigner den knælende Skare,
Folket sig reiser i Fædrenes Aand,
Med Ansigter milde og klare!

Herren os give i tusinde Ledd
Af Hjertet Hans Lovsang at kvæde,
Til vore Fædre at samles i Fred
Og nyde den evige Glæde!

191

No. 57. Præsten Sakarias.

Kan synges som: Midt iblandt os er Guds Rige.

I det andet Tempels Dage,
Efter *Serababels* Tid,
Ikkun Mindet var tilbage
Af den gamle Herlighed.

Hvad end Hjerterne attraaed,
Længdes efter hemmelig,
Ikke meer *Profeter* spaaed
Om *Messias* aabenlydt.

Om end stege Aften-Bønner
Som Røg-Offer høit i Sky,
Aldrig daled dog Guds Sønner
Engleklædte lavt til Støv!

Derfor tænkte selv de Fromme,
Lukt ilaas var Himlens Port,
Efter Herrens skjulte Domme
Kiødet sat i Aandens Band.

Vel endnu til Naade-Stolen,
Præsterne gik ind og ud,
Men ei Glimt af Naade-Solen
Saae de over Kerubim.

Da til Præsten *Sakarias*
Kom Guds Engel *Gabriel* ,
Meldte, at nu for *Messias*
Banes skulde Kongevei;

Ved en Søn af *Sakarias* ,
Og hans Viv *Elisabet* ,
192 Røst i Ørken, som *Elias* ,
Nytaar skulde raabes ud.

Sand var Talen, stor var Trøsten,
Større Præstens Frygt og Tvivl,

Himmel-Glandsen, Engle-Røsten
Døgnet kaldte Hjernesvind;

Ei sit Øre og sit Øie
Turde han om Aander troe,
Fristed Herren i det Høie
Om end klarere Bevis.

Dertil maa jo Aanden sige:
Tag da selv og føl derpaa!
Svaret lød og fra Guds Rige:
Vær du stum til alt er skedt!

Det var om Sanct Hans den Døber,
Talen faldt og Røsten lød,
Herrens Forbud og Forløber,
Himmel-Røst i Jordens Ørk!

No. 58. Jomfru Maria.

Mel. Navnet over alle Navne.

Herren Moder *Eva* loved,
Da saa bitterlig hun græd:
Træskheds Raad i Slangens Hoved
Knuses skal af *Kvindens Sæd* .

Tidens Fylde var nu kommet,
Igienløsnings-Timen slog,
Miskundhed vandt Herredømmet,
Hjertet Engle-Kys modtog.

193

I Løvhytten sad *Marie* ,
Tænkde: saligt er det Bryst,
Der skal give ham at die
Som er alle Slægters Trøst!

Gabriel fra Himmel-Sale
Daled ned med Guds Farvel,
Hos Ungmøen hans Tiltale
Var: du Yndige! hilsæl!

Det *Marie* var en Gaade,
Han den løste med de Ord:
Du for Gud har fundet Naade,
Himmel-Brud du er paa Jord.

Føde skal du Søn til Glæde,
Jesus er hans Heltenavn,
Himlen er hans Konge-Sæde,
Jorden dog hans Fødestavn.

Da med Kinder rosenrøde
Hun udbrød i Jomfrustand:
Hvordan skal vel Søn jeg føde

Som en Pige uden Mand?

Svaret lød da: pris din Lykke!
For dig bæere Engle Blus,
Aanders Aand skal overskygge
Moderen, hvis Søn er Guds.

Dybt sig bøied da *Marie* ,
Som Trælkvinde for sin Drot,
Sagde: jeg vil troe og tie,
Skee mig efter Ord saa godt!

Engelen forsvandt som Lynet,
Men hans Ord laae godt igiem,
194 Møen efter Engle-Synet
Moder blev i *Bethlehem!*

Nu, saalænge Soel oprinder,
Kaldes skal den Ungmø skiøn
Den Velsignede blandt Kvinder,
Moder til Gud-Faders Søn!

No. 59. ***Barnet i Bethlehem.***

Egen Folkemelodi.

Et Barn er født i :|: Bethlehem, :|:
Thi glæde sig Jerusalem! :|: Halleluja! :|:

En fattig Jomfru sad i Løn,
Og fødte Himlens Kongesøn! Halleluja!

Han lagdes i et Krybberum,
Guds Engle sang med Fryd derom: Halleluja!

Og Østens Vise offred der
Guld, Røgelse og Myrrha skiær! Halleluja!

Forvunden er nu al vor Nød,
Os er idag en Frelser fød! Halleluja!

Guds kiære Børn vi blev paany,
Skal holde Jul i Himmelby! Halleluja!

Paa Stjerne-Tepper lyseblaae
Skal glade vi til Kirke gaae! Halleluja!

Guds Engle der os lære brat,
At synge som de sang i Nat: Halleluja!

195

Da vorder Engle vi som de,
Guds milde Ansigt skal vi see! Halleluja!

Ham være Priis til evig Tid,
For Frelser bold og Broder blid! Halleluja!

No. 60 .

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Marie , hun sad paa Hø og Straa
I Stald ved Nattetide,
I Krybben *Jesus-Barnet* laae,
I Svøb med Fagter blide.

En *Engel* kom med Krone paa,
Med Glands af Guld det røde,
Deri som mange Sole smaa
Man glimre saae og gløde!

Som Bøg i Skov han raged op,
Som Pilen rank tilskue,
Hans Vinger gik fra Taa til Top,
Som Lyn i Lyn, i Bue!

Saadan med eet den Engel stod
For *Hyrderne* i Vange,
Da gyste det i deres Blod,
De blev saa grumme bange!

Frygt I kun aldrig, sagde han,
Ei Fare er tilstede,
Jeg kommer fra det gode Land
Med Jule-Sang og Glæde!

Jeg kommer fra Guds Paradis
Med Sang til Folkemunde:
196 *Guds Søn* er født paa Barneviis
Til *Frelser* fra det Onde!

Det *Frelser-Barn*, i Krybben lagt,
I List og Svøb indbundet,
Det *Christus* er med Englevagt,
I *David's* By oprundet.

Og der kom Barne-Engle smaa,
Som Stjernelys fuldmange,
Med Kroner og med Vinger paa,
Med klare Jule-Sange!

Til Dagskiær og til Morgengry
De sang paa Hyrde-Maalet,
De sang i Kor, de sang i Sky,
Af Himmel-Glands omstraalet!

»Nu Ære være Himlens Gud,
Som throner i det Høie!
Paa Jorden Fred! med Julebud
Sig Mennesker fornøie!«

Halleluja, Halleluja,
For *Frelseren* den Spæde!
Saa lød det allevegne fra,
Til evig Jule-Glæde!

End efter mange hundred Aar,
Og langt fra Hyrde-Vangen,
Hvor Ordet om Guds barnet gaaer,
Gienlyder Engle-Sangen!

No. 61. **De Vise fra Østen.**

Egen Melodi af C. E. F. Weyse; eller egen Folkemelodi.

Deilig er den Himmel blaa,
Lyst er det at see derpaa,
Hvor de gyldne Stjerner blinke,
Hvor de smile, hvor de vinke
:|: Os fra Jorden op til sig! :|:

Kommer Smaa og hører til!
Jeg for Eder sjunge vil
Om saa lys og mild en Stjerne,
Jeg det veed, I hører gierne,
:|: Himlen hører eder til! :|:

Det var midt i Jule-Nat,
Hver en Stjerne glimted mat,
Men med Eet der blev at skue
En saa klar paa Himlens Bue,
:|: Som en lille Stjerne-Sol. :|:

Langt herfra i Østerland
Stod en gammel Stjerne-Mand,
Saae fra Taarnet vist paa Himlen,
Saae det Lys i Stjerne-Vrimlen,
:|: Blev i Sind saa barneglad. :|:

Naar den Stjerne, lys og blid,
Sig lod see ved Midnats-Tid,
Var det Sagn fra gamle Dage,
At en Konge uden Mage
:|: Fødes skulde paa vor Jord. :|:

Derfor blev i Østerland
Nu saa glad den gamle Mand;
198 Thi han vilde dog saa gierne
See den lyse Konge-Stjerne,
:|: Før han lagdes i sin Grav. :|:

Han gik til sin Konges Slot
Kongen kiendte ham saa godt;
Hørte og med Hjertens-Glæde,
At det Lys var nu tilstede,
:|: Hvorom gamle Spaadom lød. :|:

Han med Søn og Stjernemand
Flux uddrog af Østerland,
For den Konge at oplede,
For den Konge at tilbede,
:|: Som var født i *Jødeland* . ::

Klare Stjerne ledte dem
Lige til *Jerusalem* ;

Kongens Slot de gik at finde,
Der var vel en Konge inde,
:|:Men ei den, de ledte om. :|:

Klare Stjerne hasted frem,
Ledte dem til Bethlehem;
Over Hytten lav og lille
Stod saa pludselig den stille,
:|:Straalede saa lyst og mildt. :|:

Glade da i Sjæl og Sind
Ginge de i Hytten ind,
Der var ingen Konge-Throne,
Der kun sad en fattig Kone,
:|:Vugged Barnet i sit Skiød. :|:

Østerlands de vise Mænd
Fandt dog Stjernen der igien,
199 Som de skued i det Høie,
Thi i Barnets milde Øie
:|: Funklende og klar den sad. :|:

Den var dem et Tegn saa vist,
At de saae den sande Christ,
Derfor bøied de sig glade,
Offrede paa gyldne Fade
:|: Røgelse med søden Lugt! :|:

Vil I Smaa ei ogsaa gierne
See den lyse, milde Stjerne!
For den Konge dybt Jer bøie,
Som Guds Rige har for Øie,
:|: Og vil lukke Jer derind! :|:

Seer Jer til den Himmel blaa
Med de gyldne Stjerner paa!
Der den Stjerne ei I finde,
Men den er dog vist derinde:
:|: Over Jesu Konge-Stol! :|:

Thi han, som var Barn paa Jord,
Blevet er en Konge stor,
Og Han sidder nu deroppe,
Over alle Stjerne-Toppe,
:|: Ved Gud-Faders høire Haand! :|:

Bøier Eder kun, I Smaa,
Han fra Himlen seer derpaa!
Sender Ham med Hjertens-Glæde
Lov og Priis til høie Sæde,
:|: Det er Røgelse for Ham! :|:

Stjernen ledte vise Mænd
Til nyfødte Konge hen,
200 I har og en saadan Stjerne,
Og naar I den følge gierne,
:|:Komme I til *Jesus* vist! :|:

Denne Stjerne, lys og mild,
Som kan aldrig lede vild,
Er Hans Guddoms-Ord det klare,
Som han os lod aabenbare
:|: Til at lyse for vor Fod! :|:

No. 62. Simeon.

Mel. Kirken den er et gammelt Huus.

Simeon tog Guds lille Søn,
Vugged ham paa sine Arme,
Priste sin Gud med Takkebøn,
Sagde med inderlig Varme:
Øiet sig lukker nu i Fred,
Thi det har seet Din Herlighed,
Hedningers Lys og Din Frelse!

Oldingen derhos spaaed brat:
Denne i Templets Omgange
Er til en stor Oplysning sat,
Men og til Anstød for Mange;
Trods hendes dybe Hjertesaar,
Liflige er hans Moders Kaar,
Hjertegrund kommer for Dagen.

Oldinger saa i høie Nord
Prise nu Gud over Daaben,
For det gjenfødte Guddoms-Ord,
Paradis-Porten vidaaben;
Herren er med os og hans Aand,
201 Himmel og Jord i Fredens Baand
Synge Guds barnet til Ære!

No. 63. Flugten til Ægypten.

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Vorherre, han var et lille Barn,
Han leged med gyldne Ringe;
Hero des han var det største Skarn,
Han vilde Guds Søn ombringe,
Men vor Fader i det Høie, :|: Han lever! :|:

Herodes, han svor med Fynd og Klem:
Den Skifting jeg nok skal ramme,
Om ogsaa hvert Barn i Bethlehem
Forbløder sig med det samme.

Vorherre, han var en lille Dreng,
Hans Fader, Han var desstørre,
Guds Engel, han stod ved Josefs Seng,
Kom ind gennem lukte Dørre.

Han sagde: vaagn op nu Josef brat,

Tag Barnet og tag Marie,
Og giv dig paa Vei endnu i Nat,
Det er ikke Tid at bie!

Herodes, han er en grum Tyran,
Han Sværd over Barnet svinger,
Men skjule dig skal Ægypti Land,
Til atter jeg Bud dig bringer!

Uskyldige Børn i Bethlehem,
De maatte i Vuggen bløde,
Vorherre, han var dog ei blandt dem,
Han leged med Roser røde.

202

Al Helvedes Fryd er stakket D ands,
Des længer er Helvedes Pine,
Herodes, han gik fra Vid og Sands,
Han døde i Synder sine.

For Josef nu stod Guds Engel brat,
Til Orde han tog saa fage:
Herodes, det Skarn, er død i Nat,
Tag du nu kun frit tilbage!

Med Barnet og med din Venne-Viv
Til Israels Land du stunde!
De Bøddler, som trued Barnets Liv,
De have nu Muld i Munde!

Vorherre, han er en Konge stor,
Og throner i Himmerige,
Dog mellem de christne Smaa paa Jord
Usynlig han er tillige,

Og kvaltes i Barnemund Guds Ord,
Da toges Guds Søn af Dage;
Men de som gaae i Herodes Spor,
Dem møder da og hans Plage.

Guds Engle endnu, saavelsom før,
Gjør Alt hvad han vil beslutte,
Og laase man kan slet ingen Dør,
Saa de jo derind kan smutte!

Guds Engle de stige op og ned,
Hvor Herren som helst er inde,
Hans Venner de bringe god Besked,
Og skyde dem Raad i Sinde!

203

Nu lystig og glad i Jesu Navn!
Vor Konge han er med Ære,
Og tjene maa Alt de Smaa til Gavn,
Hvis Broder han vilde være.
Thi vor Fader i det Høie :|: Han lever! :|:

No . 64. Jesu Barndom .

Egen Melodi af L. M. Lindeman ; eller: Som Hønen klukker mindelig,
af A. Winding .

I Nasaret der var saa smukt
Paa Brinkerne de steile,
Der saae man over Skoven lukt
Vel Snese Skibe seile,
Dem saae man uden Øie-Glas
Paa Søen ved Tiberias,
Det kan jo neppe feile.

Der boede Josef Tømmermand
Med Jordens bedste Kvinde,
Hans Huus var lavt, men godt istand,
Og grumme pænt derinde,
Alt som et Dukkeskab saa net,
Til Josefs Huus i Nasaret
Ei Mage var at finde.

Ved Huset var en Haveplet,
Og udenfor et Vænge,
Hist groede Blomster tykt og tæt,
Her lod sig Ranken stænge,
Som Humle-Knopper voxer her,
De søde Druer svulme der,
Det har Man vidst saalænge.

Vor Herre var saa englemild,
Som Man sig knap kan tænke,
204 Var ei som andre Dreng vild,
Sprang ei paa Bord og Bænke,
Var glad i Vaar og glad i Høst,
Sin Moders Haab, sin Moders Trøst,
Især da hun blev Enke.

Vor Herre holdt sig ei for god
Til Haandværk, som kan nytte;
Han satte Huse godt i Fod,
De trængde ei til Støtte,
Han brugde Øxe, Høvl og Sav
Og Tommestok og Vrit og Nav,
Tog Haand i hvad der mødte.

Maria læste godt i Bog,
Men han var hendes Mester,
Han uden Skolegang blev klog
Og lærdere end Præster,
Blev visere hver Helligdag,
Og talte yndig Himlens Sag
Paa Folkets store Fester.

Saa voxed da i ringe Kaar,
Med Høiheden fortrolig,
Vor Herre op til Manddoms-Aar
Saa munter, blid og rolig,
Som den, der veed i Hytten godt,
Hos Fader paa det høie Slot
Han har sin visse Bolig.

Det voldte alt hans Faders Aand,
Som over Issen svæved,
Han gierne gik i Ledebaand,
Som ham til Himlen hæved,
Han gik med Smiil sin stille Gang,
Og kun hvor Synd gik frækt i Svang
Han sukked dybt og bæved.

Saa er vi alle Kongebørn,
Skiøndt fattige og ringe,
Og høiere end nogen Ørn
Vort Haab sig kan opsvinge,
Naar Jesus er vort Hjerter nær,
Som Herre mild og Broder kiær,
Som Barn med Englevinge.

Da har og Gud et Nasaret
Til os ensteds paa Jorden,
En lille kiøn og yndig Plet
I Syden eller Norden,
Hvor overalt vi see Guds Spor,
Og lytte glade til hans Ord
Som Lovsang efter Torden.

Der, som Gud Faders egne Smaa,
I Dagetal vi lære,
I Aandens Kraft at staae og gaae
Og tale til Guds Ære,
Opelskes til, i Manddoms-Aar,
Som Træer i Guds Abildgaard
Velsignet Frugt at bære.

Saa voxer vi i *Jesu* . Fjed,
Saa komme vi til Kræfter,
Saa lære vi at elske Fred,
Og skikke os derefter,
Saa fyldes med den Viisdom vi,
Som Ydmyghed er Sjælen i,
Hvorved ei Hovmod hefter!

O Gud skee Lov for Naadens Ord,
Til Trøst for dem, der græde!
Og Gud skee Lov for *Jesu* Spor,
Hvori de Smaa kan træde!
206 Og Gud skee Lov for Herrens Aand,
Som fører os i Ledebaand
Til evig Fred og Glæde!

No. 65 . ***Den tolvaars Jesus .***

Ungdom og Viisdom, de fulgdes ad
Engang, da Vorherre var lille,
Sammen de ginge til Davids Stad,
Men dog kun hos *Jesus* alene.

Han havde fyldt da sit tolvte Aar,
Hos *Aanden* kun gaaet i Skole;
Mens der i Bog-Skolen kløves Haar,
Det Dybe Guds-Aanden randsager.

Letnem tilvisse og var Guds Søn,
Skiøndt dannet af Støv var hans Hjerne,

Kiærlighed mødte i Lys og Løn
Vidaabent det gyldne Muld-Hjerte.

Jesus gik op til *Jerusalem*
Med begge Forældrene sine,
Som det var aarlig en Skik hos dem,
Om Vaaren til Paaskefest-Ugen.

Jesus da gjorde sin Moder Sorg,
Den eneste førend ved Korset;
Som i en Sal paa sin Faders Borg
I Templet Guds-Sønnen tog Sæde.

Moderen ledte ved Dag og Nat
Om Sønnen blandt Frænder og Venner,
Fandt dog slet ikke den Himlens Skat,
Som hende var givet i Væрге.

207

Mellem de Lærde sad *Jesus* her
I hele to Dage til Ende,
Tredie-Dagen ham fandt og der
Forældrene begge forgrædte.

Moderen sagde: min Søn saa kiær!
Hvor nænde du os forlade!
Fader og jeg har i Lys og Løn
Med Sorgen dig maattet oplede.

Jesus, han svared: hvor gaaer det til,
At efter mig I maatte lede?
Vidste I ei, hvad jeg skal og vil,
Det er hos min *Faders* at være!

Mestrene vise fra Davids Stad
De holdt i Omgangene Skole,
Kaldte Vidunder den tolvaars Dreng,
Som han kunde spørge og svare.

Ei staaer det skrevet i Bog hvorom
Samtalen sig levende dreied,
Aanden dog klarlig det ihukom,
Den dreiede sig om *Messias* .

Jesus ei trængde til Kløgt og Vid,
Profeternes Aand var hans egen,
Men hvad der vidstes om Tid og Id
Han vilde af Mestrene høre.

Menneske-Søn han ei blev paa Trods,
Han kvindefødt var af Guds Naade,
Artet, usyndig, som en af os
Han skulde som Menneske lære.

208

Hvad der skal mindes fra Slægt til Slægt
Trods Døden hos Mennesket voxe,
Mestrene have i Varetægt
Med levende Røst at forplante.

Ikke dog længer end i sin Grav
Var *Jesus* i Skolen at holde,
Atter han satte sin Vandrings-Stav
Til Hjemmet paa Trediedagen!

Faaer vi til Leder af ham Guds Aand,

Som Dybheder alle randsager,
Skolen, som holdes paa egen Haand,
Vi søge, men ikke for længe.

Ungdom og Viisdom da følges ad
I Frelserens Fodspor de faure,
Dagligdags gjør vi vor Moder glad
Kun een Gang en Tredages-Kvide!

No. 66.

Johannes den Døber.

Mel. Livsalig Paaskedag.

Kom, følg i Aanden med
Til Jordans Færgested!
Her staaer Johannes Døber,
Som Frelserens Forløber,
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Her staaer i Tjener-Dragt
Vor Drot med Guddoms-Magt,
Vor Frelsermand den milde,
Hvis Ord er Livets Kilde;
209 Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Det gamle Testament,
Med Herrens Lampe tændt,
Er her i Engle-Manden
Lyslevende opstanden!
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Det nye Testament,
Med Lyset evig tændt,
Som overstraler Tiden,
Staaer i Guds Søn ved Siden;
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Her mødes under Sky
Det Gamle med det Ny,
Af Høsten mødes Ploven,
Af Naaden mødes Loven,
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Imellem Støv og Aand
Fornyes Hjertebaand,
Saa Rede sig paa Tue
Vil bygge Himlens Due;
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

Den store Engle-Mand

Vel døber kun med Vand,
Men peger dog med Haanden
Paa Daab med Hellig-Aanden!
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

210

Det er Vorherres Daab
Til Herlighedens Haab,
Hvor Vandet sig med Ilden
Forbinder i Livs-Kilden!
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

I Daabens Ord og Pagt
Den Ild med Aand er lagt,
Skal under Vandet brænde
Til alle Dages Ende;
Her seer du over Daaben
Guds-Husets Dør staae aaben!

No. 67 .

Mel. Glødende Tunger kom til Jord.

Himmerigs Port engang fløi op,
Det var i Tidernes Fylde,
Himmelens Due da foer ned,
Tidende bedst vi den skylde;
Den kom med Himlens Olje-Blad,
Stiftede dermed Fredens Stad,
Kurrer derom alle Dage!

Det sig begav ved Jordans Bredd,
Det voldte Jesus alene,
Menneske sandt og dog Guds Søn,
Han var med Gud paa det rene:
Til Ham da lød Hans Faders Røst:
Alt som en Søn ved Moders Bryst
Liflig er mig Du tilvisse!

Da blev det kiendt igien paa Jord,
Aanden og Vandet kan mødes,
Derved i Kraft af Livets Ord
Legem og Sjæl kan gienfødes;
Himmelens Port for os iløn
Flyver da op paa Herrens Bøn,
Abba! med Sønnen vi raabe.

No. 68 .

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Der var paa Jord en Guds Engel saa fiin,
Som Lynet vor Herres Forløber,
Men dog vor Næste med Kiød og med Been,
Og det var *Johannes* den *Døber* .
Englene pege paa *Jesus* .

Det var en Lyst, naar han tog til sit Sprog,
Og taled med Englenes Tunge,
Da kom der Liv selv i Stok og i Steen,
Kom Ild der i Gamle og Unge.

Da kom der himmelske Tanker i Flok,
Som Fugle, som Lam og som Løver,
Og da forsvandt alt det Helvedes Pak,
Som Menneske-Hjertet bedrøver.

Da blev der Vei mellem Himmel og Jord,
Som maatte hvert Menneske hue:
Rødeguldsbroen fra Øst og fra Vest,
Sig hvælved som Himmelens Bue.

Abrahams, Isaks og Jakobs Paulun
Da skinned som Linet paa Blegen,
Himlenes Herre med Englene to
Besøgte sin Ven under *Egen* .

Moses igien var paa Bjerget hos Gud,
Hvor ham blev iløn aabenbaret
Guds Tabernakel hos Menneskens Børn,
Og Aasynet hans blev forklaret.

212

David slog Harpen med Strænge af Guld,
Guds Aande giød Liv i hans Psalmer,
*Salomons-Temple*t stak atter i Sky,
Guldblade paany skiød dets Palmer.

Atter Elias paa Skyerne foer,
Og styred de flammende Heste,
For han aad Kager af *Edens* Korn,
Drak Vand af Livskilden hin bedste.

Atter lød Kviden ved Babylons Flod
Fra Israels Folk i Elende,
Blev dog til Lovsang ved *Daniels* Syn,
For han saae til *Ugernes* Ende.

Aanden saa blæste paa Israels Been,
Opvakde den faureste Skare:
Hyrder og Konger og Seernes Kor,
Omringet af Englene klare.

Skiønne er alle de himmelske Syn,
Og saa er de himmelske Røster,
Sødt, naar de vifter fra *Eden* i Kvæld,
Det kvæger, det dulmer og trøster.

Ordet som Lys og som Liv i sin Kraft
Endog Kong *Herodes* forlystet,
Han var en Spotter og han var et Skarn,
Dog Glæden ham foer giennem Brystet.

Det var *Johannes* , ved Strømmen han stod
Og talde saa Bølgerne lytted,
Taled om Herren, som Herlighed sin

Med Usselhed vores ombytted.

Tidernes Fylde, han sagde, er nu,
Nu *Moses* afkaster sit Dække,
213 Nu kommer han, som af Stok og af Steen
Kan *Abraham* Ætmænd opvække.

Billedligt var alt Profeternes Syn,
Forbilled var Præsten og Arken,
Himmelsk forklares skal Davids Paulun,
Et *Eden* bli'r nu Ødemarken.

Røsten, som raaber i Ørken, er jeg,
Bereder ham Vei efter Evne:
Synker, I Bjerge, i Dalenes Skiød!
Vor Drot farer helst paa det Jævne.

Badevands-Daab gjør en Sjæl ikke reen,
Paa Læberne spiller kun Voven,
Aandedræts-Daab er en Hemmelighed,
Med den kommer Aanden fra Oven.

Menneske-Talen om Guddommens Dyb
Den smager af Støv, den er jordet,
Sønnen, hvem Gud giver Alting i Vold,
Som Gud taler klarlig *Gudsordet* .

Jesus fra Nasaret, ydmyg og from
Sig dybt for sin Engel nedbøied,
Engelen rødmed som Rosen i Svøb,
Dugperlen stod klar ham i Øiet.

Stivt som en Stjernes blev Døberens Blik,
Som Pilen udfoer da hans Finger,
Peged paa *Jesus* med Fart og med Flid,
Man saae, den sig ønskede Vinger.

Ordet, som har sine Vinger beholdt,
Udfløi da med Tonerne søde;
214 See! sagde Engelen, see det *Guds Lam* ,
Som bærer al Jorderigs Brøde!

Længe forstummet er Seernes Kor,
Fra *Moses* og indtil *Johannes* ,
Daarlig forstaaes kun Englenes Maal,
Naar snart det med Dyrs sammenblandes.

Til os dog kom, over Fjeld, over Hav,
Let baaret paa Aandedræts-Vinger
Ordet, der peger paa *Jesus* med Flid,
Saa klart som Gudsengelens Finger.

Og hvor Guds Finger i Aanden udfoer,
Ved Daaben i Vand og med Haanden,
Jærtegn man saae og skal see endnu fleer,
Thi der døbde Herren i Aanden.

Der og *Johannes* i Aanden opstod
Og taled med Englenes Tunge,
Der hørde Himmerigs Klokker man gaae,
Og Julenats-Englene sjunge.

Der blev et *Nyaar* for *Abrahams* Sæd,
Skiøndt den syndes død og begravet,
Davids og alle Profeternes Røst
Man hørde fra »Øer i Havet«.

Der skal i Aanden da ogsaa engang

Opleves det himmelske Møde,
Engelen juble: »o see det Guds Lam,
Som bærer al Jorderigs Brøde.«
Englene pege paa *Jesus* .

215

No. 69. Herrens Daab.

Egen Melodi af *L. M. Lindemann* ;
eller som: Hos Herren paa det Høie.

Ved Jordans Færgestæder,
Med Røst som Skyens Døn,
I grove Vadmels-Klæder,
Stod Arons yngste Søn!

Han svæved over Isse
Guds Aand i Moders Skiød,
Med Tidender fuldvisse
Hans Tordenstemme lød!

Han var en Røst i Ørken,
Omsonst den lød dog ei,
Den selv med Kæmpestyrken
Beredte Herrens Vei.

Som Jord af Ploven dannes
Til Frugtbarhed i Vaar,
Saa Hjertet af Johannes
Til Frugt i Gylden-Aar!

Bekjend din Synd, du Arme!
Giv op din Daarefærd!
Saa vil sig Gud forbarme,
Hans Rige er dig nær!

Jeg døber kun med Haanden
Til Vidnesbyrd og Tegn,
Bebuder dog med Aanden
Velsignelsernes Regn!

Han skjuler sig i Vrimlen,
Opdages, naar han vil,
216 Som daled ned fra Himlen
Til Daab med Aand og Ild!

Forkyndt af Esaias,
Lovpris t i Davids Sang,
Nu dages brat Messias,
Gjør Ørk til Kildevang!

Da faae de Halte Vinger,
Da tale Daarer sandt,
De Stummes Lovsang klinger,
De Døve høre grandt.

Hvad vil I Øgleunger!
Vil I til Paradis?
Hvad skal, I falske Tunger,
Vor Herre med jer Pris?

Hvad vil I Pharisæer,
Som staae med Løgn i Pagt?
Hvad vil du Sadducæer,
Som trodser Aandens Magt?

For Helved at undvige
I mylre til min Daab,
Men kun i Himmerige
Har hjemme Jordens Haab!

Seer Jernet I, det kolde,
Ved hver en Stammes Rod!
For Knald og Fald de Golde
Faae aldrig mere Bod!

Saa bær da Frugter gode,
Nu i et Gyldenaar,
217 Hvert Træ, som randt af Rode
I Herrens Abildgaard!

Saa lød den Vises Tale,
Et Tordenslag hvert Ord,
Og over Bjerg og Dale
Den som en Lynild foer!

Da kom en Mand til Floden,
En fattig Kvindes Søn,
Den Ydmygste paa Kloden,
Som Morgenrøden skiøn.

Han var fra gamle Dage,
Han var fra Englehjem,
Kun tretti Aar tilbage
Dog født i Bethlehem.

Han var sin Døbers Frænde,
For Gud og Folk paa Jord,
Og god var han at kiende,
For sandt var hvert hans Ord.

Han sagde: jeg vil døbes,
Johannes raabde »nei«,
Det bedre kan behøves,
Om Du vil døbe mig!

»Derom vi ei vil tale,
Men Ret er hvad jeg vil,
Lad mig kun dybest dale,
Saa gaaer det rigtig til!«

Sig maa vel dybt nedbøie
En Mand med Byrde svar,
218 Og for Guds klare Øie,
Al Verdens Synd Han bar;

Den vilde Han udsone,
Tilbunds den sank med ham,
Det klang fra Ærens Throne:
Tilbeder det »Guds Lam!«

Johannes det ei vidste,
At *Jesus* var Guds Søn,
Før han saae Himlen briste

I Kraft af Herrens Bøn.

Igiennem Skyers Hære
Guds Fader-Stemme brød:
Du er min Søn den Kiære,
Ja, Du er evig sød.

Og fra den brystne Bue,
Til Helten efter Bad,
Kom Faderens Brev-Due
Med Fredens Oljebblad.

Det Blad var til os Alle,
Men nærmest til de Smaa,
Som græde naar de falde,
Og lee naar op de staae.

Til dem det bringer Duen,
Ved Barsedaaens Elv,
Hvor Engle holde Huen,
Og Herren døber selv!

Og naar de blive store,
Vor Herres Syskne smaa,
219 Da høre Engle-Kore
De under Himmel blaa;

Da føle Guddoms-Kræfter
De røre sig i Leer,
Da længes de kun efter
Hvad intet Øie seer!

O! Gud skee Lov for Daaben
I *Jesu Christi* Navn!
Nu staaer os Himlen aaben
I den Eenbaarnes Favnl

No. 70. ***Herrens Fristelse.***

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Alt paa den vilde Hede,
Der gik *Marias Søn*,
Da mødte ham den Lede,
Som Morgenstjernen skiøn.

Velmødt i Morgenstunden,
Guds Søn! om jeg seer ret,
Hvor, langt fra Rosenslunden,
Du bad og gik dig træet!

I fyrretive Døgne
Jeg saae dig vanke her,
Fik ondt i mine Øine
Af al den Pilgrimsfærd.

Er du Guds Søn, den Rene,

Og dog i Hungersnød,
220 Da siig til disse Stene:
Bliv I til Hvedebrød!

Ham svared brat den Milde:
Tal ei om Hungersnød!
Guds Mund er Livets Kilde,
Guds Ord er Livets Brød.

Det var den gamle Slange,
Vor Moders Banemand,
Han daarede Saamange,
Men Frelseren holdt Stand!

Den Luftige, den Lede,
Han foer alt som en Vind
Med Herren, vi tilbede,
Til Templets høie Tind.

Din Tro kan flytte Klipper,
Han sagde, falsk som Skum,
Jeg haaber, ei den glipper
Nu for det tomme Rum;

Er du Guds Søn, den Bolde,
Da styrt dig trøstig ud!
For dig jo bærer Skjolde
En Engleskare prud.

De bære dig paa Hænder,
Det skrev jo Finger reen,
Saa, hvordan du dig vender,
Dig støder ingen Steen!

Vor Herre Alting vidste,
Han svared: hvor det gaaer,
221 Du skal din Gud ei friste,
Det ogsaa skrevet staaer.

Det var den gamle Slange,
Vor Stammes Banemand,
Han daarede Saamange,
Men Frelseren holdt Stand!

Den Luftige, den Lede,
Han foer alt som en Vind
Med Herren, vi tilbede
Til skyhøi Bjergetind.

Der laae et Verdens-Rige,
Saa skiønt som Paradis,
Saavidt som Toner stige,
Det bar af Skjalde Pris.

Da hvidskede den Lede:
Alt hvad du seer, er mit,
Men vil du mig tilbede,
Velan, det Alt er dit!

Nu fik han Svar i Vrede:
Fy, Satan, pak dig bort!
Kun Gud maa vi tilbede,
Det Bud er klart og kort.

Det var den gamle Slange,
Som sov i *Kains* Barm,
Han daarede Saamange,
Men fik nu Spot og Harm!

Som Hvirvelvinden tuder,
Det lød i vilden Ørk,
222 Som Ildsted-Bjerget spruder,
Saa fnøs den Engel mørk!

Dog tøve ei han kunde,
For stærkt var Herrens Ord;
Fra alle Rosenslunde
Til Helvede han foer.

Gud-Faders Englehære
Kom nu med Sangen sød,
Vor Frelser Mad at bære,
Som Himlens Vin og Brød.

Fra eget Bord da sendte
Gud-Fader Jesus Mad,
Guds Engle ham betjente
Og knælende tilbad.

Hvad Røsten fra det Høie
Bevidnede iløn,
Nu *Jesus* saae for Øie,
Som Guds eenbaarne Søn!

No. 71. Herrens Lærdom.

Frelseren i sin Moders By
Prædiken holdt om Pagten ny,
Sagde det høit, med ham i Vaar
Oprandt Guds-Riges Gyldenaar!

Jesus de store Syners Bog
Lukkede op og traf det Sprog,
Hvori var meldt med Fynd og Klem
Naadens Besøg i Lovens Hjem.

Christus, Messias, som et Lyn
Giæsted Profeten i hans Syn,
Talde til Skjaldens Ørens-Lyst,
Hemmelig høit med Aande-Røst.

Hvilende paa mig er Guds Aand,
Salvet har mig Guds Høirehaand,
Sendt mig har Gud med Glædes-Røst,
Fattige Folk til Hjelp og Trøst!

Prædiken min gjør Fanger fri,
Blinde med Syn jeg stander bi,
Sørgende times blide Kaar,
Læges skal Hjertets Ulivssaar.

Gyldentids-Aar fra Himlens Gud
Ham til Behag jeg raaber ud,

Høres da skal paa Aandens Sprog,
Hvad der er læst i Lovens Bog.

Jesus slog i Guds Syners Bog,
Tog til sit eget Chrisfus-Sprog:
»Hvad, sagde han, der skrives om,
Hører I nu, til Verden kom.

Dermed udslettes Alles Giæld,
Dermed frigives hver en Træl,
Hjemfalder Odelsjord og Land
Frit til sin første Eiermand.«

Dette er i en deilig Sum
Frelserens Evangelium,
Brudt er vort Baand, betalt vor Giæld,
Jorden vor Arv med *Israel* ;

224

Kun at vi troer af Hjertens Grund,
Og det bekiender med vor Mund,
Jesus er Christus , den Guds-Søn,
Livet er Troens Naadeløn!

No. 72. **Nathanael.**

Egen Melodi af C. Barnekow .

Der vandred en Yngling saa tankefuld,
Han ledte om Himlen paa Jorden,
Om Røsten fra Oven, livsalig, huld,
Gudsyster til Himmelens Torden;
Han ledte i Verden, han ledte i Bog,
Han ledte i Hjertets den inderste Krog,
Men fandt dog ei der hvad han savned.

Nathanael var den Ynglings Navn,
Fra Kanaby i Galilæa,
Beskrevet han fandt sit dybe Savn
Af mesterlig Pen i Judæa;
Betegnet var der af Profetens Stav
Guds-Ordet, som Mennesket lever af,
Men selv var det ikke at finde.

Nu leed ikke længer, du Ungersvend,
Saa lød det, kun Hast du behøver,
Som Pilen du flyve til Jordan hen,
Og høre *Johannes* den *Døber*!
Paa ham er Guds Aand og Guds Ord i hans Mund,
Den Israels Trøster i Trængselens Stund,
Hans Røst lyder himmelsk paa Jorden!

Nathanael fløi over Bjerg, over Dal,
For Strængheden ikke han skulked,
Han dukked sig dybt i den Bølge saa sval,

225 Han skrifted, saa Døberen hulked,
Han sad ved hans Fødder, i Aanden han foer
Fra Skabelsens Dag, med det vingede Ord,
Til Enden af Seernes Tider.

Han hørde en Røst, som fløi over hans Savn,
Og dulmed profetisk hans Smerte,
Med *David* han bød paa Gudherrens Navn,
Men sukked dog dybt i sit Hjerte:
Hvorlænge, min Gud, vil Du skjule din Glands!
Skal end ikke Kronen, som Roser i Krands,
Ombloomstre din Salvedes Tinding?

Johannes bekiendte: ei *Christus* er jeg,
Skiøndt i eders Midte han findes,
Som Røsten i Ørken jeg baner ham Vei,
Men selv ei af Engle han hindes,
At løse hans Skobaand ei vover min Haand,
Jeg døber med Vand, men Han døber med Aand,
Han døber med himmelske Luer!

Hvor er Han? udbrød da *Nathanael* brat,
O Mester! kan ei du ham male?
Om Ham maa jeg lede ved Dag og ved Nat,
I Ørken, paa Bjerg og i Dale.
Han ledte saa saare paa Vei og paa Sti,
Guds Herligheds Glands gik uændset forbi,
Ukiendt under Ydmygheds-Kaaben!

Det vifted saa sært fra et Figentræ,
Nathanael sank i dets Skygge,
Med Taarer han bøied saa hjertelig Knæ
Og bad om den himmelske Lykke:
Om Herren at finde, hvis Ord er et Bliv
For Sjæl og for Hjerte med Aand og med Liv.
Den Døber med himmelske Luer!

226

Gak frem i Guds Navn og spørg ikke, hvorhen
Gud fører paa Jord de Udvalgte!
Nathanael mødte sin gamle Ven,
Ham kiendte *Philippus* og kaldte:
Nathanael, kom! nu udfundet han blev,
Hvem Moses og alle Profeter beskrev,
Den Store fra *Nazaret: Jesus!*

Fra *Nazaret* Storhed! vil du mig belee?
Hvad Godt skulde der vel oprinde!
Kom, svared *Philippas*, kom selv da og see,
Om Støv noget Bedre kan finde!
Han kom og til ham sagde Herren saa blidt:
Velkommen! her seer I en Israelit,
I hvem ingen Sving er at finde!

Hvordan, sagde Ynglingen, bøiende Knæ,
Kan, Rabbi, Du kiende mit Indre?
Jeg saae dig jo under det Figentræ,
Og kiendte dig ikke des mindre!
O Rabbi! han svared, nu skjønner jeg godt,
Guds Søn, det er Du, og den Israels Drot,
Som Fædrene ventede med Smerte.

Fuldnem, sagde Herren, er du til at troe
Paa Lyset, som skinner i Skygge,
Nu Lyset paa Jorden som Solens skal groe,
Langt mere at see er din Lykke;

I Lys skal det sees hvad jeg melder i Løn:
Guds Himmel opladt over Menneskens Søn,
Jordklimpen af Engle omsvævet!

227

No. 73. Brylluppet i Kana.

Kan synges som: Sara var død, i sin Eenlighed.

Brudgom taler til Bruden sin
Om Kager og Kalvene fede,
Strengeligen og gammel Viin,
Og Giæster til Bryllups at bede.
Det Bryllup gaaer aldrig ad Glemme.

Bruden svarer, kun ei forgiet
Min Moders den bedste Veninde,
Josefs Enke i Nazaret,
Alt under de høie Linde.

Brudgom taler til Brud i Løn:
Men siig mig dog, Hjertens-Kiære!
Tør vi bede Marias Søn
At gjøre vor Hytte den Ære?

Bruden svarer: det tør vi godt,
Som Himmelens Lys er hans Øie,
Eens for ham synes Stort og Smaat
Paa Jorderigs Sletter og Høie.

Dagen gryed til Bryllupsfest,
Og skinned af Solen den klare,
Herren sad som en anden Giæst,
Paa Bænken i Brudeskare.

Dugen bredtes og Vinen sprang
For Giæsterne alle tilsammen,
Strengeligen for Borde klang,
Og alle det hørde med Gammen.

Vinen vilde dog ei forslaae,
For tidlig den gik paa Grunde,
228 Herrens Moder med Skræk da saae,
Det tegned til tørre Munde.

Dyre vare nu gode Raad,
Det Bedste dog fandt Marie:
Bøn til Herren, hvis Ord er Daad,
Og Sind til paa ham at bie.

Herren sagde: hvad vil du mig?
Min Time er end ei kommet.
Herrens Moder da fryded sig,
Hun vraged ei Trøst forblommet.

Tjenerskabet formanede hun:

Læg Mærke til hvad Han taler,
Synes det sært, saa gjør det kun,
Det giælder hvad Han befaler!

Tjenerskabet nu Par om Par
Sig skyndte med Saa til Kilde,
Bredfuldt blev da hvert Badekar,
Som Herren det bød og vilde.

Øser op, sagde Herren nu,
Og bærer til Kioldersvenden!
Hvad end Tjenerne randt i Hu,
Saa lød de ham dog til Enden.

Kioldersvenden var askegraa,
Saa Mosten han maatte vel kiende,
Krukken tog han og smagde paa,
Og bared sig ei for at skiænde.

Hosbond, brummed han, som jeg seer,
Har sparet tilgavns sine Kræfter,
229 Perle-Vinen! er det Maneer,
At komme med den til Slukefter!

Kioldersvenden ei drømde om,
At Vinen udvælded saa silde,
De som vidste hvorfra den kom,
Sig bøied for Vindruens Kilde.

Jesu Herlighed aabenbar
Nu blev for Disciplernes Øie,
Første Gang den med Straale klar,
Skindet som Sol fra det Høie.
Det Bryllup gaaer aldrig ad Glemme.

No. 74.

Simon Peders Kald.

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Der sad en Fisker saa tankefuld,
Og hørde paa Herrens Tale,
Saa klang i Øret ei Sølv og Guld,
Ei Sangen i Havfru-Sale,
Paa Fisker-Kvasen vor Herre sad,
Og Folk i Mængde som Blomst og Blad
De lytted i Land til Ordet!

Nu, Simon! sagde Gudfaders Ord,
Da Prædiken hans var ude,
Læg alle Aarer nu flux om Bord,
Dem lystrer jo vel din Skude,
Far ud paa Dybet og drag en Dræt!
Det er paa Tiden, om jeg seer ret,
Mig lyster med dig at følge!

Ja, Lære-Mester! han svared brat,
Det kunde vi godt behøve,
Vi sleet forgæves den hele Nat,
Dit Ord er og værd en Prøve!
For Tvivl var Simon slet ikke fri,
Men, speil, du Tvivler, dig smukt deri!
Han gjorde som Herren sagde.

Sin Dont han passed og Vodd han trak,
Men fandt, det var over Magten,
Hans Skude nikked og Voddet sprak,
Saa overhaands stor var Dragten,
Da vinked Simon ad Venner troe,
Og Fiske-Ladning fik Skuder to,
Saa færdig de var at synke.

Der Simon Fisker det Jærtegn saae,
Da *Jesus* han faldt til Fode,
Og sagde: Herre, du fra mig gaae!
Jeg er ikke af de Gode.
O, laae jeg rolig kun under Muld!
Gud bedre mig! jeg er syndefuld,
Nu falder det mig paa Hjerte!

Vor Herre saae til den Synder mildt,
Og sagde: vær kun ei bange!
Jeg vil dig lære herefter snildt
Lyslevende Folk at fange.
Hvad vil du, Herre! det er et Ord,
Saa raabde Simon og sprang fra Bord,
Fra Alt hvad end sit han kaldte!

Saa fulgde Simon Vorherres Kald,
Hos Ordet gik han i Skole,
Og Folk han fanged i Tusindtal,
231 De skinne nu klart som Sole,
Og end er ikke paa Jord forbi
Det store Menneske-Fiskeri,
Som Herren og Simon grunded.

Paa Jord end findes det Færgelag,
Som kaldes Sanct Peders Gilde,
Saa Folk vi fange endnu i Dag
Og føre til Livets Kilde,
Fra Verden føre vi dem til Gud,
Hvor frit de evig gaae ind og ud,
Og Glæden dem altid følger!

Med Lys vi komme, med Kors vi gaae,
Vi vil ingen Sjæl bedrage,
De veed det Alle, vi kalde paa,
At Verden de maae forsage,
Paa Snekken vaier det røde Flag,
Vort Garn vi sætte ved høilys Dag,
Og ei i de smalle Sunde.

Paa Hjerte-Dybet vi fare ud,
Hvor Timeligt ei kan bunde,
Der Vodd vi trække paa Herrens Bud
For hvad ei vil gaae tilgrunde,
Hvo kun Alverden, ei Meer attraaer,
Han ei et Ord af vor Mund forstaaer,
Ham griber da ei vor Tale!

No. 75 .

Kan synges som: Søndagmorgen fra de Døde, af A. P. Berggreen .

Seer du Ham paa Fiskerbaaden!
Det er *Jesus* , Gud og Mand,
Sandheden han er og Naaden,
Livets Lys i Dødens Land;
232 For ham sjunge Englehære:
Lov og Tak og evig Ære!

Seer du Ham med Skabermagten
Hos en fattig Mand ombord!
Seer du Ham i Tjenerdragten!
Hører du Hans Guddomsord!
De kan Hjerter sødt husvale,
Aand og Liv er al Hans Tale.

Seer du hist den Folkevrimmel!
Stort og Smaat i Tusindtal
Lytter under aaben Himmel
Til det klare Tonefald;
Himmeriges Klokker kime:
Nu er Salighedens Time.

Herren tier, Alle sukke,
Himlens Porte, nys paa Klem,
Sig med Herrens Læber lukke,
Støvet til sig selv kom hjem;
Simon Fisker, som saa ofte,
Grædefærdig sad paa Tofte.

Herren fra den store Skare
Vender sig som Fjeren let,
Siger: *Simon!* nu du fare
Ud paa Dybet til en Dræt!
Fulgt har du min Tales Bølger,
Nu til Giengjæld dig jeg følger.

Hør, hvad *Simon* har at melde:
Slidt vi har forgæves kun,
Kiære Mester! fra i Kvelde
Til den lyse Morgenstund;
Dog (læg Mærke til Guds barnet!)
Paa dit Ord jeg kaster Garnet.

233

Hører du, hvor *Simon* stønner,
Raaber høit om Hjælp i Hast,
Kommer *Sebedæi* Sønner!
Under Vægten Garnet brast;
Hid med eders Baad I lægge,
Her er Ladning til os Begge!

Seer du nu, hvor *Simon* blegner,
Mærker, hvem han har ombord!
Seer du, hvor i Knæ han segner!
Hører du hans kvalte Ord:
Herre! see, Du bort dig skynder
Fra mig arme, grove Synder!

Klart det maa sig her stadfæste,
Synden os har skilt fra Gud,
Vil som Broder Han os giæste,
Bedes ei Han ind men ud;
I Hans Selskab, Engles Glæde,
Bitterlig maa Syndre græde.

Seer du, sandt er Herrens Rygte!
Mild er Han og iegod,
Siger himmelsk: ei du frygte!
Simon smiler, fatter Mod,
Kiender glad Guds Søn paa Freden,
Næste sin paa Miskundheden.

Saa endnu paa Jorden findes
Jesus Christus , Gud og Mand,
Hvor hans Ord og Gierning mindes,
Hvor Hans *Daab* er *Livets Vand* ,
Hvor Hans Aand til Pagten svarer
Og i Liv sig aabenbarer.

234

No. 76. ***Den blodsottige Kvinde.***

Egen Melodi af *H. Nutzhorn* .

Kvinden paa sin Krykke,
Med den blege Kind,
Hvor de Stærke trykke,
Kiæk sig vover ind!

Efter Sundheds Bæger
Rakde hun omsonst,
Prøved mange Læger
Med forloren Konst!

Hun i Velstand leved,
Gav dem Sølv og Guld,
Fattig er hun blevet,
Dobbelt pinefuld.

Nys om Jesus hørde
Hun et Ord fuldsært,
Dybt det hende rørde,
Faldt og Hjertet kiært.

»Ham Guds Engle følger,
Fra Ham Djævle flye,
For Ham tie Bølger,
Taler høien Sky!

Alle Verdens Kræfter
Har Han i sin Haand,
Har og Røst derefter,
Taler Liv og Aand!«

Midt i Folke-Trængsel
Kvinden søger Ro,
235 Stærk er hendes Længsel,
Stor er hendes Tro;

Trængsels-Trykket stiger
For hvert sagte Skridt,
Ved sig selv hun siger:
Værre gaaer det tit;

Kan jeg Sømmen røre
Paa hans Klædehon,
Gavn det mig vil gjøre,
Som Hans Høirehaand!

Det var Hjertets Tale,
Det var Kvindens Trøst,
Høit i Himmel-Sale
Høres Hjertets Røst!

Kvinden paa sin Krykke
Rækker ud sin Haand,
Rører og, til Lykke,
Herrens Klædebon!

For al Sot og Plage
Kvinden fik nu Bod,
Som i Ungdoms-Dage
Blev hun Melk og Blod!

Op til Gud i Himlen
Sendte hun sin Tak,
Dybt i Folke-Vrimlen
Bly hun sig forstak!

Grandt dog Kvinden hørde
Herrens klare Ord:
236 Hvem var det, mig rørde,
Da min Kraft udfoer?

Frygtsom og forvirret
Ned paa Knæ hun faldt,
Som et Løv hun dirred,
Men bekiendte Alt.

»Kast kun bort din Krykke,
Trøstig, Datter min!
Fredsæl, for din Lykke
Tak du Troen din!«

Det var Herrens Tale,
Røst fra Paradis;
Over Bjerg og Dale
Klinger *Troens* Priis!

Datter kaldt af Himlen,
Fostret op af Gud,
Den i Verdens-Vrimlen
Finder *Jesus* ud!

Hvor den Ham opleder,
Sundheds Blomster groe,
Hvor den Ham tilbeder,
Høstes Fred og Ro!

Sømmen af Hans Klæde
Findes ved Hans Bord,
Himmeriges Glæde

Flyder af Hans Ord!

237

No . 77. Jairs Datter .

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Blomst kan visne før Sol nedgaaer,
Udsprunget i Morgenrøden,
Rosensblommen paa tolvte Aar,
Forældrenes Fryd laae for Døden!
Det hændte sig i Kapernaum, hvor Frelseren dvæled!

Kirkeværgen i Herrens Stad,
Jairos , var Pigens Fader,
Tit fra Kirke saa hjerteglad
Han gik giennem stille Gader!

Nu ved Sengen han sad forgrædt,
Han kunde det godt fornemme,
Døden var i hvert Aandedræt,
Og *Jesus* han var ikke hjemme!

Bud da kom der med lil fra Havn,
At *Jesus* var vendt tilhage,
Op han foer da ved Jesu Navn
Og fløi som en Fugl saa f age.

Paa sit Ansigt for Herrens Fod
Jairos tilbød i Nøden:
Hjælp i Naade, o Mester god!
Min Eneste ligger for Døden!

Folkestimlen var tæt og tvær,
Den brød sig kun lidt om Vaanden,
Seent det gik som til Jordefærd,
Mens Pigen hun opgav Aanden!

Snart gik Rygtet fra Mund til Mund,
Ulykker de spørges saa fage,
238 *Jesus* siger dog: tro du kun!
Med mig skal slet Ingen forsage!

Græde-Kvinder om Baaren stod,
Men vist er hvad *Jesus* lover,
Stille! siger han, fat kun Mod!
For død er hun ikke, hun sover!

Græde-Kvinder i Latter brast,
De græd kun for Guld det røde,
Jesus driver dem ud i Hast,
Han lider ei levende Døde!

Jesus griber den kolde Haand,
Det lyder: sid op, min Pige!
Brat sig reiser med Liv og Aand

Et Rov fra de Dødes Rige!

Jesus siger: giv Pigen Brød,
Og skiænk hende Viin i Bæger!
Liljen bliver da rosenrød,
Og Hjertet sig vederkvæger!

Ord der skal af det Jærtegn gaae
Ustandset i Verden saa vide,
Til af Graven vi selv opstaae
Og juble ved Frelserens Side!
Det hændte sig i Kapernaum, hvor Frelsen dvæled!

No. 78.

Høvedsmanden i Kapernaum,

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Om en Hedning vil vi sjunge,
Afgudsdyrker var han ei,
239 Vandt og Priis af bedre Tunge
Af den Mund, som feiler ei.
Perlen er god hvor den findes.

Hedningen, som Jøder mange,
Kom at bede for en Syg,
Var ei angest eller bange,
Men vemodig, mild og myg.

Kort og fyndig var hans Tale,
Som det hørde til hans Stand,
Rask at lyde og befale,
Thi han var en Høvedsmand.

See, jeg har en Tjener, Herre!
Brat han sagde, tro som Guld,
Men værkrbruden nu, desværre,
Ligger han saa pinefuld.

Nu velan I ham svared fage
Mester-Lægen som et Lam,
Saa vil jeg mig strax umage
Ind til Dit og hjelpe ham.

Herre! sagde Høvedsmanden:
Mig den Ære var for stor,
Bønnen min det er en anden,
Siig mig blot et Trøstens Ord!

Mig adlyde raske Svende,
Skiøndt jeg selv er Undersaat,
Med et Ord jeg dem kan vende,
Du er alle Drotters Drot!

Med Beundring til sit Følge
Sagde da *Immanuel* :
240 Saadan Tro, jeg vil ei dølge,

Fandtes ei hos Israel;

Men fra fjerne Hedning-Marker
Med den Tro paa Livets Ord
Mange skal hos Patriarker
Sidde ved Guds Naadebord.

Han til Hedningen sig vendte,
Sjæleglad, en Lyst at see,
Frelseren det Ord udsendte:
Som du troed, saa det skee!

Tjeneren fra samme Time
Var som nyfødt, frisk og sund,
Derfor Kirke-Klokker kime
End i mangen Hedning-Lund.

Under Himlen gaaer Guds-Ordet,
Tages ømt af Tro i Favn,
Samler Gæster ved Guds-Bordet
I Vorherres Jesu Navn!
Perlen er god hvor den findes.

No . 79. Enkens Søn i Nain .

Egen Melodi af *L. M. Lindeman.*

Aanden opgav Enkesønnen,
Moders Haab og Moders Trøst,
Sygt hun stammed Aftenbønnen,
Graaden kvalde hendes Røst,
Enken dog, som sig forlader
Paa de Faderløses Fader,
Har til Væрге Himlens Gud!

241

Sørgeskaren med den Døde
Skred igiennem *Nains* Port,
Skulde dog paa Veien møde
Aasyn klart og Under stort;
Død! hvad kan dig Graven nytte,
Glip du gaaer dog ad dit Bytte,
Her er Livets Kildevæld.

Jesus med sit Soleøie,
Med sin Faders Kiærlighed,
Han fra Galilæas Høie
Kom med Lys og Liv og Fred,
Rørt af Ynk han løfted Røsten
Og med hans »græd ikke!« Trøsten
Slog i Enke-Hjertet Rod.

Enken var ei meer at ynke,
Jesus mildt til hende saae,
Sorte Mænd lod Baaren synke,

Han lod Enkens Søn opstaae,
Jesus med Guds Ord paa Tunge,
Sagde: reis dig op, du Unge!
Han sad op med: »Gudskelov!«

Jesus ham med røde Kinder
Lagde i hans Moders Favn,
Den Lyksalige blandt Kvinder
Fik da himmelsk Bod for Savn,
Alle raabde med hinanden:
Stor-Profeten er opstanden,
Nu har Gud besøgt sit Folk!

Ja, vor Frelser er opstanden,
Og sit Folk besøger han,
Jesus Christus, Guddoms-Manden,
Er vort Liv i Dødens Land,
242 Han os kiærlig gaaer imøde,
Gjør de blege Kinder røde,
Tørrer alle Taarer af.

No. 80.

Den kananæiske Kvinde.

Egen Melodi af *P. Heise* eller *L. M. Lindeman*.

Paa Hedenskabets Grændser,
Og nær ved Bølgen blaa,
En kananæisk Kvinde
Saae Davids-Sønnen gaae,
Hun havde hørt hans Rygte,
Sin Lykke hun forsøgte
Og raabde: Herre! frels!

Det var for hendes Datter,
Elendig og besat,
Hun skreg om Hjælp saa saare,
Tog paa hans Fødder fat,
Hun slap ham ingenlunde,
Skiøndt Hedninger ved Hunde
Han ligned, som det lod.

Skal Brød fra Børn jeg tage
Og kaste for en Hund!
Det var hans kolde Tale,
Dog ei af Hjertensgrund,
Et Himmellys forinden
Var tændt hos Hedning-Kvinden,
Det kaldte Herren frem.
Det sagde hun med Snilde:
Jo, Herre! tit jeg saae
Med Børne-Bordets Smuler
Sig mætted Hunde smaa.
243 Den Tale og den Kvinde
Kan aldrig gaae af Minde
I kristnet Hedningland.

Vorherre selv dem mindes,
Han svared saa dertil:
Din Tro er stor, o Kvinde!
Dig skee alt som du vil!
Da fik for Graad hun Latter,
Da karsk blev hendes Datter,
Og hun Gud-Faders Barn!

Og naar derom vi kvæde,
Med Tro paa Davids Søn,
Den Hedning-Kvindes Glæde
Besøger os iløn,
Og den til Arv og Eie
Vi faaer, naar dybt vi neie
Ved Herrens Naadebord!

No. 81. **Jærtegnet i Bethanien.**

Lazarus laae paa Sotteseng,
Systrene klagede Nøden,
Frelseren sagde: troer I mig!
Soten er ikke til Døden.
Døden er Syndens rette *Løn* ,
Livet, Guds *Naadegave* skøn,
Skienkes med Guds eenbaarne Søn.

Frelseren sagde: ved den Sot,
Som mine Venner ei sparer,
Faderen just sin Herlighed
Klart i sin Søn aabenbarer.

244

Lazarus laae som Liig i Svøb
Ene blandt Madiker lede,
Dagene fire han i sin Grav
Hviled, og stank allerede.

Systrene græd og halvt om halvt
Herren til Regnskab de kaldte,
Broder, om du var kommet før,
Ei blandt de Døde vi talte.

Frelseren græd og sagde mildt:
Jeg er Oprejsning til Livet,
Lazarus skal ved mig opstaae,
Gud mig den Glæde har givet.

Steen, gak afveien! Ven, kom ud!
Lazarus! kom som jeg kalder!
Løser ham, saa han frit kan gaae,
Snubler ei hildet og falder!

Gammen der blev i *Sorgens huus* *),
Gilde for Giæsten de gjorde,
Lazarus drak sin Frelsers Skaal,

Systrene tjende for Borde.

Gud være lovet! saa endnu
Spørges det aarle og silde:
Døde staaer op paa Herrens Ord,
Løses og gange til Gilde!

Hvor vi begraves og opstaaer,
Løses af Dødningebaandet,
Det er i *Daaben* paa den Tro,
Som os Guds Søn har indaandet.
Hvor os er dækket *Nadver-Bord* ,
Lavet hos Frelseren Sæde,
Der vi bispises med *Guds Ord* ,

*
- 245

Skiænkes med Himmerigs Glæde!
Døden er Syndens rette Løn,
Livet , Guds Naadegave skiøn
Skiænkes med Guds eenbaarne Søn!

No. 82 .

Mel. Den bittre Død Dig trængde.

See, hvor nu Jesus træder
Hen til den Morderstad,
Som, mens han for den græder,
Ham laver blodigt Bad!

Sit Kors han gaaer imøde,
Til Pine og til Død,
Dog vil hans Hjerte bløde
Ved sine Frænders Nød.

See det Guds Lam, som bærer
Al Verdens Synd og Saar!
See til, af ham du lærer
Hvad Kiærlighed formaaer!

No. 83 .

Mel. Alt paa den vilde Hede.

Vor Frelser frit sin Fiende
Tør under Øine gaae,
Han veed, han ham skal binde,
Og evig Seier faae!

Her er han, som vil løse
Hver sydebundet Træl!
Her er han, som vil øse
Trøst i hver bange Sjæl!

246

Hans Indtog synes ringe,
Et Asen er hans Hest,
Dog skal han Sion bringe
En evig Frydefest!

Her er han, Sions Daatter!
Som dig gav Dronning-Navn,
Som Drotten over Drotter,
Han tager dig i Favn!

Her er han, som vil bære
En Torne-Krands for dig,
Og skiænker dig med Ære
Guld-Kronen klar hos sig!

No. 84 .

Mel. Frygt mit Barn den sande Gud.

Jesus Christus , Livets Drot,
I den Nat, han blev forraadt,
Brød han Brødet med sin Haand,
Signed det med Ord og Aand,
Sagde: tager, æder frit,
Eder givet, Legem mit!
Ihukommer saa mig tit!

Ved den Paaskenadvers-Fest
Bægeret han tog dernæst,
Signed det og sagde saa:
Drikker Alle nu derpaa!
Det er Pagtens Bæger nyt,
I mit Blod for Jer udgydt,
Mindes saa mig aabenlydt!

Saligheds Vidunder stort!
Han for os har fyldestgjort,
247 Deler med os Livet sit,
Siger os det høit og frit!
Har du Øren? hører du?
Glem, min Sjæl, alt Andet nu,
Kom for evig ham ihu!

No. 85 .*)

Mel. Ind i Haven Jesus gik.

Christus, vor Gienløser blid,
Uden Synd begangen,
Dog for os ved Natte-Tid
Som en Tyv blev fangen,
Dømdes, uden Skyld og Sag,
Mellem Djævel-Unger,
Taalde Haan og Hug og Slag,
Spot af onde Tunger!

I den aarle Morgen-Stund
De Ham, uforskammet,
Førde til en hedensk Hund,
Taus Han gik som Lammet,
Vel uskyldig blev Han kaldt,
Han dog ei løslodes,
Sendtes, for at prøve Alt,
Ogsaa til Herodes!

Klokken ni, med Riis og Vaand,
Lod Han sig hudflette,
Og af raa Soldaters Haand
Krone tung paasætte;
Purpurklædt, til Spee og Spot,
Ryggesløse Svende

*
- 248

Hilsed Ham, som Jøde-Drot,
Med et Rør i Hænde!

Klokken tolv Han, bar og blot,
Blev til Korset naglet,
Der Han Galde drak og Spot,
Duggen rød nedhagled,
Hovedet var bidt af Skam,
Røver-Pak Ham haaned,
Sol dog, ved at see paa Ham,
Sortnede og daaned!

Klokken tre Han gav et Skrig,
Han sin Fader savned,
Fandt af Ham dog faderlig
Brat sin Sjæl omfavnet;
Afgrund skjalv og Klipper brast,
Sonen var fuldkommen,
Teppet revned i en Hast
Da for Helligdommen!

Lær os, Frelser, Livets Væld,
Hvad din Død betyder,
Saa vi til dit Kors med Skiel
Nagle vore Lyder!
Lær i Aanden os at saae
Grædende hernelen,
Saa du Lov-Sang høste maae,
Naar vi fare heden!

249

Mel. : Et Barn er født i Betlehem; eller: Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Idag opstod den Herre Christ,
Herre Christ,
Til alle Slægters Trøst forvist!
Halleluja, Halleluja!

Han døde først i Overgaar,
Overgaar,
Ei tælles kan Hans Leve-Aar!
Halleluja, Halleluja!

I Kvinder kom med Sorg i Hu,
Sorg i Hu,
Men værer sjæleglade nu!
Halleluja, Halleluja!

Gaaer til Hans Venner skyndelig,
Skyndelig,
Forkynder: Herren reiste Sig!
Halleluja, Halleluja!

Nu Herren er vor Sol og Skjold,
Sol og Skjold,
Velsignet være Helten bold!
Halleluja, Halleluja!

Gud-Fader, Søn og Hellig-Aand,
Hellig-Aand,
Nu løste os af Dødens Baand!
Halleluja, Halleluja!

*

—
250

No. 87 .

Egen Melodi af *Emil Hartmann* .

Som Foraars-Solen morgenrød,
Stod *Jesus* op af Jordens Skiød,
Med Liv og Lys tillige!
Derfor, saalænge Verden staaer,
Nu efter Vinter kommer Vaar
Livsalig i Guds Rige!

Som Fugle-Kor i Mark og Lund
Lovsynger Vaar i allen Stund,
Med deres Toner søde,
Saa alle Tunger trindt om Land
Lovsyngte Dødens Overmand
I Paaske-Morgenrøde!

Som Blomster alle staae i Flor,
Som Skoven grønnes, Kornet groer,
Ved Vaarens Kræfter milde,
Saa blomstrer Alt til Folkegavn
Og bærer Frugt i *Jesu* Navn,

Som aarle, saa og silde!

No. 88. Marie Magdalene.

Mel. Aanden opgav Enkesønnen.

Paaskemorgen *Magdalene* ,
Hyllet ind i Sørgeflor,
Stod ved Herrens Grav alene,
Stirred ned i sorten Jord,
Fandt al Verden tom og øde;
Hendes Sjæl var hos den Døde,
Hendes Haab i Gravens Vold.

251

Under Jord hun søgde Trøsten,
Under Taarer hun den fandt;
Gravens Dør var vendt mod Østen,
Solen i sin Pragt oprandt,
Kasted Glands paa Blomsterhaven,
Skiød en Straale ind i Graven,
Skinned til et Englesyn.

Magdalenes Øine drages
Af en lønlig Kraft derind,
Engle to for hende dages,
Hun for Glandsen dog er blind;
Før af Glimmersyn fortryllet,
Øiet nu har sig tilhyllet
For alt Klart, paa *Jesus* nær.

Engle to i Lysets Klæder
Meldte lydt med Sangerrøst:
Kvinde, siig os, hvi du græder,
Hvad dig fattes til din Trøst!
Hun kun hulker: ak, desværre,
Taget bort de har min Herre,
Har, jeg veed ei hvor, ham lagt.

Med det Samme hun sit Øie
Vender bort fra Englepragt,
Ingen Sands vil hun fornøie,
Frygter falske Aanders Magt;
Før hun har tilbunds den prøvet,
Var sig selv af Syv berøvet,
Frelstes kun ved *Jesu* Røst.

Sine vilde Ungdomsdage
Kom med Anger hun ihu,
Og ved Mindet om sin Plage
Giøs og blegned hun endnu,
252 Vilde, som den ægte Enke,
Kun paa sin Hensovne tænke,
Paa sin Frelser, Dag og Nat.

Ham hun saae, da hun sig vendte,
Frelseren, som nys opstod,
Dog sin *Jesus* ei hun kiendte
Giennem Øiets Taareflod,
Saae i ham kun Havemanden,
Kom end ikke til Forstanden
Ved hans englemilde Ord.

Jesus i nyskaarne Klæder,
Talde som hans Englebud:
Siig mig, Kvinde, hvi du græder!
Sønderknuset brød hun ud:
Bløde maa vel Hjertesaaret,
Har du ham fra Graven baaret,
Siig mig, Herre, dog hvorhen!

Jesus sagde rørt » *Marie* !«
Med den Røst, *hun* hørde først,
Moderen , som med sin Die
Lædsked Guddomsbarnets Tørst;
Da *Marie Magdalene*
Kiendte ham, som rører Stene,
Kaldte »Mester!« ham paany.

Med de Glædestoner varme:
»Rabbi, Mester, du er her!«
Fløiet vilde i hans Arme
Magdalene noget nær,
Havde ei hans Ord og Øie
Vendt i Hast sig til det Høie,
Vinger bredt til Himmelfart.

253

Jesus sagde: tag dig vare!
Vær til Brødrene mit Bud:
Brat til Himmels jeg mon fare,
Op til min og eders Gud,
Op til min og eders Fader,
Som al Verdens Synd forlader,
Jer velsigner i mit Navn!

Ordet , som hun bar fra Graven
Om vor Frelzers Himmelfart,
Gammelt, støtter sig ved Staven,
Faaer dog Duevinger snart,
Vil med Støv fra dybe Dale,
Vil med os til Himlens Sale,
Svinge sig i *Jesu* . Navn!

No. 89.

De to Distipiers Gang til Emaus.

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Luk Øine op, al Christenhed!
See hist, hvor Fuglen synger,

Sig Bakke op og Bakke ned
En Markvei yndig slynger!

Den snoer sig mellem Skov og Eng,
I Vaar og tidlig Sommer
Forbi saamangen Lærkeseng
Imellem Korn og Blommer.

Seer I de tvende Vandringsmænd,
Med Sorg i Dragt og Mine!
De skifte Ord som Ven med Ven,
Dog hver har Tanker sine.

254

I seer det nok paa Haaret hvidt,
Det er ei Ungersvende,
Og gamle Folk staae hver paa Sit,
Den Tvist vel seent faaer Ende.

Men see den Yngling himmelskiøn!
Hvad har vel han isinde,
Han skyder over Engen grøn,
Vil brat de Gamle hinde.

Det i hans Pande skrevet staaer,
Han meget har at sige,
Hvis feil ei hvert et Mærke slaaer,
Han vil dem brat forlige.

Hør efter, lyt, al Christenhed!
Han spørger som de Unge,
Skiøndt meer end alle Gamle veed
Ham ligger vist paa Tunge.

Guds Fred! god Dag! hvad er det vel,
Saa ivrig I omtviste,
Sørgmodige i Sommerkveld,
Som de, der alt skal miste?

Det er den gamle *Kleophas* ,
Han svarer kun med Klage:
For *Jesu Christi* Timeglas
Udrandt paa Jord saa fage.

Profeten, siger han med Suk,
Det maa du dog vel vide,
Hvis Daad var Glands, hvis Ord var Dugg,
Han maatte Døden lide!

Han døde nys med Spot og Skam,
Som leved Gud til Ære!
255 Til Korsets Træ de nagled ham,
Det maa hans Venner bære!

Vi tænkte dog, han var den Drot,
Som skulde os gienløse,
Nu maatte, til hver Daares Spot,
Han selv sit Blod udøse!

Saa mørkt er Alting under Sky,
Selv Stene maatte græde,
Dog Somme, midt i Sorgen ny,
End tale tør om Glæde.

I Fredags slukdes Sandheds Soel,
Nu alt er tomt og øde,
Ved Middag Midnatshanen goel,

Og Livets Lyst uddøde!

Imorges vore Kvinder gik
Til Jesu Grav at græde,
Og kom, som det er Kvindeskik,
Udgrædte hjem med Glæde.

De raabde ud: hans Grav er tom,
Og mellem Roser røde
Vi hørde Engle sjunge om,
At han stod op af Døde!

Da To af os til Graven fløi,
Og saae sig om derinde,
De fandt aflagt hans Jordetøi,
Men han var ei at finde!

Den Ungersvend med Ild i Bryst,
Som Alt kan aabenbare,
256 Nu løfter han sin Frelser-Røst
Med Toner sølverklare!

See, hvor de Gamle blusse ved
Det Lys, den Unge tænder!
Nu deres Øine slutte Fred,
Mens deres Hjerte brænder!

Hvi mistroer I Profeters Sang!
(Det er hans Indgangs-Tale)
Til Glædens Hjem er Christi Gang
Igiennem Graadens Dale.

Gienløseren fra Dødens Kval
Og Gravens Midnats-Mørke
Sin Vei til Himlens Kongesal
Maa bane giennem Ørke!

O hør, hvor han, paa Skriften klog,
Kan Mose-Lov forklare,
Med Ord af Davids Psalmebog
Guds Løndom aabenbare!

See nu engang, hvor let det gaaer,
Ved Talen fra hans Tunge!
De Gamle gaae fra deres Aar
Og kappes med den Unge!

Nu staae de alt ved Byen hist,
Ved *Emaus* paa Sletten;
Men hvad er det? kom de i Tvist
Med ham, som jævned Trætten?

O nei, med ham de brydes kun,
Som *Jakob* med den Stærke,
257 At deres Liv er i hans Mund,
Det kan nu godt de mærke.

Ad Aften lakker det nu brat,
Eenstemmig de udbryde:
Til Takke tag hos os inat
Med Alt hvad vi kan byde!

Nu gik han ind som Ven til Ven,
O, hvilket Aftensæde!
Men see, der har vi dem igjen,
Var da saa kort den Glæde?

Nei, sjæleglade see de ud

Og fare som paa Vinge,
Saa det er vist et Julebud
De Brødre har at bringe.

De ved *Apostel-Huset* staae,
Før Sveden de aftørre,
Og vældelig de banke paa,
For det har lukte Dørre.

Der lyttes til, der kiges ud,
Der lukkes op med Læmpe,
Paa Tærsklen møder Glædens Bud:
Opstanden er vor Kæmpe!

Opstanden er den Herre *Christ* ,
Som laae saa vel forvaret!
For *Simon Peder* , det er vist,
Han sig har aabenbaret.

Og saa for os, dem svare brat
Disiplerne, vi fulgde,
258 Skiøndt længe under Hyllehat
Vor Drot sig for os dulgde!

Han kom alt som en Vandringsmand
Imellem Ubekjendte,
Men saa han klared vor Forstand,
At vore Hjerter brændte!

Derfor vi ham til os indbød
I Emaus at hvile,
Og da han Brødet med os brød,
Vi saae vor Frelser smile.

Saa med *Velsignelsen* oprandt
Sollyset for vort Øie,
Men med det Samme han forsvandt,
Opfoer vel til det Høie!

Imens de tale, toner sødt
Vorherres: »Fred med eder!«
Og Alle see nu Liv i Dødt
Saavel som de og *Peder* .

Luk Øren op, al Christenhed,
Og tro dog Guddoms-Manden,
Naar over os han lyser Fred,
Han er for os opstanden!

Er Aand og Liv ei meer hans Ord!
Blev ei vor Sorg til Glæde!
Fornemmes ei det ved hans Bord,
At han er selv tilstæde!

Er i vort Hjerter og vor Mund
Ei Troens Ord det søde,
259 Som i en Paaske-Morgenstund,
Opstaaet fra de Døde!

Er ei udbrudt en Paasquesang
Fra Hjerterne, som brændte,
Da hemmelig hos os i Vang
Vorherre Lyset tændte!

Og skal den Sang ei fare frem
Paa Vinger i det Dunkle,
Til Øiet i Jerusalem
Skal see ham selv og finkle!

No. 90. Thomas.

Egen Melodi af A. Winding .

O hør det Thomas og troe det dog,
Det Vidnesbyrd, alle vi bære,
Sit Liv vor Mester hengav og tog,
Opstanden er *Jesus* med Ære;
Trods Dødens Meen,
Trods Vagt og Steen,
Med Kød og Been
Han giæster iløn sine Kiære!

Det var de Ti og det var de To,
Og alle de hellige Kvinder,
De vidned ærlig, men Thomas loe,
Og sagde: jer Ønsket forblinder,
I drømde sødt
Om Liv i Dødt,
Om Hvidt og Rødt,
Om Roser paa Dødninge-Kinder!

260

Jeg kan ei drømme, ei sove sødt,
I Hjerte og Hjerne det bruser,
Min Tro er rokket, mit Haab er dødt,
Indbildning ei meer mig beruser,
Men hvor jeg gaaer,
For Øine staaer
Mig Kors og Saar,
Døds-Kæmpen, som Hjerterne knuser!

I Naglegabet paa Haand og Fod
Jeg stikke maa Fingrene disse,
Og Haanden min, hvor hans Hjerteblood
For Landsen udstrømmed tilvisse,
Ei før jeg troer,
Han gaaer paa Jord;
Omsonst med Ord
Indbildningen min I ophidse.

Fra Paaskedagen en Uge lang
Saa maatte for Thomas henrinde,
Han loe ad Kvindernes Frydesang,
Og sukked ved Frelserens Minde;
Til grandt man saae
Igien ham staae
Blandt sine Faa,
Hvor Tvivleren Thomas var inde!

Min Fred med Eder! var Herrens Ord,
Som end det er alle hans Dage,
Da viste han sine Naglers Spor
Og Spydets i Siden saa fage,
Han sagde: her
Kom, Thomas, nær,
Med Finger hver,
I Hænderne Troen at tage!

Da brast hans Lænke, da brød den ud,
Bekiendelsen længe i Klemme:
261 O du, min Herre! o du, min Gud!
Som Himlens Hærskarer istemme!
Mens Kirken staaer,
Mens Ordet gaaer
Og Synet slaaer,
Den Søndag gaaer aldrig ad Glemme!

Og høilig prises skal Herrens Ord
Af alle de Smaa paa det Jævne:
Du saae mig, Thomas, derfor du troer,
Men salige er de at nævne,
Som ikke saae,
Og ei forstaae,
Men troe dog paa
Opstandelse min og dens Evne!

Opstandne Frelser! o giv du os
Den Salighed alle af Naade,
At Verdens Viisdom og Spot til Trods,
Vi troe paa den hellige Gaade:
Trods Dødens Meen,
Trods Vagt og Steen,
Med Kiød og Been
Du lever os evig til Baade!

No. 91 .

Mel. 15t Barn er født i Bethlehem; eller: Idag opstod den Herre Christ.

Til Himmels foer den Ærens Drot,
Ærens Drot,
Som gjorde Alt paa Jorden godt,
Halleluja, Halleluja!

Hvad er Hans Navn, den Kæmpe skøn,
Kæmpe skøn?
262 Det *Jesus* er, *Marias* Søn!
Halleluja, Halleluja!

Med Kiød og Been, som Gud og Mand,
Gud og Mand,
Opstod, opfoer og throner Han,
Halleluja, Halleluja!

Nu er opfyldt Kong Davids Sang,
Davids Sang!
Hans Søn paa Thronen sig opsvang!
Halleluja, Halleluja!

Høilovet være Herren god,
Herren god,
Med Død og Djævel under Fod!
Halleluja, Halleluja!

Han ved Gud-Faders Høire-Haand,
Høire-Haand,

Tilsender Støv den *Hellig-Aand!*
Halleluja, Halleluja!

Guds Engle stige op og ned,
Op og ned,
Med Folkets Bøn og Kongens Fred!
Halleluja, Halleluja!

Imorgen kommer Han paany,
Han paany,
Med Straale-Krands paa Rosen-Sky!
Halleluja, Halleluja!

263

No. 92 .

Synges som: Abraham sad i Mamre-Lund; eller paa egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Apostlerne sad i Jerusalem
Og bød paa Herrens Time,
For Øren da brat det ringed dem,
Som tusinde Klokker kime.

Det rørde dem alle saa underlig,
Det var ikke før oplevet,
Der taldes om dem i Himmerig,
Der blev deres Navne skrevet.

Der taldes om dem, som Livets Ord
Nu skulde med Kraft forkynde,
Om Himmel-Glæden ved Herrens Bord,
Som skulde paa Jord begynde.

Gud-Fader, Han sagde: er det ei Nok
Til Fred og Fryd dernede,
Jeg sender din Kirke en Engleflok
At synge med Folk og bede!

Vor Frelser, Han svared: Du veed det bedst,
Hvorfor jeg paa Korset døde,
Det var for en glædelig Pindsefest,
Saa Hjerter og Tunger gløde!

Gud-Fader, Han sagde: velan, min Søn!
Skal Hjertet for Himlen brænde,
Livsaanden, som luer hos os iløn,
Maa Ilden paa Jord optænde;

Den Aand, som nu kun er min og din,
Vi maae da med Smaaf olk dele,
264 Ug skiænke dem lidt at den søde Vin,
Som fryder os i det Hele!

Da hørdes paa Sion der Sus og Brus,
Det bølgede som et Lagen,
Med Kraft fra det Høie det lave Huus
Opfyldtes paa Pindsedagen!

Da saaes der Tunger som Ild og Glød,
Guds Venner de fløi i Munden,
Paa alle Folks Tunger Guds Ord gienlød,
Mangfoldig, men eens i Grunden.

Saa tændtes paa Jorden det Lys fra Gud,
Der haver som Solen straalet,
Hvor levende Røster Guds Julebud
Forkyndte paa Modersmaalet.

Og har vi til nu paa det store Ord
Som Børnene smaa kun stammet,
Af Himmels Ild, som kom til Jord,
Vi har dog en Gnist annammet.

Den Gnist, den ulmer hos os endnu,
Opblusser og i Guds Time,
Saa gladelig rinder det os ihu,
At Himmerigs Klokker kime!

No. 93 .

Mel. Kommer, Sjæle dyrekjøbte, af J. P. E. Hartmann ; eller egen Melodi af C. Balle .

Var I ikke Galilæer!
Kaldte Eder Farisæer
Ei med Haan ulærde Mænd,
I som bragte først paa Tale
265 Ham, som laae i Dødens Dvale,
Men stod herlig op igien!

Jødelands Apostel-Skare!
Hvad i Verden kan forklare
Kraften i dit gamle Ord,
Som endnu gjør Underværker,
Har til stolte Mindesmærker
Kirker alle trindt paa Jord!

Ja, hvor kan, skiøndt Sproget døde,
Eders Ord paa Tunger gløde,
Trodse Vidd og Blok og Baal!
Hvor kan eders Aand i Norden,
I hver Stad og Vraa paa Jorden,
Tale Folkets Modersmaal!

Paaskemorgen, Pindsedagen,
Ikkun de forklare Sagen,
Gav jer alle Tungers Aand:
Aanden, som kan Alt udvirke,
Som i Jesu Christi Kirke
Løser alle Tungebaand!

Ikke jer det er, som tale,
Siger han, som kan befale,
Men det er min Faders Aand!
Derfor, skiøndt I tidlig døde,
Eders Taler evig gløde,
Smelter alle Sjælens Baand!

Sandelig, det var Guds Finger,
Som gav Bruden Ørnevinger,
Midt i Ørken Huus og Gaard,
Som gav Korsets Ord fra Østen
266 Sangerstemmen, Kæmperøsten
Giennem atten Hundredaar.

Derfor gløde vore Tunger,
Derfor sødt det i os sjunger,
Naar vi prise *Jesu* Navn,
Og vor Sjæl i Kirke-Ordet,
Smeltende ved Naade-Bordet,
Synker sødt i *Jesu* Favn!

Modersmaalet dybt sig bøier,
Let og liflig det sig føier
Efter Herrens Tankegang;
Yndigt selv, men blødt derefter,
Laaner Aand og Ild og Kræfter
Det af Sions Heltesang!

No. 94. ***Ebræer-Menigheden.***

Kan synges som: Sin Vogn gjør Han af Skyer blaa.

Hvor Abraham i Hyrdehjem
Fik Pant paa Himmel-Sæden,
Hvor Frelseren i Bethlehem
Blev født med Himnaelglæden,
Der bygdes op det Herrens Huus,
Der altid reises af sit Gruus,
Som han stod op af Døde!

Det Huus, hvori Guds Aand vil boe,
Staaer fast paa Fødder rene,
Ret Hjertens-Kiærlighed og Tro
Er Murens Kalk og Stene,
Og Grundvolden, det er *Guds Ord* ,
Ad Aare kraftigt som ifjor,
Med Liv og Lys og Styrke.

267

I dette Huus er *Jesu* Navn
Det eneste, som giælder,
Det raader Bod paa alle Savn,
Det reiser og det fælder,
Det os forbinder med Guds Søn,
Det aabner Himlen for vor Bøn,
Og Hjertet for Guds Aande!

Apostlerne dog gav vor Drot
Til Husets Bygning Evne,
Og deres Navn er evig godt,
Som Herren selv vil nævne,
Som Høvdinger i Livets Land

Sanct Peder, Povel og Johan
Skal evig ihukømmes.

En Troens Helt Sanct Peder blev,
En Klippemand at nævne,
Det Haab , Sanct Povel bedst beskrev,
Det sætter Herren Stævne,
Og Sanct Johannes' Kiærlighed
Drog ham fra Himlen til sig ned
Med Salighedens Bæger!

Guds-Huset i Kong Davids By,
Med Troen paa det Jævne,
Det stak med Haabets Spir i Sky,
Var himmelhøit at nævne,
Og der, ved Herrens Naade-Bord,
Med Kiærlighedens Aand og Ord
Var Himlens Lyst og Glæde.

Ja, der hver Herrens Helligdag
Var Himlens Fryd og Gammen,
Naar Tungemaal og Hjertelag
I Aanden smelted sammen,
268 Saa alt blev enigt, som tilforn,
Før Steen man strøg til Babels Taarn,
Før Slangen kom i Barmen!

Dog kort var Paradisets Fryd
I Aanden, som i Haven,
Med Kiærlighed, som Aandens Dyd,
Den sank i Hjerte-Graven,
Og fra sit Sted i Davids By
Op til Jerusalem det ny
Blev flyttet Lysestagen.

Saa høsted Gud i Jødeland
Sin Agers Førstegrøde,
Derpaa blev Vangen lyst i Band
Og Himmelhaabet døde,
Og Skriften blev dets Bautasteen,
Et Pennestrøg for Palmegreen
Betegner Seiers-Glæden!

Ei meer fra gyldne Offerskaal
Som Virak Bønnen luer,
Ei meer paa Davids Tungemaal
I Sky slaaer Psalmen Buer,
Thi stumt er som den stille Bog
Til Christi Priis Profetens Sprog,
Apostel-Hjertets Tunge!

Dog Levningen skal samles ind
Saavel som Førstegrøden,
Naar af den kolde Nordenvind
Oppustes Himmelgløden,
Og atter da med gienfødt Klang
Skal tone Engles Takke-Sang
Paa Christus-Modersmaalet.

Petrus, Paulus og Johannes.

Kan synges som: Søndag Morgen fra de Døde.

Nøgen, under Torne-Krone,
Christnes Drot opgav sin Aand,
Korset var Hans Konge-Throne,
Naglen Spiret i Hans Haand;
Kun en Røver hørtes sige:
Kom ihu mig i Dit Rige!

Som et Lig han blev nedtagen,
Dødere ei Nogen var,
Salvet, svøbt i Jordelagen,
Af et frygtsomt Vennepar;
Ved hans Grav stod Romer-Vagten,
Mod hans Rige Verdensmagten!

Attehundred Aar tillige
Fra den Time vi har talt,
Mangt et mægtigt Kongerige
Reiste sig paa Jord og faldt,
End sig dog alt Stort heneden
Dreier kun om *Christenheden!*

Hvem har dette Rige stiftet
I den døde Konges Navn?
Hvem har Lyd paa Jorden skiftet,
Gjort af *Christnes* Fødestavn
Helligt Land paa *Hedning* -Tunge,
Rosenlund, hvor Engle sjunge!

Hvem har gjort af *Christus-Graven*
Tvistens Æble nyt paa Jord,
For Kalifen og for Paven,
270 For Havdronningen i Nord,
Lamper tændt, som slukke Sorgen
I den Grav hver *Paaske-Morgen!*

Hvem har gjort af *Julebudet*
Fra »et Barn i *Bethlehem* «
Evangeliet , forgudet
Allermest i Kæmpers Hjem!
Hvem har Legemer og Sjæle
Lært i *Jesu* Navn at knæle!

Petrus, Paulus og Johannes ,
De var *Christi* Mærkesmænd,
Og Hans Rige see vi dannes,
Hvor i Verden de kom hen,
Raabte høit: Han er *opstanden!*
Knæler, priser *Guddoms-Manden!*

Saa de reiste Korsets Mærke,
Priste Dødens Overmand;
Deres Ord de vingestærke
Overfløi den vilde Strand,
Vakde, hvor med Tro de løde,
Lyst i Nød og Liv af Døde.

Petrus, Paulus og Johannes
Røbed hvad nu alle veed,

At i Eet kan Tre uddannes:
Tro og *Haab* og *Kiærlighed* ,
Fra hinanden let at kiende,
Gjør dog Eet til Verdens Ende!

Samme Drot og samme Rige,
Samme Aand og Livets Ord,
Gjør i Grunden alle lige,
Lyser over samme Spor;
271 Thi den samme *Daab* gienføder
Alle *Hedninger* som Jøder!

Jøde først, var *Peders* Tanke,
Hedning fri, var *Pauli* Straf,
Begge dog de vilde sanke
Rigets Børn , hvor de dem traf;
Hos *Johannes* Frelser-Navnet
Under Eet dem har omfavnet.

Samme Trøst de gav i Nøden,
Over Trængsel, Skam og Spot,
Alle Tre de gik i Døden
Gladelig for Livets Drot;
Med *Johannes* Kiærligheden
Giennemgik den alt heneden.

Talrig blev den Helte-Skare
Under Korsets Banner hvidt,
Som, trods alskens Nød og Fare,
Tog for *Christus* Kæmpeskridt,
Dog, som Han, der os gienløste,
Eget Blod de kun udøste!

Derfor saae man klart ved Solen,
Om end Mund og Hjerte frøs,
Korsets Drot paa Konge-Stolen
Med en *Livs-Kraft* mageløs,
Helten, som med hvide Kinder
Dødens Bleghed overvinder!

Hvem har *Livs-Kraft* slig i Eie!
Hvem kan sprænge Dødens Baand!
Hvem Naturens Løb omdreie,
Uden *Kiærlighedens* Aand!
272 Hvad er *Sandhed* , om ei *Ordet* ,
Som forgiæves kun blev jordet!

Hvem kan Riget overvinde,
Som kan Døden overstaae!
Hvem kan meer end Døden binde,
Mere end ihjel os slaae!
Underligt, at kun de Færre
Helst vil døe for *Livets* Herre!

**No. 96 .
Stefan.*)**

Mel. Tag det sorte Kors fra Graven.

Søde *Jesus* , Julens Fyrste,
Spiret op af Jesse Rod,
Vil man dog saa hastig tørste
Efter Dit og Dines Blod;
Vi igaar, blandt Englelyd,
Sang Din Fødsel ind med Fryd,
Skal vi hyle nu og græde
Og idag en Ligsang kvæde?

Efter Du stod op af Døde,
Stefan første Martyr blev,
Han frivillig vilde bløde,
Med sit Blod sin Tro beskrev!
Han var frisk og uforfærd
Til at føre Aandens Sværd,
Stand holdt af de Lærde Ingen,
Som med det han gik paa Klingen!

Falske Tungers Slange-Braadde
Hemmelig paa hannem stak,

*
- 273

Og med Løgn ham undertraadde,
Det blev al hans Giernings Tak;
De beløi ham meer og meer,
Som saa tit i Verden skeer,
Herrens Lov og Kirkens Ære
Skalke-Skjul maa ofte være!

Om end Engle-Lys og Ære
Skinner af hans Øie-Steen,
Ville de dog Tænder skiære,
Til at knuse ham hans Been!
Han har Gud i Syn og Sind,
Dybt han seer i Himlen ind,
Raaber, mens de Øren stoppe:
Jesus staaer i Glands deroppe!

Dermed dømt han er tildøde,
Herrens Glands er dem en Gru,
Udaf Staden de ham støde,
Op til *Jesus* staaer hans Hu;
Paa hans Hoved regner Steen,
Gjør dog Hjertet ingen Meen,
Frit det sig til *Jesus* vender:
Tag min Sjæl i Dine Hænder!

Der han vil til Døden blegne,
Og har Munden fuld af Blod,
Beder han, Gud ei tilregne
Dennem deres Synde-Flod;
Dermed han i Jesu Tro
Sødt hensov i Fred og Ro;
Jesus os den Naade sende,
Saa vort Løb med Lyst at ende!

274

Kammersvenden fra Morland .

Egen Melodi af *J. P. E.Hartmann .*

Der sad en Svend i Blaamænds Land,
Saa tankefuld,
Der blinker i det vaade Sand
Det klare Guld;
O! mon den Svend da sukker saa,
Fordi han ei det Guld kan faae
At eie og at raade?

O nei, o nei, til røden Guld
Hans Hu ei staaer,
Af det er mangen Kiste fuld
I Kongens Gaard,
I Kamret tæt og tykt de staae,
Og Svenden, som mon sukke saa,
Har Nøglen selv i Gjemme.

Hvad mon saa dybt den Kammersvend
Da tænker paa?
Hvorfor mon Øiet stirrer hen
Mod Norden saa?
Hvad har han Lyst at drage til
Udi den Ørk saa vid og vild,
Alt paa de øde Veie?

Hvad staaer der i den gamle Bog
For sære Ord?
De mæle om en Dronnings Tog
Saa høit i Nord,
De tale om saa viis en Drot,
De tale om saa stolt et Slot,
Et Tempel uden Mage.

275

Den Kirke bygde Salomon
Saa høi og prud,
Af Cedertræ fra Libanon,
Alt for sin Gud,
Og gyldne Blomster lued der
I Lampens gyldne Aftenskiær
Hos gyldne Cherubimer.

Det læsde Alt den Kammersvend,
Gav Agt derpaa,
Og dybt han sukkede igien:
Ak, er det saa,
O, er der slig en Guders Gud,
Da gik fra Ham vor Aande ud,
Og Han gik os af Minde.

Men ved det Tempel, i den Stad,
Der mindes Han,
Jeg aldrig bli'r i Sindet glad
I dette Land,
Jeg vil, jeg skal, jeg maa derhen,
Jeg lære maa min Gud igien
At kiende og tilbede.

For Dronningen nu stædes ind
Den giæve Mand,
Og dybt bevæges hun i Sind,
Saa taler han.
Det svarer hun: far vel! far hen,
Tilbeed den Gud, men kom igien,
Hans Skik mig at forkynde!

Hvad skrider hist ad Veien hen
Saa sagtelig?
See, est du der, du Kammersvend!
Ja, det er dig,
276 Du kører jo slet ikke fast,
Hvordan? har det nu ingen Hast,
Og længes du ei længer?

Dit Ansigt fra Jerusalem
I Syd er vendt,
Saa er da du paa Farten hjem,
Og Reisen endt!
Blevst du nu rolig, blevst du glad?
Og lærde du i Davids Stad
Den Guders Gud at kiende?

Er det endnu den samme Bog,
Du læser paa?
Nei, det er ikke Morlands Sprog,
Kan jeg forstaae.
Du læser høit med Andagt stor,
Men det er ogsaa høie Ord,
Det er profetisk Tale.

»Vor store Sot og Syndebyld,
»Vor Kval han bar,
»Han knusedes for vores Skyld
»I Pine svar,
»Og ved hans Angest Fred vi fandt,
»Og Lægedom for os udrandt
»Alt af hans dybe Vunder.

»Til Slagterbænk de førde ham
»Som spage Faar,
»Han stille var, som taus-e Lam,
»Naar Saxen gaaer,
»Hans Slægt er sær at tale om,
»Og bort fra Angest og fra Dom,
»Fra Verden han optoges«.

277

Hvem ganger hist den Vogn saa nær?
Nu taler han:
Forstaaer du, hvad du læser der
Du sorte Mand? -
Nei, det gaaer over min Forstand
Men om du vil og om du kan,
Udlæg mig da den Tale!

Du seer mig ud saa from og klog,
Som du var den,
Der skrevet har den gamle Bog,
Sid op, min Ven!
Hvem mon Profeten tænkte paa?
Mon om sig selv han taler saa,
Hvad heller om en Anden?

O, hvilken viis og hellig Mand!

O, hør engang!
Hvor liflig han udlægge kan
Hvert Sprog, hver Sang,
Om Lovens Sværd og Dodens Braad,
Om Faderens forborgne Raad,
Om Herren til hans Ære!

O, Blaamand! hvilket herligt Skin
Dit Øie har!
Ei rødme kan din sorte Kind,
Men glindser klar;
Paa favre Ting vist Syn du fik,
For Aandens Øie vist opgik
En Soel i Østerlide.

Hvad mangan Konning og Profet
Med stor Attraa
Har stundet efter, men ei seet,
Du nu vist saae,
278 Men hvad i Ørken vild og tom
Endnu dit Øie leder om,
Hvo kan vel det udgrunde?

Alt som en tørstig Vandringsmand
Et Kildevæld
Udspeide vil i gule Sand,
I Dal, paa Fjeld,
Saa speider længselsfuld og du,
Ak, slukdes ei din Tørst endnu
Af Livets søde Vande?

Hist springer ud saa klart et Væld
Af hviden Sand,
Den Blaamand raaber: Held, o Held!
See, hist er Vand;
Stat stille, Hjul! og du Guds Mand!
Mon Noget mig forbyde kan
At døbes i den Kilde?

O, mærk end paa den Vises Ord!
Han svarer brat:
Hvis du af ganske Hjerter troer,
Det er tilladt! -
O! ja, jeg troer at Jesus Christ
Er Guds, vor Faders Søn forvist,
Og kom i Tidens Fylde.

O see, der staae de, Haand i Haand,
De fromme To,
Paa Fader, Søn og Hellig Aand
Har Begge Tro,
Den Blaamand druknes nu i Daab,
Og, igienfødt til saligt Haab,
En Christen han opstiger.

279

Hvi stirrer end du Kammersvend
Paa Ørkens Sand?
Hvad leder du nu om igjen?
Om den Guds Mand,
Dog nei, det var en Engel vist,
Og jeg engang skal see ham hist
For Tronen i det Høie.

Nu ruller fort det runde Hjul
Paa øde Vei,

Og Morlands Søn paa Sanden guul
Nu stirrer ei,
Han stirrer til den Himmel blaa,
Og længes efter Syn at faae
Paa Gud og paa sin Engel.

Far vel! far vel, du Kammersvend,
I Jesu Navn!
Din Engel møder du igien
I Himlens Havn,
Den Aand, som drog ham til dig hen,
Og bort saa tog ham brat igien,
Skal eder vist forsamle.

Han vil, o ja, Han har jo alt
Jer samlet hist,
Vi sytten hundred Aar har talt
Paa Jorden vist,
Mens du ved klaren Himmelsoel
Din Engel saae paa Gyldenstoel
Blandt Frelserens Apostler.

280

No. 98. Cornelius.

Mel. I Vittenberg i Sachsenland, af L. M. Lindeman .

Du sande Gud! hør Du min Bøn,
Saa vist jeg faaer at vide,
Om det var Din eenbaarne Søn,
Som taalde Korsets Kvide!
Hvad skal jeg troe? mon det er sandt,
At *Jesus* Døden overvandt,
At i hans Navn Din Aand udgaaer,
Hvis Tid er Evighedens Aar?
Det er saa tungt at tvivle!

Saa bad iløn en Hedning from,
Og stirred mod det Høie,
Med Svar i Hast Guds Engel kom,
Stod klarlig ham for Øie:
Cornelius! din Bøn er hørt,
Din Armod har den Rige rørt,
Stormægtig Han, som Du saa smaat,
Gjør efter Evne altid godt.
Det er saa tungt at tvivle!

Send Bud til Simon Garvers Huus,
I Jaffa By ved Stranden!
Der findes, langt fra Sus og Dus,
Apostelen, Guds-Manden,
Og Simon Peder er hans Navn,
Han viser Vei til Fredens Havn,
Han tale skal til dig et Ord,
Som skiænker Himmerig paa Jord.

Det er saa tungt at tvivle!

Som sagt, saa gjort; en Pindsedag
Med Tungerne, som gløde,
Oprandt nu under Hedningtag,
281 Som Himlens Morgenrøde;
Cornelius og alle hans
Fik Syn paa den Eenbaarnes Glands,
Hvis Ord til os, som Almagts Bliv,
Fra Slægt til Slægt er Aand og Liv.
Vi af Guds Ord skal leve!

Thi brat i *Jesu Christi* Navn
Indtraadte Simon Peder,
Han førte med sig Fredens Havn
I Ordet: Fred med eder!
Han bøied Knæ for Korsets Drot,
Som drev med Død og Djævel Spot,
Han sagde: troer og gjør som jeg!
Da bli'r I Lys paa Livets Vei -
Vi af Guds Ord skal leve!

Som Børn de brat med Troens Haand
Tog Ordet af Guds-Munden,
Da faldt paa dem den Hellig-Aand,
Som Sang paa Fugl i Lunden,
Saa alle nu med Tunger ny
De løfted *Jesu* Navn i Sky,
Og priste høit den sande Gud
For Himmeriges Julebud.
Vi af Guds Ord skal leve!

O Gud! Du er endnu saa rig,
Som i de første Dage,
Og altid Du Dig selv er lig
I Mildhed uden Mage;
O viis, Du end er lige nær
Hos dem, som ret har Sandhed kiær!
Lad under deres lave Tag
Oprinde brat en *Pindsedag!*
Det er saa tungt at tvivle!

282

No. 99.

Reent og Ureent.

Kan synges som: Med sin Alabaster-Krukke.

Underveis var til *St. Peder*
Fra en Hedning Ord og Bud:
Kom og lær mig, som jeg beder,
Ret at tækkes Himlens Gud!
Engle-Røst fra Klarlieds-Skyen
Viste mig til Jøde-Byen,
Og til dig om »Livets Ord«.

Peder tænkte, kun til *Jøder*
Sendtes Daab og Christendom,
Maatte staaet som paa *Gløder*,
Naar en Hedning bad derom,
Havde Gud ei Sagen klaret,
Naadens Rigdom aabenbaret,
Skillerummet revet ned.

Syn for Sagn i vaagne *Drømme*
Peder fik fra Naadens Gud,
Som kun nødig vil fordømme,
Heller slette Synder ud,
Gierne alle Smerter dulme,
Alle Gnisterne, som ulme,
Puste op til *Glædes-Ild*.

Peder saae fra Skyen dale
Ned en *Kæmpe-Dug* snehvid,
Hvori med og uden Hale
Vrimled Fugle, *Kryb* og *Kid*,
Reent og *Ureent*, sammenblandet,
Mens det lød, fra Ord til andet:
Reis dig, Peder! slagt og æd!

283

Peder, øm for Lovens *Ære*
Og sin *Læbes Hellighed*,
Svared: langt fra mig det være
Svinekiød at synke ned;
Røsten dog, hans *Dyd* uændset,
Svared kort: hvad Gud har rensset
Kom ei du og kald *ureent*!

Trende *Gange Dugen* daled,
Droges atter op i *Sky*,
Trende *Gange Røsten* taled
Just de samme *Ord* paany;
Peder faldt i *Tanker* dybe,
Røsten, som ei kunde lyve,
Tungt det faldt dog ham at troe.

Aanden af hans dybe *Tanker*
Vakde ham med *Spaadoms-Ord*:
Bud her kommer, hør, det banker,
Efter dig de gaae paa *Spor*,
Tre dig kalde, veed at nævne,
Selv jeg her dem satte *Stævne*,
Følg dem uden *Knur* og *Tvivl*!

Lovens *Aag* blev *sønderknuset*
Af Guds *Aand* med *Naadens Ord*,
Daaben kom til *Hedning-Huset*,
Dækket der blev *Herrens Bord*,
I Guds-*Ordets Vandbad* rensset,
Reent er, *Mose-Lov* uændset,
Alt hvad Gud med *Ord* har skabt.

Vov da, *Hjerte*, vov det, *Tunge*,
Hedningbaarne, som vi veed,
Høit dit *Gudskelov* at sjunge
For Guds store *Miskundhed*!
284 *Kalder* under *Nørrelide*
Kun Guds *Engle Alfer* hvide,
Paradiset Gladhjems Vang!

Eders gyldne *Barnedrømme*

Lad ei kaldes Løgn og Tant!
Alle Rørelserne ømme
Ved hvad Hjertet kalder sandt,
Hjerte-Sorger, Hjertens-Glæder,
Renere end Munke-Sæder
Tvætter Gud i Naadens Bad.

Lægges Hjertet, lægges Livet,
Folkets Aand og Tungens Maal,
Som af Gud de os er givet,
I den gyldne Offerskaal,
Trods al deres Lak og Lyde,
Ei sit Værk vil Gud forskyde,
Han gjør Alting godt igjen!

Naar med Tro vi os tilegner
Ordet , som *til os* det lød,
Synd ei Herren os tilregner,
Men sin Dyd og Helte-Død,
Os paa Hjerte Aanden falder
Som i Naadens gyldne Alder:
Nytaars-Dagens Morgengry!

No. 100. **Antiochia.**

Egen Melodi af C. Barnekow .

Der ligger en Stad i det Tyrkiske Land,
Som Christne bør ei at forglemme,
Derfra gik vor Tro over bølgende Strand,
Og der har vort Christen-Navn hjemme;
285 Den Stad ligger deilig og svinger sig op
Ad Bjerget, fra Floden til Borgen paa Top,
Afbilder hvad Christne skal gjøre.

Ja, saa er den bygget, den hellige Stad,
Som Gud kalder Byen paa Bjerget,
Som Floden gjør frugtbar og vandrig og glad,
Som Aanden med Almagt har værget!
Som Taarnet paa Tirad ligger Huset paa Hald,
Der synes at helde og true med Fald,
Men trodser dog Helvedes Porte.

Den hellige Stad med sin Løve i Skjold,
Og Vægtene, som ikke slumme,
Ei vindes med List og ei tages med Vold
Af Fienderne mange og grumme,
Den tæller nu godt atten hundrede Aar
Og lovsynger Ham, der i Dag som i Gaar
Kan Døden og Djævelen tvinge!

Vor Hjelm er vort Haab, og vort Skjold er vor Tro,
Guds Ord baade Sværdet og Luren,
Vor Bøn i den Eenbaarnes Navn er vor Bro,
Taalmodighed kalde vi Muren,
Vor Daab er vor Flod, ja vor Nil-Strøm saa fiin,

Paa Bordet vi fattes ei Brød eller Viin,
Saa trodse vi Hungerens Plage!

Lad Vittighed spille og glimre paa Skjold!
Vort Skjold slukker gloende Pile.
Lad Grumheden rase mod Lavgiærde-Vold!
Som Engle dens Murtinder smile.
Lad Hjelman nedsænkes til Stor-Havets Bundt
Ja, lad den nedmanes til Helvedes Grund!
Den himler dog ikke desmindre.

286

O, hvem kan vel døve det lynende Sværd!
Det klinger, saa Skyerne brage.
Og hvem kan vel slaae den usynlige Hær,
Der kæmper for os alle Dage!
Ja, hvem er hans Lige i Størke og Mod,
Som throner i Himlen, til under hans Fod
Af Fienderne lægges den Sidste!

Besmitte kan Tyrker den deilige Stad,
Hvor Christendom havde sin Vugge,
Men aldrig for Grumhed, for Haan eller Had,
Dog »Byen paa Bjerget« skal bukke,
Vor *Tro* og vort *Haab*, med Guds levende Ord,
Trods Helvedes Porte skal throne paa Jord,
Til Himmerigs Porte oplades!

No. 101. St. Peders Fængsling.

Egen Melodi af *L. M. Lindeman*.

Sankt Peder, han ligger i Bolt og Jern,
Det er stor Ynk og Kvide,
Imorgen Herodes ham fører ud
For *Jesu* Navn at lide!

Den Tidende løber fra Hus til Hus,
Hvor Christne Folk er inde,
Da samles de alle i *Jesu* Navn
Til Bøn med Sorg i Sinde.

I Fængselet rolig Sankt Peder sov,
Guds Fred var i hans Hjerte,
Han vaagnede op ved et Venneklap
Og saae en maanlys Kierte.

287

Det var en Guds Engel, ham vakde saa,
Og tændte Lys derinde,
Og neppe han sagde: stat op i Hast!
Før Lænken brast som Tvinde.

Guds Engel, han sagde: bind Saaler paa,

Bælt op om dine Lænder,
Kast om dig din Kappe og følg mig brat,
Og gak hvor Gud dig sender!
Sankt Peder, han laae mellem Stridsmænd to.
De sov som Kampestene,
Men Porte og Døre sprang alle op,
Saa let som Løv paa Grene.

Saa op og saa i gik den Fæstnings-Port
Med Skaadder og med Stænger,
Guds Engel, han havde nu gjort sin Flid,
Blev ei tilsyne længer.

Sankt Peder han tænkte, det var et Syn,
Endskiøndt han gik paa Gaden.
Omsider af Drømmen han kom dog ud,
Og saae, han stod i Staden.

Saa gik han til Brødrenes Bedehus,
Om de var der at finde,
Han bankede paa, i den stille Nat
Det hørtes brat derinde.

Den Pigelil Rose , hun spurgde bly:
Hvem banker paa saa silde?
Sankt Peder, han svared: luk du kun op,
For jeg vil ingen ilde!

Hun lukked ei op, thi hun blev saa glad,
Det hende gik ad Glemme,
288 Tilbage hun hastede med den Besked:
Det er Sankt Peders Stemme!

Det tykdes dem alle for underfuldt,
Saa tvivle Troens Helte,
De giættede paa, med Sankt Peders Røst
Hans Død en Engel meldte.

Sankt Peder, han naaed dog ind tilsidst,
Da blev de alle glade,
Og takkede Herren, som tændte Lys
Langt bedre end de bade!

Sankt Peder gik manganen et møddigt Fjed,
Med Fredens Ord paa Tunge,
Og saa med Guds Engle til Paradis,
I Mag Guds Priis at sjunge!

Det himmelske Lys i den mørke Vraa,
Guds Engels Røst den blide,
Omskinne, husvale hver christen Sjæl
I Fængsels Baand og Kvide!

No. 102.

Johannes' Aabenbaring.

Han havde store Syner,
Ei som de vel kan times end,
Naar det i Sjælen lyner,
Men som naar, Herrens Hjerte næst,
I Himmerig man er til Giæst,
Har dog i Støvet hjemme.

Johannes var en gammel Mand,
Sin Herre tro til Døden,
289 Forviist af en Latinsk Tyran,
Men ei forladt i Nøden,
Det nu som fordum var hans Lyst
At hvile ved Vorherres Bryst,
Det var hans Lodd i Aanden.

Det var en Søndag, som han sad
Paa Holmen gold og øde,
Og sagtens høit til Herren bad
For Levende og Døde,
Da rykde, som Vorherres Ven,
Til Paradis ham Aanden hen,
At see Guds Underværker.

Der saae han, som han har fortalt,
Det Syn, nu Verden vrager,
Grandgivelig og fremfor Alt
Syv gyldne Lyse-Stager,
Og mellem dem med Isse hvid,
I Præste-Kjortel vingesid,
Den Herre, godt han kiendte.

Hans Haar var som nyfalden Sne,
Paa Bjerge-Top man skuer,
Hans Øine var for Støv at see
Som klare Offer-Luer,
Hans Liv-Gjord var som Guldet rød,
Hans Fødder var som Malm i Glød,
Hans Røst som Havets Brusen!

Hans Aasyn var som Solens Glands,
Naar høit den staaer paa Bue,
Et Sværd udgik af Munden hans,
Forfærdeligt at skue,
Tveegget var det Sværd og hvast,
290 Og i sin Høire-Haand saa fast
Syv Stjerner holdt den Store!

Johannes daaned som en Død,
Enddog han var i Aanden,
Til over ham en Stemme lød,
Med Tryk af Høirehaanden:
Frygt ei, thi jeg er Først og Sidst,
Og lever, trods min Død, forvist
Evindeligt, ja, Amen!

Jeg Nøglen har til Grav og Hel,
Skriv op hvad du mon skue,
Uvordne Gierninger saavel
Som hvad alt sees paa Tue,
Om Lyse-Stagerne af Guld
Og om Syv-Stjernen underfuld,
Jeg holder i min Høire.

De Lyse-Stager syv, du saae,
Det er syv Menigheder,
Og Stjernerne, jeg holder paa,
Til hver af dem en Leder,

Stat op i Hast, tag Pennen fat
Og skriv saa til hver Engel brat
Et Brev, som jeg tilsiger!

Johannes skrev da Breve syv,
Saa tunge og saa lette,
I Fred for hver en Tanke-Tyv,
For Christne paa at giætte,
Til Enden kroner Herrens Værk,
Og viser, Han er ene stærk,
Som fælder Falske-Blakken.

291

Paa *Anti-Christ* og *Babels* Fald
De Fleste vilde grunde,
Og Tusind-Aarets Gylden-Tal
Udregne, om de kunde.
Paa Brevene kun giætted Faa,
Skiøndt Kirke-Folk dog vide maae
Hvor Alter-Lyset brændte.

Jeg mener, det er ligefrem,
Den *første* Lyse-Stage
Var Kirken i *Jerusalem* ,
Der sank i Gruus saa fage,
Men skal engang ved Livets Flod
Dog vist for Bane fange Bod
Som Templet i Guds Have!

Den Anden let som Himlens Vogn
Mig tykkes er at kiende,
Thi end det *Græske* Kirke-Sogn
Er til, trods sin Elende,
Bar længe *falske* Jøders Aag,
Men taalde Ondt og troed dog,
Skal ei sin *Krone* miste!

Den *Tredje* er og klarlig *Rom* ,
Thi det kan aldrig glippe,
At *Satans Stol* med Pavedom
Stod der paa Kirke-Klippe,
Der dages mellem Helgen-Been
Vel ogsaa snart den *hvide Steen* ,
Naar Afguds-Altret styrter.

Den *Fjerde* staaer med Spørgsmaals-Tegn,
Saa derpaa maa man giætte,
Det *høie* Spir i *Bølge-Hegn*
Er sikkert dog det rette,
292 I Folke-Livets høie Sø
Stod klarlig over *Anguls Ø*
Ny-Kirkens *Morgen-Stjerne!*

Den *Femte* har til Kiendings-Navn
Den *Levende i Graven* ,
Og det er *Luthers* Føde-Stavn
Med Lys i Dødning-Haven,
Det Hørte der blev hartad *glemt* ,
Men huskes dog igjen bestemt,
Naar Kirke-Aanden vaagner!

Kun Seer-Pen kan skrive ret
Om de uvordne Dage,
Men sikkert seer dog *vores* Æt
Den *sjette* Lyse-Stage,
Ja, seer den *aabne Kirke-Dør*

Og *Kongens Nøgel* , aldrig før
Til Labyrinthen fundet.

Den *Syvende* sig dølger end,
Er klarlig dog den *Sidste* ,
Da banker paa hos *lunkne* Ven
Han, som ei Sit vil miste,
Da holdes Nadver under Sky
En Time kun før Morgengry
I Guds vor Faders Rige!

No. 103. Kong Agger i Edessa*).

Mel. Vor Alderdoms Trøst og Støttstav, af C. Barnekow .

Der sad en Drot ved *Eufrats* Rand
I *Jesu Christi* Dage,

* 293

Han eied kun et lille Land
Og bar paa Sygdoms-Plage,
Men Konge-Hjertet iegodt
Sad høiere hos ingen Drot,
Undtagen hos *Vorherre!*

Kong *Agger* i Edessa-By,
Som var hans Konge-Sæde,
Han hørde den Eenbaarnes Ry,
Og det med Hjertens-Glæde,
Hans Roes, som vidste gyldne Raad
For hver en Sot, for Suk og Graad,
Det gjorde godt altsammen.

Til *Jødeland* da skikked ud,
Med Brev og Seigl tillige,
Kong *Agger* sine visse Bud,
Stor-Mesteren at sige:
Kong *Agger* troer, du er Guds *Søn* ,
Han skikker Bud og beder Bøn,
Som det sig bør, derefter.

Han ydmyg bad Vorherre om,
Han vilde sig umage
Af Kiærlighed med Lægedom
For Kongens Sygdoms-Plage,
Og siden, om han syndes saa,
Sin Bopæl i hans Stad opslaae
Som Kongens Ven med Ære.

Vorherre hørde mildt derpaa
Og skikked Bud tilbage:
Troer du paa mig, du aldrig saae,
Hilsæl dig alle Dage!
Og sandt er det, jeg kom til Jord,
At troes bedst paa mine Ord

Af dem, der seer mig ikke!

294

Det er min Lyst, det er mit Kald.
Hvortil jeg mig lod sende,
Min her begyndte Gierning al
At fremme og fuldende;
Men naar jeg tager hjem igien,
Jeg sender dig en fuldtro Ven
Med Lægedom til Livet!

Og da Vorherre, paa sit Ord
Opstanden fra de Døde,
Forherliget til Himmels foer,
Med Jordens Førstegrøde,
Thaddæus vandred paa sin Fod
Til Byen ved den store Flod,
Paa *Jesu Christi* Vegne.

Han hilste Kongen fra sin Drot,
Borttog hans Sygdoms-Plage,
Og talde » *Livets Ord* « saa godt
De lange Sommerdage,
At ved Vorherres » *Tro og Daab* «
De fik Guds Fred og Livets Haab,
Som dertil laande Øre.

Ja, just det samme » *Troens Ord* «,
Som alle vi bekiende
Ved Aandens Bad, i Syd og Nord,
Og saa til Verdens Ende,
Fra *Jordan* til *Edessa* lød,
Om Herrens Guddom, Kors og Død,
Opstandelsen og Dommen!

Det er en yndig lille Fugl
Fra *Troens* Barne-Dage,
Ved *Eufkrat* klækket ud i Skjul,
295 Og skrinlagt i en Sage*);
Men lev nu paa vor Tunge op,
Du lille Fugl! Til Bjergets Top
Flyv frit i *Jesus-Navnet*!

No. 104. Polykarp.

Kan synges som: Alt paa den vilde Hede.

Der var en gammel Hyrde
For Herrens Folke-Hjord,
Han bar med Graahaars-Krone
Halvfemsindstyre Aar.

Hans Tro var som en Klippe,
Hans Haab som Lærken graa,
Hans Kiærlighed som Haver,

Med klare Vande blaa.

Hans Tale var som Floden,
Der vander Hede gold,
Saa Grøde den kan give
Med Frugter mangefold.
Hans Navn er og derefter,
Det staaer i Livets Bog,
Hans Navn er »den Frugtbare«
Paa alle Jordens Sprog.

Den Gamle gik i Ilden
For *Jesu* Navn og Tro,
Som Engle gaae til Hvile
Med Himlens Fred og Ro.

*
- 296

Han var slet ikke bundet
Om Haand og ei om Fod,
Men frit, som han bekiendte,
Han mellem Luer stod.

Han folded sine Hænder
Og takkede sin Gud,
Som Kalken med hans Frelser
Ham gav at tømme ud.

Ham gav de røde Luer
En ægte Straale-Krands,
Kun Stefans Martyr-Krone
Kan overstraale hans.

Han var den sidste Hyrde
Af apostolisk Art,
Den sørgelige Ære
Gid han maa tabe snart!

Det er de gode Hyrder
Paa denne Verdens Ø,
Som leve kun i Herren,
Og vil for Hjorden døe.

No. 105. Konstantin den Store.

Mel. Herrens Huus var lagt i Støvet.

Purpur-Kaaben, tit opfarvet
I sin Bærers Hjerter-Blod,
Immer ranet, sjelden arvet,
Nemt itu sig rive lod,
Den paany at sammenstykke
Dertil hørde Magt og Lykke!

297

Kiæden mellem Jord og Himmel

Knyttet er med lønlig Kunst,
Hos en broget Gude-Vrimmel
Søgte Mange den omsonst,
Og dog kun med Himlens Naade
Mand kan over Muldet raade.

Hvem der smile kan ad Døden,
Ham har Himlen smilet til,
Og som Soel i Aften-Røden
Daled min Fader mild,
Rakde mig, med Favnen aaben,
Rørt sin Flig af Purpur-Kaaben.

Derfor, da mod arge Trolde
Det ved Verdens Hoved-Stad
Gjaldt om Stand og Stik at holde,
Til min Faders Gud jeg bad:
Du i Løn, som raader ene,
Raad og Lykke mig forlene!

Solen daled for mit Øie,
Sælsomt Straalerne sig brød,
Til et Jærtegn i det Høie,
Som det Seirende betød,
Vanskelig dog var at finde
Veien til i det at vinde.

Natten kom, og Søvnens endte
Langt, forgiæves Hovedbrudd,
Drømmen Lys i Mørket tændte,
Til mig kom de *Christnes* Gud,
Sagde: see, til Seier danner
I din Haand jeg *Korsets* Banner!

298

Solen steg paa Himlens Bue,
Haand paa Værket var ei seen,
Brat der blev i Kors at skue
Røden Guld med Ædelsteen,
Hvor paa Lykkens Løbe-Bane
Løfted sig min Purpur-Fane!

Trolde sank, og Kæmper bæved
For det store Himmel-Tegn,
Brat sig Verdens-Thronen hæved
Under mig med Engle-Hegn,
Rifterne i Purpur-Kaaben
Dækkede mit Straale-Vaaben.

Som den første Christne Keiser,
Er udødeligt mit Navn,
Mens Konstantinopel kneiser
Over Masteskov i Havn,
Ja, saalænge Korset danner
Under Sky et Seiers-Banner!

Hvem der smile kan ad Døden,
Ham har Himlen smilet til,
Og som Soel i Aften-Røden
Lukked jeg mit Øie mild,
Da med Christen-Tøi i Daaben
Jeg ombytted Purpur-Kaaben.

Stridig Ordets Strømme rinde
Giennem Sekler ved min Grav,
Immer tvistes om mit Minde

Christendom og Hedenskab,
Men hvad hos mig vandt omsider
Seierrig for Kronen strider!

299

No . 106. Anglerne .

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Der ligger en Ø i Vesterhav,
Dens Rygte det gaaer saa vide,
Som Snekker med Roer gaaer over Stav
Og monne for Anker ride.

Indbyggerne hedde Engelskmænd,
Dem kiender selv Hottentotter,
I gamle Dage, det mindes end,
De kaldte dem Angler og Skotter.

Fra Jyllands Kyster og Danmarks Øer
Kom Angler ad Kiø lens Veie,
Gav Bretland et Navn, som aldrig dør,
Indtog det til Arv og Eie.

Det var den stolteste Kæmpetro, p,
Som Aareslag holdt paa Vove,
Som Ild der var i fra Taa til Top,
Som lytted til Fugl i Skove.

De Hedninger var med Aand og Ord,
Med Løven til Skjoldemærke,
Om Asa-Odin og Age-Thor
Var Drømmene af de stærke.

Det Bedste dem undte Himlens Gud,
De skulde Hans Naade kiende,
Han sendte fra Rom dem Julebud
At bære til Verdens Ende.

Han sendte dem Daab og Christendom
I Mahomed s første Dage;
300 Gregor den Slore var Bisp i Rom,
Tolvhundrede Aar tilbage.

Og Høisangen om den ædle Giæst,
Som daled med Juul til Jorden,
Bevæged selv Odins Offerpræst,
Den askegraa Kæf i Norden.

Han grundede til hans Haar blev graat
Paa Valhal og saa paa Gimle,
Men sandede nu, det var dog godt
Med vissere Haab at himle.

Han fattede Tro paa hviden Christ
Og trøstede sig ved Daaben,

Og sikkert engang vi see det hist,
At Himmelen stod ham aaben.

Med ham ginge Folk i Tusindtal
Til Daaben og saa til Kirke,
Og Angleren, som en Munkeskjald,
Han bygged et Englevirke.

Fra Øen udgik et Julebud
Til Saxland og til vort Norden,
Saamangen god Munk tog med sig Gud,
Og skabde saa Nyt paa Jorden.

Da skabdes den nye Christenhed,
Som nu vel er gammel vorden,
Men synker dog ingenlunde ned
Med os udi Kirkegaarden.

Fra Munkelivs-Bur, i Luthers Spor,
Med Lederen paa det Jævne,
301 Til Gudsordets Huus og Herrens Bord
Vi stile nu frit og stævne.

Der mødes med Guds Apostler vi
Og Himmelen Helteskare,
Da styrker os Aanden godt deri,
Med dem vi til Himmels fare.

Thi kalde vi nu med Mund og Pen
De Angler i Christenheden
Guds Ords og Vorherres Færgemænd
Fra Vesten til Nørreleden!

No. 107. Kong Edvin.

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Jeg førte ret et Konge-Liv
I *York* , mit Herre-Sæde,
Og *Ædelborg* , min Ægte-Viv,
Hun var min Hjertens-Glæde.

Hun kom fra Syd, hun kom fra *Kent* ,
Med Bisp og *Bog* i Følge,
Og aldrig kunde jeg det nænt,
Sin Tro hun skulde dølgge.

Tro hvad du vil! vær mig kun tro!
Elsk lidt mig, elsk mig længe!
Det var vor Tale, begge to,
Hvor Blomster groe i Enge!

Mig huged Nordens lyse Haab,
Om *Valhal* og om *Gimle* ,
Jeg tvivled om, de *Christnes* Daab
Gav Kæmper bedre Himle.

Jeg sad engang, som før saa tit,
Og tænkte paa det Bedste,
Min Tanke fløi som Fuglen vidt,
Men kunde Fod ei fæste!

Min Dronnings Bisp, han hed *Paulin* ,
Sad hos i Aftenstunden,
Han lagde Haand paa Isse min
Og spurgde mig om Grunden.

Jeg sank i Knæ, som rørt af Lyn,
Thi mange Aar tilbage
Mig timedes et Drømmesyn
I Ungdoms Prøve-Dage.

En Flygtning var jeg da om Land,
Forjaget og forvildet,
Fortvivlende paa Gravens Rand,
I Falskheds Snarer hildet.

Da stod der som en himmelsk Aand
En Nat for mig i Drømme,
Han lagde paa min Isse Haand
Og førte Taler ømme.

Han sagde: Liv og Lykke stor
Dig venter end tilvisse,
Men *tro* saa Manden paa hans Ord,
Med *Haanden* paa din *Isse!*

Saadan kom *Dadb* og *Christendom*
Til disse Landemærker,
Og aldrig meer jeg tvivler om,
De gjør jo Underværker!

Den gamle *Kæf* , min Offerpræst,
En *Lysalf* lig fra *Gimle* ,
Svang op sig paa den høie Hest
Og red til *Christnes* Himle!

No. 108. Villibrud.

Mel. Alle Christne Fødselsdag, af *L. M. Lindeman* ; eller: Blomstre som en Rosegaard, af *J. P. E. Hartmann* .

I de dybe Hjerters Tid,
Som sig vel mon sømme,
Mangen Moder blød og strid
Havde stærke Drømme,
Ingen stærkere end hun,
Som fik Maanen i sin Mund,
Soelskin i sit Hjerte!

Det var Moderen til ham,

Som først over Vove
Bragde Lyset uden Bram
Til de Danske Skove,
Planted kæk sin Hyrdestav
Ved det vilde Vesterhav,
Mellem Fiskerleier!

Villibrud var Hyrdens Navn,
Spire til Godvilje,
Spire i vor Fødestavn
Til en Pindse-Lilje,
Han kom fra *Nord-Humberland* ,
Fra de stærke Drømmes Strand,
Storværks Vinterleie.

Mens han end i Skjulet laae
Under Moders-Hjerte,
304 Hun i Søndags-Drømme saae
Natte-Himlens Kierte,
Saae Fuld-Maanen klar og rund,
Hende brat den fløi i Mund
Ved et sært Guds-Under.

Da fik Øine indad til
Flux den fromme Kvinde,
En Oplysning klar og mild
Mærked hun derinde,
Hvordan hun var skabt, hun saae,
Og hvad under Hjertet laae,
Rørde sig ilive.

Det gik over al Forstand,
Faldt dog stærkt paa Sinde,
Hun gik til en hellig Mand
Glimt af Lys at finde,
Bad ham, som en Moder øm,
Hvis han kunde, hendes Drøm
Aandelig at klare!

Fosteret, du bær i Løn,
Sagde *Enkemanden**) ,
Vorder sikkerlig en Søn,
Født til Lære-Standen,
Og med ham, jeg giætter paa,
Himmel-Lyset klare maa
Hjertets Lønligheder!

Villibrud , saa kæk og mild,
Som Guds Lære-Svende,
Brændte af en hellig Ild
Herren at bekiende,

* - 305

Planted først hinsides Hav
Lykkelig sin Hyrdestav
Midt i *Friser* -Landet.

Han som Morgen-Hanen goel
Over Nørreleden,
Utrekt bar hans Bispe-Stol,
Bispen bar Guds-Freden,
Hammer-Karl han kiendte godt,
Døbde til en Franke-Drot
Karl den *Stores* Fader!

Heltemodig giæsted han

Deiligst Vang og Vænge
Døbde og paa *Helgoland*
Tylvt af Danske Dreng,
Døbde da vel sagtens med
Ungvins Søn fra Sigersted,
Sigvald til en Helgen.

Saa Guds Børn et Moderskiød
Vandt i Nørreleden,
Nærmest Hvilen deri nød
Sachser-Menigheden,
Efter Løve-Søvnen lang
Morten *Luther* bold opsprang,
Himmel-Lysets Kæmpe.

Derfra Lyset til os bar
Paa de varme Tunger,
Med den hellige *Ansgar* ,
Luthers Løve-Unger,
Som en Maane i vor Mund
Skinner nu til Hjertens-Grund
Klarlig *Himmel-Lyset!*

306

For et stort Oplysnings-Værk
Villibrud brød Isen,
Vinfred var en *Pave-Klerk* ,
Sneg sig kun til Prisen;
Karl den *Store* med sit Sværd
Himmel-Ly sets Herrefærd
Hemmed kun og skæmmed!

Himmel-Lys i Friheds-Luft
Blusser kun og brænder,
Offrene med Rosenduft
Kiærlighed kun tænder,
Og *Oplysning* kun med *Tro*
Kan i Hjertet sammen boe
Under Friheds-Loven!

Ægte Lys i Folke-Vang
Aarle maa og'silde
Efter Hjertets Tarv og Trang
Klare Livets Kilde,
Deraf kom den lyse Drøm,
Deraf lysner Livets Strøm
Blidt i Aftenstunden.

No. 109.

Ebbe og Harald Klak.

Mel. Hos Fyrsterne sad tæt i Ring, af *L. M. Lindeman* .

Der er saa bredt et Land bag Rhin
I Vest paa Franker-Siden,
Der sad en Drot saa favr og fiin,

Det var i Lodbrogs-Tiden,
Ja, Keiser var han, som jeg veed,
Og *Karl* han var, alt som han heed,
For Hat, for Spir og Krone.

307

Han gik saa frank, han gik saa fri
Alt over Alpefjelde,
Og tvang det sjunkne Lombardi
Alt under Frankevælde;
Han gik i Øst og Vest og Nord,
Og vilden Saxer, stolten Mor
Sig maatte for ham bøie.

Kun Skygge er al Verdens Glands,
Dens Roes kun Lyd af Bjælde,
Og fra den bittre Dødningdands
Ei frier Byrd og Vælde,
Den Keiser og saa stolt og stor
Hensmuldrede i sorten Jord,
Thi Mand er Muldets Frænde.

Dengang det over Lande lød
Alt under Suk og Klage:
Carolus Magnus han er død,
Den Keiser uden Mage,
Da lød det som et Tordenskrald
Alt for en Munk i Klosterhal,
Men hvad vil det vel sige?

Ja, det var ingen Munk engang,
Men kun en Smaadrenge liden,
Dog i hans Øren hardt det klang
Og huult og hele Tiden:
»Kun Skygge er al Verdens Glands,
Og Enden er en Dødningdands«.
Veed I hvad det vil sige?

Mon det kan skaffe Franken Fred,
Mon det kan hjælpe Frisen,
Hvad kommer det Normannen ved,
Og hvad skal det i Visen,
308 At hist i Korvei-Klostret gjøs
Og græd en liden Munkeknøs,
Knap tretten Vintre gammel?

Lad sidde ham, den Knøs, i Fred,
Til han er ret udtunget!
Gud glæd hans Sjæl i Evighed
For Messen, han har sjunget!
Ja, Franken skal med Frisen vist,
Men dog Normannen først og sidst
Hos Gud ham ihukomme.

Hr. *Ebbe* sad med Bispestav
Til Rheims i Vesterleden,
Ham græmmede det Hedenskab
Saa nær ved Christenheden,
Han saae de danske Hedningbud
I Keisergaard gaae ind og ud,
Det gik ham nær til Hjerte.

Saa tung da blev den Stav i Haand
Og Kaaben var til Byrde,
Han hørde Røsten i sin Aand:
Du kalder dig en Hyrde,

Men Hyrden god i Ørken gaaer
At lede op det tabte Faar,
Og sanke det til Hjorden.

Da blev saa let den Hyrdestav,
Og Ebbe flux med Glæde
Den tunge Kaabe kasted af,
Og gik med Stav fra Sæde,
En bedre Byrde haabed han
At hente i det Hedningland
Og til Guds Alter bære.

309

Saa vandred ud den Biskop from
At grunde Nordens Kirke,
Han gik saa vidt, han gik til Rom,
Han gik til Dannevirke,
Med Pavebrev og Keiserbud
Han gik i Nord, han gik med Gud,
Med Hedninger i Følge.

Der stod en Borg ved Rhinaabred,
Der maatte Marmelstene
Fra Rom og fra Ravenna med
Sig til en Hal forene,
Ja, til saa stolt et Keiser-Slot,
At favne der en Franke-Drot
Alt under Keiser-Krone.

Der randt engang et Timeglas,
Det synes nu udrundet,
Da hvert et kongeligt Palads
Med Kirken var forbundet,
Og ved den Keiser-Borg saa prud
Der stod et Huus for Himlens Gud,
Ja, til Hans Ord og Ære.

Carolus med sin store Magt
Og med sin brede Krone
Holdt Engle for den bedste Vagt
Om Borg og Land og Throne,
Thi havde han den Kirke hvalvt,
Og Engelheim blev Borgen kaldt,
Der dvæled han saa gierne.

Og det var Keiser *Ludvig* spag,
Han Borgen skulde giæste,
At sidde der paa Herredag
Med Riddere og Præste,
310 Og det var Ebbe med sin Stav,
Han kom fra Danmarks Hedenskab
Med Tidender saa gode.

Han bød: Guds Fred! han bød: God Dag!
Og det med Hjertens Glæde,
Han talde til den Keiser spag:
O, stat nu op af Sæde!
Et Barn er født i Bethlehem,
Thi glæde sig Jerusalem,
Halleluja istemme!

Halleluja! ja, Gud ske Lov,
Som med mig vilde være,
Saa fra den dunkle Daneskov
Kiærminder jeg kan bære!
Han plantet har en Eeg saa prud

I Skoven der, hvis Hjertesked
I Skyen skal opvoxe.

Han plantet har saa fiin en Bøg,
Den faaer saa fast et Stade,
At ei, før Hav opgaaer i Røg,
Den fælder sine Blade,
Og i dens Grene Himlens Fugl
Skal Rede bygge, finde Skjul,
Sin Røst i Sang opløfte.

Alt mangel Sjøel af Satans Vold
Er vundet til Guds Rige,
Med Viv og Søn Kong *Heriold*
Nu vindes vist tillige,
Et Barn er født i Bethlehem,
Og fort sin Kaas til Englehjem
Kong Heriold mon stile.

311

Det hørde Alt den Keiser spag,
Det Ord han maatte lide,
Og det var efter Valborgsdag,
Og nær ved *Pindsetide* ,
Den Keiser foer fra By til By,
Og Ranken stod saa grøn og bly,
Og Fuglen sang paa Kviste.

Den Keiser stod i Borgen sin,
Han saae fra høien Svale,
Alt under hvide Seil paa Rhin
De gyldne Stavne prale,
Og under Seil i Lyfting stod
Som Harald nu saa Fredegod
Den gamle Holger Danske.

Og der blev talt saamangt et Ord
Med Blide og med Læmpe,
Til Kongen og hans Mænd fra Nord,
Saamangen ærlig Kæmpe,
Og Talen gik saa længe om,
At Harald tog ved Christendom
Og Kæmperne tillige.

Det var forvist en Høitidsgang,
Der Mænd fra Dannevirke
Gik under Sang og Klokkeklang
I Engelheim til Kirke,
De kasted Odins Kjortel graa,
Og Korseliin de toge paa,
Ja, Christentøiet hvide.

Og Ludvig holdt Kong Heriold
Alt under Daabens Naade,
Og Luther holdt hans Søn saa bold,
Det er en venlig Gaade,
312 Og Judith holdt den Dronning fiin
Alt under Guld og klare Lim,
Vor Gud saa vil vi love!

Det er saa underligt et Sprog,
Hun har den Dane-Sage,
Hun i Enfoldighed er klog
Paa ny og gamle Dage,
Selv naar hun drager udenlands,
Hun beiler kun til Hjemmets Krands

Af blaalige Kiærminder.

Saa tak da for de gamle Aar,
O Land, den evig Høie!
Ja, tak for sære Vemodskaar,
For Taaren i dit Øie,
For Sorgen han i Hjerte giød
Den Munkeknøs ved Keiserdød
I Korvels fjerne Celle.

Ja, mærk, o kiære Fædreland,
Den Tale uforblummet!
Alt længe havde vilden Strand
Din Gravhøi overskummet,
Begravet i sit Svælg hos Skjold
Alt Danefæ fra Hedenold,
Varst du ei korset vorden.

Og aldrig da den Fuglerøst
Var hørt fra Bøgens Grene,
Som aander Liv i gamle Bryst,
Bevæger haarde Stene,
Den Fløitelyd saa veemodssød
Om Signes og om Habors Død,
Om tusinde Kiærminder.

313

Saa lyt da under hvide Liin,
O Moder! til min Tale
Om den Apostel favr og fiin,
Som vilde dig husvale,
Som korsede i Jesu Navn
Din knakte, hartad sjunkne Stavn,
Saa end paa Hav den gynger.

Igien er knakt Sesrumners Stavn,
Den sank for Verdens Øie,
Men løfter sig i Jesu Navn,
Sortladne Hav at pløie,
Og aldrig synker den som Vrag,
Saalænge i det røde Flag
End Korset er at skue.

No. 110.

Ansgar og Ødbert.

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* , eller *C. Barnekow* .

Hos Fyrsterne sad tæt i Ring
De Bisper rundt om Borde,
Hr. Ludvig holdt et Keiser-Thing,
Og saa tog han til Orde:
Hvor finder jeg den Klerk vel nu,
Som vandre vil med trøstig Hu
Til Hedninger i Norden?

Udsaaet er den gode Sæd
Nu paa den brune Hede,
Men Spiren er endnu saa spæd
Og Fienden er tilrede,
Og sove vi, sin Klinte han
Udstrøer da tykt og tæt paa Stand
Og spæde Spire kvæles.

314

Thi nævner mig en hellig Mand,
Som, Gud til Pris og Ære,
Vil flytte Stav til Daneland,
At døbe og at lære,
Som mellem Hedninger vil boe,
At styrke Kongen i hans Tro
Og vinde Herren Sjæle!

Der sad den Skare stolt og prud
Af Herrer og af Klerke,
De elsked Verden fremfor Gud,
Det var saa godt at mærke;
Til Ring og Stav, til Borg og Lehn
Var Beilere vel ti for een,
Til Martyr-Kronen ingen.

De famled lidt med Stav og Sværd,
Og hvisked saa til Siden:
Slet ingen, der har Gud saa kiær,
Vi kiende nu for Tiden;
Hvor var det værste Hedenskab,
I Danmark eller Klerkelav?
Det maatte man vel spørge.

Da reiste sig en Abbed fiin,
Man kaldte ham Hr. Vale:
Han mælde brat: O Herre min!
Nu mig Forlov at tale!
Jeg veed en Munk saa fiin og from,
Han kan saa godt sin Christendom,
Og har saa snild en Tunge.

Han haver Drift og stærk Attraa
Til Ordet at frembære,
Og Meget vilde han udstaae
Til Christi Priis og Ære,
315 Han har sin Gud og Frelser kiær,
Og vover han ei denne Færd,
Da vover den vist Ingen.

Det var den liden Munkeknøs,
Som sad i Korveis Celle,
Og lyttede og græd og giøs,
Lod sig saa tit fortælle:
Nu blegnet er den Keiser stor,
Er død og lagt i sorten Jord
Med al sin Glands og Vælde.

Nu var han sig en Munk saa stor,
Og kunde Messer sjunge,
Ja, klart forkynde Herrens Ord
Med en omskaaren Tunge,
Som Torden det for Verden lød,
Men Honning fra hans Læbe flød
For Fattige i Aanden.

Det var den Munk, som Prisen bar

For Bisper og for Klerke,
Det var den hellige Ansgar,
Den Hedens Morgen-Lærke,
Han gik til Rhin for Ludvig frem,
Ja, først og sidst til Englehjem,
Der klinger nu hans Harpe.

Det skulde flux han svare paa,
Om han til Danmarks Skove
Som Ordets Tjener vilde gaae,
For Troen Livet vove?
»Ja, hjælpe Gud mig arme Mand!
Jeg gange vil saa godt jeg kan,
Hvorhen I mig vil sende.«

316

Og det kom ud blandt Læg og Lærd:
Her er en Munk i Gaarde,
Som vove vil den Daarefærd,
Ja, Martyr vil han vorde,
Det er slet ingen christen Mand,
Der saa fra christne Fædreland
Vil gaae til Hedenskabet.

Det var Ansgar, den fromme Mand,
Han blev i Sind saa bange,
Og ingen Hvile havde han
Alt for den gamle Slange;
Med Verdens Latter, Spot og Had
Sig blanded Verdens Lokkemad,
Og Venners Fristetaler.

Han gik sig i den Urtegaard,
Alt mellem grønne Ranker,
Og kæmpede den Kamp saa haard
Med Tvivl og onde Tanker,
Der læste han og bad i Løn,
Ja, bad til Guds enbaarne Søn,
Og græd saa bittre Taarer.

Der Fuglen sang saa sommerglad
Alt under Rankens Buer,
Der skrevet stod paa hvert et Blad
Om klare, modne Druer,
Om Ranken paa den Danske lis,
Om Druen i Guds Paradis,
Men ak, ei for den Fromme.

Alt som Ansgar da sad i Vraa
Saa bitterlig at græde,
En Ungersvend mon for ham staae
I Gyldenstykkets Klæde:
317 O, siig du mig, saa lød hans Ord,
Har end du Lyst at gaae til Nord,
Dit Liv for Troen vove?

Hvad vilst du her? gak! frist mig ei!
Gak bort til dine Glæder!
Hvad vilst du paa min øde Vei,
Du Mand i bløde Klæder!
Saa lød den Frommes haarde Ord,
Han ventede Svig, ei Trøst paa Jord,
Han var saa syg i Sinde.

Det svared da den Ungersvend:
Fra Svig mig Gud bevare!

Men vandrer du til Danmark hen,
Jeg deler Færd og Fare,
Mit Hjerte brast, om jeg dig saae
Saa venneløs bedrøvet gaae
Til vilde Hedninglande.

O, sligt et Ord maa tone ind,
Som naar Serafer sjunge:
Klar op, mit Hjerte, Sjæl og Sind!
Lovsyng din Gud, min Tunge!
Saa toned og det for Ansgar,
Og Morgensolen straaled klar,
Og Fuglen sang til Glæde.

Saa gav de i den Urtegaard
Hinanden Tro og Love,
Og Begge om de bange Kaar,
De Alting turde vove,
Af Gaarden ud de ginge nu,
Med Haand i Haand og Fryd i Hu,
Alt som hinandens Engle.

318

Hr. Ødbert hed den Ungersvend,
Hans Byrd var som den bedste,
Han kaldtes mangan Høvdings Ven,
Var født til Borg og Fæste,
Det var alt som et Underværk,
Og at i Under Gud er stærk,
Vil Verden aldrig lære.

Saa drog de ud i Jesu Navn
At bygge Danmarks Kirke,
De foer paa Rhin til Dorstad Havn,
De gik til Dannevirke,
De bygged paa en bedre Vold
Med Prædiken og Skolehold
I Marken og paa Heden.

Saa reiste sig i Morgengry
Saa nær ved Dannevirke,
Ved Sliens Bredd i Hedeby,
Den første Danne-Kirke,
Og Erik hedd den Herre god
Af Jyllands gamle Kongeblood,
Som tømre lod den Kirke.

No. 111. Ansgars Død.

Mel. Hos Fyrsterne sad tæt i Ring, af C. Barnekow .

Ansgar han laae paa Sotteseng
Udtæret under Smerter,
Han drog i Herrens Klokkestreng
Og tændte sine Kierter,

To for St. Peder og St. Hans,
En for Maria, Kirkens Glands,
Det var en Kyndelmisse.

319

At Martyrdøden ei han leed,
Det var hans største Kvide,
O Danmark! du i Kiærlighed
Med din Apostel stride!
Naar da paa Straa du sover hen,
Du dog skal dele med din Ven
Hans Martyr-Død og Krone.

Alt paa Maries Luttre-Dag
Han ventede Bod for Smerte,
Da brændte og med Lue svag
Saa blaalig alt hans Kierte,
En Nat dog var tilbage end,
Med Suk han gennemvaaged den,
Med Bøn og Vemods-Sange.

Men der det lysnede i Øst,
Da løstes og hans Tunge,
Og *Præsterne* med høien Røst
Lovsangen bød han sjunge:
O store Gud, vi love dig,
Da klang i Chor høitidelig,
Og »Troen« blev udsjunget.

Der Morgensolen lyste ind
Alt gennem Kirke-Rude,
Da hviskede Straalén til hans Sind:
Jeg Herren skal bebude;
Sit Hoved han opløfte lod,
Og aad hans Kiød og drak hans Blod,
Hvis Lem han vilde være.

Saa løftede han sin Haand saa from,
Og tog i Bøn til Orde:
O, fromme Gud! gak ei i Dom
Med dem, som Ondt mig gjorde!
320 Derpaa han bad sin femte Bøn,
Paakaldte Guds enbaarne Søn,
Gav ham sin Sjæl i Gjemme.

O, Dannemark, o priis dog Gud,
Og leeg for Ham med Ynde,
Som ved et saadant Sendebud
Dig Troen lod forkynde!
O, see Forbilledet i ham,
Af hvad du, trods al Verdens Skam,
I Verden skal udtrykke.

No. 112.

Den Danske Menighed.

Der throned en Keiser i Englehjem,
Den Fromme han kaldtes paa Jorden,
Han spurgde blandt Bisper og Provster: hvem
Vil fare med Kongen fra Norden,
At staae for hans Tro, endnu spæd, paa Vagt,
Bekræfte ham ret i hans Daabes Pagt?

Der var ingen Bisp eller Provst saa from,
Han vilde til Dannemark fare,
At bringe med Daaben os Christendom,
Og tage paa Konningen vare,
At ikke han skulde, naar Røsten tav,
Henfalde tilbage i Hedenskab.

Der var kun en Munk i en Klostervraa,
Som Frelseren elsked saa saare,
At han i sit Bryst havde Mod derpaa,
Og dog kun med Suk og med Taare,
Thi Spotterne sagde: den Broders Lyst
Er Systre at møde paa Hedningkyst.

321

Han sad i en Vinggaard den lange Dag,
Han læste, han bad og han sukked,
Jo meer han betænkte den svare Sag,
Desmere han græd, saa det klukked,
Alene i Ørken, som før Guds Søn,
Han skiælvende læste Vorherres Bøn.

Da kom der en Broder af fornem Byrd,
Og spurgde med høviske Lader:
Gaaer virkelig du til de vilde Dyr,
Som Tydskhed og Christendom hader,
Til Nordiske Bjørne paa Nordens lis,
Til Hundene Danske med Glubskheds Priis?

Den Fromme ham svared: min ømme Byld
Du rører, som ei dig mon rage,
De spurgde mig, om jeg for *Jesu* Skyld
Den Byrde mig vilde paatage,
Hvor kunde jeg sige min Frelser Nei!
Han styrke mit Hjerte paa Korssets Vei!

Da sagde den Broder af Kongeblood:
Det vil jeg dig aldrig formene,
Men har paa den Korsvei endnu du Mod,
Da ei du skal fare alene,
Til Sørøver-Kysten, min Sjæl til Gavn,
Jeg trolig dig følger i *Jesu* Navn.

See, da blev der Gammen i Graadens Dal,
To Venner, de mødte hverandre,
Og da blev der Glæde i Himlens Sal,
To Engle fik Lyst til at vandre,
De dalede ned til den mørke Jord
Og svævede med til det kolde Nord.

322

Med Æsger og Ødbert, de Venner to,
Som aldrig forlemmes i Himlen,
I Norden indvandred den Christne Tro,
Udlændig i Hedninge-Vrimlen,
I Venskab den giæstede os med Fred,
Den blomstre i broderlig Kiærlighed!

De Venner, som bragte os Livets Ord,

Vel døde langt meer end de skulde,
Tbi føle de maatte, forglemt i Nord,
At her var en bidende Kulde,
Men begge Guds Engle, som kom med dem,
De fandt dog i Norden et lønligt Hjem.

End Fadder de staae ved hver Barnedaab,
Hvor *Troen i Løndom* de finde,
Den Ene sig kalder med *Æren Haab* ,
Den Anden med *Længselen Minde* ,
Om Herren, som tidlig tilhimmels foer
Og kommer kun sildig igien til Jord.

De samme Guds Engle i Norden nu
Os *Æsger* og *Ødbert* opvække,
Thi rinder paa Marken os sødt ihu
Trods Glemselen Navnene begge,
Og over os toner den Englesang,
Som Vennerne trøsted paa mødig Gang.

»Gud, som paa den hellige Pindsefest
Lod Kongen af Norden gienføde,
Han lade nu ogsaa hos Nordens Præst
Af Pindseild Tungen opgløde,
Saa Munden kan tale, som Aanden vil,
Saa Hjertet kan juble ved Englespil!«

323

No. 113. Hildebrand.

Kan synges som: Alt paa den vilde Hede.

Med Korset og Krumstaven,
Alt som en Bussemand,
For os staaer *Ærke-Paven*,
Den store *HUdebrand* .

Han var en født Toskaner,
Og vist af Gothisk *Æt*:
Paa *Gothers Kæmpe-Baner*
Gaaer Tyr med *Næve-Ret*!

Sin Haand i *Ulve-Munden*
Han satte *djærv* i *Pant*,
Med *Finter* dog i *Grunden*
Han *Fenris-Ulven* bandt!

Trinviis til *Høielofte*
Opsteg kun *Hildebrand*,
Hans Fader med sin *Kofte*
Var kun en *Tømmermand*.

Han op til *Himmel-Blaanen*
Med *Gothe-Øine* saae,
Til *Solen* og til *Maanen*,

Hvor kongelig de gaae.

Han saae til Jordbær-Haven
Med samme Øie-Kast,
Paa Keiseren og Paven
Da Syn han fik i Hast.

Da over Pave-Stolen,
I Christi Vaabenskjold,
324 Saae Korset ud som Solen
Med Straaler mangefold.

Og over Konge-Thronen
Han saae en Maane-Krands.
Som fik i Keiser-Kronen
Fra Solen al sin Glands.

I Korsets Navn at raade
For Sværd i Keiser-Haand,
Var Christus-Rigets Gaade
I Gothisk Pave-Aand!

Det huged godt Normanner,
Naar Paven gav dem Lov
Til under Korsets Banner
At bjerge deres Rov.

Det huged godt den Vilde,
Som raned Engeland,
Og allerbedst den Snilde,
Sol-Pavens Mærkesmand.

Ja, Robert var hans Næste,
Og sleb ei uden Vand
Sit lange Sværd til Bedste
For Fader Hildebrand.

Det var med Henrik Franker,
Han havde al sin Nød,
De tydske Keiser-Tanker
Han leed ei for sin Død.

I dem var Paven Maane,
Og Keiseren var Soel,
325 Af ham kun skulde laane
Sit Skin St. Peders Stol.

Det Hildebrand med Rette
Vel fandt, gik avet om,
Men saa gik Begges Trætte
Om Tredjes Eiendom.

Guds Aand er Naade-Solen,
Som skinner i Guds Ord,
Og Tro paa Naade-Stolen
Ny-Maanen er paa Jord.

Derfor den lange Trætte
Om selvgjort »Mit og Dit«
Kun endtes, da de Rette
Kom selv og Hver tog Sit.

Vel tusind Aar de tøved,
Da skifted Sværd paa Val
Blandt Keiserne, som røved,
Og Bisperne, som stjal.

De Begge Uret øver,

Dog siges maa det frit:
Langt heller Tyv end Rover,
Tyv levner immer lidt.

Han sparer Liv og Lemmer,
Og Hverdags-Klædebon,
Ham tit en Mund og tæmmer,
Og kyser Barne-Haand.

Men Røveren vil myrde,
I Korsets Navn især,
326 Al Hjorden med sin Hyrde,
Seer ei han dragne Sværd.

Tilpas udfoer af Skede
Da Peders Kæmpe-Sværd,
Og køs enstund den Lede,
Skiøndt selv kun et Gienfærd!

Det Sværd i Pave-Haanden
Man kalder »Kirkens Band,«
Det svang i Gothe-Aanden,
Som Mester, Hildebrand.

Landflygtig han dog døde
I Robert Vitskers Vold,
For Skygge-Sværd afbøde
Kan godt et verdsligt Skjold.

Det lærde brat de Stærke,
At Band ei beed i Skind,
Naar under Korsets Mærke
Man foer med Veir og Vind.

De koneløse Præster
Da selv i Harnisk foer,
Langt meer end deres Mester
De vandt derved paa Jord.

Men det for tungt at bære
Apostel-Skyggen fandt,
Og Hildebrand til Ære,
Den ved hans Grav forsvandt.

Det Rygte sig udbredte,
At den var draget hjem,
327 Forgiæves kun man ledte
Dog i Jerusalem.

Forbi det var med Aanden,
Og Støvet sank i Knæ
For Kors og Lys i Haanden,
For Aand af Steen og Træ.

Med Christ af Guld det rene,
Apostler af Basalt,
Og Kirken kun af Stene,
Haandgribeligt blev Alt!

No. 114.

Korstogs-Prædikanten.

Kan synges som: Der ligger en Stad i det tyrkiske Land.

Hvem monne det være, der ganger saa hvast
Ved Stav over Bjerge og Dale?
Hvem monne det være, der raaber saa fast?
Det gungrer i Høielofts Sale;
O, sikkerlig er det en Vandrings-Mand,
Som kommer nu hjem fra det hellige Land,
Hvad Tidende monne han bære?

Saa spørger i Gaarde den liden Smaadrenge,
Saa spørger den Ridder i Sale,
Og Skarer sig flokke paa Mark og paa Eng,
At høre den Pillegrims Tale;
Ham Aanden indskyder letvingede Ord,
Med Vinden de fare som Luer paa Jord,
Som Lys brænde Stammer i Skove!

O, hører dog, Brødre! den hellige Grav
Er meer ei paa Jorden at finde,
Forgiæves mod Østen I flytte jer Stav
328 Og speide paa Bjergenes Tinde,
For Hedninger gjorde med Helvede Pagt,
At drive fra Graven og Naaden med Magt
Den arme, bodfærdige Synder.

O, seer mine Arme, o, seer mine Been!
Saa have mig Lænkerne skaaret,
Dog, knælende først paa Opreisningens Steen,
Med Glæden jeg dem haver baaret.
Men hør, hvor de sukke i Asialand,
Som fandt ingen Naade bag bølgende Strand,
Kun Tigre og Løver og Lænker!

Hvor Frelseren med sit livsalige Ord
Paany blæste Aande i Støvet,
Hvor Han, som gienløste den syndige Jord,
Paa Korset nedhængte bedrøvet,
Der træde nu Hedninger Kors under Fod,
Med Latter udgyde de Helliges Blod,
Som Abels det raaber fra Jorden!

Det raaber om Hevn over Hedninger vist,
Men hvad over eder, som sove?
Med Læben bekiende I Troen paa Christ,
Men hvad har for Christ I at vove?
Og hvad har ivente uværdige Giæst?
Herud, raabe Engle, fra Himmerigs Fest
Til Graaden og Tændernes Gnidsel.

Guds Moder, som hører de Helliges Bøn,
Har nu sig for mig aabenbaret,
Paa Armen hun bar sin forklarede Søn,
Og straaled selv som forklaret,
Hun bød mig omvandre fra Syd og til Nord,
Opvække af Søvnne hver Christen paa Jord,
Til Kamp for de hellige Steder!

329

O, haver end Nogen sin Frelsermand kiær,
Som Døden for os vilde lide,
Han fare i Harnisk med Spyd og med Sværd,
For Korset og Graven at stride!
O, frygter slet ikke for Helvedes Magt!
Med Himlenes Herre vi stande i Pagt,
Og Han haver Alting at raade.

Til Kampen, I Christne! opholder mig ei!
Om Sjælens Frelse det giælder,
Fuldstort er mit Kald, og fuldlang er min Vei,
Saa saare mod Aften det hælder;
Saa længe jeg er fra den hellige Stad,
Kun Vand er min Drik og kun Urter min Mad,
Mig styrker den Gud, mig udsendte!

Farvel, I som laande mig Øre i Dag!
Lad rygtes det brat, I mon ile!
Hvad ændse I Bjerge og Bulder og Brag,
Som gaae til den evige Hvile?
Dit Korsbanner, Drot! er vor Kiep og vor Stav!
Adskil dig, du røde, du brusende Hav!
Til Sion vi gaae giennem Ørken!

Saa præked det nyfødte Ridderskabs Aand
Med Tunger som Stjerner saa mange,
Det lød fra Auvergne, det lød fra Clermont,
Som Torden med Lyn over Vange:
Guds Røst fra det Lave er Folkenes Røst,
Med Korset og Sværdet fra Vest og til Øst,
Hvor Livet opstiger af Graven!

330

No. 115. Det store Korstog.

Kan synges som: Jeg veed et evigt Himmerig.

Vor Gud er død hinsides Hav,
For vore Synder grove,
Og Fienden tramper paa hans Grav,
Og alle *Christne* sove!

Har Ingen meer hans Navn saa kiært,
Saa lede Synder sine,
At han derfor det finder værdt
At taale mindste Pine!

Tør Ingen, under Korsets Tegn,
En Landse for ham bryde?
Vil Ingen i hans Føde-Egn
For ham i Taarer flyde?

Har Ingen Lyst, har Ingen Mod
Til, giennem *Tyrke* -Vrimlen,
At kæmpe sig til *Jordans* Flod,
Hvor end sig aahner Himlen?

Vil Ingen see det Undersyn,
Som slukker Hjerte-Sorgen,
At Lamper tænde sig ved Lyn,
I Graven, *Paaske-Morgen*?

Vil Ingen kæmpe for Guds Søn,

Og paa hans Vunder tænke,
Og nyde al den Aflad skiøn,
Guds Kirke har at skiænke?

Saa lød til Folk i Tusindtal
Den *Franske Paves Tale*,
331 Og Skarens Røst: *det er Guds Kald* ,
Gienlød i Bjerg og Dale!

Da slog sig *Paven* for sit Bryst,
Og raabte: ret fortolket,
Det er Guds Kald, det er Guds Røst,
Som raaber giennem Folket!

Med dette Løsen gaaer i Slag,
Kors-Folk! til Gravens Ære!
Til Seier da paa Kampens Dag
Guds Engle jer skal bære!

Og svæver *Karl den Stores Aand*
End over disse Egne,
Før Solen daler, hver en Haand
Vil sig med Korset tegne!

Hans *Jævnings* de mindste Børn
Vil gribe brat til Væрге,
Og dyngede op for Ulv og Ørn
De Vantroes Lig som Bjerge!

Saa slog han Ild af *Franke-Flint*,
Som tændte *Galler-Skoven*,
Saa blussende man saae, fra Klint,
Den vandre over Voven!

Af *Karl den Stores Halvgud-Æt*
Var *Gotfred* end tilbage,
Og trindt om ham sig klynged tæt
End Kæmper uden Mage!

Ja, aldrig siden var tilfals,
For Guld og glatte Taler,
332 Et Par, som *Baldvin Vovehals*
Og *Raimund Provençaler*!

Og aldrig meer i Bjørne-Hi
Blev Hvalpe født derefter,
Som de, der kom fra *Normandi* ,
Endnu med tolv Mands Kræfter!

Med tolv Mands Kraft til Kæmpe-Id
Kom *Villums Søn* den Vilde,
Med sex Mands Styrke, sex Mands Vid,
Kom *Boemund* den Snilde!

Paa Val end leged med sit Sværd,
Som Glutten med sin Dukke,
Normannen *Tankred Ærekiær*,
Saa Kæmper maatte bukke!

Og *Tyrkerne* , med samme Gru,
Som Kid for Løven flygte,
Kom *Robert Flæmingjarl* ihu,
Gav ham det største Rygte!

Og som de Herrer fløi fra Sal,
Saa fulgte dem og Svende,
Ei deres Jævninger paa Val
Skal sees til Verdens Ende!

Det rygtedes til fjerne Hjem,
Fra *Christen-Navnets* Vugge;
Det sanded i *Jerusalem*
Sex Myriaders Sukke.

Det hørtes og paa hvert et Slot,
Da *Gotfred* sad paa Thronen,
333 At i *Jerusalem* en Drot
Bar ydmyg Torne-Kronen!

Han blev, desværre, *mageløs* ,
I mange Kongers Dage,
Og efter Daaden kom en Døs,
Som spørger om sin Mage.

Men dog det store Korstog skal
Saalænge høit besynges,
Til der i *Sions* Kongetal
Et bedre Navn indslynges.

Og blev endnu trehundred Aar
Forhalet *Tyrke-Pesten* ,
Det skylde vi og *Maglegaard*
Kors-Togene fra Vesten!

Ja, at vi, trods den vilde Strand,
Har Østens Perler fundet,
Det har, ved Tog til Jødeland,
Os *Ridderskabet* vundet.

Og vaier over *Tyrke-Flag*
End *Christenhedens* Banner,
Det svang sig op i Kæmpe-Slag
Af *Paver* og *Normanner!*

No. 116. Den hellige Grav.

Egen Melodi af *Johanne F enger* .

Det var i gamle Dage,
Før *Valdemars* Tid,
Da hørtes der en Klage,
334 Da førtes aer en Strid.
Det glemmes aldrig i Verden!

Det var i Østerlide
Og hinsides Hav,
Der klagede sin Kvide
Den hellige Grav .
Det glemmes aldrig i Verden!

Det var ved Nattetide,
Og Luften var tyk,
Alt som naar Dødmænd ride
Med Livet paa Rygg.
Det glemmes aldrig i Verden!

Der Intet var tilskue,
Dog hørtes fra Øst,
Fra Herrens Banetue,
En ynkelig Røst.
Det glemmes aldrig i Verden!

Fra Dyhet den sig hæved,
Halv Suk og halv Sang,
Den Jorden giennembæved
Og Alt giennemklang.
Det glemmes aldrig i Verden!

»Her hviled sig Vorherre,
Da han kom hened,
Og, for vor Skyld desværre,
Korsfæstelsen led.
Det glemmes aldrig i Verden!

I Paaske-Morgenrøde
Stod op han af Jord,
Og med titusind Døde
335 Tilhimmels han foer.
Det glemmes aldrig i Verden!

Ham tjende Englehære
I Grav, hvor han laae,
Nu trampe til Vanære
De Vantroer derpaa.
Det glemmes aldrig i Verden!

For eders Synder grove
Guds Blod blev udøst;
Hvad tør for ham I vove,
Som jer har gienløst!
Det glemmes aldrig i Verden!

Hvem tænker paa hans Ære,
Og har ham saa kiær,
At Korset han tør hære
Og møde ham her!«
Det glemmes aldrig i Verden!

Fra Øst til Vest med Vinden
Den Jammersang foer,
Som Lig blev Rosenkinden,
Og Læben som Jord.
Det glemmes aldrig i Verden!

Det tordned fra hvert Kloster
I Lys og i Løn:
»Spørg ikke hvad det koster
At hjælpe Guds Søn!
Det glemmes aldrig i Verden!

Hans Kors, hans Grav, hans Ære,
Hans Fæderneland,
Hvem tør for dem ei bære
336 Sit Kors som en Mand!
Det glemmes aldrig i Verden!

Hos alle Landes Dronning:
Det hellige Land,
Der flyder Mælk og Honning
Som Floder til Strand.
Det glemmes aldrig i Verden!

Og i den Rosensblomme:
Det hellige Land,

Der findes Helligdomme,
Saamange som Sand.
Det glemmes aldrig i Verden!

Og kastes der i Graven
En Christenmands Krop
Med Pilegrimme-Staven,
Den lever da op.
Det glemmes aldrig i Verden!

Det vitterligt er blevet
For Pebling og Pog,
Alt som det staaer beskrevet
I Kongernes Bog.«
Det glemmes aldrig i Verden!

Det ringed for hvert Øre,
Som Klokker for Lig:
Kan du Guds Røst ei høre?
Den kalder ad dig.
Det glemmes aldrig i Verden!

Det lød fra alle Riger:
Guds *Vilje, den skee!*
Og over den, som sviger,
337 Guds Kors raaber Vee!
Det glemmes aldrig i Verden!

Da reistes *Korsets Mærke* ,
I Hytte og Hall,
Da foer i Brynjesærke
En Hær uden Tal.
Det glemmes aldrig i Verden!

De dreve over Hede,
De drog over Hav,
At frelse og at frede
Den hellige Grav.
Det glemmes aldrig i Verden!

Saa vaded de til Graven
I Strømme af Blod,
Og drømde, i Guds-Haven
Blandt Roser de stod.
Det glemmes aldrig i Verden!

Fuldstærke var de Drømme,
Gik brat dog forbi;
Saa dybe var de Strømme,
De drukned deri.
Det glemmes aldrig i Verden!

De drømde, naar de hviled
Hvor Herren var fød,
Guds Moder dem tilsmiled
Med Barnet paa Skiød.
Det glemmes aldrig i Verden!

De drømde, i Vand-Daaben,
I *Jordan* , Guds Flod,
Stod Himmelen dem aaben,
338 Som *Jesus* den stod.
Det glemmes aldrig i Verden!

De drømde, naar de blunded
I Guds Hvilested,
Han tog, ved Soel oprundet,
Tilhimmels dem med.

Det glemmes aldrig i Verden!

Som Lyd af tusind Lure
I Luften det klang,
Det lød i Fruerbure
Som Englene sang.
Det glemmes aldrig i Verden!

» *Jerusalem* er taget,
Kong *David* staaer op,
Nu vaier Christen-Flaget
Paa *Morias* Top!
Det glemmes aldrig i Verden!

Hver Paaske-Aften brænder
En Ild, som er Guds,
Og den i Graven tænder
Titusinde Blus.
Det glemmes aldrig i Verden!

Nu er det Suk forklaret,
Som fløi over Hav,
Og nu er *vel forvaret*
Den hellige Grav! «
Det glemmes aldrig i Verden!

Det var en Sommer-Aften,
Saa yndig og sød,
Sit Hoved lagde Kraften
339 I *Dalilas* Skiød.
Det glemmes aldrig i Verden!

Det var en Paaske-Morgen,
Saa aarle i Gry,
Da vaagned Hjertesorgen
Af Drømme paany.
Det glemmes aldrig i Verden!

Den vaagned som i Ørke,
Hvor Tomheden boer,
Hvor tykt er Nattens Mørke
Og Rædselen stor.
Det glemmes aldrig i Verden!

Da *Korsets Mærke* daled,
Som vingskudt Fugl,
Og Helhjems Haner galed
Hvor Engle holdt Jul.
Det glemmes aldrig i Verden!

De galede i Ørken
For Mulmet i Sky,
De galede for *Tyrken*
Med Næde for Ny.
Det glemmes aldrig i Verden!

For *Tyrken* og for *Paven*
Blodstrømmene flød,
Om *Korset* og om *Graven*
Slet Ingen sig brød.
Det glemmes aldrig i Verden!

No. 117. Jorsal-Forerne.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Her er saa stille, her er saa tyst,
I Borgegaard,
Ei Vaabenleg, ei Spil og Lyst
Man høre f aaer;
Ei vrinsker Hest og ei glammer Hund,
Kun Uglen tuder i allen Stund,
Ei lyster mig her at dvæle!

Men hisset byder mig til sig ind
Den store Stad,
For Een med Taarestrøm paa Kind
Er Mangen glad,
Der Alt sig dreier i Hui og Hast,
Og lystig bærer hvad end ei brast,
Der glemmes al Jordens Møie.

O vee, mon Pesten sig rundt i Stad
Har sneget om,
Saa Huus paa Huus i Ring og Rad
Blev Lade tom,
Hvad heller finder ved høilys Dag
Det Borgerskab kun i Søvn Behag,
Og sjunger med Natteravne!

Dog tys, hvad toner fra Kirken hist
Saa sørgelig?
En Sjæle-Messe der holdes vist
For Stadens Lig;
Fra Kirke kommer en Kvinde-Flok,
Kun Gubber følge med iisgraa Lok
Og Poge med Falde-Hatte!

341

Fortæl mig, Gamle, med Issen hvid,
Hvor Slaget stod,
Thi sikkert flød der i skarpen Strid
En Strøm af Blod -
Du græder! vist er den Lodd og tung,
Til Grav at følge hver kraftig Ung,
Og vakle ved Stav alene!

Hvor har du hjemme, du Vandrings-Mand,
I Syd, i Nord?
Hvor lukke Bølger det skjulte Land
Paa Folke-Jord,
Som ei gienlyder af Himlens Røst
Og Vaaben-Gnyet fra Vest til Øst,
Af Kampen til Korsets Ære!

Jeg græder ikke for Ungkarls Død,
Men for i Vraa
Jeg dvæle maatte, skiøndt Hornet lød,
Jeg er saa graa,
Jeg kan ei svinge det tunge Sværd,
Jeg kan ei drage i Herrefærd,

For Korsets og Gravens Ære!

Men du, som er i din gyldne Tid,
Hvi tøver du?
Skyd op dit Hjerte, Farvel, til Strid!
Kom Gud ihu!
Og trættes Armen paa Kampens Dag,
Tænk paa mig Gamle og slaa et Slag
For Gubben, hvis Hænder ryste!

Og hvis du vinder til Herrens Grav
I Østerland,
Glem ei det gode Raad, dig gav
Den gamle Mand!
342 Forbarm dig over mit hvide Haar,
For mig beed ogsaa et Fadervor,
Hvor alle Guds Engle svæve!

No. 118. Hussiterne.

Egen Melodi af A. *Winding* .

Da mørkest det saae i Verden ud,
I Dronning *Margretes* Dage,
Da alt hvad der kaldte sig Himlens Bud,
Var Mennesket kun til Plage,
Da kom der et Glimt fra Lysets Hjem,
Og underlig nok hedde » *Betlehem* «
Den Afkrog, hvorfra det udskinned.

Ja, det var i *Prag* , i *Bømerland* ,
Afsides i Klippe-Egne,
Hvor *Modersmaalet* var sat i Band
Af *Paven* som allevegne,
Det havde beholdt en Hytte lav,
Hvorinde, som i en aaben Grav,
Det kæmped med Døden fremdeles.

Det rygtedes vidt, at Johan *Huss*
Udraabde Guds Ord med Varme,
Og tændte i mangt et Hjerte Blus
Med Torden og Lyn i Harmen,
Mod *Paven* i Rom og *Tysken* med,
Som vilde i Guds og Folkets Sted
For Sjæle og Legemer raade!

Høiskolen i *Prag* en Tysker-Trop
Sig havde med Pral tilegnet,
Men Folket nu foer i Søvn op,
343 Derpaa havde Ingen regnet,
Med Hæle da fægted Tysken vel,
Men svor dog ved Himmel og ved Hel,
Det Oprør han skulde neddæmpe.

Der Bulle nu kom og Bud fra Rom,
Som trued med Helveds-Pinen,

Hvis ikke med Bod der vendtes om
Til Tysken og til Latinen,
I Bømen derad vel Folket loe,
Men havde dog ingen Seiers-Tro
Paa Aanden, som er i Guds-Ordet.

I Tyskland blev holdt et Kirke-Raad,
Dertil blev da *Huss* indstævnet,
Hans Død det var Raadets Heltedaad,
Hans Blod blev ikke uhævnet,
Men mere end Blod Guds Ord er værd,
Det værges ei kan med Spyd og Sværd,
End sige med Hænder oplyses!

Det Halve af Bømen blev en Ørk,
Og Tyskerne faldt som Fluor,
Men Kirken om Land var lige mørk,
I Røgen af Skiærsilds-Luer
Blev Paven afsat i Kirkeraad,
Det dæmped slet ikke Troens Graad,
Som kunde ei *Frelseren* finde.

Han var med Guds-Ordet lagt i Grav,
Tillukket igien Guds-Haven,
Man havde ham søgt hinsides Hav,
Men fandt ham ei der i Graven,
De søgde ham nu i Mørkets Vraa,
Hvor Lygtemænd kun og Gienfærd gaae,
Og Fristeren spiller med Ordet!

344

Da hersked paa Jord der Hungersnød,
Som den, hvorom *Amos* s junger,
Der fattedes ei paa Vin og Brød,
Men skreges af Sjæle-Hunger,
Paa Læberne dødt var Livets Ord,
Med Avner besaaet den gode Jord,
I Kirken for Brødet kun Stene!

No. 119. **Vittenberg.**

Egen Melodi af *H. Matthison-Hansen* eller *L. M. Lindeman* .

I Vittenberg, i Sachsen-Land,
Der er en Grav tilskue.
Der hviler sig en from Guds-Mand
Alt under Kirke-Bue;
Hvad her han heed, det veed Enhver,
Som har sin Gud og Bibel kiær,
Men hvad han hedder nu hos Gud,
Skal Engle for os sjunge ud,
Naar vi med ham forsamles.

Han lukked op den Herrens Bog,
Som var saa fast forseiglet,

Han saae, paa Herrens Syner klog,
Guds Herlighed i Speilet,
Med Mund og Pen paa Moders-Maal
Han trodsed Band og Staal og Baal,
Men hvad der trodsed Herrens Ord,
Det sank i Aske, sank i Jord,
For Herrens Torden-Kiler.

Trods List og Vold, trods Band og Baal,
Gik Ordet vidt om Lande,
Med Liv paa Folkets Tunge-Maal
345 Alt op til Nørre-Strande;
Det lød ved Donaus Kildevæld,
Det høit gienlød fra Dovre-Fjeld,
Ved Bloksbjerg og ved Hekla klang
Det liflig sødt i Kirke-Sang,
Da var det Lyst at leve!

Da han gik hjem, den fromme Mand,
Til Herren i det Høie,
Da sørged Christne vidt om Land,
Saa vaadt var mangt et Øie,
Han fulgdes til sit Hvilested
Af lærde Mænd og Læge med,
Ja, mangen Ridder, gæv og bold,
Med Taarer salved da sit Skjold,
Dog Herrens Ord dem trøstede.

Naar Herren saae sin gode Sæd,
Sig Fienden ei forsømmer,
Han Klinte strøer paa samme Sted,
Mens Folket rolig drømmer;
Mens Folket sov, de lærde Mænd
Om Bogen stred med Mund og Pen,
Da gik det, som det maatte gaae,
At Klinten voxde høit paa Straa,
Og Kornet krøb i Jorden.

Tohundred Aar hinanden jog,
Og daglig blev det værre,
Saa Fiendens Tal hvert Aar tiltog,
Og Vennerne blev færre!
Den Bibel Synden tugter haardt,
Den piner os, o, tag den bort!
Saa hviskede det i mangen Vraa,
Og deres Børn, som hviskede saa,
De raabde høit det Samme.

346

Der gik saa stadseligt et Tog
Af Høie og af Lave,
De agtede Vorherres Bog
Hos Luther at begrave,
De To, saa raabde vilde Flok,
Til Fædrene var gode nok,
Men vi har Kraft og Dyd og Kløgt,
Kom ei til os med Herrens Frygt!
Vi voxet er fra Riset!

Der gik fuldmange lærde Mænd
I Spidsen af den Skare,
De spotted kiækt med Mund og Pen
Guds Ord det dyrebare,
Det var fuldnykelig en Gang,
Forlørne Skjalde glade sang,
Og Klerkene paa Skrømt kun lod,

Som om de stod den Flok imod,
De flygted eller fulgde.

Lutherus! paa det høie Nord
Profetisk du har peget,
Der, sagde du, skal boe Guds Ord,
Naar det fra os er vejet!
Ak, vil dit Folk Guds Ord forsmaae,
Da gid det sees, du kunde spaae!
Bli'r Ordet huusvltldt trindt om Land,
Gid aldrig dog af Bøg og Gran
Det fattes her en Hytte!

No. 120.

Luther og Guds-Ordet.

Kan synges som.: Paa Hedenskabets Grændser.

Da *Huss* blev brændt paa Baalet
For Tro og Lære-Sæt,
347 Og mest for Modersmaalet
Og Folkets Odelsret,
Smaafugle derom sjunge,
Ham Spaadom laae paa Tunge,
Som slog slet ikke feil.

Han sagde: snart en *Svane*
Med stærke Vingeslag
Skal bringe Bod for Bane,
For *Gaasen* , stegt idag,
Og sandt er det at sige,
De Fugle heel ulige
Var *Huss* og *Luther* ei.

Der savnes Lys og Styrke
Hos Bømerne og *Huss*,
Med *Luther* midt i Mørke
Er Nordens Aand og Guds,
Han som en Helt mon stride,
Og Dugning-Skyer hvide
Udklækker Morgengry!

Ja, Troen paa Guds-Ordet
Med Lue-Tunge stærk,
Paa *Badet* og paa *Bordet* ,
Som Frelsens Underværk,
Til Gru for hver en Pave,
Det er Guds-Aandens Gave,
Lys-Heltens Moderskiød!

Og *Luther* var Lys-Helten,
Som gik med Mund og Haand
I Marken eller Feldten
For Nordens Friheds-Aand,
I Troens Seiers-Skjorte
Han sprængde Dødens Porte,
Saa Revnen sees endnu!

Med Doktor Morten *Luther*
Og Dagens Morgen-Skiær
En enkelt Sjæl kun smutter
Igiennem Revnen der,
Dog vitterlig for alle
Skal regnes til de Smalle
Den rette Livets Vei.

At Døren staaer vidaaben
Imellem Liv og Død
For Troens Folk i Daaben,
Som fra Guds Mund det lød,
Det saae ei *Luthers* Øie,
Det gjorde ham stor Møie,
Men den var dog ei spildt.

Han Døren fandt iblinde,
Gik trøstig derindad,
De Spæde med hans Minde
Gik efter ham paa Rad,
Og saae: *Guds Ord* ved Daaben,
Det holder Døren aaben
Til Troens Paradis.

No. 121. ***Luther i Worms.***

Egen Melodi af *C. Barnekow* .

Jeg var en Munk i Sachsenland,
Hvor Malmen groer i Fjelde,
Jeg brød mig ei om Pavens Band,
Ei om St. Peders Vælde!

Jeg foer dog ei med Lærdom ny,
Skiøndt Paven det tør mene,
349 Men stred for Herren over Sky,
Og for hans Ord det rene!

Jeg præked paa mit *Modersmaal* ,
Og sang saa godt jeg kunde,
Og de, som trued Ord med Baal,
Fik Skam paa deres Munde!

Jeg grundet paa Vorherres Bog,
Som aarle, saa og silde,
Og prented den paa Folkets Sprog,
Alt som Vorherre vilde!

Jeg drog engang til *Worms* ved *Rhin* ,
Min Gierning at forsvare;
Som *Husses* Hals af Kiød er din,
Man sagde, tag dig vare!

Det være maa Vorherres Sorg,

Saa faldt mig Ord i Munden,
Vor Gud, han er saa fast en Borg,
Og Satan feig i Grunden.

Gik Djævle der da end i Lag,
Saa mange og saa røde,
Som Teglene de er paa Tag,
Jeg tør og maa dem møde.

I Riddersalen høi og stor,
For Keiser *Karl* paa Thronen,
Jeg traadte frem med Sandheds Ord,
Og ventede Martyr-Kronen!

Den lange Snak er lidt bevendt,
Det gjaldt kun om at sige:
350 Vorherres Ord er jeg bekiendt,
Vil ei et Haarsbred vige!

»Jeg som en lydig Undersaat
Til Fode Jer vil falde,
Men ei mit Ord om Himlens Drot
Jeg kan tilbagekalde;

Hans Ord og Skrift er over os,
De Høie med de Lave,
Ustraffet dem ei byder Trods
Selv Keiser eller Pave,

Og kan med dem om Kiætteri
Mig Ingen overvinde,
Da er min Trøst, Guds Mund -er fri,
Den kan slet Ingen binde!«

Det hørde Folk i Tusindtal,
Saa Røg der gik af Branden,
Det lød i Hytte, klang i Hal:
Til Paven han er Manden!

Halvanden Snees af Aar randt hen,
Saa graa jeg blev i Striden,
Og fandt, at baade Mund og Pen
De slides op med Tiden;

Men Frihed vandt Guds rene Ord,
Brød ud i Sang og Tale,
Hos alle Frænde-Folk i Nord,
Paa Bjerge og i Dale!

De Pavens Tøffel aldrig meer
Vil kysse, tør jeg haabe,
351 Skiøndt Verden er, som let man seer,
En gammel Vendekaabe!

Jeg stoler paa de Smaa især,
De vil saa gierne kvæde:
»Fra Himlen høit kom vi nu her,«
Derved sig Engle glæde.

Og Kvinderne jeg regner paa,
De slippe ei af Griller
Den Sang og Bog, de kan forstaae,
For pluddervælske Triller.

Jeg allenfalds er Pavens Pest,
Saalænge jeg kan aande,
Naar jeg er død, han faaer sin Rest,
Og Kirken Bod for Vaande!

Da faaer og Tyrken sin Bekomst,
Hvortil han høit kan trænge,
Den Orm paa Christenhedens Blomst
Har gnavet altfor længe!

Nu kappes om, I Folk i Nord!
At bede og at sjunge
Mod *Pavens* og mod *Tyrkens* Mord,
Med eders egen Tunge!

Den Ene myrder Sjæl og Krop,
Men Krop og Sjæl den Anden,
Saa gaaer det med dem lige op.
Som Potten og som Panden!

352

No. 122. Kirkens Værn.

Mel. Vor Gud han er saa fast en Borg.

Guds Kirke er vor Klippe-Borg,
Den staaer paa Sions Bjerge!
Kast kun, min Sjæl, paa Gud al Sorg!
Han er vor Kirke-Værge!
Som fordum, saa og nu
Han kommer grandt ihu,
Den trænger til Hans Vagt,
Omringet og belagt
Af Mørkets Helved-Skare!

Vor egen Kraft og Helte-Mod,
De er ei værd at nævne,
Men derfor os en Kæmpe god
Han gav med Guddoms-Evne;
Med Verden ei forgaaer
Hans Priis, Hans Jubel-Aar,
Det i al Evighed
Skal tone: Jesus stred,
Og Seier har Han vundet!

Ja, myldred Djævle end paa Jord,
Og stormed Kirkens Volde,
Vi stole dog paa Herrens Ord,
Han Marken skal beholde!
Lad fryse Verdens Aand!
Al Magt er i Guds Haand!
Lad rase Mørkets Drot
Med Løgn og Mord og Spot!
Et Guds-Ord kan ham binde!

Han Ordet nok skal lade gaae,
Og Utak dertil have,
353 Det skal til Verdens Ende staae
Paa sine Fienders Grave!
Med List, med Vold og Mord

Vort Gods og Liv paa Jord
Os Verden røve kan,
I Christnes Fædreland
Vi Kronen dog beholde!

Guds-Ordet er vort Arvegods,
Det skal vor Afkoms være;
Gud giv os i vor Grav den Roes>
Vi holdt det høit i Ære!
Det er vor Hjelp i Nød,
Vor Trøst i Liv og Død;
O Gud! ihvor det gaaer,
Lad dog, mens Verden staaer,
Det i vor Æt nedarves!

No. 123. Sangværket.

Egen Melodi af *L. M. Lindeman* .

Thomas Kingo er Psalmisten
I det Danske Kirke-Kor,
Det skal mindes af hver Christen,
Mens der synges sødt i Nord
Om hvad det for os betyder,
Naar »den gyldne Soel frembryder.«

Her paa Marken født og baaret,
Han sin Moder havde kiær,
Godt for Tungebaand og skaaret,
Om end Skotsk af Folkefærd;
Sange hans i Søndags-Klæder,
De er alle Høitids-Kvæder.

354

Herrens Stovværk, Død og Pine,
Hans Opreisning, Himmelfart,
Hans Besøg hos alle Sine
Og hans Raab: jeg kommer snart,
Det var Kingos Skjalde-Aare,
Rig paa Smil igiennem Taare!

Derfor har den Danske Kirke
Under Dannebrog en Vold,
Som maa kaldes *Skjalde-Virke* ,
Mod den Kirkebakke-Trold,
Der, for noget at udrette,
Korsets Tegn maa først udslette!

Thi hvor Kingo-Sangen lyder
Med Guds Julebud i Kor,
Der den gyldne Soel frembryder
Giennem kulsort Sky i Nord,
Hvor korsfæstet sig mon bøie
Himmelsk *Jesus* for vort Øie.

Mens de Danske Tunger Blade
Er i Kingos Psalmebog,
Skal i Solskins-Regn sig bade
Korsets Tegn med Dannebrog,
Staaer i Nord den Danske Kirke
Som et christnet Dannevirke!

No. 124. Brun og Balle.

Egen Melodi af *Johanne Fenger* .

Der stod en Gran saa rank og skøn,
Saa vintergrøn,
Den stod paa Norges Fjelde;
Sin Top den løfted kæk i Sky,
355 I Herrens Ly,
Trods Vind og Staal og Ælde.

Der stod en Bøg i Danelund,
Paa Fædres Grund,
Alt med sin hvalvte Bue,
Trods Hagelveir og Hvirvelkast
Den stod dog fast,
Saa det var Lyst at skue.

Men ak, det gaaer hver Stamme gild,
Som Ygdrasill,
Den trøskes og den falder,
Det volder Nidhøgs Ormetand,
Hver Bøg og Gran
Som Asken har sin Alder.

Hør Lundens Suk og Klippens Drøn!
Hver Nordens Søn
En modig Taare fælde!
Thi, ak! paa Rad de faldt paa Stand,
Den Bøg, den Gran,
Som pryded Mark og Fjelde.

Nu sidder fattig Fugl i Støv,
Paa brune Løv,
Hvor skal han vel sig hvile?
Hvor skal han kvidre nu i Vang
Sin Aftensang?
Paa Tidsel, Torn og Pile?

Ak, skal da slige Stammer to
Ei meer opgroe,
Paa Fjeldet og i Skoven;
Skal Klang ei meer, fra Top og Green,
Fra Lund og Steen,
Nu mødes over Voven!

Skal fattig Fugl i øde Lund,

Om Aftenstund
Kun sjunge for de Døde?
Skal Sangen tone sorryfuld:
Ak! under Muld
Nu hviler Nordens Grøde!

Ak, skal nu savne Kvist og Skjul
Den Himmel-Fugl,
Som sang for vore Fædre!
Da svinger den fra Bøigd og By
Sig over Sky,
Ak, ak! det Gud os bedre!

O, Brødre dog! den samme Fugl
Saa sødt om Juul
Og sang for vores Vugge;
Ak, skal nu vore arme Smaa
At høre faae
For Sang kun hule Sukke!

O Vuggeviser dyb og sød!
Som Nyn du lød
Paa Tonen, Engle sjunge,
O Skam og Skade, blodig Synd!
Skal disse Nyn
Uddøe paa Danmarks Tunge!

O nei, Fuld-Sødskende i Nord!
Det ved sit Ord
I Naade Gud forbyde!
Den gamle Rod han skiænke Held
Paa Mark og Fjeld,
Til Kvist og Top at skyde!

357

O Sødskende! den Stub nu tør,
Men frodig før,
Vi vil med Taarer væde;
Da avles under Hjertesuk
Saa mild en Dug,
Som Taarer, Engle græde.

O Dug! hvis Hjem ei Verden veed,
O fald herved
Paa Stub med Kraft fra oven!
Da skyde skal til Dane-Bod,
Som Jesse-Rod,
Den Stub i Dane-Skoven.

O Himmel-Fugl! forlad os ei!
Den trange Vei
Gaaer let, naar sødt du sjunger;
O bliv hos os, og læg din Sang,
Med liflig Klang,
Paa Danske Barne-Tunger!

Ak, ingen Bøg og ingen Gran
Vi har i Land,
Som værdig kan dig bære!
Men, o forsmå ei snevre Bur
I Hjerteskur;
Saa skal dig Stammen ære.

O Sødskende! forstaaer min Sang,
Med sælsom Klang,
Ei blot om Brun og Balle!

Om dem og deres Rod jeg sang
I Danevang,
Og Stubben er vi alle.

358

Det var de sidste Krone-Skud,
Som nu gik ud,
Paa gamle Træ i Norden,
Paa Stammen, som for Luthers Haand
Med hellig Aand
Sig hæved høit fra Jorden.

Ad Aare falder Jubelfest,
For Herrens Præst,
Ja, holdes i Guds Rige,
Thi skyndte sig de Bisper to
Nu og saa fro
I Choret at opstige.

Der skal de staae i høien Ghor,
For Alterbord,
Paa Danske Bispestade,
Og sjunge høit med Englemund
Af Hjertens Grund
Med Hersleb, Brochmand, Plade.

De takke skal, som Bud fra Nord,
For Herrens Ord
Paa Morten Luthers Tunge;
For Røsten, som i Julesang
Paa den udklang,
Skal Kingo Psalmer sjunge.

Det er en Lyst at tænke paa,
Hvor de mon staae,
Langt meer dog der at være;
Det Andet er, end over Gruus
Af Herrens Huus
At græde for Hans Ære.

359

O vee! o hvilken Jubelfest
For Herrens Præst
Kan vi paa Gruset holde!
Hans Aand forsvandt, hans Kraft og Tro,
Mon de vel boe
I Hjerter, vantro, kolde?

O vel da dem, de Luther-Mænd!
At de sov hen
Før Jubel-Festens Dage!
Her tegner kun til slig en Fest,
Hvor Graad er bedst,
Hvor Sang er Suk og Klage.

Dog Aand! hvi bølger, bruser du,
Saa mod i Hu?
Lad ikkun Herren raade!
Ei giælder Tegn, ei værger Magt
Imod hans Agt,
Og evig er Hans Naade.

Er Formiddag end sort som Nat,
Kan Soel dog brat
I Kraft bestraale Jorden,
Saa dages kan for Herrens Præst

En Jubelfest,
Mens Aar gaaer om i Norden.

Vi haabe tør: Halleluja
Skal klinge da
Fra Hjerter, Mund og Tunge,
Saa Lov og Tak for Vittenberg,
I Lund, paa Bjerg,
Med Kingo høit vi sjunge!

360

No. 125. Herrens Røst*).

Egen Melodi af A. Winding .

Herren taler: Øer, hører!
Hver som Øren har at høre med!
Ordet, Livets Ord han fører,
Som han vil og kan til Tid og Sted,
Og hvor Ordet føres,
Og hvor Ordet høres,
Der er Aand og Liv og Fred!

Hører, Øer i det Fjerne!
I, som lytted i det høie Nord,
I, som hellere end gierne
Høre Aandens, Livets, Fredens Ord!
I det skal fornemme,
Det hos mig har hjemme,
Følger mine Sendebud.

Hele tusind Aar tilbage
Spaadoms-Ordet af en Seers Mund,
I vor første Biskops Dage,
Gienlød hos os i den grønne Lund;
Herrens Røst med Aanden
Hjertet, Liljevaanden,
Fik at høre seent, men sødt.

Baaret som paa Lynilds-Vinger,
Røsten, som et himmelsk *Effata* ,
Kom i Følge med Guds Finger,
Kaldte frem et stort Halleluja;
Øret, giennemboret,
Lukdes op for Ordet,
I hvis Røst er Aand og Liv!

* 361

Folke-Munden fik da Mæle,
Folke-Tungen blev Guds-Aandens Tolk,
Og af *Danmarks* Barne-Sjæle
Skabde *Jesus* sig et udvalgt Folk:
Christen-Menigheden,
Kiær ad Hjerter-Freden,

Tro og huld i Liv og Død.

Øren hellere end gjerne
Laanes til Guds rige Naades Røst,
Og ved Blink af Vestens Stjerne
Skimtes Morgenrødens Guld i Øst;
Derfor Aften-Sangen
Smelter hen i Klangen
Af *Guldkammens* Hanegal!

Hører, alle Folkestammer,
Som fik Øren til at høre med!
Fra det stille Hjerte-Kammer
Bryder mægtig ud, til Tid og Sted,
Bryder ud i Sangen,
Skaber Vaar i Vangen,
Herrens Røst med Aand og Liv!

No. 126. Ansgars Minde.

Mel. Blomstre som en Rosengaard, af *J. P. E. Hartmann* .

Han var ingen mægtig Aand,
Mark-Evangelisten ,
Dog et Redskab i Guds Haand,
Ret en Hjerte-Christen,
Sund i Troen, mild og øm,
I sin Daad og i sin Drøm
Barnlig, gudhengiven!

362

Kirke lav han grundet her,
Tusind Aar tilbage,
Ei med Bram og Herrefærd,
Men med Suk og Klage,
For det var saa grumme smaat
Her med Ondt saavel som Godt,
Uden Martyr-Kroner!

Snart i fyrretive Aar
Han til Kronen beiled,
Og sov hen med bange Kaar,
Som den var forfeilet,
Savned dog ei Himlens Trøst,
Stoled paa en Glædes-Høst
Efter Taare-Sæden!

Tusind-Aaret nys udrandt,
Sæden ei uddøde,
Marken dog endnu ei vandt
Roes og Ry for Grøde:
Alt gik seent og Alt var smaat,
Lidt af Ondt og Lidt af Godt,
Ingen *Martyr-Kroner!*

Kraft dog har paa Troens Grund
Badet og *Guds-Bordet* ,
I vort Hjerter og vor Mund
Lifligt er Guds-Ordet,
Ved den gode Hyrdes Røst
Hjorden føler Aandens Trøst,
Følger ham alene!

Kiærligheden blev ei kold,
Det er Hjertets Ære,
Derfor sikkert mange Fold
Marken , dog skal bære,
363 Sent men sødt, det er vor Trøst
Som *Ansgars* , en Glædes Høst
Kroner Taare-Sæden!

I Guds Time da Guds Ord,
Hjertelig omfavnet,
Videre herfra paa Jord
Gaaer i *Jesus-Navnet* ,
Gaaer med Kiærlighedens Sang,
Med Guds Fred fra *Danevang* ,
Trøstig gennem Ilden!

Gud ske Lov i *Jesu* Navn
For Evangelisten,
Som, trods Aande-Lynets Savn,
Var en Hjerter-Christen,
Egnet sig til Mærkes-Mand
Just i vore Fædres Land:
Banen paa det Jævne!

No. 127. Dannekvinden.

Mel. Vær lovet Du, som evig vaager, af *J. C. Gcbauer* .

Opløft din Røst, du gamle Kvinde,
Som ei forstumme skal paa Jord,
Saalænge varme Floder rinde
Fra Hjertets Kildevæld i Nord,
Saalænge der i *Danevang*
Er Klokke-Lyd og Kirke-Sang!

Opløft din Røst ved *Luthers* Minde,
Og syng det ud med Tone sød:
Lyksalig var den Ægte-Kvinde,
Hos hvem han fandt sit Moder-Skiød!
364 Lyksaligt var det Moder-Bryst,
Hans Læber diede med Lyst!

Syng sødt om ham med Læber røde!
Han en Guds-Engel var paa Jord,
Han aldrig knuste Hjerter bløde,
Skiøndt der var Torden med hans Ord,
Den svage Gnist af Haab til Gud
Han pusted op, ei slukde ud!

For Hjertets Krav og Kvindens Ære
Han kæmped djærvt med Aandens Sværd,
Henvæirede den mørke Lære,
At Kvinden ei var Manden værd,
Skiøndt under Hjerte bar i Løn
Maria Guds eenbaarne Søn!

Han raabde ud Guds Ord det rene:
Det ei er godt, som skrevet staaer,
At Manden er paa Jord alene,
Thi Eenlighed gjør bange Kaar;
Lad Mand og Kvinde sammen boe,
Om Glæden og om Sorgen To!

For Hjertets Sprog paa Modersmaalet
Han kæmped og med Løvemod,
Var Livet end fra Ordet stjaalet,
Vi fik dog ved hans Seier Bod;
Guds Ord er paa vort Modersmaal
Guld-Æbler ligt i Sølv-Skaal.

Guds Ord, han sagde, klarer Sagen,
Som skrevet staaer i Herrens Bog:
Apostlerne paa Pindse-Dagen,
De talde Alles Hjertesprog,
365 Saa hver en Mand paa Sit fornem,
At Herren talde høit til ham.

Lyksalig, hvo Guds Ordet hører,
Saa vidned Luther, Herrens Præst,
Naar det til Tro hans Hjerte rører!
Høisalig hvo det giemmer bedst,
Og tager kvindeligt i Favn
Guds Helligaand i Jesu Navn!

Saa raabde ud han Sandheds Tale,
Besang sin Frelzers Daad og Dyd,
Og sjunger nu i Himmelsale
En Lovsang ny med Hjertens-Fryd
For alle dem i Tusindviis,
Som fulgde ham til Paradis.

Lad derfor høit og sødt det tone:
Lyksalig hun, som fødte ham,
Der beiled ret til Livets Krone,
Og ændsed aldrig Korsets Skam,
Og bærer nu, som Naadeløn,
I Lysets Hjem Guld-Krone skøn!

Kun Herren over Himlens Hære
Var Luthers Skjold og faste Borg,
Han redded kun sin Moders Ære,
Han slukked kun sin Moders Sorg,
Med hvad han tog af *Jesu* Mund:
Et Livets Ord i Dødens Stund!

Den Herre, som os allesammen
Har kjøbt fra Døden med sit Blod,
Til Luthers Priis har lagt sit Amen,
Ham kaldt en Tjener tro og god,
Og bænker naadig ved sit Bord
Hver Giæst, som gaaer i Luthers Spor!

No. 128. Luthers Minde.

Mel. Op al den Ting, som Gud har gjort, af *A. P. Berggreen* .

Der sad en Svend i Munkebur,
Det var ved Midnatstide
Hans Lampe brændte mat iløn,
Og mørkt der var saa vide.

Ja, Troens Lampe brændte mat
I Hjertet, under Viften,
Som Lampen paa det lille Bord,
Hvor Luther sad med Skriften.

Men han, som os i Paradis
Indblæste Liv og Aande,
Han kommer end vort Støv ihu
Og røres ved dets Vaande!

Vi sank tilbage i vort Støv
Ved Syndefald til Døden,
Men Gud os gav sin Søn og Aand
Til Hjælp og Trøst i Nøden.

Da Aandens Lys var nær udslukt
I Pavedømmets Mørke,
Da *Jesu* Tro i Luthers Bryst
Paany fik Lys og Styrke.

Saa ved Guds milde Aandepust
Blev Lampen til en Stjerne,
Han sagde: skin som Himmellys
Paa Jorden til det Fjerne!

Og som en Stjerne Luthers Tro
Har skinnet over Jorden,
367 I meer end tregang hundred Aar
Den tindrede i *Norden!*

Ved den saa mangen Vandringsmand
Har fundet Vei i Natten,
Og mangen Kvinde ved dens Lys
Har fundet Himmel-Skatten!

Og Smaa som Stjernerne i Tal
Den tindred klart i Øie,
Til de saae lukt i Himlen ind,
Saae *Jesus* i det Høie!

Saa skin da, Morgenstjerne klar!
I Mørket ufortrøden,
Til Herren bryder giennem Sky
Med Glands som Morgenrøden!

Og naar du blegner, hør det da,
Hvor sødt Guds Engle kvæde:
Forløber for den gyldne Soel!
Gak til din Herres Glæde!

No. 129.

Den Danske Christendom.

Mel. Jeg veed et evigt Himmerig.

Der ligger et Land vel lavt i Nord,
Men høit dog ei desmindre:
Som Himmelens Stjerner kan paa Jord
De Danske Øine tindre.

Der kom engang et Julebud
Til Danmarks grønne Skove,
Det kom fra alle Guders Gud,
Som styrer Vind og Vove.

368

Det lød som saa: min Søn er her,
Maa dog sit Ansigt dølgge,
Hvo paa ham troer og f aaer ham kiær,
Skal hjem til Mit ham følge.

Hos Mig er Himlen altid blaa
Og Lunde lysegrønne,
Her dufter alle Blomster smaa,
Og alle Folk er kiønne.

Som mine Børn de leve godt,
Omkap i Sky de kvæde:
Her er ei Sorg, ei Skam og Spot,
Men evig Lyst og Glæde!

Saa lyder blidt det Julebud,
Skiøndt *tusind Aar* det tæller,
Vi nys paany det kom ihu:
Opad, jo før, jo heller!

Guds Søn, han boer paa Jorderig
Som i en Stad paa Bjerget,
For Skud kan ei den skjule sig,
Men bli'r af Engle værget.

Paa Torvet staaer hans Badekar,
Hans Røst derover toner:
Kom, tvæt dig hvid, som før du var,
Med Tro paa din Forsoner!

Nedsænk dig her som i et Hav,
Med Synden og med Sorgen!
Da staaer du op, som af min Grav
Jeg opstod Paaskemorgen!

I Hallen staaer hans Giæstebord,
Hans Røst derover lyder:
369 Kom, Ven, og tag mig paa mit Ord,
Som er hvad det betyder!

Istedenfor dit Kiød tag mit!
Tag mine Been for dine!
Siig saa til alle Himle frit:
Med *Jesus* I er mine!

Saa i den hele Christendom,
Paa Bjerge og i Dale,
Fra Først til Sidst det gjælder om
At troe Vorherres Tale.

Han, som gjør Bjerget selv istand,
Og bygger Hovedstaden,
Til Lykke for vort jævne Land,
Seer ei paa Overfladen!

Sin Sandhed lægger han til Grund,
Og fylder med sin Naade,
Saa løser om en liden Stund
Sig Kirkebjergets Gaade.

Før vi det veed, saa høit vi staaer,
At frem vi og tilbage
Kan see fra Edens Bjerge blaa
Til Salems røde Tage.

Og fra Jerusalem det ny,
Af Guld og Ædelstene,
Soel-Øine for Guds Søn i Sky
Faaer alle Hjerter rene.

En Smule da vi hjælper til,
Naar Herren Staden bygger,
370 Som han forstaaer og selv han vil,
Af ægte Klippestykker.

Hans lille Hovedstad hos os
Kan da ei længer dølges,
Men staaer sig nok, om end paa Trods
Der blæses og der bølges.

Derfra skal gaae til Paradis
Et lille Løngangsstræde,
Saa tidlig vi, til Herrens Pris,
Faae Smag paa Himlens Glæde.

Saa ærer han sit Julebud
I denne Krog af Norden,
Fordi vort Hjerte troer Gud,
Trods Englekløgt paa Jorden.

Saa glæd dig, Mark! og fryd dig, Skov!
Og s jungere, alle Sunde!
Thi Han, som vaaged, mens vi sov,
Han gjorde hvad Han kunde!

Ja, Han, som har al Magt og Vid,
Og elsker ret sin Næste,
Han gjorde her sin største Flid,
Han gjør og her sit *Bedste!*

Han sætter paa vort bløde Muld
Sit Præg med Skaberhaanden,
Og Barnehjertet, tro som Guld,
Indblæser Han Livsaanden.

Af Diendes og Spædes Mund
Han saa sig Pris bereder,
At Fuglene fra Edens Lund
De svare »Fred med Eder!«

No . 130. Fornyelsen .

Det var i vore Dage,
Kong *Frederiks* Tid,
Da hørdes der en Klage,
Da førdes der en Strid.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Det var i Nørrelide,
Ved Bælt og ved Sund,
Der klagede sin Kvide
Guds Menigheds Mund.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Det var i Morgengryet,
Og Luften var klar,
Som naar man Nytaars-Nyet
I Hænderne har.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Da var det Alt tilskue,
Som Skikkelse vandt,
Imellem Himlens Bue
Og Afgrundens Kant.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Med klare Skygger leged
For Alvor Van-Vid,
Og priste som sit Eget
Oplysningens Tid.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Da lød fra Kirke-Grunden
En klagende Røst:
372 »Her ligger Lig paa Bunden
Vor Tro og vor *Trøst!*
Det glemmes aldrig i Himlen!

Vor Trøst, det var Vorherre,
Vor Tro var Guds Aand,
De ligger nu, desværre,
I Dødhedens Baand!
Det glemmes aldrig i Himlen!

De straaledede, de raadte,
Med Ret og med Skiel,
Men Vanvid dem nedtraadte
Og pinde ihjel!«
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den Røst med Nød sig hæved,
Halv Suk og halv Sang,
Paa Læberne den bæved
Med Lig-Psalmens Klang.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Der lød et Svar fra Oven,
Fra Aandernes Land:
»Hvem træller under Loven
Og ligger i Band?

Det glemmes aldrig i Himlen!

Som Barnet født om Julen,
Den hellige Tro,
Den er saa fri som Fuglen
Med Vingerne to.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Saa fri er og i Grunden
Den hellige Daab,
373 Med Helgen-Lig paa Bunden:
Vorherre, vort Haab!
Det glemmes aldrig i Himlen!

I hele Christenheden,
Fra Hav og til Hav,
Er Herrens *Daab* med Freden
Den hellige Grav .
Det glemmes aldrig i Himlen!

Her selv den Guds Eenbaarne
Begravede sig,
Fra alle Kirke-Taarne
Blev ringet for Lig.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Han ligger død i *Ordet* ,
Bekiendelsens Ord,
Begravet, men ei jordet,
Staaer op han i Nord!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Guds Ord var dødt i Munden,
Men lever i Løn,
Er med Guds *Aand* i Grunden
Guds eenbaarne Søn.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Livsalighed af Graven
Med Tro skal opstaae,
Om Tyrken nu og Paven
End trampe derpaa.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Er Troen end paa Jorden,
Hun hvile sig her!
374 Da times skal i Norden
Opreisning fuldsær.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den gamle Tro af Døde
Staaer op i Guds Navn,
I Paaske-Morgenrøde,
Med Barnet i Favn.
Det glemmes aldrig i Himlen!

I Aandens Kraft gienføder
Den hellige Daab,
Hos Danske, som hos Jøder,
Guds *Herligheds Haab*!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og *Hadbet* , med den Lille
I Bethlehems By,
Opvoxer i det Stille
Til *Herren* i Sky!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Saa iler da til Graven,
Den hellige Grav,
Trods Tyrken og trods Paven,
Trods hver en Krumstav!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Vorherres Grav i Daaben
Gjør Dødningen glad,
I den for ham staaer aaben
Gienfødselsens Bad!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den Grav kan Ingen lukke,
For Dør sætte Pind,
375 Hver Sjæl, som dybt vil dukke,
Den kommer derind.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den gaaer i Graven gammel,
Den ung kommer ud,
Hos Barnet paa sin Skammel
Da sætter sig Gud!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Pogen paa Kiephesten:
Guds Aands Runestav,
Gud-Fader kalder Næsten,
Som Spiret han gav!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Faderen, Han kiendes
I Sønnen saa fiin,
Naar Vandet klart omvendes
Ved Bordet til Viin!
Det glemmes aldrig i Himlen!

I Sønnens Manddoms-Alder,
Paa Herligheds Stol,
Gud-Fader selv ham kalder
Sit Himmerigs Soel!«
Det glemmes aldrig i Himlen!

Saa lød det over Vangen,
Og Vanviddet loe
Ad Sukket og ad Sangen,
Guds Ord og Guds Tro.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Verdens Klogskab sagde:
»Har *Ordet* en Grav,
376 I *Bogen* den nedlagde
Sin Pillegrims-Stav.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Paa *Bogen* tager vare
Idag som igaar!
Da har det ingen Fare,
At *Ordet* opstaaer.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Saamange spidse Penne
Er saamange Spyd,
For Aander godt at gienne,
Det er deres Dyd.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Hvad føder over Vandet
Vel meer end en Nar

Et Mundsveir, intet andet:
En død Formular! «
Det glemmes aldrig i Himlen!

Saa lodes Graven aahen,
Den ændsedes ei,
Og Troen gik til Daaben
Ad Guds Mælkevei!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Troen med Lovsangen
Gik ind og gik ud,
Indgangen og Udgangen
Velsignede Gud.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Det var en *Paaske-Morgen* ,
Saa aarle i Gry,
377 Da slukdes Hjertesorgen
Hos Troen paany.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Da tændtes i Grav-Hulen
Titusinde Blus,
Og Paasken blev som Julen,
Thi Lyset var Guds!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Der fødtes med det samme
Titusinde Smaa,
Af Ordets Herrestamme,
Med Helte-Attraa.
Det glemmes aldrig i Himlen!

De bliver Kæmper stærke
Ved Bælt og ved Sund,
Da reises *Korsets Mærke*
Paa christelig Grund!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Kreds de slaaer om Graven,
Med Engle i Pagt,
Mod Tyrken og mod Paven
Staaer kiækt de paa Vagt.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Livs-Moder uden Mage
Den hellige Grav
Da kaldes alle Dage
Fra Hav og til Hav.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Lys-Moder midt i Mørke,
Med Klarhedens Haab,
378 Det er med Liv og Styrke
Den hellige Daab.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Van-Viddet kan vel drømme
Om Seier endda
Kan vade i Blodstrømme
Dertil og derfra.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Men Vanvids stærke Drømme,
De fare forbi,
Det vader i Blod-Strømme,
Men drukner deri.

Det glemmes aldrig i Himlen!

Om Helgen-Blod usparet
End blev til et Hav,
Saa er dog vel forvaret
Den hellige Grav!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Der skal engang udbydes
Et Korstog *bagvendt* ,
Og alle Trolde frydes,
Til det er fuldendt.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Vorherre, som det lader,
Har lukket sin Dør,
Og sidder hos sin Fader
I Stilhed som før.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Men alle Helveds Porte,
De staaer paa vid Gavl,
379 De *Hvide* med de *Sorte*
Da klart trække Tavl.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den sidste Helgen-Skare,
Med Engle i Pagt,
Da Lyset skal forsvare
Mod Mørkhedens Magt.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Det synes vel hernelen
Et høit Lykkespil,
Dog lærer Evigheden,
Det gaaer, som Gud vil.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Naar *Lys* og *Mørke* strides,
Og hver tager Sit,
Det kan og forud vides,
Ei *Sort* bliver *Hvidt* .
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Lyset kan ei tabe,
Før *Løgn* bliver *Sandt* ,
Og *Død* kan *Liv* ei skabe,
Om ogsaa den vandt.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og *Falskhed* den Ulykke
Fra Fødselen har,
Den Falsk paa Falsk maa bygge,
Som Grundigheds Nar.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og *Sandhed* har den Lykke
Fra Evigheds Aar,
380 Ved *Sandt* paa *Sandt* at bygge
Sig evig den staaer!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Vorherre, skøndt han tier,
Saa tænker han dog,
Vorherre, skøndt han bier,
Saa kommer han dog!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Han kommer da som Lynet,
Fra Øst og til Vest,
Som Lyn i Lyn er Synet,
Og Seiren dernæst.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Thi Løgner er en Frakker,
Han fægter med Hæl,
Og Døden er en Rakker,
Han hænger sig selv.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Ja, Løgner er kun Avner,
Og Mørket kun Damp,
Saa *Vindens* Herre savner
Ei Helte til Kamp!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Naar Liv og Lys da vinder
Med Sandhed tilsidst,
Med Død og Mørke svinder
Al Løgn og al List.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Da Livet ret sig fryder,
For Døden er kvalt,
381 Det nemmer og det nyder
I Kiærlighed Alt!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og i Guds Morgenrøde,
Alt efter sin Art,
Da straalet skal og gløde
Daglyset fuldklart.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Og Korsets ægte Banner
Først ret faaer sit Ry,
Naar det Guds-Haanden danner
Af Stjerner i Sky.
Det glemmes aldrig i Himlen!

Da kalder Livets Kilde
I Kiærligheds Hav
Sig aarlet selv og silde
Den hellige Grav!
Det glemmes aldrig i Himlen!

Den priser i Lovsangen
Guds *Herligheds-Haab* ,
Og evig er Gienklangen:
Den hellige Daab!
Det glemmes aldrig i Himlen!

No. 131. Livets Vei.

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Op dog, Sion! seer du ei
Seirens palmestrøede Vei
Til Guds Huus i Himmerig!
Den er og beredt for dig.

382

Korset vel for Øie staaer,
Langs med Svælget Veien gaaer,
Men hvor Herren har sin Gang,
Der er Engle-Vagt og Sang.

Klippegrund gjør Foden fast,
Frygten flyer for Haab i Hast,
Troen staaer hvor Tvivlen faldt,
Kiærlighed forsøder Alt.

Troens Ord med Sandheds Aand
Os ledsager Haand i Haand,
Aandens Glød og Herrens Røst
Skænker os en evig Trøst.

Paradisets Viin og Brød
Styrker os i Liv og Død,
Kæmpeskridt vi gjør opad
Til den hellige Guds-Stad.

Der er Gammen, Fred og Ro,
Der vi skal for evig boe,
Gaae som under grønne Lind
Til Vorherres Glæde ind!

No. 132. Lovsangen.

Egen Melodi.

Herren, han har besøgt sit Folk,
Natten, hun blev til Morgen,
Menneskens Søn, Gud-Faders Tolk, .
Slukket nu har al Sorgen.

Frelseren laae i sorten Jord,
Nætter saa vel som Dage,
383 Men det opstandne Livsens Ord
Døden ei meer kan smage.

Kirken, hun sad i Enkestand,
Sørged for den Eenbaarne,
Glemde, at han i Gravens Land
Stormede Dødens Taarne.
Deraf udsprang den bittre Sorg,
Ligfærd med Graad og Klage,
Hulken for Sang paa Sions Borg,
Nætter saa vel som Dage.

Herren, han er dog Sine tro,
Ogsaa naar de mistvivle,
Roser han lod paa Torne groe,
Lærde os saa at smile.

Blegt som et Liig var Livets Ord,
Dødt det os laae paa Tunge,
Aand dog fra Herren i det foer,
Engle derom vil sjunge.

Synger da med i høien Sky:
Ordet stod op af Døde,
Lyder i Aandens Kraft paany,
Tænder, saa Tunger gløde!

Lever nu op, I Christne smaa!
Nu er her godt at være,
Alle Guds Engle mod os staae,
Vil jer paa Hænder bære!

Frelseren laae i sorten Jord,
Sidder paa Ærens Throne,
384 Aand er og Liv til os hans Ord,
Glæden vor Psalme-Tone!

No. 133. Dannebrog.

Egen Melodi af *J. P. E. Hartmann* .

Hil dig, vor Fane!
Korsbanner hvidt!
Holde paa Bane
Med dig vi Skridt,
Vis er os Kraiidsen,
Gyldenaars-Glandsen!
Danskerne følge dig frit!

Fienderne grue,
Meer end for Sværd,
Ved dig at skue,
Plantet dem nær;
Hvor du dig hæver,
Seier omsvæver
Korsherrens signede Hær!

Kiærlig omfavned
Dig Dannemænd,
Dannebrogs -Navnet
Bærer du end,
Himlen til Ære
Altid du bære
Navnet med Seier igjen!

Hjem-Kiærligheden
Boer os i Bryst,
Striden for Freden

Kun er vor Lyst,
Odde og Egge
385 Kun for dem begge
Skærpet vi har til en Dyst!

Hil dig, vor Fane!
Kors-Banner hvidt!
Du paa din Bane
Overfløi tit,
Høiere oppe,
Aandernes Troppe,
Seieren følger dig frit!

No. 134. Christus-Riget.

Egen Melodi af C. Barnekow .

Vidunderligst af Alt paa Jord
Er *Jesu Christi* Rige,
Dets Herlighed er og saa stor,
At det har ingen Lige.

Usynligt vel som Sjæl og Sind,
Det nemt dog er at kiende,
Alt som en Stad paa Bjergetind,
Der sees til Verdens Ende.

Dets Gaade er et Guddoms-Ord,
Som skaber hvad det nævner,
Som fylder Dale trindt paa Jord
Og Klipperne udjævner.

Med det indvies *Jesu* Daab,
Velsignes *Jesu* Bæger,
Saa hist udspringer Livets Haab,
Og her det vederkvæger.

Med Ordet skabes gode Kaar
For Barnekæmper lave,
386 Saa de kan lee ad Banesaar
Og springe over Grave.

Med det der skabes Viin af Vand,
Og Paradis af Ørke,
Med det der skabes Lys om Land,
Mens Verden gaaer i Mørke.

Med Sølv og Guld sin Kæmpe-Trop
Ei Sions-Kongen fæster,
Men siger blot: Guds Fred! stat op
Og sid blandt Kongens Giæster!

Lad hvisle kun i Ormegaard,
At Riget er lagt øde,
Gud kroner ligefuldt dets Aar
Med Frugtbarhed og Grøde.

Dets Glands opstaaer som Ax i Vang,
Som Mai i Bøge-Skove,
Ja, prægtig under Fugle-Sang
Som Gylden-Soel af Vove.

Det er den store Konges Glands,
Som kun paa Korset døde,
For at med Livets Rosen-Krands
Jord-Klimpen ham kan møde.

Ja, naar han kommer i det Blaa,
Er Christnes Kamp tilende,
Hvad Troende i Speilet saae,
Skal Salige erkiende.

Da Riget er med Sole-Kaar
Tilsyne og tilstæde,
I Evighedens Gylden-Aar,
Med Ret og Fred og Glæde!